

Eleccions Generals 2011

Programa marc

...
**A SOBRE
HEM DE
CALLAR?**

d'esquerreres i ecologistes **de** debò

Manifest del programa

Bloc 1. Economia i ecologia. Per una sortida socialment justa i ecològica a la crisi.

Eix d'una nova Política Econòmica Europea per sortir de la crisi	12
Eix d'una nova Política Econòmica: fiscal, pressupostària i financera	17
Eix de l'estratègia per a la sortida de la crisi mitjançant la creació d'ocupació i canvi de model productiu	33
Eix de defensa dels drets socials i laborals dels treballadors i treballadores	43
Eix d'Economia social i els autònoms i autònomes, un altre model d'enfortiment econòmic i generador d'ocupació	51
Eix de comerç al servei de la ciutadania i de consum	53
Eix de canvi climàtic i la política energètica	56
Eix de mobilitat sostenible	69
Eix de residus	83
Eix de protecció de la biodiversitat i del territori. Defensa dels animals	86
Eix de lluita contra la contaminació	92
Eix de Nova cultura de l'aigua	94
Eix d'agricultura. Per una nova cultura agrària i ramadera	96
Eix de societat de la informació	104

Bloc 2 Equitat. Drets socials, també per sortir de la crisi.

Eix de l'habitatge, un dret social fonamental	107
Eix per una salut i una sanitat en una Europa de cohesió social	112
Eix d'educació. Una prioritat d'Estat	117
Eix d'universitat	122
Eix de la transformació social des de la cultura	127
Eix de polítiques socials	135
Eix de seguretat	151
Eix de l'esport, un dret dels ciutadans i de les ciutadanes	154

Bloc 3. Democràcia. Per una nova política transparent i participativa

Eix de qualitat democràtica	158
Eix de llibertats personals (LGTB)	170
Eix de laïcitat i llibertats personals	175
Eix de memòria democràtica	183
Eix de nova ciutadania	188
Eix de justícia i dret	192
Eix de mitjans de comunicació	206

Bloc 4. Federalisme i autodeterminació. Per una Catalunya més lliure en una Europa unida

Eix autogovern, model d'Estat	212
Eix per un Pacte Fiscal. Per un concert econòmic solidari	225
Eix de drets i deures lingüístics	230
Eix d'Europa. Per un gir social i federal a la construcció europea	233
Eix de política internacional	239
Eix de cooperació al desenvolupament	245

Bloc 5. Polítiques transversals

Eix de desigualtat generacional i emancipació juvenil	256
Eix de polítiques de gènere. Per una societat 50/50	269

Manifest electoral

Totes les eleccions són importants. Necessitem la teva participació activa, perquè junts podem canviar la realitat que ens envolta. Aquestes eleccions són una oportunitat per defensar la democràcia, perquè sigui la gent la que decideixi i no els anomenats mercats.

Aquesta crisi no l'ha provocat la ciutadania, però sí que l'estem patint en primera persona a través de la pèrdua de drets laborals i socials i, d'una manera preocupant, els nostres drets democràtics. És això el que ens juguem en aquestes eleccions. I sí, sí que hi ha alternativa a la sortida a la crisi. Sortides més humanes que ens situïn en millors condicions.

Crisi, quina crisi?

Estem patint molt més que una crisi econòmica. Estem patint el que s'ha anomenat la gran recessió, una crisi econòmica i financera global, que està esdevenint **una crisi social**, com a conseqüència de la crisi mateix, però també de les polítiques realitzades tant pel Govern de l'Estat com pel Govern de la Generalitat. I una crisi de democràcia que està envaint tots els espais d'intervenció pública.

A Catalunya l'atur ja afecta més de 700.000 persones, quasi el 20% de la població es troba sota del llindar de la pobresa i 21 persones són desnonades cada dia de casa seva perquè no poden pagar la hipoteca.

Les polítiques de reformes antisocials, com la reforma laboral, la congelació de les pensions o les retallades en salut, cultura, educació i serveis socials del Govern de CiU, poden deixar un deute social a la generació més jove, que no gaudirà de les mateixes oportunitats, i una hipoteca que comportarà el creixement de les desigualtats i la fractura social. La gestió dels governs del PSOE a Espanya i de CiU a Catalunya fan pagar les conseqüències de la crisi als treballadors i les treballadores i als sectors populars més desfavorits de la societat, a les dones i les persones joves.

Les polítiques de retallades contreen encara més l'economia, incrementen l'atur i allunyen la reactivació econòmica. I sense creació d'ocupació serà impossible reduir el dèficit i el deute.

Estem patint, també, **una crisi de la democràcia**. El Govern del PSOE s'ha subordinat al sistema financer, com hem pogut veure amb la reforma de la Constitució. I tenim un sistema polític anacrònic, que no permet la participació ciutadana i, en canvi, és massa permissiu amb la corrupció.

I, al mateix temps, la **crisi té una dimensió ecològica** amb l'exhauriment del petroli i el canvi climàtic. L'actual sistema de produir i consumir és socialment i ecològicament insostenible, és incapaç de garantir una vida digna per a tothom i de no destruir la natura.

I **una crisi nacional**, una crisi de l'autogovern, per l'amenaça d'una nova recentralització, de nous atacs a l'autogovern després de la sentència d'un Tribunal Constitucional caducat i deslegitimats contra l'Estatut de Catalunya aprovat per la sobirania popular.

En síntesi, estem davant d'un veritable atac als drets de la ciutadania i a la sobirania dels pobles que no pot quedar sense resposta. Darrerament, però, han aparegut esperançadors símptomes de revolta. S'han produït importants moviments de resposta contra les retallades protagonitzats pels ciutadans i les ciutadanes indignats del moviment 15-M i 15-O, accions de resistència dels treballadors i les treballadores i ciutadans i ciutadanes afectats de sectors com la sanitat, l'ensenyament, pel dret a l'habitatge, amb participació de sindicats, entitats i associacions.

Què ens juguem en aquestes eleccions?

En aquestes eleccions ens juguem quina sortida volem a la crisi i, en definitiva, quin tipus de societat volem.

Ens diran que aquestes eleccions són per escollir un o altre president del Govern de l'Estat o que no tenen res a veure amb les retallades que està imposant el Govern de dretes de Catalunya.

Aquestes eleccions són una oportunitat. Podem decidir que continuem amb les mateixes polítiques o canviar de política. Perquè el problema és que el PSOE, el PP i CiU no són el mateix, però acaben fent el mateix, acaben aplicant les mateixes polítiques de dretes contra els drets dels treballadors i les treballadores i de la ciutadania en general.

I ara cal un canvi de debò. Ja sabem on ens porten les polítiques de retallades. I tampoc no volem tornar al passat, a afavorir l'especulació financera i la destrucció del territori. Ara cal una nova economia social i verda que generi ocupació i una nova política, radicalment neta, basada en la transparència i la participació ciutadana.

Aquestes eleccions són també una oportunitat per dir no a les retallades, perquè la ciutadania de Catalunya faci un vot de futur per preservar una cultura i una educació que generi oportunitats per a tothom, el dret a una assistència sanitària de qualitat, a un habitatge i a un treball digne i estable.

Ens hi juguem la pèrdua dels drets democràtics, socials i nacionals que vam guanyar en el passat i ens juguem hipotecar el futur de les properes generacions.

Hi ha alternativa?

Sí, sí que hi ha alternatives. Estem cansats de sentir que no hi ha alternativa, que no hi ha una altra política possible. ICV-EUiA estem convençuts no només que hi ha una altra política possible, sinó que és necessària per fer front a la crisi econòmica, democràtica, ecològica i nacional.

Iniciativa Verds-Esquerra Unida plantegem una nova prosperitat ben prioritzada sense destrucció, una prosperitat ecològica i amb igualtat social.

Una alternativa basada en:

Regular el sistema financer, i no especular. L'Estat espanyol ha de tenir a Europa una veu forta i clara a favor de regular els mercats financers, eliminar els paradisos fiscals, imposar una taxa sobre les transaccions financeres, impulsar un govern econòmic europeu sota control del Parlament europeu o reformar el Banc Central Europeu perquè tingui com a objectiu afavorir la creació d'ocupació. Cal una reforma del sistema financer espanyol que garanteixi el crèdit a les empreses, la creació d'una banca pública i el foment de la banca ètica.

Redistribuir, i no retallar. Cal deixar d'afavorir els més rics, cal una fiscalitat justa que gravi el gran capital, l'especulació, la contaminació i que combati el frau fiscal; per garantir la sostenibilitat de la sanitat, l'educació i els serveis socials. Les retallades ens fan més pobres i més desiguals. Proposem un pacte fiscal amb l'Estat, però també un pacte fiscal intern, per redistribuir l'esforç necessari per sortir de la crisi. I una política per protegir les persones que més pateixen la crisi: aprovar la dació en pagament; un pla per incrementar les pensions més baixes i eradicar la pobresa.

Crear nova ocupació social i verda en l'economia productiva, i no precaritzar el treball. L'economia de l'especulació, de la precarietat laboral i de l'energia nuclear i el petroli no té futur. Per això, cal una nova economia basada en l'expansió dels serveis socials, la cultura, l'educació, la creació de parcs públics d'habitatges; i una economia verda baixa en CO2, basada en l'estalvi i l'eficiència en l'ús dels recursos, en les energies renovables i el tancament de les nuclears, la rehabilitació d'habitatges, el transport públic i el consum responsable. Una nova economia en la qual autònoms, petites empreses i el sector social i el cooperativisme tinguin un paper determinant.

Construir una democràcia del poble i per al poble, i no una democràcia d'esquenes al poble. Els ciutadans i les ciutadanes manifesten cada cop més el seu rebuig a un sistema d'institucions polítiques allunyat de les seves aspiracions. La participació política no és només votar cada 4 anys. ICV-EUiA volem una reforma profunda del sistema polític, per garantir l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la informació pública, per controlar els lobbies i els grups d'interès, per obrir espais a la participació ciutadana en l'elaboració de lleis pel control ciutadà de la feina política dels seus representants, per facilitar la celebració de referèndums i consultes obertes sobre els temes fonamentals_ i per desterrar la corrupció de la política.

Impulsarem un canvi en la Llei electoral perquè sigui més justa i equitativa. Ens comprometem a impulsar la racionalització de l'administració pública per evitar duplicitat i fer-la més transparent i propera a la ciutadania.

Defensar Catalunya i el dret a l'autodeterminació, i no recentralitzar.

Proposem un catalanisme popular pel qual unes polítiques socials que garanteixin la cohesió social són imprescindibles per a l'avenç nacional. Aspirem al reconeixement del dret a l'autodeterminació i a un model d'Estat federal plurinacional.

A Catalunya i a l'Estat espanyol hem estat dels primers a Europa a sortir al carrer contra les agressions socials i per reclamar més i millor democràcia. Ara hem de ser dels primers a demostrar que una altra política és possible.

Per canviar les polítiques econòmiques i transformar la política cal passar de la mobilització social a la mobilització electoral.

Bloc 1. Economia i ecologia. Per una sortida socialment justa i ecològica a la crisi.

Balanç de la política econòmica espanyola 2008-2011

Els primers símptomes de la crisi econòmica apareixen l'any 2007, poc abans de les darreres eleccions generals. Aleshores ja era evident que la bombolla immobiliària havia punxat i que la crisi internacional de les hipoteques *subprime* amenaçava l'estabilitat financera internacional. Tot i això, el Govern socialista i l'oposició popular van continuar mirant cap a una altra banda fins que la conjunció de la fallida de Lehman Brothers, el setembre de 2008, i l'increment de l'atur a la construcció i, més tard, a tots els sectors van fer evident la magnitud d'una crisi que a Espanya ha provocat una taxa d'atur del 21,2% (19,4% a Catalunya), és a dir, gairebé cinc milions d'aturats, tres milions més que a l'inici del període, més del doble de la mitjana de la UE (9,5%).

No podem, però, fer-ne balanç sense revisar què havien fet els anys anteriors, en l'erròniament anomenada *dècada prodigiosa*, els governs populars i socialistes. Des de la sortida de la crisi anterior, els presidents Aznar (1996-2004) i Zapatero (des del 2004) van coincidir en els trets següents:

- ✓ **Foment de la bombolla immobiliària**, amb la continuïtat dels estímuls fiscals a la compra d'habitatges i no al lloguer o a l'habitatge protegit. Cal, però, distingir entre la Llei del Sòl especulativa i antisostenibilista promoguda pel ministre Cascos i la seva reforma al final del primer Govern socialista. El resultat d'aquesta bombolla és un volum de deute privat espanyol amb l'exterior de molt difícil retorn. Aquest deute està concentrat en la promoció i la construcció, que sumen 450.000 milions d'euros, i en les hipoteques dels particulars, d'uns 650.000 milions d'euros. Bona part del total (1,1 bilions d'euros, més que el PIB!) no té al darrere prou garanties, ja que la davallada de valors del sòl i els immobles ha estat fortíssima i, de fet, encara continua.
- ✓ **Reducció de la fiscalitat en general i, molt especialment, regals fiscals econòmicament absurds i socialment injustos** a les rendes altes a través de la reducció dels tipus marginals màxims a l'IRPF, el manteniment d'una fiscalitat generosa amb les rendes del capital, la creació de les SICAV com a mètode legal d'elusió fiscal, l'eliminació de l'Impost del Patrimoni –recentment rescatat d'una forma molt parcial i insuficient- i la desactivació parcial o total –depenent de les comunitats autònomes- de la fiscalitat sobre Successions i Donacions.
- ✓ **Una política d'infraestructures desequilibrada, malbaratadora, centralista i ambientalment agressiva**, que té les seves fites màximes en la xarxa ferroviària d'alta velocitat i els aeroports, que se sumen a un impuls indiscriminat a les xarxes de carreteres i autovies en perjudici del transport públic.

- ✓ **Renúncia tant a un major control del frau fiscal com a la regulació de l'activitat financera**, dos elements que han contribuït al monocultiu de l'activitat immobiliària en detriment d'altres alternatives, han reduït la productivitat general de l'economia espanyola, han generat el segon dèficit comercial del món –que va arribar a ser del 10% del nostre PIB- i, sobretot, han generat una feblesa enorme de les entitats financeres, que han absorbit el risc, en ser els intermediaris, en l'enorme increment del deute privat espanyol.
- ✓ **Consagració d'un model energètic malbaratador i oligopolista, sense limitar l'energia nuclear i mantenint la dependència dels combustibles fòssils**, que no sols tenen efectes de contaminació i emissió de CO2 i partícules, sinó que causen, hores d'ara, la major part del nostre dèficit comercial.
- ✓ **Menyspreu de la necessitat de millorar les** potencialitats de la gent a través de la seva formació, així com dels altres serveis de benestar, com ara la sanitat i l'ajut a la dependència.

Les coses també estan canviant a Europa. A molts països de la UE les polítiques neoliberals dutes a terme per governs conservadors estan rebent el rebuig de la ciutadania i una forta contestació social, alhora que s'està produint un important creixement de les forces progressistes.

Davant d'aquest panorama, que ha emergit com un *tsunami* assolador en els darrers anys, la resposta del Govern del PSOE ha estat en tots els casos lenta, errònia, contradictòria i, finalment, profundament regressiva, plegada primer al dictat de les entitats financeres i les patronals i, finalment, al del nou règim econòmic europeu, incapaç d'oferir més medecines que la d'una austeritat fiscal pública basada en la demolició de l'Estat del benestar, la renúncia a la inversió pública i el manteniment de la desregulació financera.

En definitiva, Espanya ha desaprofitat les grans potencialitats de millora i modernització que les darreres dècades ens ha donat l'entrada a la Unió Europea –que, a més, ens donava fins fa poc un ajut anual net de l'1% del PIB- i a la Unió Econòmica i Monetària –que ens permetia uns tipus d'interès baixos i estables que, en lloc d'ajudar-nos a millorar els nostres estocs de capital humà i d'infraestructures, han estat dirigits a alimentar la *totxana*- i ha deixat un balanç de destrucció del teixit industrial, pèrdua d'actius ambientals –costa, muntanya, aigua, etc.-, feblesa de les finances públiques, insolvència de les entitats financeres, destrucció del model de caixes d'estalvi i, sobretot, atur, molt atur.

PSOE, PP i CiU han coincidit abans de l'esclat de la crisi a generar un model econòmicament suïcida, socialment regressiu i ambientalment insostenible.

I, en temps de crisi, els mateixos partits, especialment a partir del 12 de maig de 2010 i sota la pressió internacional, s'han apuntat al *merkelisme* dominant arreu d'Europa, amb les receptes equivocades que no fan res més que

enfonsar-nos encara més en l'espiral recessiva. Les mostres evidents d'aquest consens es mostren en aquests aspectes:

- ✓ **Socialització de les pèrdues derivades de la irresponsabilitat del sector financer, llargament avalades pel Banc d'Espanya.** Tant el Fons d'Estabilitat com el FROB (dotat amb 50.000 milions d'euros) o els avals als comptes corrents (per 100.000 milions d'euros) han estat maniobres en les quals s'ha ofert als bancs tot a canvi de res, ja que no s'ha garantit que la liquiditat drenada servís per augmentar el crèdit i no s'ha limitat ni el repartiment de beneficis ni els *bonus* dels directius. El Govern del PSOE no ha estat receptiu a prohibir per llei el blindatge de retribucions d'alts càrrecs de les entitats financeres a les quals s'han aportat recursos públics per al seu sanejament financer.
- ✓ **Privatització de les caixes, fent cas de la sol·licitud dels bancs i en el marc d'un acord entre Zapatero i Rajoy.** El darrer acte d'aquesta socialització de pèrdues ha estat la valoració desproporcionada que el Banc d'Espanya ha fet de la seva aportació als nous bancs creats per les caixes, entre les quals Catalunya Banc i Unnim, que implicaran la fi de les seves obres socials i la seva probable descatalanització.
- ✓ **Privatitzacions parcials** amb l'objectiu de sanejar els comptes públics, que constitueixen un atac frontal a serveis públics, com les d'AENA i la gestió dels aeroports de Barajas i del Prat i la de les Loteries i Apostes de l'Estat, totes fallides a darrera hora, la qual cosa ha forçat el Govern del PSOE a posposar-les fins després de les eleccions generals.
- ✓ **Atemptats socials clars, com ara la reforma laboral, la de la negociació col·lectiva i les amenaces al sistema de pensions,** que han trobat les respostes contundents dels sindicats i el conjunt dels treballadors i les treballadores, especialment amb la vaga general del 29 de setembre de 2010. Aquests atemptats no tenen res a veure amb les causes o les solucions de la crisi i han estat oferts als mercats, que d'altra banda no han millorat la seva actitud especulativa contra el deute públic espanyol. Les dades indiquen clarament que la reforma laboral no ha creat ocupació, sinó que ha generat més precarietat i ha provocat que l'acomiadament sigui més fàcil i barat.

Pel que fa a la reforma del sistema de pensions, que allarga l'edat legal de jubilació fins als 67 anys i eleva el nombre d'anys cotitzats per rebre el 100% de la pensió, la pressió i la capacitat negociadora dels sindicats CCOO i UGT va millorar la proposta inicial del Govern. El Reial Decret de mesures urgents per a la promoció de l'ocupació dels joves i el foment de l'estabilitat de l'ocupació no solament se sostrau del marc del diàleg social, sinó que precaritza més l'ocupació i afebleix els drets dels treballadors i les treballadores, permetent l'encadenament de contractes laborals, abaratint l'ocupació, i empitjorant l'estabilitat laboral.

- ✓ **Retallades salarials dels empleats i les empleades públics**, conjuntament amb un deteriorament dels serveis públics, especialment els més lligats al benestar com ara l'educació, la sanitat i els serveis socials, que s'està duent a terme amb especial virulència en les comunitats autònomes governades per la dreta com Catalunya, amb la intenció no declarada d'afavorir la provisió privada d'aquests serveis.
- ✓ **Limitació financera dels recursos i de la capacitat de maniobra de les comunitats autònomes i els ajuntaments**, als quals ara s'acusa de ser els causants dels problemes amb l'objectiu de reduir la despesa social que administren. El tímid pas en la direcció correcta aconseguit amb la LOFCA l'any 2009, gràcies a la pressió del Govern d'esquerres, ha estat seguit d'una pressió contra la despesa pública a tots els nivells, especialment amb l'acorralament de les finances locals.
- ✓ **Incrementos fiscals injustos i indiscriminats que afectaran majoritàriament les persones de classe treballadora, com l'increment de l'IVA**. La primera gran mesura d'incrementos fiscals del Govern va ser l'increment de l'IVA, posteriorment han anat arribant reformes estètiques per a les rendes més altes en l'IRPF. A ICV-EUiA ens oposem a aquestes reformes fiscals parcials, ja que considerem que cal una profunda reforma integral començant per les rendes més elevades.

Tota aquesta bateria de polítiques dretanes ha estat coronada amb la **recent reforma constitucional urgentment imposada sense consulta a la població, amb la intenció de sacralitzar l'enterrament de les polítiques fiscals anticíclics** que té, a més, com a conseqüència grotesca el pas endavant del Govern de la Generalitat proclamant que s'avançarà dos anys en l'assoliment dels objectius marcats.

Si la fase de creixement econòmic no va anar acompanyada d'una millora de la distribució de la riquesa (per exemple, el salari mensual real, un cop descomptada la inflació, sols va augmentar un 6,15% entre 2000 i 2010), **aquest període de crisi abunda encara més en la desigualtat tant a través de l'atur com de la reducció salarial generalitzada al sector privat i al sector públic en el marc d'una fiscalitat que discrimina les rendes de treball davant de les del capital**.

L'enquesta de condicions de vida realitzada el 2010 per l'INE mostra que el 20,8% de la població resident a l'Estat espanyol es troba per sota del llindar de la pobresa. Dissortadament, el nostre entorn evoluciona en el mateix sentit, ja que les orientacions dels caps de govern de la UE exigeixen reformes radicals en el terreny de les pensions, del mercat de treball, de la protecció per desocupació i dels salaris. La directiva referent als serveis en el mercat interior, la directiva del temps de treball, el pacte de competitivitat, són clars exemples

dels atacs contra el món del treball i un atemptat contra el model social europeu.

Davant d'aquest balanç, hi ha qui diu que “la crisi ve de fora”, que “no es pot fer una altra cosa” i que des de maig de 2010, Espanya “no té més marge que el que marquen els mercats i la Unió Europea”. Des d'ICV-EUiA venim dient des de fa molts anys que la Unió Europea i Monetària necessitava unitat fiscal i no sols monetària; que calia evitar la bombolla immobiliària; que no s'havia de reduir la fiscalitat perquè calia augmentar la despesa social a través de transferències a comunitats autònomes i ajuntaments; que s'havien de potenciar les caixes i altres mecanismes de crèdit sense afany de lucre i calia una major regulació financera; que s'havia de lluitar decididament contra el frau fiscal i els paradisos fiscals; que les pensions, el marc laboral, la negociació col·lectiva, la millora de la sanitat i l'educació, el suport a la dependència i la nova economia verda no sols no són el problema, sinó que són bona part de la solució als problemes estructurals de l'economia espanyola; que la crisi no es resol amb restriccions pressupostàries, sinó amb estímuls fiscals coordinats.

Els nostres diputats i diputades han dit repetidament al Congrés bona part d'allò que anys després forma ja part del receptari contra la crisi per a bona part del món polític i acadèmic.

Eix d'una nova Política Econòmica Europea per sortir de la crisi

Balanç

La crisi ha evidenciat, una vegada més, l'endèmica incapacitat dels líders europeus per presentar una resposta conjunta efectiva i decidida a la greu situació econòmica que afecta els diversos països europeus, i que ha arribat, fins i tot, al punt de posar en qüestió l'euro i, per tant, la mateixa Unió Econòmica i Monetària Europea en la seva actual configuració.

Vistes amb perspectiva, resulten un trist miratge les actuacions sense precedents que adoptaren els diversos governs europeus i el Banc Central Europeu (BCE) per tal de limitar els efectes de la crisi i intentar estabilitzar les respectives economies, tot evitant la caiguda lliure en què es trobaven.

Els importants ajuts concedits a les entitats financeres, així com les diferents mesures discrecionals de caràcter expansiu endegades per les administracions públiques, es van sumar als efectes sobre els pressupostos públics de les caigudes dels ingressos tributaris i l'augment de la despesa pública associada als estabilitzadors automàtics, principalment els subsidis d'atur.

El resultat ha estat el deteriorament de les finances públiques. Però cal insistir que, excepte en algun cas molt concret, en la majoria dels països els dèficits

pressupostaris públics han estat resultat de la greu crisi econòmica. Més aviat, han estat l'eina que ha permès frenar la caiguda de les economies europees. Espanya, sense anar més lluny, presentava l'any 2007, abans d'iniciar-se la crisi, uns resultats pressupostaris dins de l'ortodòxia de l'estabilitat pressupostària: superàvit de l'1,9% del PIB i un deute públic del 42,1% del PIB.

El comportament espanyol era, dins l'ortodòxia neoliberal, molt més exemplar que la mitjana de la Unió Europea i dels països de l'OCDE. I, de què ha servit? **La conclusió és que els indicadors de saldo pressupostari i deute no són els més adequats o rellevants per mesurar la salut d'una economia. Que l'economia espanyola tenia i té un problema és evident, i es diu deute privat**, que és de 2.17 bilions d'euros (882 mil milions d'euros de deute familiar i 1,29 bilions de deute de les empreses). El deute privat suposa un 217% del PIB, 47 punts per sobre de la mitjana europea (170%) del PIB. Cal recordar que el deute públic de l'Estat espanyol és de 679.778, és a dir, que representa menys d'una quarta part del total del deute de l'Estat.

Doncs bé, el canvi brusc en la dinàmica de les polítiques europees vers l'austeritat pressupostària ha estat un gravíssim error, de conseqüències immediates en l'estrucament, de forma dramàtica, de la incipient recuperació econòmica que havien començat a albirar els diversos països europeus.

No hi ha cap evidència sòlida que demostrï que les mesures d'austeritat que s'estan aplicant, en un estat d'emergència a tots els Estats membres, estiguin donant resultats positius. Ans al contrari, comença a ser evident que estan generant fractura social i un nou deteriorament econòmic, el qual alimenta la desconfiança cap a les pròpies economies per part d'uns mercats en nom dels quals s'estan duent a terme, paradoxalment, aquestes polítiques de contracció.

Quan fins i tot l'FMI reconeix públicament les conseqüències negatives de les polítiques d'austeritat, persistir-hi constitueix un greu exercici d'irresponsabilitat. Les agressives mesures de retallada de despesa social estan agreujant els efectes socials que de per si genera la crisi, la qual cosa alimenta la pròpia crisi portant les economies a una espiral autodestructiva.

La dura experiència de la crisi ens ha mostrat que l'evolució del sistema econòmic estava basant-se els darrers anys en l'especulació financera, oblidant el vincle entre producció i societat i provocant una intensa regressió en els nivells de benestar, en els drets socials i laminant les perspectives de futur fins i tot d'una part de la població dels països més avançats.

Per altra banda, els efectes que l'acció humana té sobre el medi ambient, el malbaratament dels recursos, el canvi climàtic i la crisi energètica plantegen que el model basat en el creixement sense límits no és possible. La conjunció de la crisi ambiental i la crisi econòmica dona oportunitats a l'aparició d'un model de desenvolupament alternatiu.

Els resultats del capitalisme globalitzat no ofereixen tampoc el grau de benestar bàsic per a tothom. Les crisis alimentàries i ambientals mostren la manca de sentit ètic i de capacitat real per desplegar el desenvolupament humà arreu, tot i l'enorme creixement dels països emergents. Les desigualtats, la manca d'oportunitats i la dependència econòmica i tècnica continuen marcant grans parts del planeta. Per contra, la concentració de la riquesa, el domini oligopòlic i la manipulació financera creixen a ritme desmesurat.

Objectius

Així doncs, de forma immediata, haurien de cessar les polítiques d'austeritat executades pels diversos governs i impulsades des de la major part de les institucions europees, amb el BCE al capdavant. El convenciment que la sortida de la crisi passa per una UE més cohesionada políticament, que exerceixi el seu lideratge en la governança política de la crisi, situant els interessos generals de la ciutadania europea per davant dels interessos d'uns pocs, ens porta a efectuar una sèrie de propostes d'actuació que ajudin els països membres a plantejar una sortida justa de la crisi, introduint els elements que permetran evitar posteriors crisis econòmiques.

Transició cap a un nou model de desenvolupament

Un nou model de desenvolupament s'ha d'anar implantant basat en la democràcia, en la justícia social, en el benestar i en la sostenibilitat ecològica. Els canvis s'han d'imposar ràpidament, tot i que el seu desenvolupament necessitarà d'un llarg període, però les urgències immediates exigeixen començar el procés.

Les reformes més immediats tenen a veure amb les transformacions que han de permetre un nou model general de desenvolupament i, tot i que és necessari que es produeixin a escala global, els esforços que els Estats poden fer són, també, importants.

Per això, ICV-EUiA plantejem els següents 3 objectius:

- Una Economia al servei de la societat
- Una Economia ecològica
- Una Economia que combini austeritat i equitat: el desenvolupament per sobre de la concepció tradicional de creixement

Propostes

En aquest context, des d'ICV-EUiA proposem:

1. **La sostenibilitat de les finances públiques com a proposta alternativa a la consolidació fiscal.** Unes finances públiques sostenibles impliquen l'harmonització fiscal europea que posaria fi al tracte fiscal privilegiat de les rendes altes i les grans corporacions empresarials. També requereix la desaparició dels paradisos fiscals font d'injustícies fiscals i afavoridors dels elevats fraus fiscals que existeixen en diversos països com Espanya.
2. **El compromís de les institucions europees i dels seus membres en una sortida coordinada** de la crisi de tots els països, especialment amb els més vulnerables econòmicament. En aquest sentit, **l'emissió d'eurobons constitueix el compromís de tots els països amb la defensa d'una Europa cohesionada socialment i econòmica.** Aquesta emissió pot ser substituïda o acompanyada per d'altres mesures, però sempre amb l'objectiu no sols de mostrar fermesa davant de l'especulació, sinó també de compartir tots els costos de no haver desenvolupat abans l'harmonització fiscal i la regulació financera.
3. Tanmateix, la sortida de la crisi s'ha de plantejar en el marc d'un nou model productiu i de consum sostenible mediambientalment i, per tant, el desenvolupament de noves activitats requeririen el seu finançament mitjançant **l'emissió de bons per al finançament de projectes del "Green New Deal europeu"**, la qual cosa permetrà avançar cap a la transformació ecològica de l'economia europea.
4. Cal **regular els mercats financers** i limitar, quan no **prohibir, determinades pràctiques especulatives** que posen en perill l'estabilitat financera de les economies europees.
5. **Proposem la imposició de forma immediata d'una taxa del 0,3% sobre les transaccions financeres, inspirada en l'anomenada Taxa Tobin** que ve defensant històricament el moviment alterglobalitzador.
6. Impulsar la **fiscalitat financera sobre les operacions especulatives**, bàsicament els moviments a molt curt termini i que afecten monedes o recursos bàsics.
7. La defensa de l'Estat del benestar ha de ser, també, un objectiu europeu. Defensarem una Europa social. **Les polítiques neoliberals han estat un fracàs: la desigualtat ha augmentat a tots els països europeus**, avui les economies europees són més febles que anys enrere, l'atur –el principal problema econòmic europeu- afecta ja 23 milions de treballadors i treballadores. Europa necessita un programa de sortida de la crisi que situï l'ocupació, el benestar de població i la

sostenibilitat com a objectius, i no els interessos econòmics dels poderosos, les grans corporacions i el capital financer. Per tant, cal una sortida democràtica de la crisi on els interessos de la majoria s'imposin sobre els interessos d'uns pocs, en definitiva, **que la política governi l'economia.**

8. Establir un nou conjunt d'indicadors econòmics. El PIB mesura el flux anual dels ingressos generats per l'economia, però no serveix per mesurar el progrés, el benestar social i l'estoc de recursos naturals. Proposem crear indicadors que mesurin el valor que per a la societat tenen algunes activitats que ara queden fora de l'economia del mercat, com la cura a les persones, a la llar i d'altres usos del temps. També hem de poder quantificar la riquesa en les seves diferents formes, com el capital natural i el capital social. L'absència d'aquesta mesura ens impedeix quantificar l'evident erosió del capital natural o conèixer la millora o l'empobriment del capital social i humà de la nostra societat.

Una economia al servei de les persones

9. **Una economia integrada a Europa de forma federal i amb tots els mecanismes de la governança econòmica integrats** que evitin la manca de mitjans actual per encarar la crisi i estalviïn la dependència europea de les finances especuladores.
10. **Ratificar els drets sindicals, laborals i socials dins del sistema democràtic i estendre'ls internacionalment**, primant la redistribució de rendes per sobre de la acumulació de riquesa.
11. **Controlar els monopolis i oligopolis, especialment en el sectors dels serveis públics, les xarxes de transport, la comunicació i la tecnologia** i amb un tractament específic pel al sistema financer.

Una economia ecològica

12. Potenciar l'**impuls a les energies renovables o sense impacte en l'atmosfera**. Els resultats actuals apunten que la tecnologia existent permet iniciar el canvi energètic amb garanties.
13. Regular el **consum de primeres matèries sense atendre la seva disponibilitat futura** i impulsar la utilització de matèries recuperables.
14. **Aprofitar i impulsar el medi natural**, tan afectat en l'actualitat, **com un dels nuclis d'oportunitats de treball i de generació de benestar**.
15. **El canvi climàtic**, un cop se n'ha assumit ja sense discussió racional l'impacte, **s'ha de convertir en un eix de recerca**, de

desenvolupament tecnològic dins d'un pla de recuperació de l'equilibri atmosfèric.

Una economia que combini austeritat i equitat: el desenvolupament per sobre de la concepció tradicional de creixement

16. Impulsar el consum responsable, especialment en béns de caràcter social, com a alternativa al consum il·limitat actual.
17. **Regular la durabilitat dels productes** per permetre que la seva vida útil s'allargui tot el que la tecnologia actual permet. Incrementar per llei el temps de garantia mínima en els electrodomèstics.
18. Establir l'eficiència energètica com un dels principals criteris a l'hora d'establir prioritats en equipaments i utilitatge afectat a serveis públics.
19. **Considerar prioritària la tecnologia, com a font d'estalvi energètic**, de matèries primeres i d'allargament de la vida útil.
20. El comerç internacional ha d'incorporar mecanismes que permetin el desenvolupament i els intercanvis però que siguin **conseqüents amb la reducció del consum energètic i el desenvolupament social**. Les matèries bàsiques i estratègiques, com l'energia, l'alimentació, etc., han d'estar protegides contra l'especulació financera.
21. La **producció de proximitat** ha de ser valorada i impulsada.
22. Cal establir una fiscalitat específica per a béns de consum de luxe.

Eix d'una nova Política Econòmica: fiscal, pressupostària i financera

Balanç

ICV-EUiA volem **reorientar la política fiscal, per plantar cara a la situació de crisi**, amb una proposta perquè el Govern espanyol "tingui un full de ruta fiscal progressista". En l'actual legislatura hem anat fent un seguit important de propostes amb la intenció de provocar un canvi de rumb en la política fiscal estatal perquè, **en matèria fiscal**, el Govern del PSOE ha aplicat una política fiscal retrògrada i continuïsta de les anteriors polítiques del Govern del PP.

Entenem que ara toca més que mai, en una situació de profunda crisi econòmica global, **exigir més a aquelles persones (físiques i jurídiques) que més tenen i/o més guanyen i més contaminen**, per tal de generar un nivell de recaptació tributària addicional que es pugui destinar íntegrament a polítiques socials adreçades a aquells col·lectius que més pateixen la crisi, i per impulsar les estratègies d'ocupació que proposem.

Tot plegat, en un context de relació econòmica entre Estat i CCAA que va canviar, amb l'acord sobre el **Nou Model de Finançament Autonòmic (MFA)**, del 2009, però que cal millorar. En aquest sentit, des d'ICV-EUiA **proposem un nou Sistema de Finançament Autonòmic basat en el que anomenem “Concert Econòmic Solidari”**, per tal d'aportar a la Generalitat uns importants recursos addicionals que, creiem, han d'estar destinats, per una banda, a cobrir bona part dels dèficits que ha generat la crisi, però també i, com a principal repte, a aplicar les polítiques més efectives de lluita contra la crisi.

El principal objectiu del Govern de l'Estat i també del Govern de la Generalitat ha de ser impulsar mesures com reforçar les cobertures socials per assegurar que les persones que s'han quedat sense subsidi d'atur i no poden percebre altres prestacions puguin accedir a ajuts públics; el desplegament de la cartera de serveis socials i el previst en la Llei de la dependència, així com les mesures de suport a la formació de les persones aturades i d'estímul de l'economia i, en definitiva, evitar les situacions de pobresa i exclusió social.

És evident que **aquests reptes precisen d'un major volum de recursos del que actualment disposa el Govern de la Generalitat** (així com la resta de governs autonòmics). I és que tots han vist reduïts de manera significativa els seus recursos els tres darrers anys, com a conseqüència de la virulència de la crisi econòmica.

Objectius

Amb la nostra proposta de Concert Econòmic Solidari avançaríem cap a un Sistema de Finançament Autonòmic molt més equitatiu entre CCAA.

Cal, però, **actuar en un segon àmbit, el dels Governos Locals, posant sobre la taula una proposta d'acord sobre un Nou Model de Finançament Local** que garanteixi també la suficiència financera dels ajuntaments, actors prou importants en les polítiques adreçades als col·lectius que més pateixen la crisi.

I, finalment, és absolutament imprescindible **actuar en una “tercera línia” que consisteix a afrontar, amb valentia, una Política Fiscal més progressiva**, que garanteixi aquest nivell addicional de recursos que necessita el conjunt de les administracions públiques per desenvolupar aquestes polítiques socials anticrisi.

Aquestes tres línies d'actuació, conjugades de manera conjunta, són l'única garantia per assolir el nivell de recursos necessari per afrontar, amb garanties, una política de lluita vers la crisi, efectiva i justa.

En aquest sentit, **reclamem del Govern de l'Estat valentia política a l'hora d'aprofundir en la progressivitat del sistema fiscal espanyol** (especialment quan el Govern sortint ha reconegut que **la pressió fiscal espanyola ha**

baixat fins al 31%, gairebé deu punts per sota de la mitjana europea), perquè així garantirem que el sistema:

- **sigui més just/equitatiu**
- prioritzar els impostos directes sobre els indirectes.
- **aportar aquest volum addicional de recursos necessari** per afrontar polítiques públiques efectives contra la crisi aplicant un paquet de mesures:
 - 1) **Pla de lluita contra el Fraud Fiscal**
 - 2) **Eliminar la discriminació** que pateixen les rendes del treball en relació amb les del capital
 - 3) Garantir un **tracte igualitari entre empreses** inversores i productives
 - 4) **Gravar en major mesura els nivells més alts de renda**
 - 5) Establir un **nou Impost sobre la riquesa**
 - 6) Un compromís valent cap a l'**impuls de la fiscalitat ambiental**
 - 7) Desplegament de la **fiscalitat immobiliària**
 - 8) **Reforma de la tributació local incrementant-ne la progressivitat**

Tanmateix, proposem establir una nova **Llei Orgànica per al finançament de la cohesió amb la UE en serveis socials i salut, com a marc per impulsar aquesta nova política fiscal.**

La majoria d'aquestes mesures ja han estat reivindicades i proposades al Congrés, reiteradament per part d'ICV-EUiA, amb gairebé **nul·la receptivitat per part del Govern, també per l'actual candidat del PSOE.**

Propostes

Un Sistema Fiscal més progressiu

23. Continuem proposant **un veritable Pla de lluita contra el Fraud Fiscal amb valentia política per tirar-lo endavant, incrementant les penes pel frau greu** i seguint les mateixes recomanacions de les associacions d'inspectors d'Hisenda de l'Estat:
 - **Cal lluitar contra l'evasió fiscal dels grans patrimonis i les multinacionals.** S'ha mostrat necessari incrementar substancialment els recursos humans i materials de la inspecció, amb la **creació d'unitats especialitzades en grans patrimonis.**
 - Millorar la **transparència en la participació en fons d'inversió col·lectiva** a l'estranger.

- Incrementar la **cooperació internacional contra els paradisos fiscals** i la seva opacitat.
- Crear **censos obligatoris de béns i drets radicats a l'Estat i fora**.
- **Lluitar decididament contra els paradisos fiscals. Prohibició per operar a la UE als bancs amb sucursals en centres offshore** (paradisos fiscals). Prohibició d'accedir a contractes públics a les empreses que operen amb paradisos fiscals. No reconeixement de personalitat jurídica a les societats constituïdes en paradisos fiscals per intervenir en el tràfic mercantil espanyol.

24. **Eliminar la discriminació que pateixen les rendes del treball en relació amb les del capital en l'IRPF.** En la normativa actual, la quota íntegra de l'IRPF es compon de dues quotes que es deriven de la base liquidable general i la de l'estalvi. Aquesta tributa a un tipus del 19% pels primers 6.000€ de base liquidable, i del 21% a partir de 6.000,01€. La base liquidable està composta pels rendiments del capital mobiliari (fons d'estalvi, interessos, assegurances...) i pels guanys i pèrdues patrimonials per transmissions d'accions, participacions en fons, immobles, etc. Tanmateix, hi ha uns mínims exempts (1.500€ primers per dividends d'accions, etc.)

Recordem que, fins al 2009, el tipus era fix del 18% i, entre les mesures del Govern ZP per al 2010, s'hi va introduir aquest nou escalat en dos trams, que va contribuir a reduir distàncies en relació amb el tractament fiscal de les rendes del treball però, tot i això, **la discriminació d'aquestes continua sent evident**. D'altra banda, **al nostre entorn europeu hi ha alguns països que apliquen tipus força més alts**, tot i que el tractament, en general, és força desigual:

- alguns tenen tipus notablement més alts: França 30,1%, i Alemanya 25%.
- d'altres, iguals o inferiors: Regne Unit 18%, i Itàlia 12,5%.

La nostra proposta va destinada a millorar l'equitat de l'impost i incrementar-ne la recaptació, per reduir el dèficit públic generat per la crisi. Amb aquesta **dobla finalitat** proposem que:

- **el tipus mínim de gravamen sobre la base liquidable sobre l'estalvi sigui del 20%.**
- **a partir del mínim del 20%, en les bases liquidables superiors a 5.000€ el tipus marginal sigui variable arribant, com a màxim, al 30%.**

Amb aquesta mesura, calculem que es podria assolir una recaptació addicional en l'IRPF d'uns 1.400 M€ anuals.

25. **Garantir un tracte igualitari en l'impost de Societats per a les societats productives i les d'inversió, de manera que aquestes últimes tributin al mateix tipus que les productives "clàssiques".** En aquest sentit, estariem parlant d'eliminar els privilegis, per exemple, de les SICAV o d'altres figures societàries que ho fan a tipus del 18%. Quedarien excloses d'aquest tractament lineal les empreses d'economia social, lògicament.
26. **Establir un nou Impost sobre la riquesa, amb caràcter permanent, que gravi la tinença de béns mobles i immobles, a partir de nivells superiors a 1M€.** Insistim en el **caràcter permanent d'aquesta figura impositiva**, pel que comporta d'equitat i redistribució, enfront de la darrera "actuació" del Govern socialista amb la recuperació parcial de l'impost de Patrimoni amb una vigència temporal de dos anys.

Des d'ICV-EUiA proposem fer un pas més enllà, que superi l'antic impost de Patrimoni, amb el **Nou Impost sobre la Riquesa (IR), amb el qual es podria obtenir una recaptació addicional d'uns 2.200M€ en el conjunt de l'Estat espanyol (tot partint d'un tipus mitjà de l'1% i sense exempcions)** i d'una estimació d'uns 80.000 declarants a tot l'Estat. **Atès que aquest podria ser un impost cedit al 100% a les CCAA, aquestes serien les receptores directes d'aquesta recaptació per IR.**

27. **Gravar en major mesura els nivells més alts de renda en l'IRPF.** En aquest sentit, proposem **un nou tram en l'IRPF amb un tipus marginal del 50% per a rendes superiors a 100.000€ anuals.** S'estima que, actualment, hi ha prop de 400.000 contribuents que declaren ingressos en l'IRPF per sobre dels 100.000€ anuals, dels quals uns 90.000 declaren ingressos entre 150.000€ i 600.000€ anuals, i gairebé 10.000 superen els 600.000€ d'ingressos anuals declarats. Amb aquest relativament elevat nombre de contribuents que estarien "directament afectats" per la mesura que proposem, estimem que es podrien obtenir al voltant de 2.900 M€ de recaptació addicional._

Si analitzem el que han fet d'altres economies avançades i Estats de la UE constatem que, els darrers anys, molts han optat per reduir-ne el tipus marginal però, tanmateix:

- Hi ha diverses economies "avançades" amb tipus al voltant del 50% o amb tipus superiors com, per exemple, Dinamarca 62,3%, Suècia 56,7%, Holanda 52%, i Japó, Àustria i Bèlgica 50%.

- Alguns països han estat valents a l'hora d'apujar el tipus els darrers anys o mantenir-lo en nivells del 50%: Dinamarca, Irlanda, Àustria, Bèlgica i el Japó.
- Curiosament, **“l'Espanya de ZP” va seguir el mateix camí que l'ultraconservadora “Itàlia de Berlusconi”** (abaixant el tipus del 45 al 43%).

Des d'ICV-EUiA preferim, clarament, acostar-nos pel que fa les polítiques socials i fiscals als països escandinaus que a d'altres models socials.

28. **Un compromís valent cap a l'impuls de la fiscalitat ambiental** que no signifiqui pagar més, sinó pagar diferent i “millor”, pagant en funció del que es contamina. La nostra proposta sobre fiscalitat ambiental no té la intenció d'incrementar la recaptació, sinó de fomentar comportaments ecològicament més responsables, internalitzant els costos ambientals, afavorint una economia més sostenible. **Aquests impostos, que haurien de ser de caràcter estatal però gestionats per les CCAA o els ens Locals**, no tindrien, en general, destí finalista, sinó que **aniran a les arques de l'Estat, de les CCAA o dels ens Locals, amb l'excepció únicament de l'impost sobre l'energia nuclear** que es destinaria parcialment a un Fons estatal per a la reactivació de les zones on se situen les centrals nuclears, i l'impost sobre el canvi de l'ús del sòl que podria anar al ja existent Fons Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

La proposta va en una doble vessant, amb modificacions d'alguns impostos ja existents i la inclusió de noves figures impositives:

Modificacions en els impostos existents:

- **Impost sobre determinats mitjans de transport (matriculació).** Eliminar l'exempció de la qual gaudien fins ara totes les embarcacions d'esbarjo i les aeronaus, i en vehicles i motocicletes es reforça el vincle entre el tipus impositiu i les emissions de CO2 augmentant el nombre de categories existents. Proposem millorar el càlcul del pagament de l'impost, actualment basat en els cavalls fiscals, per vincular-lo de forma més precisa a les emissions.

Els vehicles híbrids i elèctric exclusius tindrien un pla d'incentius fiscals específics per fomentar-ne l'adquisició.

- **Impost de societats:** introduir deduccions per a inversions d'estalvi d'energia i aigua i en despeses per afavorir la mobilitat sostenible dels seus treballadors i treballadores.

- **IRPF:** introducció d'una deducció per adquisició d'abonaments de transport públic per part dels treballadors i treballadores. Ampliació de supòsits de desgravació fiscal de l'IRPF per a actuacions i inversions en finques en custòdia i espais naturals protegits.
- **IVA:** s'aplicaria el tipus normal en comptes del reduït a serveis com la fumigació de plantacions o el transport aeri, i s'aplicaria, no obstant això, l'IVA reduït a les rehabilitacions i habitatges protegits.
- **Gravar les emissions de CO2.** Tendir progressivament a anivellar l'impost sobre el petroli i el gasoil amb la mitjana europea, en funció de les emissions contaminants. Gravar les emissions de gas i carbó, que actualment no tenen cap tipus de gravamen. Replantejar la fiscalitat dels vols domèstics que ara beneficien aquest sistema de transport en relació a d'altres sistemes de transport.
- **Modificar els impostos locals** per tal de bonificar les inversions en instal·lacions d'estalvi, eficiència i que introdueixin les renovables.

Creació de nous impostos

La creació dels nous impostos ambientals, igual que la resta de la nostra proposta fiscal, hauria de ser mitjançant mecanismes de regulació i harmonització estatal, per tal d'evitar el dúmping fiscal entre comunitats autònomes (és a dir, que competeixin per rebaixar impostos per atraure més activitat econòmica però sense tenir en compte l'impacte real de les rebaixes en termes ambientals i/o econòmics). Però, alhora, independentment d'aquests mecanismes de coordinació, proposem cedir-ne la gestió i recaptació a les CCAA:

- **Un impost sobre l'energia nuclear i l'emmagatzematge de residus radioactius, la recaptació del qual es destinaria en part a un Fons, gestionat per les CCAA, per al desenvolupament alternatiu de les zones on se situen les centrals,** per millorar-ne el teixit econòmic previ al tancament del total de les instal·lacions.
- **Un impost per l'abocament i la incineració de residus,** els ingressos dels quals es cedirien a les CCAA a excepció de les que ja el tenen establert (residus perillosos 15€/tn, residus urbans 10€/tn i altres residus no perillosos 12€/tn).
- **Un impost sobre substàncies d'elevat nivell de preocupació,** com les classificades per la normativa com a carcinògenes,

mutàgenes o tòxiques per a la reproducció, per afavorir el consum de substàncies alternatives menys nocives per a la salut humana .

- Crear un gravamen sobre les activitats que es beneficien directament o indirecta del patrimoni natural per finançar la **creació d'un fons públic de conservació**. Aquesta proposta ja es du a terme a països com Àustria.

29. **Desplegar la “fiscalitat immobiliària”** (especialment sobre les plusvàlues). **Proposem que els increments de valors urbans o requalificatoris retornin a la societat**. Això és de “justícia social”: frenem encara més l'especulació si les rendes de la retenció de terrenys i del canvi de qualificació urbanística estan altament gravades. Proposem tipus progressius, en qualsevol cas superiors al 50% i que podrien arribar al 90% en el tram més alt.

Aquesta mesura es complementa amb l'impost sobre canvi d'ús del sòl (50€ per m²), previst en el paquet de fiscalitat ambiental. La recaptació d'aquest impost es destinaria al Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat creat per la llei 42/2007.

Aquestes mesures han d'anar acompanyades d'un **reforçament contra el frau fiscal en el sector immobiliari** incloent-hi la creació d'un fons per a l'adquisició preferent d'immobles per part de l'Administració si considera que el preu de transacció està per sota del de mercat.

Altres mesures.

30. **Reformar la tributació local incrementant-ne la progressivitat**. Des d'ICV-EUiA ja fa molt de temps que insistim en la necessitat de reformar les figures tributàries de caràcter local, en especial pel que fa a l'IBI (impost sobre béns immobles) i, en aquest sentit, en diverses ocasions hem presentat esmenes parcials als diferents PGE per tal d'avançar en aquesta progressivitat; esmenes que, de manera reiterada, han estat rebutjades conjuntament pel PSOE, el PP i CiU (i d'altres formacions polítiques conservadores).

Si volem avançar en l'equitat i la progressivitat de l'IBI, **cal establir-ne una escala de gravamen creixent en funció del valor de l'immoble, així com la potestat d'establir bonificacions** en funció de les circumstàncies econòmiques, personals i/o familiars.

31. **Crear un Impost a la Banca. Imposar una taxa al voltant del 0,5% sobre el volum total dels dipòsits de clients, garantint que no repercuteix en usuaris i usuàries**. L'impost seria similar a l'existent a Extremadura i Andalusia.

El 2010, enmig de la crisi, el sector bancari en el seu conjunt va obtenir uns beneficis de 14.078.000 d'euros. Segons dades del Banc d'Espanya, hi ha més d'1,2 bilions d'euros en dipòsits en les entitats financeres del conjunt de l'Estat espanyol. Una taxa de només el 0,5% sobre aquests dipòsits podria suposar uns ingressos de centenars de milions d'euros. A més d'aquesta recaptació extra, que ajudaria a reduir el dèficit o evitar retallades socials, també tindria un impacte positiu com a incentiu al flux del crèdit.

Figures semblants ja existeixen a algunes comunitats com Extremadura i Andalusia, amb efectes positius, cosa que demostra la viabilitat de la proposta. Al seu torn, per descomptat, un impost d'aquest tipus s'hauria implantar amb el màxim respecte a les competències de les comunitats que l'haguessin aplicat. Les inversions i els crèdits serien deduïbles, pagarien únicament els dipòsits, la qual cosa seria un clar incentiu a bancs i caixes a obrir l'aixeta del crèdit i promoure inversions a projectes d'utilitat pública o interès social.

Uns mecanismes fiscals per assegurar l'equilibri social

La cohesió de la UE, motiu al·legat per la modificació de la Constitució, no pot ser sols monetària, ha de ser també social. Volem **evitar que la crisi financera es converteixi en el desmantellament de l'Estat del benestar i de la cohesió social que han de ser inherents a una Europa unida. Cal evitar que l'estabilitat de l'euro sigui igual a estabilitzar, com a cosa natural, els desequilibris** i que puguin augmentar els que ara existeixen.

Avui, l'Estat espanyol, pel seu grau de riquesa, té una despesa social per càpita inferior a l'europea; i Catalunya, inferior a la del conjunt de l'Estat. Per compensar les mesures d'exigència de límits al dèficit i al deute públics, que s'establiran per Llei orgànica a resultes de la reforma de la Constitució, cal una altra Llei orgànica amb uns criteris i pautes definits (o incloure-ho en la prevista). Per això proposem:

32. **Aprovar una Llei Orgànica per al Finançament de la Cohesió amb la UE en Serveis socials i Salut (LOFCESSS)**, que reguli l'establiment increments progressius d'impostos ja existents per exigències de l'equilibri pressupostari o la reducció del deute:
 - Que no es pugui reduir l'import total anual de la despesa en salut (prevenció i assistència), en cura i en serveis socials (en endavant "DSSS"); és a dir, fer impossible per llei les "retallades" i tenir garantida la sostenibilitat de les polítiques socials i de salut.
 - Si hi ha increment del PIB, garantir una equiparació progressiva de la despesa en Salut i Serveis Socials per càpita amb la de la UE, com a màxim en dues legislatures.

- Les ampliacions en impostos, en ser aprovades, hauran d'incloure l'explicitació del desequilibri que es vol resoldre i l'horitzó de temporalitat d'aplicació previst. La seva supressió haurà d'incloure la justificació que s'ha resolt el desequilibri en DSSS/PIB amb el conjunt de ciutadania de la UE-€.
- Dels tipus d'impostos per implantar o modificar en funció d'aquesta **Llei Orgànica per al Finançament de la Cohesió amb la UE en Serveis Socials i Salut (LOFCESSS)**, se n'indiquen exemples en l'apartat anterior **Un Sistema Fiscal més progressiu** i dins del Programa de Salut, titulat precisament "**Per una salut i una sanitat en una Europa de cohesió social**"

Política Pressupostària: un nou plantejament dels Objectius d'Estabilitat Pressupostària

El Govern de l'Estat va aprovar el juliol de 2010 l'objectiu d'estabilitat pressupostària per al període 2011-2013, partint de la proposta del Ministeri d'Economia i Hisenda. Aquest camí de reducció del dèficit fins assolir l'objectiu d'un màxim del -3% el 2013 es detalla en el quadre següent:

Objectiu d'Estabilitat Pressupostària període 2011-2013 (% del PIB) Aprovat pel Congrés el juny de 2010			
AAPP (*)	2011	2012	2013
Administració Central	-4,8%	-3,2%	-2,1%
Comunitats Autònomes	-1,3%	-1,3%	-1,1%
Entitats locals	-0,3%	-0,3%	-0,2%
Seguretat Social	0,4%	0,4%	0,4%
TOTAL Administracions Públiques	-6,0%	-4,4%	-3,0%

(*) Sense incloure l'efecte de les liquidacions de les CCAA i EELL

Posteriorment, **el setembre de 2011, PSOE i PP varen pactar una reforma constitucional "expres"**, d'esquenes a la ciutadania (tot eludint el referèndum), **establint que una Llei Orgànica que pretenen aprovar abans d'acabar el 2011 fixaria els límits de dèficit pressupostari de les Administracions Públiques**, teòricament per la seva entrada en vigor l'any 2020, que limita molt més el marge de maniobra d'aquestes i que anul·la el recurs al dèficit en el cas de l'Administració Local.

Des d'ICV-EUiA ens oposem frontalment a aquesta reforma, tant per les formes amb les quals s'ha dut a terme com pel fons de la qüestió.

33. **Cal fer un replantejament del Pla d'estabilitat**, en dos aspectes:

- En primer lloc, **creiem que avantposar l'objectiu de reducció del dèficit a la recuperació econòmica només empitjora la situació**. No és cert que una reducció dràstica del dèficit per la via de la contracció de la despesa faci més ràpida la recuperació econòmica perquè genera expectatives positives en els inversors i aquests avancen les seves despeses. **El que millora les expectatives i engega un nou procés de recuperació és la millora de la demanda interna, acompanyada d'un redreçament dels comptes exteriors**, amb un pla de xoc per reduir la nostra dependència energètica, causant de dues terceres parts del nostre dèficit exterior.

Estem convençuts que una dinàmica de creixement intern impulsada per inversions públiques i privades enfocades al canvi de model productiu i l'eliminació a mitjà termini de la nostra dependència energètica, sense la qual pràcticament no existiria dèficit comercial aquest any, ens portarà a un nou equilibri molt millor que el que ens porta la dinàmica actual. **ICV-EUiA plantejem un programa de sortida a la crisi alternatiu que passa per una mobilització dels recursos públics i privats cap al canvi de model productiu i el reforçament de l'Estat del benestar**, avançant en la convergència social i de gènere amb l'Europa avançada, compatible amb la reducció del dèficit i de l'atur.

- En segon lloc, **cal ajustar el biaix injust que comporta vers les Comunitats Autònomes (CCAA) i Entitats Locals (EELL)** en relació amb el marge que sí atorga a l'Administració Central.
34. **Cal fer un calendari més ajustat a la realitat de la conjuntura econòmica actual i a les xifres actuals de dèficit de les diferents administracions**, de manera que l'ajust pressupostari sigui més gradual i comporti una incidència més assumible.

Si es repartís el dèficit estrictament segons el pes de la despesa pública entre administracions el 2010, amb dades d'Eurostat, pertocaria a l'Estat pertocaria un 2,9% del dèficit, a les CCAA un 2,5%, i a les EELL un 1%. També hi ajudaria una reducció de la *despesa supletòria* que les administracions "*inferiors*" han d'assumir per no haver desenvolupat les altres administracions les seves competències.

Proposta d'Estabilitat Pressupostària d'ICV-EUiA (% del PIB) tenint en compte el % de despesa pública de cadascuna			
AAPP (*)	Any 1 (**)	Any 2	Any 3
Administració Central	-2,9%	-2,3%	-1,7%
Comunitats Autònomes	-2,5%	-1,9%	-1,3%
Entitats locals	-1,0%	-0,7%	-0,4%
Seguretat Social	0,4%	0,4%	0,4%
TOTAL Administracions Públiques	-6,0%	-4,5%	-3,0%

(*) Sense incloure l'efecte de les liquidacions de les CCAA i EELL

(**) Indiquem anys 1, 2 i 3 per la **proposta que fem d'ampliar el termini de compliment dels objectius d'estabilitat fins al 2015 i depenent de l'evolució de l'atur**

Cal, per tant, revisar el pacte d'estabilitat, superant el dèficit zero, per transformar-lo en un pacte de solidaritat, que prioritzi l'ocupació, les polítiques socials i mediambientals.

35. **Elaborar un pla d'equilibri fiscal sense retallades socials.** És possible reduir determinades despeses sense que això afecti l'Estat del benestar ni les inversions en infraestructures necessàries per millorar el nostre model productiu. Les principals despeses que proposem racionalitzar són:

- **Reduir la despesa en infraestructures que no responen a necessitats socioeconòmiques.** Congelació i/o suspendre la construcció de línies no prioritàries d'AVE que es preveuen de baixa ocupació de passatgers. En bona mesura es podrien substituir per línies de Tren de Velocitat Alta, com els que circulen a Alemanya, i que tenen uns costos molt inferiors.
- **Reduir la despesa militar.** Amb el retorn de les tropes destinades a l'Afganistan, finalitzant projectes com el de construcció de l'avió Eurofighter, l'adquisició de material de guerra i reduint sensiblement l'elevada inversió en I+D militar.
- **Eliminar aportacions públiques a l'Església catòlica.** El conjunt de les administracions de l'Estat financien l'Església catòlica amb les assignacions de la casella de l'IRPF, l'assignació directa a finançament del culte i el clergat, les exempcions d'impostos com l'IBI o Patrimoni, el pagament a capellans que exerceixen com a funcionaris públics.

- Racionalitzar la despesa farmacèutica. Aprofundir en la retallada de despesa farmacèutica.
- **Suprimir Ministeris** i organismes que tenen competències transferides a les Comunitats Autònomes, com el Ministeri de Cultura o la Secretaria General d'Habitatge i racionalitzar el de Sanitat o la Secretaria General d'Habitatge. Iniciar un procés de simplificació d'organismes públics amb l'objectiu de reduir costos d'estructura i càrrecs.
- **Suprimir les Diputacions Provincials.** Reduir a un únic nivell l'Administració Local, fomentant la mancomunació de municipis per a la gestió dels recursos i serveis sovint duplicats innecessàriament a municipis més petits.
- **Reduir la despesa en alts càrrecs** de les administracions estatals i autonòmiques. Actualment hi ha 25.000 càrrecs de lliure designació en el conjunt de les administracions.
- **Reduir el pressupost de la Casa Reial**, com a mínim el 15% a efectes immediats.

Un nou escenari en l'avaluació del deute: una agència de qualificació pública

Durant els anys de la bombolla financera i, fins i tot, en una primera fase de la crisi, les agències privades de qualificació de deute atorgaven les màximes qualificacions (triple A) a productes financers estructurats, entre els quals actius relacionats amb les anomenades "hipoteques subprime", tot i que ha quedat prou manifest que aquests productes, de veritable enginyeria financera, van infravalorar, i molt, el risc d'impagament de les garanties que incorporaven.

Amb aquesta pràctica es van convertir en veritables còmplices de la crisi de confiança actual en els mercats internacionals. Aquest fet va adquirir una especial rellevància en el cas de l'Estat espanyol.

Posteriorment, aquestes mateixes agències van efectuar "correccions a la baixa" del deute de nombroses emissions tant d'entitats financeres com de deute públic, provocant una allau d'ordres de venda en mercats borsaris "al millor preu possible" i traslladant la desconfiança als mercats del crèdit, amb els consegüents efectes negatius sobre l'economia real.

Actualment, les funcions d'aquestes agències es concentren, bàsicament, en avaluar el deute que emeten països i institucions financeres, atorgant una qualificació en funció de la certesa que consideren sobre el compliment dels compromisos de retorn a l'inversor.

Aquestes valoracions haurien de resultar d'un procés d'avaluació rigorós, transparent i imparcial dels possible riscos d'impagament associat. Hores d'ara no podem tenir la certesa que aquest sigui el mètode de treball de les tres agències de qualificació que existeixen, totes nord-americanes i privades.

En aquest context, proposem que el Govern de l'Estat promogui una actuació coordinada en la UE en aquest àmbit en els següents termes:

36. Realitzar una **anàlisi en l'àmbit de la UE de la credibilitat real dels sistemes de valoració que les agències de qualificació creditícia han utilitzat els darrers anys** i les limitacions d'inversió que produeixen en els agents inversors, especialment les institucions.
37. Establir **un marc reglamentari que obligui les agències de qualificació a revelar la metodologia que empren per realitzar les seves avaluacions, per aconseguir una major transparència i respectant unes normes de bones pràctiques per a l'interès general.**
38. Proposar a la UE la **creació d'una agència de qualificació europea pública**, amb criteris tècnics d'avaluació suficientment amplis com per a que puguin reflectir el conjunt de factors i particularitats (territorials) que afecten el deute financer públic, però també privat, conformada per tècnics totalment desvinculats dels mercats financers.

L'Imprescindible Reforma del Sistema Financer

La crisi econòmica de Catalunya i Espanya és específica i diferenciada de la crisi mundial, en aspectes com el del molt alt endeutament de les economies familiars i de les empreses, o la baixa capitalització de les empreses, o l'elevat nivell de consum, fins ara, que ha generat un dèficit de la balança exterior totalment insostenible. Però també ho és per un **sistema financer** amb una enorme dependència externa i que s'ha dedicat a inversions d'alt risc que no li pertocaven lligades a l'activitat immobiliària.

Una crisi "pròpia" necessita una resposta específica del Govern de l'Estat. Nosaltres així ho hem reclamat i així ho plantegem, amb propostes concretes.

Tanmateix, la crisi ha posat en evidència que les entitats financeres van molt per davant dels reguladors. Hi ha un mercat global però no hi ha una governança global. En el cas dels mercats financers és on aquest desequilibri és més gran perquè la llibertat de moviments del capital és total i la capacitat de regulació global és gairebé inexistent.

La crisi s'ha endut per davant la majoria de caixes de l'Estat espanyol. El rescat d'aquestes entitats amb fons públics a través del FROB ha generat i continuarà generant un cost ingent al contribuent. Darrera dels mercats s'hi amaguen persones. La crisi financera global ha arribat a l'Estat espanyol també a través

de les males decisions preses per persones concretes amb posicions rellevants en el sistema financer espanyol. Les males pràctiques bancàries no poden quedar impunes com fins ara. Per evitar futures crisis financeres s'ha de deixar clar als agents financers que les males conductes comporten penalitzacions greus, amb la voluntat de fomentar les bones pràctiques en el si d'aquest sector en el futur.

Diversos analistes, serveis d'estudis i institucions financeres insisteixen en que persisteix **la necessitat imperiosa de sanejar i reformar el sistema financer**. Es fa imprescindible mantenir les polítiques (públiques) destinades a fer front al problema dels actius bancaris "desvaloritzables" i la reestructuració d'aquests.

Davant d'aquesta situació especialment "delicada" del sistema financer espanyol, de nou ens vàrem trobar amb unes primeres mesures improvisades i de dubtosa eficàcia del Govern de l'Estat (FAAF, especialment). Posteriorment, el FROB va entrar més a fons en la necessària reestructuració bancària, especialment pel que fa a les caixes d'estalvi, però a partir de la idea propulsada pel pacte Zapatero-Rajoy que calia acabar amb el model de caixes d'estalvis, integrant-les progressivament en el model bancari general. A tal fi, es va decidir avançar i endurir les condicions de Basilea III, abocant les caixes a la capitalització privada o a la seva adquisició per part del Banc d'Espanya.

Des d'ICV-EUiA apostem per una reforma i sanejament, en profunditat, del sistema financer espanyol i, en aquest sentit, proposem:

Institucions polítiques fortes i globals que promoguin una regulació efectiva i dotin de transparència els mercats financers. No pot haver-hi una sortida progressista de la crisi sense un nou ordre internacional que permeti recuperar el control públic de l'economia, que restableixi la primacia de la política sobre les finances i de la democràcia sobre el mercat.

39. **Intervenir sobre les entitats financeres que no puguin garantir la solvència, garantint la transparència del procés i sota la premissa de que el poder polític en la presa de decisions estratègiques en aquestes entitats se situï en l'àmbit públic** des del mateix moment de la intervenció. És a dir, sempre que el sector públic hagi d'intervenir injectant diners a la banca, cal que n'assumeixi també la propietat, la qual cosa garanteix que **si un banc fa fallida i es considera que ha de ser salvat, haurà de passar a formar part de la banca pública**.

Qualsevol ajut directe o indirecte ha de tenir contrapartides en el flux de crèdit cap a empreses i famílies i en la limitació i/o reducció de les remuneracions dels directius i els dividendes dels accionistes, així com un increment de la funció financera directa de la banca pública. També ha de comportar el cesament immediat dels membres dels òrgans de govern i dels màxims directius d'aquestes entitats i que es depurin responsabilitats i s'emprenquin actuacions

civils i penals si es detecten irregularitats, abusos o males pràctiques financeres o empresarials.

40. **Allà on no arribi el sector privat per concedir el crèdit necessari a les empreses, que ho facin el sector públic i les caixes.** Per tant, caldrà **potenciar els avals públics i les empreses de capital** risc i financeres coparticipades públic-privat.
41. Utilitzar figures financeres per procedir a una neteja de balanços dels bancs i caixes que els faci fiables als mercats financers i mobilitzi els sòls i habitatges en mans de les entitats financeres en benefici de les polítiques socials de sòl i d'habitatge.
42. Impulsar la **creació d'una banca pública** que lideri la regulació del mercat i l'eliminació de l'oligopoli actual.
43. La banca s'ha de centrar en la seva activitat principal, que és **facilitar el crèdit a empreses, famílies i Administració Pública.**
44. Regular i controlar l'endeutament exterior del sistema financer espanyol, atenent les necessitats del finançament interior, per evitar la formació de bombolles i contribuir a l'estabilitat macroeconòmica. Fixar els indicadors que permetin aquesta regulació.
45. Regular l'especulació financera de manera **que tots els productes financers siguin clarament anunciats públicament.**
46. **Recuperar les caixes i les seves obres socials. Establir els termes en què el sanejament** dels bancs creats per les caixes d'estalvis i intervinguts per l'Estat a través del Banc d'Espanya, que a Catalunya són els bancs creats per Catalunya Caixa i Unnim, **pot permetre revertir totalment o parcialment el procés per dotar les seves obres socials dels recursos necessaris.** Reclamar al Banc d'Espanya el retorn dels beneficis que s'obtinguin a la societat a través de les obres socials, substituint progressivament la propietat que avui té el FROB d'aquests bancs per propietat de les fundacions de les obres socials corresponents.
47. **Impulsar mesures de lluita contra la morositat i per garantir la liquiditat.** L'Estat ha d'intervenir per millorar la liquiditat a curt termini, que ajudaria a resoldre molts dels problemes de morositat relacionats amb qüestions de tresoreria, garantint que no hi hagi restriccions per a aquestes empreses en serveis financers com el "confirming", o com les pòlisses de crèdit. Augmentar les dotacions de les noves línies de finançament de l'ICO per a les PIMES, autònoms i entitats locals per tal de reduir la morositat i garantir la liquiditat. Garantir que la línia de crèdit ICO-Morositat Ens Locals, que entrarà en funcionament gairebé

un any més tard del que estableix la llei, funcioni correctament i reparteixi recursos suficients per reduir la morositat dels ajuntaments. **Garantir que l'ICO atorga el 100% dels crèdits que pot concedir, establint una estructura comercial pròpia,** superant els greus problemes burocràtics que genera la figura del facilitador financer.

48. El Govern de l'Estat donarà suport i impulsarà la banca ètica. Amb aquest objectiu, l'Administració de l'Estat començarà a establir línies de treball amb entitats del sector per enfortir aquest sector de les finances ètiques.
49. **Suprimir les comissions bancàries per manteniment de comptes corrents, targetes de crèdit o transferències i contra l'opacitat dels productes financers.** El 2010 la Comissió Europea va denunciar en un informe que les entitats bancàries espanyoles violen diverses lleis europees de protecció dels consumidors i consumidores. L'Estat espanyol és líder de la UE amb les comissions més elevades i abusives pels comptes corrents, targetes de dèbit, transferències i despeses operatives. **El 2011 l'increment de les comissions ha estat d'entre el 8,5% i el 35%, i ni el Banc d'Espanya ni la Comissió Nacional de la Competència estan prenent cap iniciativa per resoldre els abusos, tot i que són els encarregats de regular-les. Cal acabar amb la gran opacitat en la majoria de les comissions i impulsar un control real que acabi amb aquests increments indiscriminats i injustificats.**

Eix de l'Estratègia per a la sortida de la crisi mitjançant la creació d'ocupació i canvi de model productiu

Balanç

El pla *Nova Economia, Nova Ocupació* és una estratègia per a la creació de nous llocs de treball a Espanya la propera legislatura i per reduir la taxa d'atur actual a la meitat. L'estratègia es fonamenta en la proposta d'ICV-EUiA per a Catalunya exposada en el programa electoral de les eleccions al Parlament del 2010, en el desenvolupament de les oportunitats que ofereix l'economia verda i de les polítiques socials i per promoure la transició cap a un model socialment més just, que avanci en l'equitat de gènere i ecològicament sostenible.

Davant de la realitat de la destrucció d'ocupació i el perllongament de la crisi, no hi ha dubte que **el principal objectiu de la propera legislatura serà la creació d'ocupació de qualitat.**

La situació és molt més greu que fa un any; així, per exemple, la taxa de cobertura de les prestacions per atur ha caigut més de 10 punts el primer semestre de l'any, ja que bona part dels aturats ja han exhaurit la durada

màxima. Per altra banda, les retallades antisocials del govern de CiU han reduït la cobertura del PIRMI, deixant cada vegada més aturats sense cap ingrés, obligant-los a buscar-ne fora de la legalitat laboral, i sense cap dret.

La taxa d'atur de la gent jove frega el 50%. A la vegada, se'ls diu que han de formar-se més, en un entorn de retallada de la despesa educativa tant en secundària com a la universitat. Si no es canvia el fracassat model neoliberal de gestió de la crisi, aquesta pot durar més d'una dècada i pot condemnar bona part d'una generació a la precarietat econòmica i social de per vida, fins i tot quan es jubilin.

Per a ICV-EUiA és essencial una proposta per a la creació d'ocupació. Una proposta quantificable en termes de creació d'ocupació. **Una proposta que expressi les opcions prioritàries quant al canvi de model productiu i les polítiques d'equitat i ampliació de l'Estat del benestar.** Una proposta orientada a l'estalvi i l'eficiència energètica i la substitució de l'energia procedent de combustibles fòssils per les energies renovables. Per afrontar aquest repte, **cal que l'economia espanyola redreci altres greus desequilibris que pateix fruit de canvis estructurals i, sobretot, de les polítiques econòmiques de les darreres legislatures** del successius governs del PP i del PSOE amb el suport de CiU.

En primer lloc, **la bombolla immobiliària ha generat un deute privat extraordinari amb una important part de la població hipotecada per uns habitatges que es van veure obligats a comprar a sobrepreu perquè no hi havia mercat de lloguer o protegit** i perquè la bombolla atreia tot tipus d'inversors especulatius. Aquests habitatges, que ara valen molt menys que els préstecs, es van finançar amb capitals prestats des de l'exterior a bancs i caixes. Aquest deute privat exterior, extraordinàriament alt, a causa de l'esclat de la bombolla immobiliària als Estats Units i aquí, ha provocat una crisi de confiança del sistema financer internacional en la nostra banca, fet reforçat per la intervenció del Banc d'Espanya en algunes caixes.

El segon desequilibri és en els fluxos exteriors. La darrera dècada, un conjunt d'elements han afectat seriosament els equilibris de la nostra balança per compte corrent i, per tant, han contribuït que, actualment, l'economia espanyola no sigui capaç d'equilibrar el seus comptes i mantingui un dèficit per compte corrent proper al 5% del PIB (havia arribat al 10% el 2008).

En segon lloc, la balança energètica és cada cop més deficitària: més del 80% del dèficit comercial i de la balança corrent és a causa de les importacions energètiques. No sembla que això pugui redreçar-se si no hi ha un canvi dràstic en els nostres consums.

D'altra banda, **Espanya ha deixat de ser un receptor net important dels fons de la Unió Europea** i ara ja té el saldo equilibrat.

En tercer lloc, **el pes del turisme sobre els nostres ingressos** exteriors en relació amb el PIB està perdent pes de manera continuada.

En quart lloc, **les remeses de fons d'immigrants han passat d'aportar saldos positius a ser clarament negatius**, òbviament com a resultat que hem passat a ser receptors nets de mà d'obra estrangera quan sempre havíem estat emissors.

I, tot això, sense la possibilitat de devaluar la moneda enfront dels principals mercats comercials espanyols, que fins a l'entrada de l'euro sempre havia estat el primer recurs per redreçar desequilibris exteriors.

El tercer desequilibri és el fiscal. Espanya té una pressió fiscal deu punts per sota del PIB de la mitjana europea (equivalent a 100.000M d'euros menys de recaptació). **O sigui, que per cada 4 euros que ingressa Europa en impostos, nosaltres només n'ingressem 3 aproximadament a igualtat de riquesa mitjana.** Històricament, Espanya sempre ha estat amb un nivell de fiscalitat inferior, però els primers 15 anys de democràcia s'havia produït un procés de convergència que havia permès desenvolupar l'Estat del benestar.

Amb el PP al govern i el posterior Govern del PSOE, es produeix una defiscalització de l'Estat, amb continues baixades o eliminacions d'impostos. Malauradament, els ingressos per privatitzacions, primer, i els sobreingressos fiscals per la bombolla immobiliària van emascarar aquesta defiscalització i, per tant, els ingressos de l'Estat pujaven tot i les reduccions impositives. No ha estat fins a l'esclat de la bombolla que s'han posat en evidència i amb tota cruïsa la fragilitat de la base de fiscalitat espanyola, molt per sota de l'europea.

Aquest desequilibri fiscal ens porta al desequilibri en els comptes públics, sobretot per aquesta manca estructural de capacitat recaptatòria, combinada amb elements derivats, com una escassa lluita contra el frau en què l'activitat submergida supera el 20% del PIB, així com a la despesa derivada de l'elevada taxa d'atur. Front a aquesta evidència, la ideologia neoliberal imperant vol fer veure que el dèficit públic és un problema d'excés de despesa, quan el nostre cas és precisament el contrari.

Objectius

L'estratègia ***Nova Economia, Nova Ocupació*** planteja l'objectiu de creació neta de llocs de treball fonamentats en un nou model productiu basat en la sostenibilitat i el reforçament de l'Estat del benestar i la convergència social amb Europa i que, alhora, redrexi els desequilibris econòmics que impedeixen una millora sostenible.

La plena ocupació com horitzó a mitjà termini

L'horitzó d'aquesta Estratègia va **més enllà d'aquesta legislatura**. S'han establert, però, uns objectius a quatre anys. **En una perspectiva a mitjà**

termini d'assolir la plena ocupació, és possible rebaixar la taxa d'atur gairebé 10 punts durant la propera legislatura, aproximant-nos a la taxa existent l'any 2007, abans de la crisi.

L'Estratègia Nova Economia, Nova Ocupació implica la creació d'un volum molt important d'ocupació. Però, a més, aquesta nova ocupació és molt menys vulnerable a les situacions de crisi, perquè es redueix la dependència de les bombolles especulatives o de l'evolució inestable dels mercats exteriors, financers o de béns i serveis. També representa una millora de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, i un reforçament de l'Estat del benestar. I, finalment, significa orientar el nostre país cap a un model econòmicament més sostenible, cap a l'economia verda.

Una estratègia per no recaure en els errors que han portat el nostre país a la pitjor crisi econòmica. La caiguda de l'ocupació a Catalunya i Espanya durant la crisi és molt més elevada que la que han experimentat la resta de països europeus avançats (10 punts percentuals enfront de 2 punts a Europa). L'estructura del seu model productiu té un pes més acusat del sector de serveis públics i menor de la construcció. Una major productivitat i competitivitat, juntament amb sistemes de repartiment del treball, han propiciat una resistència molt més alta a repercutir en caigudes de l'ocupació la caiguda de l'activitat econòmica.

Un model econòmic més sostenible i socialment més cohesionat

Plantegem avançar cap a un model econòmic més cohesionat socialment i sostenible. **Un model referent en el benestar de les persones i la sostenibilitat ambiental de què gaudiran les generacions futures.**

Les mesures que proposem van en la línia d'afavorir aquesta Estratègia, tot donant resposta als actuals reptes socials: **lluita contra les desigualtats** (de classe, de gènere i contra les diferents dualitzacions del mercat laboral), **enfortiment de l'Estat del benestar, potenciació de les activitats de serveis relacionals, poc consumidores de recursos físics, i de les afavoridores de l'estalvi de recursos energètics, i millor repartiment del treball.**

Finançament de l'Estratègia Nova Economia, Nova Ocupació

La creació d'ocupació té retorn fiscal. En canvi, l'atur crea dèficit fiscal.

La reducció de l'atur és la prioritat social i econòmica. En la situació actual, amb gairebé 5 milions d'aturats dels quals el 75% estan percebant algun tipus de prestació del sector públic (contributiva o no contributiva, procedent de fons estatals o del pressupost de la Generalitat), **una política de reactivació de l'economia i, en particular, de creació d'ocupació té un efecte multiplicador positiu sobre l'economia i la millora dels comptes públics.** Per contra, les polítiques a la grega de contracció de la despesa s'ha demostrat

que no fan més que agreujar la crisi i impedir qualsevol recuperació de l'activitat econòmica. Confiar exclusivament la recuperació al creixement de les exportacions no és realista en una economia com l'espanyola:

- En aquests moments, les exportacions espanyoles ja s'han recuperat a nivells precrisi, però no són capaces d'arrossegar el conjunt de l'economia espanyola cap al creixement, ja que representen una part petita del total de la demanda (al voltant del 18% del PIB). El gruix de la demanda prové del consum intern, públic i privat, i de les inversions.
- El greu problema de la balança exterior espanyola no és de manca de competitivitat (de fet, juntament amb Alemanya, Espanya no ha perdut quota de mercat exportador mundial la darrera dècada), sinó de l'agreujament de la crisi energètica i de matèries primeres que fa que la factura per importacions de gas i petroli s'hagi multiplicat i ja suposi més del 80% del dèficit exterior.
- Els mercats exteriors, com possiblement es veurà els propers mesos, són encara més volàtils que la demanda interna i, per tant, poden molt fàcilment passar de créixer a estancar-se o contraure's.
- Els inversors estrangers inverteixen prioritàriament en aquells països amb una sòlida dinàmica interna. Per als mercats i per a les empreses potencialment inversores directes, el principal factor per avaluar positivament un país és que econòmicament sigui fort i tingui una dinàmica de creixement que li permeti generar activitat econòmica rendible per als seus inversors. "Fer els deures" davant dels mercats no passa per reduir la despesa i contraure encara més l'economia quan ja està deprimida, passa per donar senyals positives de recuperació, tot tenint en compte els desequilibris existents.

○ Per combatre el dèficit, millorar la imatge de solvència i les perspectives de futur és imprescindible incrementar l'activitat econòmica, no reduir-la: és imprescindible crear ocupació, no reduir-la.

Així, **un augment de l'ocupació fa créixer la recaptació fiscal** en tots els impostos directes i indirectes relacionats amb l'ocupació (**IRPF i cotitzacions socials de les retribucions**) i el **consum generat per les retribucions pagades (IVA, impostos especials, etc.)**. També millora la capacitat de **compra de béns immobles (ITP-AJD)** i, indirectament, de les vendes i, per tant, **dels resultats de les empreses** i els autònoms que subministren productes i serveis de consum (**Impost de Societats, mòduls IRPF, etc.**).

Per altra banda, la **creació d'ocupació comporta una reducció de l'atur i, per tant, dels pagaments de prestacions socials** (subsídies, rendes d'inserció, d'altres prestacions socials per casos de necessitat, etc.). En aquest cas, l'augment de la renda derivat de la nova ocupació provoca un augment de la

demanda i del consum no sols dels exaturats, sinó de tot l'entorn familiar que s'hi solidaritzava. A més, incrementa les expectatives empresarials i dels mercats en general, i també de les inversions i la disponibilitat de recursos financers.

Per tant, **els recursos públics es veuran beneficiats per la millora de l'ocupació tant en l'increment d'ingressos com en la reducció de despeses** (per exemple, pel que fa a les prestacions socials derivades de l'atur, en el període 2007-2011 el pressupost de l'Estat ha augmentat de 14.000 a 30.000 milions, l'equivalent a 3 punts del PIB).

El cost de l'estratègia

Les estimacions del model, realitzades amb prudència, **donen que el cost brut per a l'Administració de la proposta és d'uns 20.000M d'euros anuals (un 1,9% del PIB), una vegada s'hagi assolit l'objectiu de creació d'ocupació a finals de la legislatura.**

Aquest és el cost abans d'aplicar l'augment de recaptació per la nova activitat generada i la reducció de despeses de l'Administració. El cost es calcula tenint en compte que una part dels nous llocs són a càrrec de l'Administració en la seva totalitat (llocs a l'Administració d'inspecció, justícia, assessors laborals, etc.), que una altra part són de serveis públics subsidiats en la seva majoria (lleis de la dependència, educació, salut, llars d'infants) i que una altra són subvencionats en el sector privat minoritàriament (sector primari, sostenibilitat, etc.). Finalment, una part no és costejada directament en cap percentatge per l'Estat, sinó que és generada pel propi creixement de l'activitat o per les inversions públicoprivades.

Una part important del cost de la nova ocupació en els sectors verds ha de ser autofinançada amb el rendiment, en forma d'estalvi energètic, de les pròpies inversions. A la pràctica, significa que amb una mínima inversió pública es poden crear llocs de treball en aquests sectors, i amb l'avantatge addicional que col·laboren a reduir el dèficit de la balança comercial, primer causant del dèficit de la balança de pagaments, principal desequilibri macroeconòmic de l'economia espanyola en aquests moments.

Les inversions en infraestructures físiques generadores d'ocupació (educatives, dependència, transport sostenible, etc.) poden ser finançades, si és necessari, amb el recurs al sector privat, mitjançant fórmules de cooperació públicoprivada. La mobilització de l'estoc d'habitatge, ja construït, o semiacabat, en mans de les promotores o del sistema financer per constituir un gran parc públic de lloguer, s'ha de realitzar amb un gran acord amb el sector financer i immobiliari mitjançant fórmules de col·laboració públicoprivada que permetin reduir les provisions dels bancs i caixes (incrementant, per tant, la seva solvència i la capacitat de donar crèdit a consumidors i empreses) sense incrementar l'endeutament de l'Estat.

A la vegada, un dels objectius del reforç de les **inspeccions** serà la millora en la lluita contra el frau, tant fiscal com laboral o d'altres, i ha de portar també a un **increment substancial de la recaptació fiscal i per cotitzacions**, coordinant les inspeccions estatals i autonòmiques. Els darrers estudis realitzats calculen que l'activitat submergida a Espanya supera el 20% del PIB amb una pèrdua de recaptació fiscal equivalent superior al 5% del PIB, més de 50.000 M euros.

Una proposta fiscal justa i progressista

El desplegament de l'Estratègia per a la creació d'ocupació i el canvi de model productiu suposa un augment de la despesa pel finançament parcial dels llocs de treball previstos (llars d'infants, dependència, salut, educació, energia, habitatge). També suposa, però, una reducció de la despesa per fer front a les conseqüències de la crisi i de foment de l'ocupació i un increment dels ingressos fiscals (IRPF, IVA, Impostos Especials, IS) i de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Així, les despeses per atur es reduirien un mínim de 10.000M euros anuals, la recaptació per IVA i IRPF es podria incrementar en més de 8.000M euros i les cotitzacions a la Seguretat Social en més de 10.000M euros. Només aquestes variables donen una recaptació superior en 8.000M als costos d'implementar l'estratègia. Reduir un 10% el frau fiscal aportaria 5.000M euros addicionals com a mínim a l'any. O sigui, en el moment de plena aplicació de l'estratègia, els comptes públics millorarien un mínim de 13.000M euros anuals, aproximadament el 1,2% del PIB espanyol.

Considerant conjuntament totes aquestes variables, podem estimar que **la part pública del finançament de la proposta, per a la propera legislatura, no implicaria un increment de la necessitat neta de recursos públics a llarg termini**. Òbviament, atès el desfasament entre increment de l'activitat i finançament públic i ingressos fiscals generats, caldria inicialment un increment de recursos públics per engegar la roda. Una altra part vindria finançada pel propi sector privat.

ICV-EUiA proposa un conjunt de mesures fiscals progressistes que permetrien generar un increment d'ingressos addicionals, com per exemple la introducció progressiva d'una taxa sobre les emissions difuses de gasos d'efecte hivernacle equivalent a la que ja paguen els emissors subjectes al mercat de drets d'emissió, així com sobre la producció nuclear i els seus residus. I l'increment de la progressivitat fiscal i la lluita contra el frau, com per exemple l'establiment d'un impost específic sobre les plusvàlues que es generen a través de les requalificacions i l'especulació immobiliària, la taxació sobre grans fortunes que no tributen per patrimoni, un impost de societats en què les grans empreses paguin més que les pimes i una convergència entre taxació al capital i a les rendes del treball.

L'increment de la recaptació fiscal i de la mateixa fiscalitat haurien d'aconseguir que, com a mínim, es reduís a la meitat aquesta legislatura la diferència entre la pressió fiscal a Espanya i l'europea, tot reduint el dèficit dels comptes públics per sota del 3%, creant ocupació i redistribuint millor la riquesa i avançant en la societat del benestar i la sostenibilitat.

En resum, es proposa un conjunt de mesures fiscals que permeten finançar de manera justa les necessitats d'arrencada de l'estratègia Nova Economia, Nova Ocupació i sense que representi un esforç significatiu al conjunt de la societat.

ICV-EUiA es compromet a reclamar a l'Estat que el repartiment dels costos i dels guanys en recaptació per aquesta estratègia siguin repartits de manera justa entre els diferents nivells d'administració que se'n faran càrrec, atès que la major part de la despesa addicional haurà de ser suportada per les administracions autonòmiques i, en canvi, la major part dels ingressos o reducció de despeses (com els subsidis d'atur) seran gaudits per l'Administració central.

Propostes

50. L'Estratègia per a la creació d'ocupació es desplega en tres eixos i 14 objectius:

A) La reducció de l'atur per la convergència social i de gènere amb l'Europa avançada:

Objectiu 1: Sector de cura de nens i nenes de 0 a 2 anys per augmentar la taxa d'escolarització a nivell dels països europeus avançats i la taxa d'activitat de les mares, alhora que el benestar de les dones i, per tant, de les famílies.

Objectiu 2: Sector de la dependència i cura de gent gran. Per tal de professionalitzar el sector informal, atendre les necessitats existents i creixents i augmentar la taxa d'activitat de les dones que actualment han d'abandonar la feina per tenir cura de familiars grans, així com el benestar de les famílies i, especialment, de les dones que acumulen múltiples feines i jornades de treball dins i fora de la llar.

Objectiu 3: Reforçar el sector escolar 3-18 anys i d'activitats extraescolars per millorar el tractament de la diversitat, reduir el fracàs escolar a la meitat, com a Europa, potenciar el coneixement dels idiomes estrangers i ajudar a conciliar la vida laboral, familiar i personal, tot incrementant la taxa d'activitat de les mares cap a nivells dels països avançats.

Objectiu 4: Sector sanitari i sociosanitari. Reforçar l'atenció primària, reduir les llistes d'espera i ampliar la capacitat de l'atenció sociosanitària. Avançar en la convergència en despesa sanitària amb l'Europa avançada.

Objectiu 5: Àmbit de la formació no obligatòria, tant d'educació permanent i contínua per millorar la qualificació i l'ocupabilitat de la força laboral com per reduir la precarització de l'ensenyament universitari.

Objectiu 6: Serveis públics associats a la justícia, la inspecció (fiscal, laboral, ambiental) i el suport a polítiques laborals actives (assessors en ocupabilitat) i, així, convergint en qualitat i eficàcia de la prestació dels serveis públics amb els països avançats.

B) La creació d'ocupació per un canvi de model social i productiu sostenible

Objectiu 7: Recuperar ocupació en el sector primari, mitjançant una revalorització i rendibilització social de les seves activitats, en estreta col·laboració amb les indústries agroalimentàries de qualitat, el sector d'energies renovables (biomassa, biocombustibles, etc.) i el sector serveis (turisme, educació, etc.).

Objectiu 8: Indústries i serveis lligats a les polítiques de sostenibilitat: energies renovables i indústries i serveis complementaris, noves xarxes de distribució energètica intel·ligents, generalització dels gestors energètics per a habitatges, indústries i equipaments públics, increment del reciclatge a nivells europeus avançats. Aquests sectors estan altament masculinitzats, per la qual cosa també caldrà fer polítiques actives per afavorir la incorporació de dones.

Objectiu 9: Nou enfocament de la construcció que creï llocs de treball en el sector de la rehabilitació energètica d'edificis, la rehabilitació d'edificis destinats a la prestació de serveis públics (escoles, hospitals, biblioteques, etc.), i creació d'un parc d'habitatge públic que resolgui les necessitats dels propers anys, incloent els llocs de feina dels nous gestors i mantenidors d'aquest patrimoni immobiliari.

Objectiu 10: Creació de llocs de treball pel desenvolupament de plans d'infraestructures públiques associades al nou model de sostenibilitat. En els serveis de transport, s'ha de produir un increment de l'ocupació lligada a la mobilitat sostenible: xarxes ferroviàries i de transport col·lectiu, xarxes d'electricitat per endollar els vehicles, logística intermodal, i adaptació de les infraestructures al canvi climàtic. En aquesta línia, els plans d'infraestructures públiques anunciats, descomptades les darreres retallades i amb gran part de finançament privat, també han de facilitar la creació d'aquests llocs de treball addicionals.

Objectiu 11: Ocupació qualificada en els sectors R+D, TIC i financer, tot avançant en la convergència amb els països europeus avançats en despesa R+D, ús de les TIC i cultura financera.

Objectiu 12: Potenciar l'emprenedoria i, en especial, les empreses d'economia social per generar, conjuntament amb els efectes de la reactivació derivada de la creació de llocs de treball dels objectius anteriors, desenes de milers de llocs de treball addicionals, en especial en els sectors quinari, de serveis i indústries auxiliars empresarials i de serveis personals, impulsant també el canvi d'hàbits de consum cap a un model més sostenible.

C) Millor repartiment del treball i convergència en la taxa d'activitat amb Europa

La taxa de treball a temps parcial a Espanya és molt més baixa que a Europa, i gairebé inexistent en treballs al sector públic. Per contra, a Espanya gairebé la meitat dels que treballen a temps parcial declaren que ho fan perquè no troben una alternativa de feina a temps complet, un percentatge que dobla l'europeu i multiplica el dels països de taxa més elevada de temps parcial. Cal, per tant, incentivar i fer molt més atractiu el treball a temps parcial (horaris, tipus de contracte, remuneracions). A tall d'exemple, si Espanya tingués la mateixa taxa de treballadors a temps parcial que Holanda, s'haurien de crear gairebé 5 milions de llocs de treball.

La nostra estratègia de creació d'ocupació preveu que la meitat dels llocs de feina generats per un millor repartiment dels temps sigui en els sectors tradicionals (bàsicament en serveis: comerç, turisme, logística, etc.), que es sumarien als que es crearien entre els nous llocs generats en els objectius específics de l'Estratègia per la creació d'ocupació i el canvi de model productiu, entre sectors públic i privat.

En resum, cal un millor repartiment del temps del treball. Si hi ha atur, cal repartir el treball. En aquest sentit, és imprescindible la reducció legal de la jornada laboral remunerada per un repartiment del temps més humà. Una nova divisió del temps treu el treball remunerat del centre i dona un gran espai a la quotidianitat, afavoreix una corresponsabilitat efectiva d'homes i dones en tots els temps i treballs i és crucial per aconseguir un canvi de model econòmic, buscant una economia de qualitat, cuidadora de les persones i de l'entorn.

Modificar les cotitzacions d'aquests contractes laborals, de forma que un dia de treball equivalgui a un dia de cotització, i no una fracció com fins ara. Es tracta d'un tema especialment important, per tal de reunir la cotització suficient per cobrar prestacions de desocupació, així com en matèria de jubilació.

Canviar la legislació laboral per ampliar les situacions els drets dels treballadors i les treballadores per accedir a la reducció de la jornada laboral.

Eix de la defensa dels drets socials i laborals dels treballadors i les treballadores

Balanç

L'aposta neoliberal del Govern del PSOE es reflexa també en les polítiques laborals i en les reformes que ha impulsat. Són mesures que no només tenen un caràcter regressiu, amb pèrdua de drets dels treballadors i les treballadores, sinó que s'han demostrat inútils per fer front a la crisi. La reforma laboral no ha creat ocupació, ha generat més precarietat i ha provocat que l'acomiadament sigui més fàcil i barat.

Una de les polítiques amb què el Govern de l'Estat es va sotmetre a la lògica dels mercats i les seves pressions va ser la reforma del sistema de seguretat social. Amb mesures no necessàries des de la perspectiva de l'estabilitat financera de la Seguretat Social i que suposen retrocessos socials, entre les quals l'allargament de l'edat de jubilació als 67 anys i l'elevació dels anys necessaris per accedir al 100% de la base de cotització. ICV-IU s'hi va oposar amb una esmena a la totalitat. Va ser la mobilització i capacitat negociadora dels sindicats la que va aconseguir mantenir l'accés a la jubilació als 65 anys, amb una carrera professional de 38,5 que beneficia 2 de cada 3 persones assalariades. I, al mateix temps, incorporar millores en altres aspectes i garantint el dret a la jubilació anticipada. Aquesta reforma endureix les condicions d'accés a una jubilació a les generacions futures, i és per això que creiem necessari fer una reforma de les pensions que s'adapti al present i al futur amb consens dels agents socials.

En el Reial decret de mesures urgents per a la promoció de l'ocupació dels joves, aprovat el setembre de 2011, el foment de l'estabilitat de l'ocupació no només se sostrau del marc del diàleg social, sinó que precaritza més l'ocupació i afebleix els drets dels treballadors i treballadores. Aquest decret permet l'encadenament de contractes laborals, abaratint l'ocupació, i no afavoreix l'estabilitat laboral.

Les retallades salarials dels empleats i empleades públics ha estat una altra de les actuacions del Govern juntament amb un deteriorament del serveis públics. D'altra banda, si la fase de creixement econòmic no va anar acompanyada d'una millora de la distribució de la riquesa, ara en aquest període es demostra clarament que la crisi no afecta per igual les rendes del treball i les rendes del capital. Mentre les primeres s'han vist molt afectades per l'enorme increment de l'atur, les rendes del capital han continuat guanyant pes.

En l'àmbit europeu, les orientacions dels caps d'Estat i de Govern exigeixen reformes radicals en el terreny de les pensions, del mercat de treball, de la protecció per desocupació i també pel que fa als salaris. La directiva referent als serveis en el mercat interior, la directiva del temps de treball o el pacte de competitivitat són clars exemples dels atacs contra el món del treball i un atemptat contra el model social europeu.

Objectius

Per a ICV-EUiA, la defensa dels drets socials i laborals dels treballadors i treballadores es concreta en set objectius:

- A) Treball estable i amb drets
- B) Defensar i ampliar el nostre sistema públic de protecció social
- C) Combatre el llast de l'atur. Protegir les persones desocupades.
- D) Millorar els salaris
- E) Enfortir la negociació col·lectiva
- F) Millorar el treball públic
- G) Fer arribar la democràcia real dins de les empreses

Propostes

Treball estable i amb drets

Necessitem un canvi de rumb en la regulació del dret al treball, ja que en els darrers temps s'ha anat degradant a través de les reformes laborals imposades. Considerem que les mesures concretes que permeten regular aquestes situacions es troben perfectament formulades en la Iniciativa Legislativa Popular que han impulsat els sindicats CCOO i UGT els darrers temps.

Ens comprometem a defensar les següents mesures durant tota la Legislatura:

51. **Retirar la Reforma Laboral imposada pel Govern el 2010 i del Real Decreto-ley 10/2011**, que resulten absolutament lesius per als drets laborals. Promoure la negociació entre els agents socials.
52. **Combatre la segmentació del mercat de treball**, tot afavorint l'accés, la permanència i la promoció dels treballadors i treballadores en l'empresa.
53. **Reforçar el principi de causalitat tant en el moment inicial de la contractació com en el de la finalització de la relació laboral**. Aquest criteri s'ha d'aplicar en la contractació directa, en les situacions de subcontractació o en el treball prestat a través de les empreses de treball temporal.
54. **Reordenar la flexibilitat interna de les empreses**, tot configurant-la a través de mesures eficients i negociades que facilitin l'adequació als canvis tecnològics i a la innovació productiva. El principi de causalitat també s'ha de respectar en totes i cadascuna de les vicissituds del contracte de treball.
55. **Oposició als acomiadaments d'empreses amb beneficis**. En aquelles CCAA on tingui les competències, el Ministeri de Treball no admetrà que es realitzin Expedients de Regulació d'Ocupació d'extinció a empreses amb beneficis. Tampoc no s'admetrà la procedència per causes econòmiques de cap acomiadament d'empreses amb beneficis, ni el FOGASA es farà càrrec del pagament de cap dia de les indemnitzacions.

56. Intervenció estatal o autonòmica en les deslocalitzacions d'empreses amb beneficis.
57. Controlar l'aplicació de les mesures relatives a la salut laboral als centres de treball per reduir la sinistralitat.
58. Repartiment de treball amb una reducció de la jornada de treball a 35 hores, en còmput setmanal, per llei i sense reducció de salari, en l'horitzó de posar fi a la desocupació estructural.
59. Inversió suficient en mitjans humans i materials per al FOGASA, que actualment té ja 8 mesos de retard a l'abonament de les prestacions. A dia d'avui, estan pendents de resolució 80.000 expedients que afecten més de 165.000 persones, que han perdut la feina i tenen impagaments de salaris i/o indemnitzacions. Les sol·licituds de prestacions han augmentat un 20% els 9 últims mesos, amb previsions d'un fort augment a curt termini.
60. Recuperar, en cas de declaració d'improcedència de l'acomiadament, el dret d'opció a la reincorporació, a favor del treballador o treballadora.

Defensar i ampliar el nostre sistema públic de protecció social

Estem d'acord que cal una reflexió profunda no només sobre els canvis econòmics i socials previsibles, sinó també sobre els recursos necessaris per garantir la sostenibilitat del sistema de seguretat social les pròximes dècades i sobre la repercussió que pot tenir sobre les generacions futures. Tot això ens hauria de permetre garantir els principis de contributivitat i d'igualtat en l'accés a les prestacions. Per arribar a aquest objectiu, les mesures que es poden dur a terme són múltiples.

61. **Recuperar l'edat de la jubilació generalitzada als 65 anys** i els 35 anys de cotització per accedir al 100% de la base de cotització. Desenvolupament de mecanismes com la jubilació flexible que combinin la possibilitat de la jubilació anticipada amb l'allargament voluntari de la vida laboral. En aquest sentit, els estímuls per allargar voluntàriament l'edat de jubilació podran compaginar-se amb la revisió dels coeficients reductors per a la jubilació anticipada per reduir la penalització als treballadors i treballadores que s'acullin a aquest tipus de jubilació.
62. Culminar la **separació de les fonts de finançament**, destinant les cotitzacions únicament al pagament de les prestacions contributives i traslladant els excedents al fons de reserva. En els últims anys s'han donat passos decisius en aquesta direcció. Tot i així, el procés de separació dels complements de mínims encara no s'ha finalitzat.

63. **Millorar els ingressos i reforçar el principi de solidaritat.** Apostem per mantenir l'actual sistema solidari i de repartiment, on una part de la riquesa produïda per treballadors i treballadores actius es desplaça al sistema de Seguretat Social a través de les cotitzacions socials. Millorar els ingressos incrementant el percentatge que s'aplica sobre la base de cotització i l'increment de la base de cotització màxima.
64. **Garantir la cotització en determinades situacions d'inactivitat** (atur subsidiat, etc.) i cobrir les llacunes en l'històric d'ocupació (períodes dedicats a la cura de familiars, sempre que es compti amb cotitzacions prèvies, etc.), sense límit de mesos, i amb la base mínima de cotització.
65. Ampliar la participació dels tributs en el finançament del sistema per tal de donar suport a la culminació de la separació de fonts de finançaments, **garantir el manteniment i la suficiència de la cotització als desocupats que perceben subsidis no contributius** i als altres col·lectius que momentàniament queden al marge del treball per compte aliè, i millorar les prestacions no contributives.
66. **Millorar la prestació d'incapacitat temporal, atès que aquest és insuficient. No és just que els treballadors i treballadores víctimes d'un accident de treball únicament percebin el 75% i no el 100%.**
67. **Acotar el paper de les mútues pel que fa als accidents i l'atenció sanitària.** Regulació legal del dret a la codecisió a l'hora de triar la mútua per part de l'empresa. I un nou model de direcció d'aquestes on hi hagi una representació tripartita (empresaris, Administració i els sindicats més representatius).
68. Reconèixer immediatament el permís de paternitat amb una durada de 30 dies.
69. Incloure des dels inicis dels tràmits d'adopció com a causa objectiva d'un acomiadament nul.

Combatre el llast de l'atur. Protegir els desocupats i les desocupades

L'atur massiu ha conduït milions i milions de persones a la inactivitat laboral. Es tracta d'una situació terrible per als afectats que, alhora, afebleix la capacitat de reivindicació de tots els treballadors i treballadores i que actua com una llosa sobre l'Estat del benestar.

La nostra primera prioritat és impulsar una política econòmica que garanteixi la creació de llocs de treball amb la finalitat d'arribar a la plena ocupació.

Som conscients que la plena ocupació no es garantirà immediatament, sobretot a causa de les actuals conseqüències de la crisi. Millorar el nostre

sistema de protecció de les persones aturades que permeti assegurar-los un mínim legal de subsistència.

Volem una política pública i activa d'ocupació que atengui de forma especial totes aquelles persones que tenen més dificultats per a integrar-se en el mercat laboral.

70. **Cap persona aturada sense ingressos. Recuperar un ajut universal per a totes les persones desocupades** que han finalitzat el cobrament de la prestació contributiva. Incrementar els recursos econòmics per dotar de **més protecció per desocupació les persones aturades** que no tinguin altres rendes.
71. Potenciar per part de les administracions públiques **programes que facilitin i afavoreixin la inserció laboral** sobretot de dones, joves majors de 45 anys i aturats i aturades de llarga durada.
72. **Invertir en educació i formació professional de qualitat i afavorir la inversió en formació per part de les empreses.** Assolir els objectius de la UE en matèria d'educació i formació al llarg de la vida.
73. **Impulsar la modernització dels serveis públics d'ocupació** incrementant la inversió destinada a mitjans humans i tecnològics amb la finalitat de millorar la qualitat dels serveis i que sigui un veritable instrument d'intermediació laboral.
74. **Promoure plans públics d'ocupació**, sobretot per a joves d'escassa qualificació, centrats en la combinació de formació teòrica i pràctiques en les empreses i que a la vegada permetin propiciar la tornada al sistema educatiu per qui no van acabar els seus estudis.
75. **Contractació regular, amb totes les cotitzacions a la Seguretat Social, front les beques fraudulentas, ocupació submergida i falsos autònoms**, que sobreexploten treballadores i treballadores joves, negant-los la relació laboral i, per tant, deixant-los sense drets.
76. Impulsar la modificació del Reial decret pel qual es regulen les agències d'ocupació amb l'objectiu de **limitar legalment les ETT i la prohibició de les empreses de serveis d'ocupació**, i garantir el caràcter plenament públic dels serveis d'ocupació i intermediació.
77. Racionalitzar i reordenar els sistemes de bonificacions, subvencions i reduccions de la cotització, suprimint les genèriques per a la creació d'ocupació indefinida. Es podrien introduir bonificacions per a aquelles empreses que tinguin una eventualitat per sota de determinats nivells, i penalitzacions per a aquelles que l'excedeixin (un sistema bonus malus).
78. Recuperar la cotització de les empreses per desocupació, reduïda un 0,5% en l'època de creixement econòmic.

79. Creació de “plans de pensions públics”: aportacions realitzades mitjançant cotitzacions complementàries que revertirien al fons de reserva de la SS; de gestió pública, amb garantia pública d'integritat de les inversions; traspàs sense penalització de plans privats a plans públics; aportacions incentivades fiscalment. Doble finalitat: augment del fons de reserva; omplir buits de cotització, i elevar les bases de cotització.
80. Augmentar la inversió en recursos humans i materials per a la Inspecció de Treball i de SS, per a lluitar contra el frau a la SS i l'economia submergida

Millorar els salaris

Fa més de 30 anys que els creixements del PIB i de productivitat no repercuteixen en un increment de les retribucions del conjunt de les persones treballadores i només repercuteixen positivament en un sector reduït de la població que gaudeix dels majors nivells de renda i de la millor situació patrimonial. Això ha tingut moltes conseqüències regressives, no només en el repartiment de la riquesa, sinó que a més ha portat moltes famílies treballadores a l'endeutament i també ha bloquejat el consum de masses, tot dificultant la recuperació econòmica.

81. Garantir un **salari mínim interprofessional que arribi al 60% del salari mitjà**, tal com recomana la Carta Social Europea, situant-lo a l'entorn dels 1.100€. I un **salari màxim per als alts càrrecs de l'Administració Pública i gestors de les empreses públiques, agències, consorcis i ens diversos**.
82. Garantir **la igualtat salarial i idèntiques condicions socials i laborals entre dones i homes** a partir de l'aplicació de Llei orgànica per a la igualtat de dones i homes.
83. **Aplicar a tots els sectors de la garantia salarial de conveni**, de forma que els treballadors i treballadores joves no es vegin perjudicats per retribucions inferiors.
84. **Els salaris han de recuperar capacitat adquisitiva i pes en la distribució de la renda i beneficiar-se també dels increments de la productivitat**.
85. **Recuperar el poder adquisitiu dels pensionistes**.

Enfortir la negociació col·lectiva

86. **Modificar l'estructura de la negociació col·lectiva tot superant l'actual fragmentació i donant centralitat als convenis sectorials** (estats o de Comunitat Autònoma) i als pactes d'empresa.
87. Proposar la **supressió de tots aquells aspectes de la recent reforma del Títol III de l'Estatut dels Treballadors** que debiliten l'autonomia de les parts legitimades per a negociar, afebleixen els convenis col·lectius sectorials.
88. Defensar que siguin **les organitzacions sindicals i patronals més representatives, en l'àmbit de l'Estat i de les comunitats autònomes, les que decideixin els continguts de la seva negociació col·lectiva**, els seus models d'articulació i el repartiment de matèries entre els diferents nivells.
89. Garantir **seguretat jurídica a les Comissions paritàries**.
90. Garantir que cap **conveni o pacte d'empresa no està per sota del conveni sectorial**.
91. **Millorar la cobertura de les activitats sense convenis sectorials** de referència mitjançant l'ampliació d'àmbits funcionals, l'extensió de convenis, o la creació de nous convenis col·lectius.
92. **Rebutjar l'eliminació de l'ultraactivitat dels convenis col·lectius** (que es negociïn des de zero i no a partir del que està establert en el conveni anterior) i estem **en contra de la proliferació de clàusules de desvinculació general dels continguts dels convenis**.

Millorar el treball públic

L'ocupació en serveis públics i socials no està prou desenvolupada i sovint es troba mal pagada. Estem en contra de les polítiques de retallades. Creiem que en les Administracions Públiques encara es poden crear molts nous llocs de treball que permetin satisfer les necessitats més urgents de la població.

La Coalició d'ICV-EUiA proposem:

93. Impulsar **una política laboral que disminueixi la temporalitat laboral**, atès que aquesta està fins i tot per sobre del sector privat.
94. Treballar per aconseguir **que els empleats i empleades públics recuperin el poder adquisitiu perdut durant aquests anys**.
95. Millorar la qualitat de la formació, que ha de ser superior a la simple adquisició d'habilitats laborals per convertir-se en l'essència d'un servei

públic i d'una funció pública de qualitat fomentada en la responsabilitat i la dignitat de cada treballador o treballadora. **Garantir l'exercici del dret a la formació a tots els empleats i empleades públiques.**

96. **Dinamitzar la carta de serveis al conjunt de les administracions públiques**, organismes i empreses amb l'objectiu d'informar a la ciutadania referent a les qualitats amb que es proveeixen els serveis públics i actualitzar l'exercici dels drets de la ciutadania.
97. Desenvolupar **una llei bàsica sobre les externalitzacions per garantir el control efectiu de les activitats externalitzades**. Aprovar un catàleg d'aquells serveis que no poden ser susceptibles de la gestió privada.

Fer arribar la democràcia real dins de les empreses

La reforma i la democratització de l'empresa també són imprescindibles per a garantir un canvi de model econòmic i per a la humanització del treball.

98. **Garantir la participació dels treballadors i treballadores en l'organització del treball** amb l'objectiu de promoure una flexibilitat laboral pactada en els centres de treball que faci compatible la modernització de l'empresa amb la qualitat de l'ocupació.
99. Impulsar una **major capacitat de supervisió per part dels treballadors i treballadores de les decisions de les empreses** i una ampliació dels drets d'informació i consultat i de les competències dels seus representants legals.
100. **Modificar la Llei Orgànica de Llibertat Sindical, amb la finalitat de poder constituir seccions sindicals a les petites i mitjanes empreses** i poder disposar en totes i cadascuna d'aquestes empreses, de delegats sindicals amb drets i garanties laborals.

Les polítiques familiars de temps

101. És necessari un repartiment equitatiu del treball i la racionalització dels horaris laborals. S'ha de fomentar que les empreses adoptin horaris concentrats per disposar de temps suficient que permeti a dones i homes compaginar feina, família i gaudi personal. També s'han d'establir mesures concretes en els temes de la coresponsabilitat: el treball domèstic familiar i de cura ha de ser igualment compartit entre dones i homes.
102. **Els permisos**. Reforma dels permisos per naixement/adopció (maternitat i paternitat) per tal que els dos siguin iguals, intransferibles i amb la mateixa part obligatòria.

103. **Les reduccions de jornada.** Ampliació tant dels temps com dels supòsits de reducció de jornada, amb incentius per a l'alternança entre dones i homes (i, quan sigui necessari, la simultaneïtat). Ampliació de les reduccions per lactància, per atenció a fills i filles fins als 12 anys, per cura de familiars amb problemes de salut o en situació de dependència, per participació en les AMPA i els consells escolars.
104. **Les excedències.** Ampliació tant dels temps com dels supòsits d'excedència, amb possibilitat i incentius per a l'alternança entre dones i homes. Possibilitat d'excedència de 3 anys per atenció a fills i filles menors de 6 anys i excedència d'1 any per atenció a fills i filles d'entre 7 i 12 anys. Excedència d'1 any per cura de familiars amb problemes de salut o dependència. Totes amb reserva de lloc de treball.

Eix de l'economia social i dels autònoms i autònomes, un altre model d'enfortiment econòmic i generador d'ocupació

Balanç

El teixit econòmic i social dels nostres sistemes productius es configura per un conjunt molt ric i divers d'empreses i d'organitzacions, entre les quals destaquen les cooperatives, les societats laborals i les entitats que conformem l'economia social.

Aquestes constitueixen una altra realitat empresarial basada en l'autogestió i la cogestió, en la presa democràtica de decisions, en la propietat en mans dels treballadors i treballadores i cooperativistes que adquireixen la capacitat de decisió sobre l'empresa i la manera d'organitzar-se.

Les empreses d'economia social contribueixen a la consolidació del model productiu socialment avançat, per la seva base democràtica de funcionament, per la creació i el manteniment d'ocupació estable, per l'exercici de la participació i la gestió responsable.

Des de desembre del 2007 a març del 2009 s'han perdut a Espanya 157.956 cotitzants autònoms (el 12,85% del total en què ha disminuït el Sistema) i a Catalunya han estat 32.063 (el 14,9% del total perdut). Per tant, la crisi afecta cada vegada de forma més important els treballadors i treballadores autònoms, i especialment a Catalunya, assolint uns nivells pràcticament equiparables al conjunt del sistema de la Seguretat Social.

Propostes

Els autònoms i les autònomes

105. **Garantir que els recursos que el Ministeri transfereix a Catalunya guardin proporció amb el volum de treball autònom existent a Catalunya o amb d'altres paràmetres similars envers la resta de Comunitats Autònomes de l'Estat.**
106. **Vetllar per tal que les polítiques recaptatòries de les diferents administracions (Hisenda, Agència Tributària de Catalunya, Seguretat Social) es desenvolupin en condicions que permetin la continuïtat de l'activitat en situacions que aquesta sigui viable.**
107. **Vetllar per un correcte funcionament i fer un seguiment de la prestació per cessament d'activitat, que generarà possibles beneficiaris a partir de novembre d'aquest any (Mútues d'Accidents de Treball i Seguretat Social).**
108. **Impulsar un debat sobre la redefinició de la figura del "treball autònom", que faciliti una o diferents normatives adaptades a aquesta realitat.**
109. **Impulsar una modificació de l'Estatut del Treball Autònom que garanteixi i amplii els drets dels autònoms/es dependents i el col·lectiu que es pot incloure sota aquesta denominació.**
110. **Impulsar els canvis legals necessaris per facilitar la separació del patrimoni familiar del patrimoni professional de l'autònom/a.**
111. **Impulsar una proposta per garantir l'equiparació real de drets i obligacions en matèria de Seguretat Social dels autònoms/es amb els assalariats/des, incloent els necessaris canvis en els mecanismes i tipus de cotització.**
112. **Impulsar la reivindicació que els autònoms/es en situació de cessament de la seva activitat professional tinguin dret, en les mateixes condicions que les persones provinents del món assalariat, a l'accés a les prestacions no contributives i als subsidis existents en cada moment.**
113. **Modificar la Llei concursal per garantir que els crèdits pendents de cobrament per part dels TRADES tinguin la mateixa prioritat i consideració que els deutes salarials.**
114. **Modificar la normativa per tal d'ampliar l'actual termini a un mínim de 5 anys, a fi que les persones assalariades, amb dret a prestació per desocupació i que, sense esgotar aquesta s'hagin establert**

com a autònoms i cessin posteriorment en la seva activitat com a tals, puguin cobrar les prestacions suspeses i no exhaurides en el seu dia.

115. **Ampliar les mesures contra la morositat**, impulsant un canvi en la normativa que permeti perseguir penalment els talons i efectes bancaris impagats.
116. **Modificar l'actual normativa de les mútues** per tal que els autònoms també puguin accedir, com les empreses als seus òrgans de govern i control.
117. **Adaptar la Llei de prevenció de Riscos i tota la normativa al respecte a les diferents realitats del treball autònom.**
118. **Garantir l'accés dels autònoms i autònomes als microcrèdits**, com a forma addicional de millorar les línies de finançament del col·lectiu de treballadors i treballadores autònoms i autònomes.

Economia social

119. **Donar suport a les estructures representatives de l'Economia Social. Reconeixement del sector com a agent social** en tots els marcs de negociació i com a consultor de les polítiques referents a economia, ocupació, afers socials, formació, qualificació professional, relacions laborals i contractació.
120. **Impulsar el desenvolupament ple de la llei d'Economia Social.**
121. **Crear el Distintiu de Qualitat de l'economia social, que actui com a marca de reconeixement del sector**, així com impulsar els certificats de Responsabilitat Social entre les empreses d'economia social.
122. **Impulsar polítiques específiques de finançament per al sector, donant suport en particular al capital de risc i els avals.**
123. **Impulsar la reserva d'una part de la licitació d'obres i serveis per les empreses d'economia social.** Igualment avançar en altres mecanismes per a una gestió de qualitat i més democràtica, tal com la introducció en els concursos públics de clàusules afavoridores de les polítiques de Responsabilitat Social, model de cogestió de serveis.

Eix de comerç al servei de la ciutadania i de consum

El sector comercial compleix dues funcions vitals per a l'economia: posar a l'abast de la ciutadania els productes de consum i proporcionar la informació necessària per tal que allò que consumim sigui efectivament allò que escau per satisfer les nostres necessitats. En aquest sentit, les tres darreres dècades han

aparegut múltiples modalitats d'oferta comercial (des de les grans superfícies fins a la venda per Internet, passant per les botigues de preu únic o les "low-cost") que han ampliat i millorat les opcions de consum de la població.

Ara bé, la implantació de **les diverses modalitats de consum no té un efecte neutre sobre el funcionament de la societat**. Algunes de les fórmules comercials que més han crescut els últims temps han anat associades a un model de creixement urbanístic que ha primat les ubicacions perifèriques i segregades i, per tant, contràries al model urbà més sostenible basat en la compactació i la barreja d'usos.

La proliferació de centres comercials periurbans i de grans superfícies ha estat combatuda de manera desigual en funció de la realitat territorial, especialment política, de cada Comunitat Autònoma. A Catalunya és on més s'ha limitat amb la renovació de l'aparell normatiu.

Tot i així, no es pot negar que el tipus d'oferta que proporciona aquest model resulta atractiu per a una part substancial de la població, i és per això que, **en el marc de la defensa del que s'ha denominat comerç de proximitat, s'han dedicat notables esforços i recursos a transformar els centres urbans** tradicionalment dedicats a l'activitat comercial per tal d'evitar-ne la desertificació i la consegüent degradació urbana.

Aspectes com l'accessibilitat, la neteja, la seguretat o la millora de l'espai públic i els elements urbanístics i de mobiliari que contribueixen a un millor comerç s'han de potenciar encara més en els municipis, tot i que, en general, podem considerar que disposen de millors centres urbans –i millor comerç en aquests- que una dècada enrere.

El sector, però, ha de fer front encara a molts reptes, entre els quals **la contínua pressió que exerceixen els grans operadors per assolir unes condicions de major flexibilitat en els horaris d'obertura dels establiments** o de permissivitat amb determinats tipus de venda que difícilment seria capaç de resistir el segment més tradicional de l'oferta.

És per això que, per tal de mantenir l'equilibri entre els diferents formats comercials, vetllar pels drets de les persones consumidores i assegurar que les ciutats es troben ben servides comercialment, però sense perjudicar el bon desenvolupament de les funcions urbanes dels espais tradicionalment destinats a l'activitat comercial, proposem una política comercial basada en els eixos següents:

124. Reforçar el **suport al petit comerç urbà com a element cabdal de la qualitat de vida als municipis**, promovent la implicació real d'aquest comerç en el teixit social del lloc on s'ubica.

125. Establir la **creació en l'àmbit autonòmic i local de taules de concertació**, on comerciants i d'altres agents socials puguin debatre i acordar regles de funcionament per facilitar l'ús cívic i plural de la ciutat i l'espai públic.
126. **Harmonitzar les limitacions a la instal·lació d'equipaments comercials fora de la trama urbana** (situant-la en el nivell assolit a Catalunya) i controlar les operacions urbanístiques de gran magnitud que porten aparellades actuacions comercials seguint aquest model.
127. Millorar la regulació dels elements que configuren el marc de referència per al funcionament dels establiments comercials, en especial els **dies i horaris d'obertura, tenint en compte tant els drets de les persones consumidores com els de les persones que treballen als comerços. Limitar a un màxim de 12 anuals, els dies d'obertura autoritzada en diumenges i festius.**
128. Articular una **xarxa logística de transport i comunicacions interior i de connexió amb la UE que possibiliti una major desconcentració de la distribució de productes, especialment els alimentaris** (els quals concentren un 60% del total estatal en tres grans distribuïdors) incrementant la competència, que beneficia als productors, i també als consumidors, en termes qualitius i de preus.

Quant a defensa dels drets dels consumidors i les consumidores, proposem:

129. **Incorporar i promoure a la legislació actual el concepte de "consum responsable i sostenible"** com a dret bàsic del consumidor.
130. Crear un **Centre Permanent d'Educació al Consumidor**, de caràcter públic, en el que les associacions de consumidors tinguin un protagonisme ampli.
131. **Potenciar el sistema arbitral de consum, especialment l'arbitratge electrònic**, que suposa un important abaratiment de costos de tramitació, major agilitat i manteniment de totes les garanties jurídiques de les parts.
132. **Incrementar la representació de les associacions de consumidors en tots aquells organismes i òrgans de control estatal** en els que es debateixin qüestions que afectin a persones consumidores i usuàries.
133. **Complir degudament amb l'accés de les associacions de consumidors als mitjans de comunicació de titularitat pública.**

Eix del Canvi Climàtic i la política energètica

Balanç

La qüestió energètica és un dels principals reptes que ha d'afrontar Europa, l'Estat espanyol i Catalunya. La crisi energètica, provocada per l'esgotament dels combustibles fòssils i la crisi ecològica, que té com a conseqüència el canvi climàtic, se superposen a la crisi econòmica.

No hi haurà sortida de la crisi ni transició cap a la sostenibilitat si no hi ha un nou model energètic. L'escenari energètic pel futur més immediat és molt clar. Els països que, com Alemanya, estan afrontant el repte energètic, des d'una perspectiva "verda" són els països amb millors perspectives de futur i una economia més sòlida.

El model energètic espanyol és oligopolista, mancat de transparència i ineficient, incideix de forma molt negativa en: la competitivitat de l'economia, la qualitat de la democràcia i la imprescindible modernització ecològica.

- **Perjudica la competitivitat de l'economia i els comptes públics.** Tenim un model ineficient, la intensitat energètica és superior a la dels països de l'entorn. I una dependència de l'exterior (80%) també molt superior a la d'altres països.

El sistema està mal regulat, permetent a les corporacions elèctriques obtenir grans beneficis, no per l'eficiència i qualitat de la seva gestió energètica, sinó per una mala regulació del mercat elèctric. Són els anomenats "beneficis caiguts del cel" que, a través de mecanismes com els costos de transició a la competència o el deute de tarifa, permet vendre a un preu molt superior l'energia produïda per centrals hidroelèctriques i nuclears que ja estan amortitzades.

- **És un problema per a la qualitat de la democràcia.** El mercat elèctric espanyol està controlat en un 80% per dues grans companyies, Endesa i Iberdrola. A Catalunya patim una situació de monopoli. Les elèctriques tenen un enorme poder polític que s'ha demostrat en la presa de decisions, tant de governs del PSOE com del PP, que beneficien les companyies i perjudiquen els comptes públics, les persones usuàries i l'avenç de les energies renovables.
- **És un llast per a la modernització ecològica.** Les grans corporacions són el principal adversari per l'avenç de les renovables o per introduir mesures d'estalvi i eficiència (com els comptadors intel·ligents).

El Govern i les mateixes companyies elèctriques han culpabilitzat de la situació al desenvolupament de les energies renovables, perquè el seu principal objectiu és amortitzar l'excessiva inversió feta en empreses de

cicle combinat i treure el màxim benefici de les nuclears. Les renovables són un problema per a les elèctriques, però suposen un guany enorme per al conjunt de la societat, pel medi ambient i per la modernització de l'economia en general.

El sector energètic no és un sector econòmic més, satisfà un bé essencial i estratègic i no pot ser concebut simplement com un negoci.

És imprescindible regular els lobbies, però també democratitzar el mercat elèctric impulsant un model de generació distribuïda, de petits i molt petits productors i d'empreses amb una nova cultura de l'energia.

La modificació de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, per adaptar-la a la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu, de 26 de juny de 2003, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, va ser una gran oportunitat perduda per un canvi de model energètic a nivell d'Estat. ICV-EUiA presentà dos esmenes a la totalitat amb un text alternatiu.

El sector elèctric ha obtingut beneficis rècord mentre existeix un dèficit tarifari. És un sector clarament ineficient, mancat de competència real i de planificació inversora. És un sector que té importants elements de monopoli natural en les xarxes de transport, llargs períodes de gestació d'inversions i limitacions ambientals.

El balanç ambiental del sistema elèctric es desastrós. A tall d'exemple, l'any 2005, els 11.000 megavats de centrals de carbó van generar 77.393 gigavats/hora, mentre que els 12.000 megavats de centrals de gas solament van produir 48.000 gigavats/hora. Segurament això va ser beneficiós per a les empreses elèctriques. Però la realitat és que aquestes dades suposen major contaminació, majors emissions de CO₂, més emissions de diòxid de nitrogen i pitjor qualitat de l'aire a les nostres ciutats. Segons els informes de la Comissió Europea, aquests factors, juntament amb la manca de polítiques en matèria de transport, van ocasionar 16.000 morts.

Cal que normativament s'introdueixin criteris ambientals en la producció d'electricitat.

La modificació de la llei de 2007 va ampliar l'àmbit de desregulació del mercat, restringint les competències de l'Administració que es limita a fixar les tarifes d'últim recurs, sense introduir elements de planificació per evitar efectes sobre el medi ambient.

És el moment de redefinir completament el sector, tendint a satisfer la demanda dels serveis elèctrics de la societat amb consums tan baixos com sigui possibles. Un país que importa gairebé la totalitat de les seves primeres matèries elèctriques, inclòs l'urani, ha de desenvolupar mesures d'estalvi, l'ús eficient de l'electricitat, la promoció de les energies renovables i activar el paper de l'Administració com a reguladora.

El dèficit tarifari (diferència entre el cost i el que els consumidors i consumidores abonen a la factura) serà de 3.000 milions tant per l'any 2010 com pel 2011, amb un deute acumulat de 20.000 milions ja titularitzat. Això es produeix enmig de multimilionaris repartiments de beneficis d'empreses. El benefici d'Endesa va créixer al 2010 un 20% fins a situar-se en 4.129 milions d'Euros; Iberdrola va aconseguir el seu major benefici net de la seva història amb 2.870 milions; Gas Natural Fenosa va aconseguir uns beneficis de 1.201 milions, un 0,50% més que en 2009, i els seus ingressos van créixer un 32%, arribant als 19.630 milions d'euros.

Aquesta anomalia obeeix a un marc regulatori que no funciona. El sector elèctric continua essent opac i complex.

El Reial Decret-Llei 6/2009, de 30 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures en el sector energètic i s'aprova el bonus social, va establir que al 2013 desapareixeria el dèficit elèctric, cosa que ICV-EUiA comparteix. La qüestió és com es genera el dèficit tarifari. La causa és la pròpia llei del sector elèctric. I un segon aspecte és qui ho haurà de pagar, donat que les elèctriques segueixen i segueixen tenint beneficis milionaris. El reial decret beneficiava les empreses elèctriques que podien treure dels seus balanços 10.000 milions del dèficit convertint en títols una vegada el Govern de l'Estat avalués les emissions de títols. A més, envaïa competències autonòmiques.

El Reial Decret 14/2010, de 23 de desembre, pel qual s'estableixen mesures urgents per a la correcció del dèficit tarifari del sector elèctric, situa les energies renovables com a causants del dèficit tarifari. Va limitar les primes a les renovables, dificultant especialment la instal·lació de solar. La retallada a les primes de l'energia solar suposen 740 milions d'euros de pèrdua d'ingressos per als productors.

La Llei d'Economia Sostenible havia de significar la implantació de les bases del nou model productiu (una de les tres potes de les reformes estructurals del Govern, juntament amb la reforma laboral i la reforma de la Seguretat Social), però va acabar sent una llei òmnibus de propostes inconnexes, descoordinades i fins i tot contradictòries entre si. A nivell energètic, no va introduir cap novetat respecte el sistema producció. Ara bé, **va obrir la porta per primera vegada en un text legal que les centrals nuclears operessin més de 40 anys, si el CSN certifica que es compleixen els requisits de seguretat. Aquest canvi va ser resultat d'una esmena de CiU i PNB, pactada amb el PSOE al Senat.**

Objectius:

Cap a la sobirania energètica

La nostra dependència energètica de l'exterior té un fort impacte sobre la balança de pagaments i el deute extern. A l'any 2010, el saldo negatiu de la balança de primeres matèries energètiques va ser d'uns 40.000 milions

d'euros. El previsible encariment del petroli i del gas agreujarà encara més la situació. En canvi, Espanya disposa d'un gran potencial en la producció d'energies renovables que ens podria convertir, fins i tot, en exportadors d'electricitat en un futur.

L'informe de Greenpeace "Energia 3.0" ens diu que no sols és possible arribar a obtenir el 100% de l'electricitat amb fonts renovables l'any 2050, sinó que és pot assolir l'abastiment de l'energia necessària per a tots els sectors amb fonts renovables. L'estudi "Energia 3.0" conclou que és possible una economia de emissions 0 per a mitjans d'aquest segle, però per aconseguir-ho parteix de la premissa que és necessari atenuar el creixement econòmic. Un argument més per defensar el canvi de model.

L'Estat espanyol és el que té una major dependència energètica externa dels països del nostre entorn, el que suposa un greu incompliment del Conveni de Kioto i dels Acords Internacionals posteriors que el desenvolupen.

Les emissions de gasos hivernacle de l'Estat espanyol han augmentat un 50% des de 1990. L'incompliment de Kioto té una relació directa amb un model de creixement absolutament insostenible, econòmicament, socialment i mediambientalment. En canvi, complir amb Kioto comportaria assolir un model econòmic, social i ambiental més sòlid i de futur.

El canvi climàtic és un fet inqüestionable. La comunitat científica és pràcticament unànime en afirmar que els efectes del canvi climàtic seran severes a la península ibèrica, augmentant les sequeres i els episodis puntuals de pluges torrencials.

L'Estat espanyol ha estat a l'avantguarda de la promoció tecnològica de les energies renovables. El sector compta amb un teixit industrial pioner, amb capacitat de creació d'ocupació i d'exportació. Però no ha comptat amb el suport adient del Govern de l'Estat.

Tot i això s'han aconseguit unes primeres dades reveladores. Per exemple:

- Des de finals de 2009, la producció d'energia eòlica ha superat durant molts períodes a la producció nuclear. A novembre de 2009, la producció eòlica ha estat del 22,7% i la d'origen nuclear, un 19,5%.
- La demanda elèctrica de tot un any és atesa actualment en 40% per energia renovable.

La Unió Europea va aprovar a l'any 2007 la seva política energètica definint com a objectius per a l'any 2020 la reducció de les emissions de CO2 un 20%, la millora de l'eficiència energètica per reduir el consum un 20% i que el consum final d'energia provingui de fonts renovables en un 20%.

A Europa es debat sobre la necessitat d'incrementar aquests objectius, que de per sí són de mínims. Estratègies com les de la Fundación Renovables fixen objectius per al 2020 del 30% en reducció, eficiència i ús de les renovables.

El Consell de Ministres de Medi Ambient de la UE de setembre de 2009 va assenyalar la urgència de considerar la crisi actual com a una gran oportunitat per canviar el model econòmic cap a una economia ecoeficient, generadora de llocs de treball. Igualment s'apuntava la necessitat de complementar el PIB amb indicadors que reflectissin els progressos socials, econòmics i ambientals, desvinculant el creixement econòmic de la degradació del medi ambient.

La UE disposa ja d'un Full de Ruta per a l'any 2050 per assolir una Economia Baixa en Carboni que inclou zero emissions de Gasos d'Efecte Hivernacle (GEH).

El Govern de l'Estat s'ha d'implicar en la defensa d'aquest Full de Ruta, i liderar-lo. Representa dues grans oportunitats de creació de llocs de treball:

- El canvi del model de creixement econòmic arran de la revolució energètica. L'energia ha de ser la clau de la recuperació econòmica i de la reorientació del model econòmic cap a la sostenibilitat.
- La transformació d'un model energètic jeràrquic i centralitzat a un altre basat en la generació distribuïda, democràtic i accessible a tots els ciutadans. Nous mecanismes basats no en la quantitat d'energia servida sinó en la prestació de serveis que permetin l'estalvi i l'eficiència.

Cal que el Govern de l'Estat lideri dins de la UE, la fundació d'una **Comunitat Europea de les Energies Renovables** (European Community for Renewable Energy), tal com proposen entitats ecologistes del continent. **Europa, juntament amb el Magrib, té possibilitats de reduir dràsticament el consum de carboni (entre un 80-90%) l'any 2050.**

Diversos informes situen el potencial de creació nous llocs de treball vinculats a les energies renovables i els serveis energètics a l'Estat Espanyol, entre 500.000 i 1.000.000 a l'any 2020. A finals de 2009, aquest sector ja ocupava a 120.722 persones a tot l'Estat, i ha anat creixent any rere any. En contrast, el cicle nuclear no arribava l'any 2009 al 10% d'aquesta xifra. El Departament de Medi Ambient de la Generalitat estima que el conjunt d'activitats del sector ambiental significaven el 3,5% del PIB català l'any 2010.

ICV-EUiA proposem una política industrial i formativa avançades que es centri en els següents eixos:

- Una cultura de l'energia basada en l'estalvi i l'eficiència que internalitzi els costos energètics que avui s'externalitzen. Els costos actualment

s'assumeixen de forma difusa entre el conjunt de la societat: sector públic i generacions futures.

- Que utilitzi tecnologies avançades per a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, tant en l'origen dels processos com en els procediments d'eliminació a posteriori.
- Que posi en marxa mesures de R+D+I i de transferència de tecnologia a la indústria que permeti l'aprofitament de fonts d'energia renovables.
- Que potenciï el ferrocarril, com element dinamitzador del transport de mercaderies la mobilitat sostenible i, per tant, que desincentivi el transport de mercaderies per carretera.
- Que estableixi un fons compensatori a favor de les comunitats autònomes amb programes més ambiciosos en la protecció del medi ambient, impedit així el "dúmping ambiental".
- Que permeti que els treballadors i les treballadores accedeixin a la feina mitjançant un transport públic eficaç.
- Que es preocupi per la millora de les condicions de vida dels treballadors i treballadores i d'oferir mitjans formatius per la millor capacitat a la feina.
- Que implantí mesures de fiscalitat ambiental orientades a la transformació de les activitats contaminants i malbaratadores de recursos.

Impuls de les energies renovables

L'Estat espanyol ha d'invertir en el desplegament de les eòliques terrestre i marítima, la biomassa, solar i geotèrmia i aprofitament de les ones del mar.

La biomassa necessita del **desplegament d'una política forestal que permeti el reaprofitament de la massa forestal i de l'extens sotabosc de la superfície de l'Estat.**

L'energia solar s'ha d'estendre més en el paisatge urbà, amb l'**aprofitament del sostre d'equipaments públics i naus industrials.**

La geotèrmia de profunditat, tecnologia en experimentació, té unes grans possibilitats en una part del subsòl de l'Estat.

Totes aquestes branques s'han de combinar a **nivell domèstic**, tal com preveu el Decret català d'eco-eficiència en l'edificació i el Codi Tècnic de l'Edificació. I es pot incrementar amb la implantació de microeòliques o de geotèrmia de petita escala.

La descentralització i democratització energètica

És imprescindible un **canvi cultural en l'aproximació i la valoració que la nostra societat fa de l'energia, de la seva generació, distribució i consum**. Aquest canvi requereix implantar models de **producció distribuïda**, de major proximitat i corresponsabilitat en el cicle de generació-distribució-consum; passa per la **descentralització i la diversificació de fonts de generació**; requereix d'un gran impuls a la Innovació, el Desenvolupament i la Implantació de **tecnologies netes i a la creació de llocs de treball especialitzats** en tota la línia de producció, distribució i comercialització.

En aquest sentit, cal que **s'eliminin els actuals obstacles per la comercialització de l'energia produïda des de l'àmbit domèstic** a la xarxa general.

La descentralització i la democratització de l'energia comporten un apropament de la generació al consum, i que el consumidor sigui el centre del sistema energètic futur, no només en la vessant del consum sinó també de la generació energètica.

Cal **planificar la generació elèctrica distribuïda al territori**, reduint i simplificant la xarxa de distribució, **evidenciant el caràcter innecessari d'autopistes elèctriques com la MAT** i evitant grans centrals tèrmiques o de producció nuclear.

S'ha de substituir el concepte de **xarxa elèctrica basada en els objectius de les empreses productores i distribuïdores per un concepte basat en les necessitats de les persones i entitats consumidores**: xarxes més descentralitzades que permetin noves demandes, com la implantació dels vehicles elèctrics.

Des del punt de vista de la política energètica i del model econòmic i social, **l'èxit d'aquesta nova concepció de l'energia ha de suposar la limitació del poder dels grans oligopolis dels hidrocarburs i de l'energia**. L'autogeneració facilita una democràcia de major qualitat, on les decisions polítiques graviten sobre la sobirania dels recursos energètics.

Per l'adequació de la demanda energètica cal que s'aprovin unes tarifes que incentivin l'estalvi i la reducció d'emissions de CO₂ i penalitzin el major consum, els usos energètics insostenibles i les emissions contaminants.

Per millorar la informació del consumidor, els preus i tarifes elèctriques han de reflectir els costos socials i ambientals originats i desglossar les fonts de règim ordinari i de règim especial, en funció de l'origen de l'energia realment subministrada.

Cal tramificar els preus de l'electricitat perquè, d'una banda, es beneficiïn els consums bàsics i es penalitzin els sumptuaris i, de l'altra, es desincentivi el consum en hores punta.

Cal superar les reticències dels consumidors a invertir en programes d'estalvi, mitjançant una combinació de tarifes energètiques que contemplin les despeses ambientals i socials de la producció i ajudes a l'estalvi i l'eficiència.

Propostes

Objectius generals de reducció i eficiència sobre l'any de referència, 2005

- **Objectius de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.** Reducció del 30% per a 2020, reducció del 80% per al 2050.
- **Eficiència energètica.** Assolir un estalvi, amb caràcter vinculant, mitjançant la incorporació de tecnologies i pràctiques eficients del: 30% per al 2020, 40% per al 2030, 45% per al 2040, 50% per al 2050.
- **Objectius de consum final brut amb energies renovables:** 310% el 2020, 50% el 2030, 80% el 2040, 100% el 2050.
- **Objectius de generació d'electricitat amb Energies Renovables:** 50% el 2020, 80% el 2030, 100% el 2040.

Mesures d'impuls de les energies renovables

134. **Acabar amb els privilegis de les empreses elèctriques. Acabar amb els "beneficis caiguts del cel" de les nuclears i hidroelèctriques.** Modificar el funcionament del mercat elèctric exclouent les instal·lacions de producció hidroelèctriques i nuclears del pool, perquè passin a regir-se per un mecanisme que tingui en compte els costos en què realment incorren.
135. Per garantir una acció coordinada i transversal, crear una **Vicepresidència de Sostenibilitat.**
136. Mantenir polítiques estables a mitjà termini sobre els estímuls econòmics (primes) a les diferents energies renovables amb l'objectiu de crear un clima de confiança per als empresaris que vulguin invertir en aquest camp.
137. **Impulsar les empreses de serveis energètics,** per tal d'aconseguir l'estalvi energètic i la gestió de la demanda dels consumidors.

138. **Regular l'obligatorietat de la figura del gestor energètic** per posar en marxa, monitoritzar, mantenir i fer un seguiment dels objectius d'estalvi de les institucions i empreses.

139. **Autoritzar empreses col·laboradores de l'Administració reconegudes per verificar els estalvis declarats per les institucions i empreses.**

Mesures legislatives i de planificació per la reconversió energètica

140. **Transposició íntegra de la Directiva 2009/28/CE de renovables**, reconeixent el caràcter estratègic de les fonts renovables i el benefici que comporten per a l'economia i la societat.

141. **Transposició íntegra de la Directiva 2010/31/UE d'eficiència energètica dels edificis.**

142. **Incloure el Pla d'Energies Renovables (PER)** dins de la Planificació Energètica Estatal, orientat cap als objectius del 2050, amb els següents requisits:

- **El PER s'elaborarà amb la participació de totes les CCAA** i serà debatut en el Congrés de Diputats prèvia consulta als agents socials, ambientals i organitzacions de consumidors i tràmit d'informació pública.
- Vincular totes les Administracions Públiques als objectius d'aquesta planificació.
- No imposar restriccions a les Administracions Públiques que desenvolupin objectius que millorin els del PER, entès aquest com el contingut essencial mínim.
- Vincular tota la planificació estratègica estatal dels diversos ministeris a les determinacions del PER.
- Crear una **Comissió de Seguiment** amb la participació de totes les Administracions territorials i els agents socials, ambientals i organitzacions de consumidors.

143. **Establir criteris ambientals obligatoris en la planificació de la xarxa elèctrica**, evitant l'afectació als espais naturals protegits i a la biodiversitat.

144. **Fomentar l'autoproducció energètica i la comercialització dels excedents**, sense les actuals traves administratives que limiten l'accés al mercat elèctric dels usuaris i usuàries.

Adaptació de l'ordenament jurídic de l'Estat a la reconversió energètica, mitjançant el següent desenvolupament legislatiu

145. **Elaborar una Llei de Lluita contra el Canvi Climàtic** que, entre d'altres qüestions, integri l'obligació d'acompanyar els pressupostos generals de l'Estat amb pressupostos de carboni, incorpori l'obligació de presentar comptes anuals amb l'estimació de la petjada ecològica i que impulsi i coordina la fiscalitat i els incentius ambientals de les administracions públiques. Per finançar-la, caldrà la creació d'un Fons Estatal d'Adaptació al Canvi Climàtic, amb participació de les CCAA, finançat per la fiscalitat sobre els combustibles fòssils.
146. **Promulgar la Llei d'Estalvi, Eficiència Energètica i Energies Renovables (LEEE)**, que comporti l'assoliment de les Directives transposades i els objectius del Pla d'Energies Renovables (PER).
147. **Modificar substancialment la Llei d'Economia Sostenible**, per adaptar-se a la transposició de les Directives, l'aprovació del PER i de la LEEE, regulant el tancament de les instal·lacions contaminants i la implantació de les energies renovables).
148. **Reformar la legislació sobre generació, transport, distribució i comercialització de l'electricitat**. Prohibir la unió empresarial de les empreses de transport i distribució, d'aquelles que generen l'energia.
149. **Modificar la Llei de Propietat Horitzontal**, tot introduint facilitats perquè les comunitats de propietaris implantin sistemes d'estalvi, eficiència i generació distribuïda.
150. **Reforma legal dels organismes públics reguladors per tal de garantir la seva total independència**.
151. **Dotar-se d'una Agència d'Energia de l'Estat** que sigui àgil, efectiva i amb recursos per desenvolupar encara més els objectius de la reconversió energètica i que inclogui en el seu consell d'administració la participació dels agents socials.

Programa de tancament de les centrals nuclears

152. **Pel tancament de les nuclears l'any 2020. Impulsar un pla pont que permeti garantir el tancament de les centrals nuclears al primer quart del segle XXI. Concretar el tancament de totes les centrals**

nuclears, mitjançant una data de clausura improrrogable per a cada instal·lació, sense possibilitat de renovació extraordinària de les concessions.

La catàstrofe de Fukushima evidencia encara més l'absurditat de mantenir la promoció d'aquest tipus d'energia. **Començar pel tancament immediat de les centrals nuclears de Garoña i Cofrents**, així com d'aquelles centrals que no superessin els *stress tests* que seran publicats abans de 31 de desembre de 2011.

En el moment en què el període d'amortització de les CCNN s'acabi, proposem que només hi hagi **dues alternatives: el tancament immediat** (alternativa inviable si no hi ha la producció substitutòria, motiu pel qual proposem el decidit impuls de les renovables en els propers anys), **o la pròrroga per un període concret i precís (es proposa de cinc anys) durant el qual els importants excedents econòmics** que aquesta pròrroga suposa per a les companyies propietàries **es posi a disposició d'un fons finalista per a la inversió en favor de les energies renovables i les accions d'estalvi i eficiència.**

El destí del Fons, gestionat conjuntament pel Govern de l'Estat i les CCAA, serà: un 20% per augmentar la seguretat i el manteniment de les centrals que no hagin tancat encara; un 20% per al gestor de la central; un 10% per a un fons de dinamització econòmica i social per a les Comunitats Autònomes amb tancament de centrals i, finalment, un 50% destinat a la creació d'uns fons per invertir en energies renovables i en operacions de millora de l'estalvi i l'eficiència energètica. D'aquesta manera, **el mateix tancament de les centrals serviria per afrontar els principals reptes del nostre model energètic; estalvi i eficiència, i major impuls de les renovables.**

153. **Rebutgem la instal·lació del cementiri de residus nuclears d'Ascó**, atès que Catalunya ha complert excessivament amb la quota de solidaritat territorial sobre aquesta matèria. Proposem la **Suspensió de la Resolució de 23 de desembre de 2009, de la Secretaria d'Estat d'Energia, per la qual s'efectua la convocatòria pública per a la selecció dels municipis candidats a albergar l'emplaçament del Magatzem Temporal Centralitzat de combustible nuclear gastat i residus radioactius d'alta activitat (ATC)** i el seu centre tecnològic associat, amb l'objecte de paralitzar el procés iniciat per la mateixa i iniciï un nou procés que possibiliti la consecució del consens polític, social, ambiental i territorial més enllà de l'àmbit municipal, tal com ha aprovat el Congrés dels Diputats en reiterades ocasions, i amb criteris de transparència i participació, tal com estableix el conveni d'Aarhus.

Mesures concretes per a una reconversió energètica

154. **Minimització d'emissions i de generació de residus**, mitjançant el tancament progressiu de les centrals més contaminants, com és el cas de les de carbó i les nuclears, que disposaran d'un tancament programat.
 155. **Impulsar un pla de modernització del sector de l'automoció cap a la producció de vehicles elèctrics, híbrids o amb combustibles alternatius**, així com cap a la producció de material rodant i de gestió d'infraestructures de transport públic ferroviari i col·lectiu de passatgers i de mercaderies.
 156. Dur a terme un nou "Pla Renove" destinat específicament a la **compra de vehicles híbrids i elèctrics**. Impuls de la fabricació de vehicles híbrid i elèctrics amb avantatges fiscals i subvencions per aquest vehicles a particulars i especialment per les administracions públiques de caràcter autonòmic i local.
 157. Impulsar els **punts de recàrrega de vehicles elèctrics** en les poblacions de més de 10.000 habitants.
 158. **Planificació i gestió integrada dels sistemes elèctrics i de combustibles** (biogàs i hidrogen) per facilitar la incorporació creixent i de forma eficient de l'energia renovable i optimitzar les infraestructures existents.
 159. Impulsar **la producció distribuïda, a les xarxes intel·ligents d'energia, a la discriminació horària de consums, a l'estalvi i eficiència energètica en edificis residencials, industrials i de serveis**
 160. **Reorientar el sector de la construcció cap a la construcció eco-eficient i cap a la rehabilitació energètica** (aïllaments edificis, climatització, substitució de calderes, domòtica, etc). Els ajuts per reducció de CO2 faran que la inversió sigui rendible.
- Cal recordar, malgrat que la competència sigui autonòmica, la importància d'incorporar a la planificació urbanística i territorial l'objectiu de reducció d'emissions, afavorint la ciutat compacta i reduint la mobilitat privada.**
161. Estimular **la substitució d'electrodomèstics de baixa eficiència energètica** per altres més eficients.
 162. Fomentar la **implantació de parcs eòlics**, terrestres i marítims, on els impactes ambientals siguin admissibles.

163. Impulsar l'**acumulació de l'energia eòlica** mitjançant els bombaments reversibles, la capacitat d'intercanvi i acumulació en hidrogen).
164. Col·locar **sostres solars per la producció d'energia fotovoltaica** en els edificis patrimoni de l'Estat, de les seves empreses públiques o concessionàries.
165. **Implementar projectes d'aprofitament de l'energia geotèrmica** tant a petita escala com en centrals de generació híbrida: geotèrmica-cicles combinats.
166. Promoure la implantació d'instal·lacions d'**aprofitament de les ones del mar**.
167. Impulsar projectes públics **d'energia termosolar de concentració**.
168. Desenvolupar els **bio-combustibles de nova generació** –de forma **controlada** i que no suposin substitució de produccions alimentàries- **en flotes públiques** (autobusos, recollida de residus, bombers, etc.), sector agrari i pesquer **per arribar al 10% fixat per la UE, procedent de la reutilització d'olis per davant de l'ús de cultius energètics**.
169. **Fomentar les bicicletes públiques i del car-sharing en les instal·lacions propietat de l'Estat**.
170. Reorientar la planificació estratègica del Ministeri d'Educació **incrementant l'oferta formativa vinculada a les nous llocs de feina que pot generar del sector energètic**.
171. **Transferir competències amb recursos econòmics de l'Estat cap a les Comunitats Autònomes en matèria energètica**, de recerca i innovació.
172. **Aplicar els principis de decreixement vinculat a l'estalvi energètic de les administracions públiques**.
173. **Implementar el "smart grid" (xarxa de distribució intel·ligent) i dissenyar un pla per a tenir una xarxa intel·ligent que cobreixi bona part del territori estatal en els propers 20 anys**.
174. **Fomentar la cogeneració com a generació distribuïda**, només entesa com a instrument de transició, fins a la seva substitució per fonts renovables.

La reconversió ecològica dels habitatges

El parc d'habitatges existent a l'Estat Espanyol, de més de 24 milions, requereix d'un marc d'actuació decidida, pel seu potencial i la seva capacitat per canviar la mentalitat dels ciutadans sobre l'ús de l'energia.

175. Regular l'obtenció de la certificació de l'eficiència energètica dels edificis en la perspectiva del 2020. Establir un aplanament d'ajuts per l'adequació energètica dels edificis
176. Establir l'obligatorietat **que totes les llicències i autoritzacions d'obres, equipaments i infraestructures disposin de la certificació d'eficiència energètica** i tinguin un informe d'impacte energètic.
177. **Reformar la Llei de Propietat Horitzontal** perquè es prevegi l'obligatorietat d'una regulació energètica i ús eficient de les temperatures de les calefaccions i dels sistemes de refrigeració.
178. **Modificar el Codi Tècnic de l'Edificació per augmentar les exigències d'aïllament en els edificis**, per tal d'aconseguir en tots els emplaçaments el mínim consum energètic per al màxim nivell de confort.
179. Modificar el Codi tècnic d'Edificació per tal **de promoure la integració òptima de la generació renovable distribuïda amb la xarxa d'electricitat d'origen renovable**.
180. **Desenvolupar un Pla Estatal de Rehabilitació Energètica d'Edificis, amb una vigència de 20 anys**, i que permeti incidir en tot el parc d'habitatges existent i futur. El Pla integrarà un programa d'incentius fiscals en funció de la certificació energètica atorgada i la reducció de la factura energètica.

Eix de mobilitat sostenible

Balanç

En els últims anys ens hem allunyat d'aquesta sostenibilitat, i s'ha donat la prioritat a la construcció d'infraestructures sense abordar com es gestionaven. S'ha promogut una política d'oferta que es cara i insostenible, que ha comportat en alguns casos inversions sense demanda.

El Govern de l'Estat prefereix seguir invertint en una xarxa d'alta velocitat radial ineficient. Aquest últim estiu ha licitat nous trams amb més de 220 milions d'inversió. Segueix prioritzant l'eix central-atlàntic, sense adquirir el compromís

de concloure el conjunt d'inversions previstes en la part sud del Corredor Mediterrani.

La política inversora del Ministeri de Foment s'ha limitat als darrers anys a les grans obres lineals interprovincials: grans autovies i línies d'alta velocitat. Però el desenvolupament de la mobilitat sostenible passa necessàriament per donar més prioritat a la mobilitat quotidiana, que se centra en àmbits metropolitans i regionals.

El gran canvi de la política del Ministeri per als següents anys, si de debò es vol avançar cap a un model de mobilitat més sostenible i més generador d'ocupació, ha de ser en l'àmbit urbà i metropolità. França, tot i centralista, ha finançat importants plans de mobilitat urbana sostenible amb la condició que afavorissin canvis modals cap a la bicicleta, el vianant i el transport públic a les 20 principals conurbacions i àrees metropolitanes de l'Estat francès.

Objectius:

Ministeri de la Mobilitat Sostenible

Reclamem una acció coordinada de l'Estat per a la promoció de la mobilitat sostenible i, per això, creiem que el Ministeri de Foment ha de rebatejar-se com a Ministeri de la Mobilitat Sostenible. La política de mobilitat sostenible no és només una política ambiental i econòmica, sinó també una política social que ha de garantir la igualtat d'oportunitats en la mobilitat, l'accessibilitat i l'exercici de drets (treball, salut, educació, lleure, etc.). Aquesta política es basarà en el transport col·lectiu, públic, sostenible socialment i ecològicament, segur, fiable, de proximitat i de qualitat.

La política de mobilitat no ha de ser tan sols inversions en infraestructures, que són un mitjà, no l'objectiu. El veritable objectiu de la política de mobilitat són els serveis que s'ofereixen. La mobilitat sostenible és també una activitat econòmica en si, que és més difícil de deslocalitzar que la mobilitat no sostenible, i per això que ha de créixer tot creant-ne llocs de feina en aquest sector.

Inversions ferroviàries. Començar per la quotidianitat, millorant la gestió de les rodalies.

La clau és un finançament estatal molt més important a les inversions de millora del transport públic i el seu condicionament a plans de mobilitat urbana o metropolitans sostenibles. Finançant noves xarxes de rodalies, de tram-trens, intercanviadors, fent carrils bus en la xarxa de carreteres nacional, en les àrees metropolitanes, que permetin la prioritització del transport públic.

En aquest sentit, ICV-EUIA plantejarà la realització d'importants **inversions de l'Estat per garantir aquest objectiu i a l'hora demanarem la transferència de tota la infraestructura ferroviària a Catalunya.**

L'operador estatal RENFE ha de reestructurar tota la seva política tarifària per complir amb el que s'espera d'una empresa ferroviària: competir amb la carretera per fer valer els avantatges ambientals del ferrocarril. Avui no és així i surt molt més econòmic viatjar en l'avió en comparació amb l'alta velocitat ferroviària - pagada amb fons públics i de cohesió - i també per carretera amb vehicles d'alta ocupació. Els ferrocarrils alemanys, per posar un exemple, practiquen una política tarifària ambiental per competir amb l'automòbil oferint, fora de l'hora punta, bitllets vàlids d'un a cinc passatgers pel preu del primer passatger. La xifra no és casual, cinc és la capacitat màxima habitual d'un turisme.

Cal, doncs, reorientar l'actual política tarifària orientada a l'usuari d'alt poder adquisitiu en alta velocitat i fer un tren per a tots, tot tenint en compte les situacions d'atur, i les rendes personals en el establiment de les tarifes (tarificació social) . Adoptar mesures tarifàries per promoure l'ús del transport públic en els desplaçaments forçats per feina o estudi (amb títols diferenciats) , així com la promoció del transport públic entre les persones joves.

També cal fer un pla de serveis al conjunt de la xarxa estatal que fomenti la freqüència de pas i la coordinació entre trens front el model actual de pocs trens i escassa coordinació entre els ràpids i els regionals.

Cal desenvolupar el gran potencial del Pla Ferroviari català (pla 2014), proposat l'any 2007, el qual emfatitza la millora del servei de la xarxa actual, solucionant els colls d'ampolla existents i posant-hi més trens, en comptes de posar l'accent en la creació de nova infraestructura. I quan es proposa de construir-ne de nova, s'opta per ferrocarrils de menor cost que els d'alta velocitat.

En concret, es proposa construir 400 km de noves línies de ferrocarril quotidià i duplicar-ne o quadruplicar-ne uns 160 km més de xarxa.

El Pla ferroviari català (pla 2014) proposa estructurar el servei ferroviari en quatre nivells:

- Metros comarcals i trens tramvia, amb velocitats superiors a 25 km/h
- Servei de Rodalies, amb velocitats entre 40 i 60 km/h
- Servei del Catalunya Exprés, amb velocitats de 90 km/h
- Nou Servei anomenat Intercity Catalunya, amb velocitats superiors a 120 km/h.

Tot i que els diners de la disposició addicional tercera que s'han invertit en inversions ferroviàries no han estat els suficients (Pla de Rodalies), i s'han emprat en mesures no tan eficaces, malgrat la forta crisi econòmica actual, el contingut i validesa del Pla Ferroviari català (pla 2014) es manté, més enllà de si es finança total o parcialment per part d'aquesta disposició addicional.

Impuls del transport ferroviari de les mercaderies

Cal un pla urgent per incrementar el transport de mercaderies per ferrocarril i en vaixell a l'Estat Espanyol, en detriment del transport per carretera . Actualment, Espanya presenta el menor percentatge de transport per ferrocarril de tota la UE.

El transport de mercaderies a Catalunya actualment es du a terme majoritàriament per carretera i actualment se situa entorn al 80%. La sèrie històrica de dades al llarg del període 1998-2004 evidencia una tendència creixent (més d'un 10% d'increment durant aquest període). L'extrapolació lineal d'aquesta tendència comportaria assolir el 100% en l'horitzó 2026.

Les grans constructores de carreteres i autopistes han de reconvertir-se per ser capaces de construir les infraestructures ferroviàries i de logística de les mercaderies **que seran necessàries per substituir al transport per carretera.**

L'eix ferroviari mediterrani: una aposta definitiva pel transport ferroviari de mercaderies i de passatgers

ICV-EUiA ens felicitem de que, per fi, la Comissió europea ha decidit introduir l'eix ferroviari mediterrani entre els eixos trans-europeus estratègics pel transport de mercaderies, en l'horitzó 2020, rectificanc així una decisió incomprensible del govern del PP de José María Aznar, amb el suport de CiU, que l'any 2003 el va excloure de les prioritats per l'Estat espanyol.

Ara però, des del Congrés dels Diputats i des del Parlament català, caldrà estar amatents per tal que aquesta infraestructura ferroviària prioritzi el transport de mercaderies –i no pas els corredors d'alta velocitat per a passatgers-; que es completin quan abans els trams català i valencià per donar accés ferroviari a les mercaderies que entrin i surtin pels ports de València, Sagunt, Tarragona i Barcelona, així com les zones industrials i amb potencial econòmic de la Catalunya central, i la seva connexió amb la xarxa europea, contribuint així a disminuir el transport de llarga distància per carretera.

També insistirem per tal que aquesta aposta pel transport ferroviari de llarga distància i per l'ample internacional no vagi en detriment de les inversions ferroviàries en la xarxa de rodalies i de mitjana distància, en especial a Catalunya. En aquest sentit des d'ICV-EUiA defensarem que es prioritzin les inversions destinades a completar i millorar les xarxes de utilització mixta – passatgers-mercaderies i a fer-les més versàtils amb la introducció del tercer carril, que faciliti la doble utilització per ferrocarrils d'ample ibèric i ample mètric, i per tant ens oposem a noves extensions de línies d'Alta Velocitat en corredors paral·les a línies ja existents i adaptat a la velocitat alta, com el Barcelona-Castelló-València-Alacant.

Mesures sobre el transport de mercaderies per carretera i elaboració d'un nou pla de carreteres

Cal l'aprovació d'un nou Pla de Carreteres que parteixi de la limitació de la construcció de noves carreteres o noves infraestructures viàries o autovies atesa la prioritització de les inversions en ferrocarril, construint-se la xarxa viària estrictament necessària per resoldre casos de seguretat o congestió. Incorporar en el nou pla el tractament adient d'aquells usuaris que no són els turismes de motor.

La reconversió energètica de la indústria automobilística

La reconversió energètica de la indústria automobilística ha de permetre substituir un parc de vehicles actual molt contaminant i molt consumidor d'energia per vehicles elèctrics eficients i per vehicles destinats al transport públic, **mantenint i fins i tot incrementant l'ocupació d'una forma més sostenible i d'acord amb els objectius de protecció del medi ambient.** Tanmateix, aquest canvi tecnològic ha d'anar vinculat al canvi modal –menys transport privat i per carretera i més transport col·lectiu i per ferrocarril- perquè esdevingui energèticament i ambientalment rellevant.

Cal l'organització d'un sistema de transport intel·ligent, basat en el subministrament de serveis de mobilitat suportat en un parc divers de vehicles elèctrics d'ús col·lectiu, **que faciliti la intermodalitat entre els modes de carretera i ferrocarril i, per a la mobilitat interurbana de mercaderies, desplaçant carretera per ferrocarril mentre s'introdueix una xarxa d'"electrolineres" i llocs de recàrrega d'hidrògen per a camions.**

No al quart cinturó ni a la duplicació d'autovies paral·leles a autopistes ja existents

ICV-EUiA s'oposarà a la duplicació d'autovies paral·leles a autopistes ja existents o a l'ampliació d'eixos viaris que no ho justifiquin per la intensitat de tràfics o per la impossibilitat d'incorporar sistemes de transport públic més eficient com ara tren, tramvies o autobusos.

Pel que fa a l'anomenat Quart Cinturó, ICV-EUiA no entén que el Ministeri de Foment continuï amb la voluntat d'executar-lo quan els diversos estudis, fins i tot inclosos en l'estudi informatiu, evidencien que és innecessari. Aquest projecte s'ha de reformular a fons perquè esdevingui una veritable ronda inter-urbana de comunicació de la segona corona metropolitana de Barcelona, entre el Vallès i el Baix-Llobregat Nord, articulant els àmbits residencials i centres d'activitats econòmica i que alhora vagi acompanyat de la implementació –amb caràcter prioritari o simultani- de les noves infraestructures de transport públic, competència de la

Generalitat de Catalunya, com el Tram-Vallès, els intercanviadors, la implantació de la línia orbital ferroviària i l'accés als polígons d'activitat amb transport públic.

Atesa aquesta reformulació, ICV-EUIA reclama el traspàs de la competència de l'Estat en aquesta infraestructura, que deixa de ser una variant de l'AP-7, per convertir-se en un vial intern de la Regió Metropolitana de Barcelona. El traspàs competencial ha de comportar també el dels recursos pressupostaris previstos per aquesta via per part de l'Estat a la Generalitat.

ICV-EUIA proposa la progressiva reconversió dels peatges de l'Estat per tal que deixi de ser un simple instrument de finançament d'obres viàries i vagin **assumint la funció de instruments de gestió de mobilitat i de reducció de la contaminació**, amb aplicació de criteris socials, ambientals i d'equilibri territorial. Aquest nou sistema de peatges **ha d'afavorir l'ús del cotxe compartit (vehicles d'alta ocupació -VAO), així com els vehicles menys contaminants**; ha de discriminar els moments d'utilització de les infraestructures viàries, de forma que es gravi més la utilització en els corredors i franges horàries del dia en que hi hagi oferta suficient de transport públic i congestió de tràfic –especialment a les entrades als centres urbans- i per contra s'apliquin reduccions o supressió en els corredors i franges horàries en que no existeixi alternativa de transport públic.

Mesures com les de l'actual Govern de la Generalitat de bonificar determinats peatges a vehicles menys contaminants pot discriminar a conductors de menor renda. Per tant cal aprovar Programes per a la renovació dels vehicles més contaminants mitjançant ajudes a persones de menor poder adquisitiu

Model d'aeroports

ICV-EUIA manté l'exigència de la transferència plena a la Generalitat dels aeroports catalans de Sabadell, Reus i Girona. Manifestem la nostra negativa al model privatitzador que ha instaurat Govern de l'Estat. **En el cas de l'aeroport del Prat, continuarem insistint en que es garanteixi una gestió pública però descentralitzada d'aquesta infraestructura** amb una participació determinant de la Generalitat i les administracions locals interessades, en els òrgans de govern d'aquestes instal·lacions.

ICV-EUIA volem la creació d'un fons comú per sufragar el dèficit de la majoria d'aeroports i l'establiment d'una moratòria per a la construcció de nous.

La generalització de les anomenades companyies "low-cost" i de l'adopció de les seves pràctiques per part de quasi totes, està suposant la creació d'un autèntic "low" mercat laboral amb horaris, condicions i sous inacceptables. Per això, **proposem un seguiment exhaustiu per part de la inspecció de treball i, a més, la incorporació dels elements laborals i socials en les pliques de les adjudicacions de serveis.**

Gestió dels ports

ICV-EUiA reclama que es doni compliment a l'Estatut de Catalunya en matèria de **ports de l'Estat a Catalunya com és el cas dels ports de Barcelona i Tarragona**, dotant-los de major autonomia de gestió que inclogui les polítiques comercials i tarifàries i la creació de nous serveis; proposarem la revisió de la legislació estatal aprovada recentment que ha suposat una recentralització de les polítiques de ports de l'Estat.

La capacitat de maniobra dels ports ha de quedar condicionada a la seva capacitat de treure i portar mercaderia de forma sostenible. És bo per als ports de Barcelona i de Tarragona que els seus trànsits marítims creixin, però aquesta política també ha de ser bona per a la globalitat de la producció catalana. **No pot ser que els ports sols puguin rebre o treure la major part de mercaderies per carretera**, perquè ocasionen congestió i danys socioambientals importants al sistema de transport que necessita el nostre teixit productiu, que és el que de debò genera valor afegit.

En el cas del Port de Barcelona, el previsible creixement de mercaderies, provocarà greus problemes de congestió que uns vials ja saturats no poden assumir. ICV-EUiA defensa la potenciació del sistema ferroviari de mercaderies, a executar amb urgència, i forçar el traspàs de mercaderies camió-tren. Alhora, **optem per l'establiment d'instruments de gestió i ordenació de l'accés a la zona per a camions en horari de màxima circulació que permeti fer el màxim de transport de mercaderies per carretera en hores nocturnes amb poca circulació de vehicles privats**, així com l'optimització de les capacitats de càrrega amb el millor aprofitament dels trajectes d'anada i tornada, evitant els viatges en buit.

Estem en contra de la construcció d'una autovia exclusiva per a camions en el corredor del Llobregat. En aquest sentit, ens hem d'oposar a qualsevol ampliació d'autopista o autovia de la xarxa estatal que comporti la creació de carrils exclusius per a camions.

Propostes

Accions marc del Ministeri de la Mobilitat Sostenible

- 181. Com a mesura per a la promoció del transport públic i increment de l'eficiència energètica, recuperar de forma immediata i permanent la reducció del preu del transport públic en un 5% i la disminució de la velocitat màxima en les carreteres a 110 km/hora.** Gratuïtat del transport públic per les persones en situació de desocupació.

182. **El Ministeri de Foment ha de rebatejar-se com el Ministeri de Mobilitat Sostenible.**
183. **Cal limitar la circulació de vehicles de baixa ocupació a les ciutats,** establint per Llei l'obligatorietat de plans de mobilitat sostenible a les Administracions Públiques i empreses i reforçant el transport públic mitjançant metro i tramvies en superfície.
184. **Aprovar la Llei Marc de Mobilitat Sostenible.**
185. **Promulgar una Llei de finançament del transport públic,** basada principalment en les ecotaxes sobre la benzina i en la contribució dels promotors dels nous desenvolupaments urbanístics per tal de garantir la suficiència econòmica de les administracions que presten aquest servei. El finançament del transport públic hauria de sortir dels PGE.
186. **Reservar com a mínim el 50% de les inversions públiques en transport per destinar-les a la gestió de la mobilitat sostenible.**
187. **Reduir com a mínim el 20% de les emissions que genera el transport de mercaderies en el termini de 10 anys.**
188. **Supeditar la construcció de noves autovies a la prioritat del transport ferroviari i a l'estudi global dels seus efectes ambientals.**
189. **En col·laboració amb les CCAA, proposem que el Govern de l'Estat financï la construcció de 500 nous quilòmetres de tramvies i autobusos en pista pròpia en quatre anys.**
190. **El Govern de l'Estat, a través de convenis de col·laboració amb les CCAA, promourà la redacció de plans urbans i territorials de mobilitat sostenible,** en els quals es donarà prioritat al desplaçament a peu i en bicicleta, en transport públic, la pacificació del trànsit en els àmbits urbans, i als sistemes que promoguin l'ús racional de cotxe, el cotxe multiusuari o **carsharing i el viatge compartit o carpooling.**
191. **Aprovar un pla d'extensió dels carrils BUS-VAO (vehicles amb alta ocupació) a tots els municipis d'Espanya de més de 50 000 habitants** concertant el seu desenvolupament amb les comunitats autònomes.
192. **Cal fer inversions en ponts i altres infraestructures existents on es impossible el circular amb bicicleta o anar a peu,** o existeix un alt ris de seguretat viària (exemple tots els ponts del Llobregat).
193. **Establir la limitació de la velocitat a 80 km/h en els entorns metropolitans,** com a mesura de protecció de la salut i de disminució de la sinistralitat.

194. **Distribuir equitativament els fons estatals de suport al transport públic local o metropolità**, i establir Convenis programa de l'Estat amb totes les noves realitats metropolitanes i amb les ciutats de més de 50.000 habitants.
195. **Suport econòmic, en col·laboració amb les CCAA, a les modalitats d'ús racional del cotxe, en les modalitats de cotxe multiusuari o carsharing i de viatge compartit o carpooling.** L'Estat es comprometrà, mitjançant convenis, a l'extensió de carsharing i carpooling en totes les ciutats de més de 50 000 habitants.
196. L'Estat promourà, mitjançant convenis per al finançament, **l'extensió del bicig** a les àrees metropolitanes.
197. Adaptar totalment la xarxa de transport públic a la gent amb discapacitats.

Inversions ferroviàries. Començar per la quotidianitat, prioritzar les rodalies

198. Execució del Pla ferroviari català (pla 2014).

La millora de la xarxa actual de rodalies i regionals per incrementar-ne la capacitat seguint l'esquema que amb èxit ha aplicat els últims anys els FGC. En concret, el 94% dels catalans i catalanes s'enllaçarien fàcilment amb un bon ferrocarril.

Incrementar la fiabilitat del servei de rodalies i de la seva freqüència fins a convertir-lo en un veritable metro regional.

Totes aquestes actuacions poden dur-se a terme en sis anys i posarien el nivell de servei de transport públic de qualitat, en la major part del territori, en uns nivells fins ara desconeguts i similars als que tenen països com a Suïssa o Alemanya:

- **Millorar la línia Tour de Carol-Barcelona**
- **Nou túnel per a rodalies i regionals per Barcelona**, per resoldre els greus problemes de congestió dels dos túnels actuals: Plaça Catalunya i Passeig de Gràcia
- Garantir l'execució del **soterrament de la via de RENFE, al seu pas per Sant Feliu de Llobregat.**
- **Bon acabat de les obres de cobriment de les vies a Vilafranca del Penedès** i participació de l'estat en la inversió per urbanitzar la coberta.

- **Quadruplicacions de vies** lligades amb el nou esquema els túnels de Barcelona.
- **Quadruplicació de vies Castelldefels-el Prat**
- **Quadruplicació de vies Papiol – Vilafranca**
- Estudi de la **construcció d'una estació a Martorell** sobre la via del TAV, per fer de node en la difusió de viatgers a través de rodalies-Renfe i FGC.
- **Prolongació de la línia de rodalies R3 des de l'Hospitalet a Castelldefels a través de Cornellà i Sant Boi.**
- **Construir 3 intercanviadors sobre la línia el Papiol-Mollet: a Volpelleres, a Hospital General de Catalunya i a Baricentro**, per connectar les xarxes de Renfe amb la de FGC.
- Ampliar la línia R8 de Rodalies fent possible el servei Vilafranca-Martorell-UAB-Baricentro-Granollers.
- **Desdoblar Renfe Arenys-Blanes.**
- **Construir la línia Terrassa – Martorell (línia orbital ferroviària)**
- **Construir la línia Mataró Est-Granollers.**
- **Variant de Mataró per l'interior, per crear quatre noves estacions.**
- **Permeabilitzar la línia del Maresme** amb tretze passos de qualitat sota la via.
- Posada en marxa del baixador ja construït de la línia R8 a Santa Perpètua de Mogoda"
- **Desdoblar Montcada-Vic.**
- **Nova proposta sobre l'Eix Transversal ferroviari**, que doni al desdoblament de la via entre Cervera i Lleida i una nova via entre Cervera –Igalada – Manresa.
- **Connectar Barcelona amb Manresa per Martorell** amb trens semidirectes ràpids com la millor operació per escurçar els temps de recorregut a Barcelona des de la Catalunya Central pel corredor ferroviari del Llobregat.
- **Reobrir la línia Reus-Roda.**
- **Millorar la línia Reus-Casp**

- **Comprar nous trens de rodalies i renovació total i ampliació dels trens regionals.**
- **Crear noves xarxes de tren-tram a:**
 - Girona-Costa Brava (anella de les Gavarres)
 - Camp de Tarragona. (Tren-Camp)
 - Vallès Occidental (Montcada -Cerdanyola-UAB-Sabadell-Terrassa-Sant Cugat-Rubí).
 - Bages
- Realitzar els estudis de **conversió a servei tren-tram** o la creació, a mig i llarg termini, de les següents línies:
 - Tramvia del Garraf
 - Lleida-Cervera.
 - Lleida-la Pobla de Segur.
 - Tortosa-l'Aldea-Amposta-Vinaròs.
 - Olot-Girona.
 - Centelles-Ripoll.
 - Pobla de Segur-Esterri d'Àneu

Promoció del transport ferroviari de les mercaderies

199. **Compatibilitzar la utilització mixta de la xarxa ferroviària per transport de viatgers i de mercaderies, amb distribució horària.** També s'ha de fer compatible la utilització per trens de mercaderies de la xarxa d'ample internacional d'alta velocitat.
200. **Establiment del sistema d'autopistes ferroviàries, és a dir, de transport de vehicles de mercaderies en trens llançadora en trajectes superiors als 300 o 400 km.**
201. **Transposició immediata de la directiva de l'Eurovinyeta.** L'Estat Espanyol és l'únic de tota la UE que no ha transposat la Directiva 1999/62/CE relativa a la aplicació de gravàmens a vehicles pesats de transport de mercaderies per la utilització de determinades infraestructures. **Això suposarà internalitzar els costos socioambientals del transport i gravar com fan la resta de països europeus el pas de mercaderies instal·lant una eco-taxa kilomètrica** sobre tots els camions en la utilització de la xarxa de carreteres nacional fora de les autopistes de peatge, aplicant descomptes als vehicles menys contaminants.
202. **Impulsar que en sis anys la major part dels trànsits internacionals de llarga distància siguin dirigits cap el ferrocarril o les autopistes del mar.**

203. **Disminuir de forma estable, no conjuntural, la velocitat màxima en les carreteres, recuperant el límit de 110 km/hora a les autopistes mentre duri l'actual crisi energètica d'elevats preus del petroli. Estendre, com a mesura de pacificació del trànsit urbà, les zones amb límits màxims de velocitat de 30 km/hora.**

Defensa de l'eix ferroviari mediterrani

204. **Prioritzar l'eix ferroviari mediterrani. ICV-EUiA defensa el traçat de l'eix ferroviari mediterrani, que permeti la connexió entre la frontera francesa i Algeciras, on es troben importants ports marítims, com a elements fonamentals per la connexió pel sud, de tota la Unió Europea.**

Mesures sobre el transport de mercaderies per carretera i elaboració d'un nou pla de carreteres

205. **Cal l'aprovació d'un nou Pla de Carreteres que parteixi de la limitació de la construcció de noves carreteres o noves infraestructures viàries o autovies atesa la prioritització de les inversions en ferrocarril, construint-se la xarxa viària estrictament necessària per resoldre caos de seguretat o congestió. Incorporar en el nou pla el tractament adient d'aquells usuaris que no són els turismes de motor. En concret:**

- La circulació segura en bicicleta i del transport públic en les carreteres de competència estatal.
- Creació de carrils bici i de vianants especialment entre municipis veïns, als polígons industrials, etc.
- La creació de carrils bus d'avançament i parades segures pel transport públic.

206. **Impulsar ajuts de l'Estat a la renovació de part de la flota de transport de mercaderies, que es troba molt obsoleta i no s'ajusta a les normatives comunitàries. La renovació de la flota permetria guanyar molt en la reducció d'emissions. Aquestes ajudes han de prestar especial atenció als autònoms i flotes petites.**

207. **Promoure ajudes a la reconversió del sector del transport minorista de mercaderies. Proposem la introducció de criteris de planificació i gestió del transport minorista de mercaderies en especial la distribució de proximitat urbana i metropolitana, amb una especial atenció als autònoms i a les petites empreses. La intervenció**

pública ha de garantir la qualitat tècnica i ambiental dels vehicles i la seguretat laboral dels treballadors.

208. **Fomentar el millor aprofitament dels trajectes de transport de mercaderies, evitant els viatges en buit, permetre la coordinació entre els diferents operadors autònoms, amb el impuls de cooperatives, centrals de càrrega i garantir uns mínims de preu i condicions en la contractació.**

209. **Introduir mesures per incrementar la seguretat viària dels vehicles de transport de mercaderies per carretera amb àrees de descans i assistència específiques, ajudes a la reconversió i millora del sector, així com la dignificació professional, en l'àmbit de la formació, les prestacions socials, la renovació de vehicles menys contaminants i més eficients, etc.**

La reconversió energètica de la indústria automobilística

210. **Reconversió energètica de la indústria automobilística, que ha de permetre substituir el parc de vehicles actual molt contaminant i molt consumidor d'energia per vehicles elèctrics eficients i per vehicles destinats al transport públic.**

No al quart cinturó ni a la duplicació d'autovies paral·leles a autopistes ja existents.

211. **No al quart cinturó.** Traspàs de la competència de l'Estat en aquesta infraestructura, que deixa de ser una variant de l'AP-7, per convertir-se en un vial intern de la Regió Metropolitana de Barcelona

212. **Progressiva reconversió dels peatges de l'Estat per tal que deixi de ser un simple instrument de finançament d'obres viàries i vagin assumint la funció de instruments de gestió de mobilitat i de reducció de la contaminació,** amb aplicació de criteris socials, ambientals i d'equilibri territorial.

Model d'aeroports

213. **ICV-EUiA manté l'exigència del traspàs a la Generalitat dels aeroports de Girona - Costa Brava, de Reus i de Sabadell.** Manifestem la nostra negativa al model privatitzador que ha instaurat Govern de l'Estat.

214. **Aeroport del Prat.** Gestió pública però descentralitzada d'aquesta infraestructura. **Garantir abans de la fi del 2012, que en l'òrgan rector de l'aeroport de Barcelona - el Prat hi tinguin una participació majoritària i determinant la Generalitat, els**

ajuntaments de Barcelona i del Prat de Llobregat i la resta d'institucions catalanes concernides, amb capacitat d'adoptar qualsevol de les decisions estratègiques següents: A) En matèria pressupostària, els pressupostos anuals d'explotació i la política d'inversions. B) En matèria de gestió aeroportuària, la gestió dels slots i l'establiment i la modificació de les tarifes. C) En matèria de serveis aeroportuaris, la definició dels règims de concessió i prestació dels serveis. D) En matèria de gestió del domini públic, d'infraestructures, de planificació i de programació, els plans estratègics i els plans directors.

215. El transport aeri, que és el més contaminant, ha de deixar d'estar subvencionat i competir de forma deslleial amb altres mitjans i per tant ICV-EUiA planteja:

- o Que les taxes aeroportuàries incorporin el soroll i l'emissió de CO₂ com a penalitzadors i que aquests ingressos vagin directament a implementar mesures compensatòries en els territoris afectats.
- o Defensa a la UE de gravar la contaminació dels avions per forçar la reducció de la contaminació per CO₂, NO_x i soroll.
- o Integració del transport aeri en el sistema europeu d'intercanvis dels permisos d'emissió.
- o Elaboració en tots els aeroports d'un programa ambiental de tal manera que en deu anys puguin ser declarats "neutrals" energèticament.

Gestió dels ports

216. Impulsar la reducció de la contaminació en els ports marítims europeus, mitjançant la implantació obligatòria de la connexió elèctrica dels vaixells en el port, amb la corresponent aturada de motors..

217. Cal defensar a Europa per que assoleixi una normativa europea que suposi un límit de contaminació als motors marins i un pla renove dels motors de vaixells avui altament contaminants

218. Impulsar la creació d'una eurovinyeta marina per a l'aturament als ports europeus dels vaixells que no compleixin els límits d'emissions previstos en el pla.

219. Aplicar mesures de reducció de contaminació i emissions de partícules: filtres, combustibles menys contaminants, vehicles elèctrics, etc, a les flotes de vehicles de transport en l'àmbit portuari i d'aportació i distribució de mercaderies.

Eix de residus

Balanç

L'esgotament del model de creixement de la nostra economia i la pròpia crisi econòmica mundial fan necessari plantejar-se amb rigor noves solucions als processos productius i de consum. Cal concebre que residu equival a recurs. Aquest canvi de concepció comporta un canvi cultural substancial, ja que transforma la manera com els humans ens relacionem amb els béns naturals, i d'altra, exigeix implantar instruments per mesurar el desenvolupament econòmic dels països que no estiguin basats en el consum de recursos a gran escala.

Els anys de retràs en quant a una gestió eficient dels residus, que no s'ha redreçat tant com seria necessari en els darrers anys, ha portat a l'Estat Espanyol ha ser objecte de processos sancionadors europeus per problemes d'abocament en gairebé tot el seu territori, fins a la paradoxa d'haver-se subvencionat el tancament d'abocadors municipals il·legals.

La llei 22/2011, de 28 de juliol, renuncia a l'establiment del sistema de dipòsit, devolució i retorn, quan el mateix Govern de l'Estat reconeix que és més efectiu que el sistema actual de gestió integral. Al respecte, els índexs de recuperació en el sistema de dipòsit emprat a Suècia és del 84%, a Finlàndia del 95% i a Alemanya del 98,5%. El sistema de dipòsit permet la recuperació de materials d'alta qualitat mitjançant la transformació del residu en matèria primera d'alta valorització. El sistema de dipòsit també permet una reducció de la despesa pública en la gestió dels residus d'envasos i la creació de més llocs de treball. El sistema de gestió integral vigent suposa per exemple que a Catalunya la despesa dels envasos de begudes no recuperables sigui de 50 milions anuals, repercutits en bona part sobre els Ajuntaments. Mentrestant, els estudis internacionals manifesten que el sistema de dipòsit genera uns beneficis que compensen sobradament la inversió inicial i els costos de manteniment.

La llei 22/2011, de 28 de juliol, tampoc intervé en la fiscalitat ambiental. Cal crear un tribut sobre l'abocament i la incineració de residus de caràcter indirecte. Impost d'àmbit estatal però de gestió i recaptació autonòmica. Si l'objectiu de la Llei de Residus és potenciar la prevenció, la reutilització i el reciclatge de residus, i considerem que les opcions de final de canonada – és a dir, incineració i abocament – no han de ser les prioritàries, és necessari per tant, un canvi en la gestió de residus, i aquests canons poden ser un primer pas en aquesta direcció.

Objectius

Política de residus: El residu s'ha de concebre com un recurs

Un nou model de gestió dels residus ha d'avançar cap a una economia ecosuficient, basat en el coneixement i baix contingut en carboni. Cal fomentar

una menor dependència dels recursos naturals i minimitzar els impactes sobre els ecosistemes i el clima, internalitzar els costos ambientals i el valor dels ecosistemes i la biodiversitat. En conseqüència, augmentar la població ocupada d'alt valor afegit que produeix béns i serveis innovadors, més eficients i de més qualitat.

Cal que es fomentin productes cada cop més "immaterials", introduint limitacions a sistemes de propaganda i marketing en suport paper.

El marc normatiu estatal ha de permetre avançar cap a l'ecodiseny i establir un model basat en el concepte de: del bressol al bressol, i descartant el vell model de: del bressol a la tomba. Per tot això, hem de disposar de les millors tècniques existents i introduir en els processos de producció i consum l'anàlisi del cicle de vida. Des que es concep i es dissenya un producte o servei s'ha de tenir en compte com utilitzar menys materials i com facilitar el seu reciclatge.

La Llei de l'Estat 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, té importants mancances per assolir la societat del reciclatge. El Govern de l'Estat renuncià a establir objectius concrets en matèria de bioresidus. La Llei no planteja ni l'obligació d'establir la recollida selectiva de matèria orgànica per destinar-la a compostatge o la digestió anaeròbia, ni estableix percentatges per a la seva consecució.

Els bioresidus contribueixen a un aprofitament i ús sostenible dels recursos, a una major protecció del sòl, a la producció d'energia renovable i a la lluita contra el canvi climàtic. La gestió optimitzada dels bioresidus incrementa la prevenció en la generació, fomenta una millor qualitat de separació dels materials, permet establir els objectius de reciclatge, aporta qualitat en el compost, obre noves oportunitats d'activitat econòmica i contribueix a la minoració del vessament de matèria orgànica.

Cal que la promulgació d'una normativa de residus que contribueixi a la lluita contra el canvi climàtic, que defineixi el contingut dels programes de prevenció i posi fi a la recollida en massa. La recent Llei de l'Estat ha decebut aquestes expectatives.

La fiscalitat ambiental es pot integrar en una llei de finançament de la prevenció i la gestió sostenible dels residus, que desenvolupi la llei 22/2011, de 28 de juliol. Aquesta llei, respectant les competències de les comunitats autònomes, ha de crear els instruments fiscals per tal d'incidir en la prevenció i la minimització. El cànon sobre tractaments finalistes ha de revertir al finançament de les polítiques de prevenció, minimització i recollida selectiva. Cal també estudiar la imposició sobre els productes fabricats o importats que no compleixin determinats requeriments de sostenibilitat en la seva producció. En concret, gravar l'adquisició de productes contaminants com detergents no biodegradables, les piles de níquel, mercuri i cadmi, les bosses de plàstic, els fertilitzants i pesticides, etc.

Contra l'obsolescència programada

La caducitat programada dels béns que comprem és una necessitat inherent al creixement econòmic sostingut, i que cal replantejar-se amb mesures del decreixement sostenible. Defensem un model d'estalvi de recursos materials i d'augment de la ma d'obra en serveis, el que comporta la necessitat d'allargar el temps de vida dels béns materials i recuperar-los abans que llançar-los quan aquests s'espatllen.

Un primer pas per aconseguir aquest objectiu és la reforma de la norma que obliga a una garantia mínima de 2 anys en els béns de consum. Prolongar el temps de garantia significa augmentar la qualitat dels productes i la seva durabilitat i, per tant, desincentiva la renovació constant d'aquests productes (generadora de residus) i promou la recuperació de llocs de treball en serveis de reparació (reutilització).

Propostes

220. **Prohibir la distribució gratuïta de bosses d'un sol ús** abans del 2013, independentment del material que estiguin fetes.
221. **Impulsar una llei de finançament de la prevenció i la gestió sostenible dels residus, que desenvolupi la llei 22/2011, de 28 de juliol.** Aquesta llei, respectant les competències de les comunitats autònomes, ha de crear els instruments fiscals per tal d'incidir en la prevenció i la minimització. El cànon sobre tractaments finalistes ha de revertir al finançament de les polítiques de prevenció, minimització i recollida selectiva.
222. **Establir una ecoetiqueta** sobre els productes en tot l'àmbit de l'Estat per diferenciar els productes ambientalment correctes i els que no ho són.
223. **Estudiar la imposició sobre els productes fabricats o importats que no compleixin determinats requeriments de sostenibilitat en la seva producció.** En concret, gravar l'adquisició de productes contaminants com detergents no biodegradables, les piles de níquel, mercuri i cadmi, les bosses de plàstic, els fertilitzants i pesticides, etc.
224. **En contra de l'obsolescència programada.** Reforma de la norma que obliga a una garantia mínima de 2 anys en els béns de consum. Prolongar el temps de garantia significa augmentar la qualitat dels productes i la seva durabilitat i, per tant, desincentiva la renovació constant d'aquests productes (generadora de residus) i promou la recuperació de llocs de treball en serveis de reparació (reutilització).

Eix de protecció de la biodiversitat i del territori. Defensa dels animals.

Balanç

Moltes de les actuacions en Medi Natural són competència de les Comunitats Autònomes; però a nivell estatal es poden marcar línies i directrius generals i fins i tot aconseguir finançament per determinats plans i programes.

Espanya és l'Estat d'Europa amb major biodiversitat i que compta amb uns espais naturals més variats amb representació d'ecosistemes únics al món.

Malgrat tot, els processos de desforestació massiva i la forta especulació del sòl han posat sota amenaça de desaparició gran part dels espais naturals i de les espècies animals i vegetals que hi viuen.

És necessari posar fre a aquesta degradació del medi natural i integrar els criteris de sostenibilitat en la política de gestió del territori.

Objectius

Protecció del Medi Natural

L'Estat Espanyol i Catalunya necessiten urgentment reconèixer, planificar i **dotar de valor al seu medi natural**. S'ha d'establir una responsabilitat compartida entre l'administració i la gent que viu en el territori, de manera que siguin els principals protagonistes en favor d'una política socialment justa i ecològicament sostenible.

Posar en valor la riquesa del **patrimoni natural** i la necessitat de protegir i incrementar la **seva biodiversitat**, significa formular directrius ambientals i de **desenvolupament rural** que tinguin en compte la **preservació i millora dels ecosistemes**, tal com exigeixen les instàncies i directrius europees (Xarxa Natura 2000, Preservació de la biodiversitat, boscos, etc.)

Les propostes per la propera legislatura han d'incloure programes especials i mitjans de finançament per a la conservació de: zones costaneres, zones humides, connectors biològics i boscos; així com la fauna i vegetació autòctona i, en especial aquelles espècies amenaçades i/o en perill d'extinció.

A determinades comunitats autònomes la protecció d'un espai natural no prohibeix la urbanització de determinades zones del mateix.

Caldria elaborar una normativa que vinculi el règim urbanístic del sòl en la declaració d'espais protegits, de manera que en aquests espais estigui **prohibit urbanitzar**.

Per aconseguir el finançament necessari, durant la propera legislatura és imprescindible aconseguir ajudes agroambientals efectives per assegurar la viabilitat de les explotacions agrícoles, ramaderes i silvícoles que formen part del Medi Natural. Tanmateix també caldria millorar els recursos financers de les comunitats autònomes i els ens locals per tal de poder realitzar una gestió del sòl no urbanitzable que afavoreixi la conservació dels seus valors naturals.

Cal **revisar el model actual de prevenció d'incendis forestals**, d'alt cost econòmic i humà, centrant els esforços en la recuperació de la funció productiva dels boscos i la seva regeneració amb espècies autòctones resistents al foc, així com el foment de les activitats tradicionals.

Gestió del litoral

La urbanització massiva de la franja costanera en aquests últims 50 anys ha estat un dels majors atemptats contra el patrimoni natural de l'Estat Espanyol. La construcció d'edificis indiscriminada s'ha vist acompanyada d'instal·lacions portuàries (esportius i comercials), que han omplert d'obstacles artificials la costa, alterant la dinàmica de forma irreversible el règim de les corrents marítimes.

Catalunya no s'ha lliurat d'aquesta tragèdia, si bé en temps de la Generalitat del Govern d'Entesa, es va aprovar un Pla Director Urbanístic del litoral, per frenar la urbanització, i des del Departament de Medi Ambient i Habitatge, es va procedir a l'enderroc de la urbanització il·legal Club Mediterrànee, que es trobava dins del Parc Natural de Cap de Creus.

La Llei de Costes, promulgada l'any 1988, encara roman de fixar l'atermenament de la propietat en molts indrets, i per tant, perviuen construccions de privats dins de sòls que han de ser públics. S'ha de preservar el territori i la biodiversitat allà on l'Estat té competències. La costa ha de ser protegida, no sols on encara no hi ha drets edificatoris, sinó també on ja existeixen, a través de processos de negociació i si s'escau expropiatoris, com és el cas de la platja de Muntanyans, a Torredembarra

Ordenació del territori i urbanisme

Les competències en ordenació del territori i urbanisme són competència exclusiva de les CCAA, i per tant l'Estat s'ha de centrar en l'exercici d'aquelles atribucions que li ha reconegut el Tribunal Constitucional (condicions d'igualtat entre els ciutadans, procediments expropiatoris i de valoracions).

L'Estat ha de protegir de forma efectiva, en col·laboració amb les CCAA els dominis públics que disposi en el medi natural (costes, rius intercomunitaris, connectors biològics, etc).

L'execució d'infraestructures que són competència de l'Estat han de contribuir al compliment dels Convenis Internacionals i les Directives de la Unió Europea sobre medi ambient i lluita contra el canvi climàtic.

Cal reformar el finançament local. Reduint el pes dels ingressos derivats de l'activitat urbanística. Afavorint que les plusvàlues derivades de les retencions de sòl i canvis de qualificació siguin absorbides pels tributs.

Cal crear un nou impost ambiental sobre el canvi de qualificació del sòl rural a altres de major valor afegit. Aquest fons ha de contribuir a l'equilibri d'usos i al manteniment del medi natural.

L'Estat ha de desenvolupar les mesures preventives contra l'especulació i la corrupció contemplades per la Llei del sòl, i dotar de més recursos les fiscalies d'ordenació del territori i medi ambient.

La Llei del sòl ha de valorar el sòl urbanitzat afectat per sistemes i zones verdes susceptibles de cessió obligatòria amb uns criteris que evitin l'especulació per part de propietaris que desitgen ser expropiats amb intencions lucratives.

Les ajudes econòmiques que l'Estat concedeixi a les CCAA han de fomentar la renovació urbana sostenible, l'eliminació de l'ús del vehicle privat, la implantació de generació distribuïda, plans d'enllumenat eficients, control i reducció de les emissions de CO₂, tot introduint la gestió intel·ligent mitjançant les tecnologies de la informació.

Defensa dels animals

La sostenibilitat global del planeta requereix la defensa de la seva biodiversitat i, per extensió cal prioritzar també polítiques de conservació de la biodiversitat a Espanya. Per aquesta conservació és imprescindible la conservació dels seus hàbitats i evitar actuacions que els malmetin irreversiblement.

També cal reorientar en profunditat la protecció dels animals, entesos com a éssers sensibles al dolor i al patiment físic i psíquic. És necessari una política integral de defensa dels animals, que garanteixi la protecció i defensa dels seus drets.

Propostes

Protecció del Medi Natural

225. Aprovar nous parcs nacionals en ecosistemes bàsics.

226. **Crear una xarxa d'ecosistemes Marins Protegits:** per garantir la protecció dels espais marins d'especial fragilitat o significació.

227. **Potenciar i coordinar les xarxes d'espais protegits d'àmbit local, regional, nacional i estatal.**
228. Suport econòmic suficient per dur a terme una gestió eficient de les polítiques de protecció del medi natural.
229. **Realitzar una tasca de divulgació i sensibilització adreçada a tots els sectors de la població que viuen en el medi natural i rural** (població adulta, escolar, agents econòmics...) sobre la importància de conservar el medi natural que els envolta.
230. **Promoure una nova Llei de Vies Pecuàries**, que prevegi els connectors biològics intercomunitaris, especialment els que uneixen parcs nacionals, com a domini públic natural de l'Estat, i que prevegi recursos econòmics per finançar la conservació d'aquests espais.
231. **Introduir una modificació la Llei de Contractes del Sector Públic perquè contempli una reserva de l'1% ambiental**, destinat a inversions per finançar mesures correctores a autopistes i autovies que van ser construïdes abans de que fos obligatoris els estudis d'impacte ambiental. D'aquesta forma es poden fer viables corredors biològics, actualment bloquejats.
232. Definir les mesures agroambientals pels diferents sistemes agraris i forestals i que **el pressupost destinat a la conservació de la biodiversitat sigui controlat i executat pel Ministeri competent en matèria de Medi Ambient**, no que el control el tingui agricultura, ja que difícilment s'acabaran invertint en la protecció de la diversitat.
233. **Aconseguir finançament per els espais protegits a nivell europeu** i que reverteixin en la població local i les explotacions agrícoles i forestals incloses en la Xarxa Natura 2000.
234. **Impulsar noves formes d'incentiu fiscal** per a les persones i entitats que gestionin o aportin recursos propis per a una gestió del territori coherent amb la necessitat de conservar-ne els valors naturals.
235. Desenvolupar **fórmules de fiscalitat positiva per la custòdia del territori** (entitats de custòdia, propietaris d'acords de custòdia i terceres persones).
236. **Participació de les entitats de custòdia en l'aplicació de mesures compensatòries d'impacte ambiental** (conservació i restauració d'hàbitats) de projectes d'obres i infraestructures públiques.
237. Introduir en l'àmbit de la gestió urbanística els conceptes de **compensació ecològica i d'infraestructura**.
238. **Aprovar i aplicar de plans específics per a la utilització energètica de la biomassa forestal residual i per a compostatge**.
239. **Suport econòmic i normatiu a través de la inclusió de mesures específiques en els programes de desenvolupament rural** i en la normativa sobre l'aplicació de la condicionalitat en els ajuts directes de la

política agrària comuna (PAC) que incentivin de forma eficient la gestió sostenible dels espais forestals.

240. **Aplicar criteris de compra pública responsable de productes forestals (fusta, paper i suro)**, que donin prioritat als certificats per a sistemes com l'FSC per evitar el consum de productes d'origen il·legal o insostenible, i que recolzi als governs autonòmics perquè implementin polítiques similars.
241. Dotar dels recursos suficients les fiscalies de medi ambient de les diversos òrgans jurisdiccionals.
242. **Promoure que les comunitats autònomes que comparteixen masses forestals, o espais naturals protegits, disposin protocols d'actuació conjunta de forma coordinada en matèria de prevenció i d'extinció d'incendis.**
243. Revisar periòdicament del pla estatal per a emergències de protecció civil per a incendis forestals.
244. **Protegir la fauna i flora autòctona i, per extensió, garantir la protecció de tots aquells espais on aquestes espècies hi viuen.**
245. **Limitar les activitats humanes en espais on puguin suposar una destrucció de la biodiversitat**
246. **Impedir el comerç d'espècies protegides**
247. Redactar plans de gestió , seguiment i de recuperació de les espècies en perill i/o més vulnerables.
248. Recuperar, conservar, revaloritzar i estendre el conreu de les varietats autòctones de llavors i les races autòctones de bestiar.
249. Complir el **Pla Estratègic de Patrimoni Natural i Biodiversitat** i elaborar els Plans sectorials.

Gestió del litoral

250. **Desplegar els recursos necessaris per finalitzar l'atermenament de la Llei de Costes**, per tal que el domini i servituds públiques puguin ser gaudides per tota la comunitat.
251. Crear un fons estatal destinat a la compra de terrenys i expropiacions de titularitat privada del litoral.
252. Arran del seu fort simbolisme i funció exemplaritzant, cal emfatitzar la coordinació amb l'Administració de Justícia per procedir a l'enderroc del Hotel El Algarrobo (Parque Natural de Cabo de Gata).

253. **Desplegar la gestió de la Generalitat del domini públic marítimo-terrestre**, tal com preveu l'Estat d'Autonomia, sota els principis de l'ordenació sostenible dels recursos naturals.
254. Limitar l'extracció de fons sorrencs per dipositar-los en les platges.
255. Protecció efectiva dels camps de posidònia.
256. Protecció efectiva dels aiguamolls litorals i de les zones deltaïques.
257. Inversió en programes d'implantació de dunes i de recuperació de vegetació litoral.

Ordenació del territori i urbanisme

258. **Reformar el finançament local.** Reduint el pes dels ingressos derivats de l'activitat urbanística. Afavorint que les plusvàlues derivades de les retencions de sòl i canvis de qualificació siguin absorbides pels tributs.
259. **Crear un nou impost ambiental sobre el canvi de qualificació del sòl rural a altres de major valor afegit.** Aquest fons ha de contribuir a l'equilibri d'usos i al manteniment del medi natural.
260. **Desenvolupar les mesures preventives contra l'especulació i la corrupció contemplades per la Llei del sòl, i dotar de més recursos les fiscalies d'ordenació del territori i medi ambient.**
261. **La Llei del sòl ha de valorar el sòl urbanitzat afectat per sistemes i zones verdes** susceptibles de cessió obligatòria amb uns criteris que evitin l'especulació per part de propietaris que desitgen ser expropiats amb intencions especulatives.
262. Les ajudes econòmiques que l'Estat concedeixi a les CCAA han de fomentar la renovació urbana sostenible, l'eliminació de l'ús del vehicle privat, la implantació de generació distribuïda, plans d'enllumenat eficients, control i reducció de les emissions de CO₂, tot introduint la gestió intel·ligent mitjançant les tecnologies de la informació.

Defensa dels animals

263. **Complir amb el compromís d'elaborar una Llei estatal de protecció dels animals**, amb la participació de les CCAA i les entitats i associacions de protecció i defensa dels drets dels animals

264. **Adherir-se al projecte Gran Simi i adequar la legislació estatal als seus principis.** Promoure les accions necessàries davant els organismes internacionals que procedeixin a la protecció dels grans simis del maltractament, l'esclavatge la tortura, la mort i l'extinció.
265. **Donar suport a l'abolició a totes les CCAA de la tauromàquia i altres espectacles de crueltat amb els animals.** Prohibir en aquesta legislatura festejos com el torneig del Toro de la Vega que se celebra a Tordesillas.
266. Prohibir a tot l'Estat la utilització d'animals als espectacles de circ.
267. Modificar el codi penal, millorant i endurint la tipificació del maltractament a animals com a delicte, **creant un nou capítol de “delictes relatius al maltractament animal” al llibre II del codi penal** dels delictes i les seves penes. La modificació inclourà també que aquelles persones que maltractin als animals causant la mort o greus danys físics quedin inhabilitades per a qualsevol activitat relacionada amb animals.
268. **Controlar les experimentacions amb animals en laboratoris comercials i en els centres docents, permetent-ne només les estrictament i científicament necessàries**
269. Potenciar la **coordinació entre l'administració central, autonòmica i local per al desenvolupament de polítiques de protecció dels animals.**
270. Fomentar **l'apadrinament d'espècies** en perill d'extinció.
271. Incidir per **desenvolupar programes de sensibilització ciutadana i escolar envers la cura i atenció dels animals** i per evitar la compra irresponsable.
272. Desenvolupar **Estratègies Estatals per la recuperació d'espècies en perill d'extinció**, tenint en consideració l'impacte del Canvi climàtic.

Eix de lluita contra la contaminació

Objectius

Cal exigir l'elaboració i l'aplicació dels plans per a la millora de la qualitat de l'aire a les àrees i ciutats de l'Estat que estan superant els nivells d'immissió fixats per la Unió Europea amb l'objectiu de preservar la salut de les persones.

Cal aplicar mesures de lluita contra la contaminació electromagnètica, tot reformant el Decret regulador de les instal·lacions de telefonia mòbil de l'any 2001. Avui és acceptat i existeixen evidències científiques per afirmar que la radiació indiscriminada que genera la xarxa de telefonia mòbil sobre la població té efectes biològics no desitjables i que introdueix un risc en la salut pública.

Davant la diferència de criteris, es fa necessari l'aplicació del principi de prevenció per tal de garantir la salut dels ciutadans i evitar la més que possible contaminació electromagnètica. Per tant les autoritats sanitàries hauran d'encarregar els estudis científics necessaris per tal d'estudiar l'impacte d'aquestes instal·lacions, i en conseqüència, adequar la legislació al risc existent sobre la salut de les persones.

Un dels objectius respecte la lluita contra la contaminació ha de ser reduir a 0 abans del 2015 el percentatge de població que respira aire contaminant segons els paràmetres legals, mitjançant l'impuls del Pla de millora de Qualitat d'Aire previst donant caràcter legal i obligatori al Plans d'Acció i Reducció de la contaminació adoptats per CCAA i municipis.

Davant la diferència de criteris, es fa necessari l'aplicació del Principi de Prevenció i el Principi de Mínima Emissió Tècnicament Possible, per tal de garantir un aire menys contaminat.

Els últims anys s'ha anat abandonant de manera sistemàtica les poques iniciatives polítiques per prevenir i controlar els riscos per la salut pública, el medi ambient i la salut laboral ocasionats per les substàncies químiques. Es imprescindible l'aplicació de la Directiva Prevenció i Control Integrats de la Contaminació (IPPC), la gestió de residus o l'ús de substàncies tòxiques mitjançant el Reglament RREACH.

Propostes

273. Aprovar una **Estratègia de química sostenible** que realitzi un anàlisi de la situació i de les necessitats, que aporti un criteri unificador i marqui prioritats clares per totes les polítiques que gestionen substàncies químiques.
274. L'Estat ha de promulgar una **Ilei marc contra la contaminació lumínica** i instar als organismes internacionals perquè es declari la contemplació nítida del cel estelat nocturn com a Patrimoni de la Humanitat.
275. Cal **regular amb més precisió la contaminació acústica**, i com es tipifiquen les sancions administratives i penals.
276. **Impulsar un Pla Estatal de Millora de la Qualitat de l'Aire per reduir abans del 2015 a 0 el percentatge de població que respira aire contaminat** segons els paràmetres legals (davant del 31% de població afectada en 2010 al conjunt de l'Estat) donant-lo de caràcter legal.

Eix de la Nova Cultura de l'Aigua

Balanç:

En la gestió de l'aigua, el paper d'ICV-EUiA al capdavant de l'ACA ha resultat fonamental perquè la Generalitat s'endinsi en la nova cultura reclamada pels moviments antitransvasistes. Aquesta gestió és exportable a l'Estat i a la resta de CCAA. Al respecte, la important tasca de planificació hidràulica duta a terme; elaboració de Plans d'Espais Fluvials i de Programes de Mesures en les Conques, i el reguitzell d'inversions d'estalvi, plantes dessaladores i depuradores, captació d'aqüífers i reaprofitament d'aigües residuals han de permetre una disminució significativa de la detracció del cabal del Ter i l'eliminació qualsevol risc d'un transvasament de la conca de l'Ebre.

L'actual Govern de la Generalitat, tot i la seva inclinació transvasista, focalitzada en el Roïne, ha vist com bona part de la implantació de la nova cultura de l'aigua és irreversible, i per tant, no li resulta fàcil tornar a posicions insostenibles, si bé, en la seva visió neoliberal, vol privatitzar serveis, eliminar depuracions terciàries i imposar una fiscalitat socialment injusta.

La Directiva 2000/60/CE, de 23 d'octubre de 2000, coneguda com a la Directiva marc de l'aigua, té l'objectiu de gestionar l'aigua dolça des d'un enfocament sostenible i de cicle integral sota el principi de suficiència o d'unitat de les conques fluvials.

La reforma de la Llei d'aigües de 1999 impulsada pel Govern del PP introduí la possibilitat de negociar amb els excedents d'aigua de les concessions i l'establiment d'un mercat d'aigua que desvirtua la seva naturalesa jurídica de bé públic i gratuït.

El Govern de l'Estat va aprovar a finals d'agost de 2011 per Reial Decret la reforma de la Llei d'Aigües perquè les CCAA que tinguin previsions estatutàries al respecte, casos d'Andalusia, Aragó i Catalunya, puguin assumir competències en matèria de domini públic hidràulic (control i vigilància del riu). ICV-EUiA es mostra partidària d'aquest desplegament competencial, si bé cal que es garanteixi la coordinació interadministrativa per mantenir el criteri d'unitat de conca de l'Ebre, i que totes les modificacions legals siguin debatudes prèviament en el Consell Nacional (Estat) de l'Aigua.

ICV-EUiA és contrària a una política de transvasaments cara, antiecològica i poc efectiva per resoldre a curt i mig termini els problemes vinculats a l'escassetat d'aigua.

Objectius

La nova cultura de l'aigua –NCA- aplica principis de la subsidiarietat, la sostenibilitat ambiental, social i econòmica, i es basa en l'estalvi i la reducció

del consum, la reutilització i l'eficiència en la distribució, i la recuperació d'aqüífers per incrementar la disponibilitat del recurs.

Aquests principis es tradueixen en:

- Implantació dels cabals de manteniment ecològic.
- Completar totes les mesures necessàries per garantir l'abastament sense necessitat de realitzar transvasament entre conques.

L'aigua no és només recurs limitat, fonamental per al desenvolupament econòmic, sinó que bàsicament és un element essencial de l'ecosistema global. L'aigua no es pot reduir a una matèria primera transportable.

La NCA contempla les incerteses del canvi climàtic i comporta un model territorial diferent, que disminueix el ritme d'ocupació del sòl d'aquests últims anys, especialment al litoral, i fomenta la ciutat compacta, o de tipus mediterrani, en detriment de la ciutat difusa i de grans projectes d'urbanització dispersa que promouen un gran consum d'aigua (complexos turístics, camps de golf etc.).

Propostes

277. **Modificar la Llei d'Aigües** per impedir que determinades concessions siguin aprofitades per fer negoci, i que es converteixi en un "mercat de l'aigua" i introduir la possibilitat que les CCAA puguin participar i decidir sobre les obres d'interès general.
278. **Reorganitzar la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre amb criteris més transparents on puguin participar les CA fins a que Catalunya disposi de plenes competències en matèria d'aigua.**
279. **Desplegar mitjançant mecanismes participatius efectius la Directiva Marc de l'Aigua**, amb presència de tots els agents i ens que interactuen a les conques.
280. **Impulsar la dessalinització** com a element per reduir la pressió i alliberar cabals de manteniment i de vida per als rius i en general per al medi natural.
281. **Desenvolupar amb mesures específiques el Decret de reutilització aprovat al 2007 i promoció de l'ús de les aigües depurades i la seva reutilització**, fent especial èmfasi en la flexibilització de la reutilització i per tant que s'equiparés el règim de la reutilització al de la dessalació que venia a donar a les aigües dessalades el caràcter de producte industrial, fent-lo menys rígid.

282. **Aprovar plans eficaços contra la desertització**, d'acord amb els compromisos contrets per l'Estat Espanyol arran la signatura del Conveni sobre desertització (any 1994).

283. **Modificar el Codi Tècnic de l'Edificació per introduir l'aprofitament de les aigües grises i dispositius d'acumulació d'aigües pluvials en edificacions plurifamiliars.**

Eix d'agricultura. Per una nova cultura agrària i ramadera. Per la conservació del medi marí i una pesca racional i sostenible

Balanç

El paper de l'agricultura i la ramaderia ha estat tradicionalment menystingut i en certa forma encara ho és, però avui cal reconèixer que l'activitat dels pagesos, ramaders i silvicultors genera més valor que el que se'ls reconeix a través del mercat amb els preus que es fixen per les seves produccions. Es tracta del valor ocult, perquè no està monetaritzat en termes socioambientals i de sostenibilitat territorial que aporten a la societat catalana.

A Catalunya el 90% del territori és rural i en ell es desenvolupen activitats agropecuàries i silvícoles que compleixen i proveeixen serveis sociambientals, a més de produir aliments, poc coneguts, poc contraprestats però que beneficien al conjunt de la societat catalana.

Per això és necessari alhora de pensar en les polítiques del sector agropecuari, considerar les seves funcions territorials i calcular el seu valor en termes econòmics per tal de poder sufragar les externalitats de l'activitat agropecuari, afavorint un canvi de model per a l'espai rural català.

Cal superar la visió sectorial per una visió més transversal que valoritzi els efectes de les activitats agropecuàries sobre el benestar de la societat.

A Catalunya el sector agropecuari representa un 2'76 del PIB total del país i genera un balanç net d'externalitats sociambientals que equivalen a un 3'75 del PIB, bàsicament en Foment d'habitats faunístics i biodiversitat, conservació de varietats autòctones de conreus i bestiar, estructuració de la matriu territorial i gestió del paisatge agroforestal, etc.

L'agricultura i la ramaderia continuen sent els principals actius del món rural: font de treball, generen recursos alimentaris i fixen la població en el territori. Tot i el descens del pes d'aquesta activitat primària en el producte interior brut català, espanyol i europeu, el treball agrícola es manté com a imprescindible no

sols per a la producció alimentària, sinó també per a l'ordenació i el manteniment del territori.

Respecte la situació del medi marí i de la pesca, molts fòrums internacionals, incloent l'Organització per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) de Nacions Unides, asseguren que estem vivint una forta crisi pesquera. Les aigües europees no són alienes a la lamentable situació de molts caladors, amb gran nombre d'estocs pesquers sobreexplotats. I en el cas de la Península Ibèrica, estocs com el de lluç, besuc, gall, escamarlà o rap estan mostrant signes molt preocupants d'esgotament. L'anxova del Cantàbric, víctima de la sobreexplotació pesquera, està a punt de l'extinció. Els estudis científics han constatat que aquesta espècie corre el perill de desaparèixer si no es modifiquen els patrons de pesca actuals.

La pesca de la tonyina vermella ha estat conduïda a la vora del col·lapse després d'anys de sobrepesca. Els experts consideren que les captures anuals de tonyina vermella en el Mediterrani s'haurien de reduir a un terç de les actuals per evitar que aquesta espècie entri en col·lapse en pocs anys.

Però no només la pesca està en crisi. Algunes espècies de mamífers marins, aus aquàtiques i tortugues, així com alguns hàbitats importants també s'han vist afectats negativament. La reducció de les poblacions ha dut al declivi a les comunitats costaneres, les quals en el passat florien per l'abundància de peix. I les captures accidentals no són testimonials: només la flota palangrera espanyola captura accidentalment en el Mediterrani entre 20.000 i 30.000 tortugues a l'any, de les quals moren un 30% abans que les alliberin els pescadors.

Objectius

Millora de la política agrària catalana en la nova política agrària comuna (PAC)

L'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga al Govern català noves capacitats de negociació directa i indirecta amb la UE. Especialment estableix sistemes de conegociació amb el Govern de l'Estat prèvies a la presa de decisions en la Comissió.

Hi ha un mandat del Parlament de Catalunya que insta el Govern a negociar amb el Govern de l'Estat les característiques que haurà de tenir la nova PAC 2013-2020 atenent les especificitats del sector a Catalunya i el nou context mundial.

Millora de la producció i renda agropecuària. Impuls de les bones pràctiques

En un moment històric en què la producció intensiva genera efectivament poc valor afegit, cal implementar una innovadora cultura agrícola i pecuària, fonamentada en la simbiosi de la producció amb el medi en què aquesta sorgeix.

La producció de qualitat i distintiva és essencial per a l'obtenció de valor afegit.

La sobreproducció europea de determinats aliments comporta desajusts – sovint greus– en el mercat i exigeix la bonificació de primes per a la destrucció o la retirada. De la mateixa manera, s'ha primat darrerament l'abandó de terres o el seu manteniment en improductivitat. Respecte a aquesta política irracional, cal una orientació agrària que afavoreixi els productes amb certificació de qualitat o d'origen. Les Denominacions Oficials són un camí per a la consecució d'uns aliments arrelats a cada territori i a la seva tradició agrícola.

Aquestes produccions es fan camí en un mercat cada cop més saturat i indistint. Expliquen la capacitat de valor afegit al producte final, i permeten la comercialització a partir de les agrupacions dels propis productors.

En el camí de l'agricultura qualitativa, és un fenomen naixent i d'enorme futur la producció ecològica, que cal incentivar i créixer, des de la producció en el camp fins a la comercialització en superfícies especialitzades, passant per la seva transformació que pot esdevenir-se a mans de les comunitats de productors agropecuaris. A Europa, el mercat de productes agropecuaris ecològics és cada dia més ample i la demanda no para de créixer. L'augment d'oferta està aconseguint abaratir els preus.

A Catalunya, les explotacions agràries de base familiar són, avui per avui, massa petites com perquè siguin rendibles als pagesos que s'incorporen al treball agrari. Per això les polítiques de concentració parcel·lària són necessàries i en són també aquelles que permetin l'adquisició o l'arrendament de finques productives. L'establiment a Catalunya –i a l'Estat– d'un “fons de terres” públic es mostra cada cop més necessari. Convé la creació de fons públics de terres agrícoles regulats per una Llei de bases del sol agrari que fixi i estableixi els criteris bàsics de protecció.

Establiment d'un model cooperatiu de producció i de suport als joves emprenedors

Sols les cooperatives o les agrupacions lliures d'agricultors poden fer front al creixent procés de concentració econòmica que protagonitzen empreses agroindustrials amb procediments d'integració d'agricultors i ramaders que acaben esdevenint, a la pràctica, assalariats seus.

Els joves agricultors que decideixen romandre en les seves explotacions, tot invertint-hi per fer-les més viables mereixen l'atenció de les administracions, de forma que tinguin accés al crèdit públic i a l'assessorament per a la bona conducció de les seves empreses.

Millora de les condicions de vida en l'àmbit rural

Els recursos derivats de les produccions agràries no són ni poden ser els únics amb què compten les persones del medi rural. A més de la necessària diversificació de l'activitat, de les jubilacions anticipades i de les noves incorporacions de joves al treball agrícola, cal que considerem les oportunitats des del punt de vista d'aquelles persones que viuen en el medi rural però que no volen o no poden dedicar-se a l'activitat agrícola. I cal també considerar la situació econòmica dels homes i les dones majors: les seves pensions, el seu patrimoni, les seves condicions personals i d'assistència si la necessiten.

Medi marí i pesca racional i sostenible

Estem a prop d'una situació de col·lapse del sector pesquer, i en risc d'arribar a una situació de irreversibilitat de la degradació del medi marí. Per això cal impulsar de forma urgent mesures dirigides a reduir pràctiques insostenibles de pesca i iniciar la recuperació dels ecosistemes marins més danyats.

Propostes

284. Donar un **impuls polític i econòmic al desenvolupament de la Llei 45/2007 de Desenvolupament Rural Sostenible**, finalitzant el desplegament i avaluació del Programa de Desenvolupament Rural Sostenible 2010-2014.
285. **Prohibir el cultiu de transgènics**, declarar l'Estat espanyol territori lliure de transgènics, i aprovar una moratòria sobre l'experimentació amb cultius i arbres transgènics a l'aire lliure. Establir mecanismes que donin garantia de la traçabilitat i l'etiquetat de productes que continguin transgènics.
286. **Reduir la dependència d'importacions de matèries primeres transgèniques** i prohibir la utilització a Espanya de sistemes de protecció de tecnologies (coneguts com "Terminator").
287. Donar **suport públic a les experiències de cultius amb llavors tradicionals i/o autòctones seleccionades**.

288. **Fomentar l'agricultura ecològica** promovent i donant suport a la conversió de noves finques, facilitant la instal·lació de nous agricultors en ecològic, i fomentant el consum intern per mitjà de xarxes de canals curts de distribució que ofereixin preus justos per a productors i consumidors.
289. Promulgar una **Llei de protecció del sòl agrari** i d'orientació dels programes públics de valorització d'aquest, per tal d'incrementar la capacitat de producció alimentària i protegir el sòl d'altres usos com les infraestructures.
290. **Fomentar un consum de proximitat, que reforci la sobirania alimentària, incentivant una producció el més local, estacional, natural i tradicional**, introduint codis de bones practiques que garanteixin la traçabilitat dels productes i l'equitat i justícia respecte a les grans cadenes de distribució.

Millora de la política agrària catalana en la nova política agrària comuna (PAC)

291. **Impulsar el món rural defenent una nova PAC** basada en la biodiversitat, el comerç local, la producció extensiva i els petits agricultors i agricultores.
292. **Millorar el Programa de Desenvolupament Rural, potenciant les mesures agroambientals** amb més impacte, afavorint la sostenibilitat de la producció en zones de muntanya, desfavorides i/o amb figures de protecció.
293. Aconseguir una **política de preus agraris justa amb els productors**.
294. **Reorientar les subvencions europees destinades a la producció** i al cessament d'activitat de manera que siguin justes i equitatives amb els pagesos.
295. **Millorar la producció i renda agropecuària**. Impuls de les bones pràctiques.
296. **Reformar la legislació sobre les explotacions familiars agràries** tot incloent-hi mesures de protecció enfront de les grans empreses agràries i agroindustrials.
297. Elaborar una **Llei de Mesures per a la millora del funcionament de la cadena de distribució**, que millori les relacions entre proveïdors i clients i que posi límits a la gran distribució.

298. **Incrementar la recerca, experimentació divulgativa i transferència tecnològica pública, encaminada a dotar de solucions a les problemàtiques de les mitjanes i petites explotacions agràries viables.**
299. **Modificar els articles de la Llei d'arrendaments rústics per fer-la més útil a l'expansió de les explotacions agràries** i per transparentar el mercat de sòl agrícola, tot harmonitzant-la amb les regulacions de les CA.
300. Legislar per al **manteniment i la substitució de les masses arbòries públiques i privades de l'Estat**. Establiment de models de compromís entre l'administració pública i les propietats per a l'explotació sostenible dels boscos i/o per al seu manteniment en condicions de seguretat ambiental.
301. Activar el Pla estatal –d'acord amb les CCAA i respectant-ne les competències– de la **producció ecològica certificada**, tot suportant-ne els processos amb línies de crèdit a baix interès i amb subvencions a la recerca i a la comercialització de la producció efectiva.
302. Elaborar **programes de formació per a emprenedors i emprenedores que vulgui diversificar la seva activitat**. Suport públic a les iniciatives empresarials de diversificació a través de línies creditícies a baix interès.

Establiment de Bones pràctiques agropecuàries

303. Aprovar un **Pla estatal de reducció d'agroquímics** que permeti aconseguir una reducció en el seu ús d'un 20% pel 2012, promovent mètodes naturals pel control de plagues i malalties, i la recuperació de la fertilitat i el contingut de matèria orgànica del sòl, mitjançant els adobs verds i la gestió adequada de fems i purins.
304. Reelaborar un **codi de "bones pràctiques agropecuàries"** pactat amb els agents representatius de l'agricultura i la ramaderia, com a guia d'una producció responsable amb el benestar animal, els cultius agraris, el manteniment del medi i l'eliminació responsable dels residus.
305. **Modernitzar els regadius existents**. Fer que els projectes de modernització suposin un estalvi net real d'aigua, part de la qual sigui dedicada a garantir el bon estat de rius, aqüífers i aiguamolls, a la vegada que es revisin a la baixa les concessions. No impulsar nous projectes de regadius.

306. Proposta d'un **Programa estatal de tractament dels residus fitosanitaris** i de dejeccions ramaderes. Inclusió en el pressupost dels recursos de suport a la internacionalització de costos.

Establiment d'un model cooperatiu de producció i de suport als joves emprenedors

307. Promulgar una nova **Llei de cooperatives –d'acord amb les CCA A–capaç de promoure'n les agrupacions en estructures cooperatives de segon i tercer grau i què permeti desenvolupar noves activitats econòmiques**, millorant la competitivitat i adaptar el règim econòmic als nous requeriments internacionals.
308. Establir un **fons de finançament estatal per a la capitalització de les estructures cooperatives que decideixen transformar i comercialitzar la seva producció**.
309. Establir un **fons de finançament de capital de risc per a agrupacions d'emprenedors i empenedores** en el seu interès a crear empreses de transformació i/o de comercialització dels productes agropecuaris. Ajuts selectius per millorar la competitivitat del sector cooperatiu, especialment en màrqueting, traçabilitat de la producció i gestió empresarial.

Millora de les condicions de vida en l'àmbit rural

310. **Impulsar una Llei de desenvolupament rural sostenible què doni suport a la nova economia rural basada en la diversificació i multisectorialitat** amb foment de noves activitats econòmiques i creació de noves oportunitats (energies renovables, agroturisme, agroalimentària artesanal, etc.)
311. **Elaborar una nova Llei d'assegurances agràries que contempli "l'assegurança integral de l'explotació" i "l'assegurança bàsica obligatòria"**, perquè el sistema d'assegurances agràries esdevingui una veritable eina de consolidació de la viabilitat de les explotacions agràries i què garanteixi una renda mínima.
312. **Promulgar un "pla estatal" de complementació de les pensions no contributives en el medi agrari**, especialment pel que fa a les dones.
313. **Pacte estatal per a un sistema de gestió de "crisis" de sector o d'explotació agropecuària**, d'acord amb la seva dedicació a l'explotació agrícola.

314. **Determinar un fons estatal específic per a reforma de l'habitatge habitual**
315. **Acord per a una política de control de cultius destinats a biocombustibles per afavorir la suficiència alimentària** i contracte-típus amb la indústria que asseguri la rendibilitat d'aquestes produccions.
316. Afavorir la **participació de les dones en tots els àmbits sindicals, professionals, cooperatius i polítics visibilitzant i reconeixent les tasques que les dones del primer sector exerceixen dins de l'explotació familiar agrària, ramadera, pesquera, silvícola...**
317. Establir **línies creditícies favorables per al desenvolupament de les explotacions agropecuàries dels països en vies de desenvolupament.**
318. Determinar **programes d'assistència tècnica i de transferència de tecnologia a aquests països** a través de convenis bilaterals.
319. Donar suport a la creació de fons rurals d'estalvi i d'inversió en els països en vies de desenvolupament: **microcrèdits rurals.**

Medi marí i pesca racional i sostenible

320. **Transposar i aplicar la Directiva marc de l'estratègia marina europea amb estrictes criteris ambientals.**
321. **Impulsar limitacions en les quotes de captura per a la flota europea,** juntament amb altres mesures de conservació, com el tancament de determinades pesqueries quan sigui necessari.
322. Aprovació d'una **Llei de Pesca sostenible.**
323. Assegurar el futur del sector pesquer, defensant **una Política Pesquera Comú que recuperi abans del 2015, totes les pesqueries i els seus ecosistemes.**
324. **Establir reserves marines que permetin restaurar la biodiversitat marina en àrees protegides.** En concret, establir un santuari per a la tonyina vermella a Formentera. A nivell internacional, impulsar la declaració de santuaris de determinades espècies, com les balenes.
325. **Impulsar mesures a escala europea per aturar la crisi pesquera actual** com augmentar les èpoques de veda, incrementar la talla

mínima de captura, i millorar el sistema d'observació i informació de totes les activitats de pesca i d'engreix per frenar l'activitat il·legal.

326. Implementar mesures per evitar la pesca accidental d'espècies marines com ara les tortugues.

327. **Perseguir i eradicar la pesca il·legal**, no declarada i no reglamentada de l'activitat de la flota espanyola de forma eficaç dins de les aigües espanyoles i en tot el món (especialment intensa a costes africanes).

328. Establir **línies d'ajut per millorar l'eficiència, eficàcia i sostenibilitat energètica de la flota pesquera** que condueixin a l'estalvi energètic i la reducció d'emissions i que explorin noves fonts (com l' electrificació per mitjans renovables o la promoció de sistemes híbrids, per exemple)

Eix de Societat de la Informació

Balanç:

Des de la perspectiva d'esquerres i transformadora, les polítiques relacionades amb les Tecnologies de la Informació i la Comunicació s'han de plantejar de manera completa i transversal per a poder abordar **l'objectiu prioritari d'igualtat i cohesió social que volem per la nova la Societat de la Informació i del Coneixement (SIC)**. La fractura digital és un reflex de desigualtats en aquests moments de transició i convivència entre models analògics i digitals.

La Ley de Economía Sostenible y la polèmica Ley Sinde va posar en evidència que la ciutadania viu intensament els nous temes i usos de la societat digital. Les mobilitzacions a través de les xarxes són un nou element que ha confirmat la plena presa de consciència de la ciutadania d'aquest context digital y la capacitat d'organització i convocatòria que tenen les pròpies xarxes. En aquest període també s'ha produït resolucions judicials i posicionaments en instàncies europees sobre temes com el cànon digital o el debat de la neutralitat de les xarxes que confirmen els posicionaments defensats per ICV-EUiA.

En aquesta legislatura hi ha hagut avenços destacats en la implantació de les TIC. Millores de serveis, usos i processos, interns i externs, de les Administracions Públiques, Salut, Justícia i l'Educació. Amb resultats desiguals i amb els plans Avanza com a referència i motor a partir d'inversions públiques que han anat desapareixent i que des del Govern s'han explicat com a mobilitzadores de grans inversions.

El desplegament de la TDT, finalitzat el 2010, ha estat una actuació amb resultats desiguals tant en la pròpia indústria de les telecomunicacions com en el nou panorama comunicacional que ha generat i que està en plena evolució. En el marc regulador de les telecomunicacions s'ha desenvolupat la nova norma de l'espectre radioelèctric i s'ha debatut la nova Llei General de Telecomunicacions per fer la seva adaptació a les directives europees. ICV-EUiA ha defensat en aquests debats que la neutralitat de la xarxa sigui garantida per llei.

Propostes

329. **Les comunicacions electròniques han de ser neutrals** i les operadores no han de poder retardar, desviar, prioritzar o impedir els trànsits de dades, ni discriminar per protocols o aplicacions. La ciutadania té dret a gaudir d'una xarxa que garanteixi la neutralitat i a rebre els serveis en les condicions que se li han ofert i ha escollit.
330. Cap restricció als drets i les llibertats fonamentals pot ser imposada sense una resolució judicial.
331. **Cal establir un control i les sancions corresponents als operadors que no ofereixin els seus serveis en el temps, la forma i el preu acordat, tot garantint que han d'establir de forma clara i transparent per tothom les condicions ofertades.** Estendre la responsabilitat legal als quadres directius per pràctiques comercials que siguin considerades fraudulentas.
332. **Desplegament d'infraestructures de telecomunicacions neutres des del sector públic** com una garantia per la ciutadania, les empreses i les mateixes administracions de poder disposar de nous serveis, de qualitat, a preus competitius i arreu del país. La regulació del servei universal d'accés a la banda ampla ha de fer possible que la qualitat i els preus se situïn, en termes de salari real, a la mitjana europea.
333. **Seguir impulsar nous models de desplegament de xarxes de fibra òptica** que permetin garantir l'equilibri territorial i que també aportin plena competència en serveis i qualitat. Impulsar projectes de recerca en aquest àmbit i ser oberts i participar en propostes que puguin sorgir des de l'entorn empresarial o des de la mateixa ciutadania, com es el cas de Guifi.net.
334. D'acord amb els marcs normatius defensem que **les institucions públiques han d'utilitzar exclusivament estàndards oberts** i cal vetllar que així sigui i es compleixi.
335. Impulsar **el programari lliure com element clau de desenvolupament d'una indústria local de les tecnologies de la**

- informació i motor de la innovació.** Impulsar el programari lliure a l'escola, la universitat i en l'àmbit social.
336. **S'ha d'abordar el debat sobre els drets d'autor i drets afins al nou ordre digital,** conciliant els necessaris drets d'autor i l'accessibilitat universal i els drets dels usuaris. ICV-EUiA proposem un nou marc de les societats de gestió sota control públic.
337. **ICV-EUiA subscriu la Carta per la Innovació, la Creativitat i l'Accés al Coneixement (2.0.1)** que defineix els drets de la ciutadania i artistes a l'era digital.
338. **Tots els continguts creats des de les administracions o finançats amb fons públics han de passar al domini públic** i ser publicats en llicències lliures.
339. Les TIC han permès avançar a les administracions públiques en un procés de modernització i millora cap a l'Administració electrònica. S'hi ha de seguir avançant i fer un salt cap decidit al **Govern Obert, una oportunitat única de transparència, proximitat, noves fórmules de participació de la ciutadania i regeneració de la política.**
340. **Assegurar que la ciutadania disposa dels recursos formatius i oportunitats per accedir i participar de forma completa a la SIC.**
341. **S'ha de garantir que en l'ús de les TIC es protegeixi el dret a la intimitat i el dret a saber qui té les nostres dades personals, com s'hi ha accedit, per a què s'estan utilitzant i la possibilitat de control i de la seva cancel·lació.** Avançar en aquest marc de protecció és prioritari per generar la confiança necessària en tots els nous sistemes que configuren la SIC.
342. Proposem que totes les empreses que vulguin optar o tinguin llicència d'operador signin com a requisit per operar un Conveni de Sector de mínims per les seves plantilles, contractes i subcontractes o serveis externs específics del Sector. L'Administració fomentará i propiciarà que Sindicats i Operadores elaborin aquest Conveni de Sector.”

Bloc 2. Pels drets socials i l'Estat de benestar

Eix d'Habitatge. Un Dret Social Fonamental.

Balanç

El problema de l'habitatge s'ha agreujat. Ja no és només el problema d'accés sinó de permanència, arran les freqüents execucions hipotecàries. L'increment espectacular de construcció d'habitatges abans de l'esclat de la bombolla immobiliària, ha deixat barris amb nombrosos edificis nous buits, sense possibles adquirents a causa de la restricció del crèdit de les entitats bancàries i la precarietat laboral de molts possibles compradors. D'altra banda, la reducció dels preus de venda i rendes de lloguer és insuficient i la citada restricció creditícia fa que l'accés continuï vetat a àmplies capes socials.

El Govern d'Esquerres va patir la manca de política pública d'habitatge durant anys del Govern de la Generalitat de CiU. Després de l'important esforç d'adquisició de sòl i de construcció de l'INCASOL i dels Ajuntaments, la Generalitat i els Ajuntaments disposen d'un patrimoni d'habitatges protegits en règim de lloguer que hauria de seguir augmentant. Però el Govern actual de CiU no ha continuat les polítiques de promoció d'habitatge social i d'ajut a la rehabilitació i el lloguer.

El drama dels desnonaments, està deixant moltes persones sense sostre, i les entitats bancàries estan acumulant un stock immens d'habitatges embargats.

Els sectors socials necessitats d'accedir a l'habitatge han vist com s'incrementava el nombre de famílies on tots els seus membres o bona part d'ells han perdut el seu lloc de treball, i la legislació hipotecària vigent, els condemna a la pobresa.

La política d'habitatge estatal ha tingut una trajectòria erràtica, sense fixar uns objectius clars, i envaint sistemàticament competències de les CCAA i retallant dràsticament des de mitjans de l'any 2010 les transferències a les Comunitats per polítiques d'habitatge i rehabilitació. La Societat Pública de Lloguer (SPA) ha fracassat plenament, tot tractant de desplegar-se al marge de les CCAA i els Ajuntaments.

El Govern de l'Estat ha estat incapaç d'establir els mecanismes fiscals i d'incentius necessaris per fomentar la rehabilitació d'habitatges i la remodelació de barris.

A aquesta situació s'ha de sumar l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya, preocupat en desvirtuar els elements més remarcables de la Llei del dret a l'habitatge, com per exemple la implantació del lloguer forçós en aquelles àrees de demanda forta i acreditada establerta pel Pla Territorial Sectorial de l'Habitatge. La Generalitat vol minvar les reserves d'habitatge protegit, i que

aquestes promocions recaiguin en les empreses privades, que podran actuar amb un marge discrecional en les adjudicacions, un cop que quedin eliminats els registre de sol·licitants, obrint novament el camí a la corrupció i els sobrepreus.

Per una altra banda, la Generalitat està deixant en via morta la primera Llei que promulgà el Govern d'Esquerres, la de Barris, fonamental per la cohesió i convivència social.

Les polítiques d'habitatge i el seu finançament han de ser traspassats a les CCAA. Tots els estatuts reconeixen les comunitats com a plenament competents en matèries d'habitatge. Aquest problema ha de ser tractat des del principi de subsidiarietat i ha de trobar solucions diferents a cada comunitat.

Aquesta mesura és compatible amb un Consell Sectorial que reuneixi els consellers competents amb el Govern espanyol i que, a més de coordinar actuacions, pugui treballar conjuntament en determinats temes (acords amb entitats financeres, normatives tècniques, etc.) i proposar a l'administració general de l'Estat polítiques on sí és competent, com ara la fiscal, la monetària i la de sòl i valoracions.

Els plans d'habitatge han de ser autonòmics i per tant han d'establir les seves pròpies figures d'habitatge protegit, les condicions, els preus i les zones.

Cal dissoldre la Societat Pública de Lloguer (SPA), i traspassar els seus recursos als serveis d'intermediació de les xarxes de lloguer que hagin desenvolupat les CCAA.

Objectius

- Promoure la cohesió, la integració social i cultural i la convivència als pobles, ciutats i barris. Cal evitar els guetos i les exclusions socials, facilitant l'intercanvi social.
- Facilitar la recuperació, rehabilitació i ocupació dels habitatges buits o infrautilitzats.
- Regular i limitar els preus de l'habitatge i del sòl, tant de propietat com de lloguer.
- Adaptar l'habitatge a les demandes i necessitats variables de la persona i del nucli familiar al llarg de la vida (necessitat d'espai disponible, diversos usos i funcions, i formes de convivència i d'ajuda mútua).
- Adaptar l'habitatge a les diverses situacions laborals, d'ingressos i de disponibilitats econòmiques, sense que s'hagi d'hipotecar la vida.

- Facilitar la mobilitat sobre el territori per raons de treball o de canvi del nucli familiar o d'altres interessos socioculturals de la persona, la qual cosa vol dir facilitar el canvi d'habitatge.
- Ajudar a l'emancipació dels joves.

Reforma substancial legislativa per evitar el sobredeutament personal i permetre la viabilitat d'una segona oportunitat

Des d'ICV-EUiA proposem una **modificació en profunditat de la legislació hipotecària i també de la legislació civil i processal, per fer front a la situació tan injusta i al drama social que estan suposant els milers de procediments d'execució d'hipoteques amb llançament de famílies del seu habitatge habitual, per raó de la insolvència provocada per la pèrdua del lloc de treball i per l'augment dels rebuts de les hipoteques a pagar.**

Un dels elements clau que va permetre la creació de la bombolla immobiliària entre 1996-2006 va ser la concessió d'hipoteques en condicions d'excessiu risc, ja que es donaven diners per sobre del valor de l'habitatge, a famílies que comprometien més del 50% dels seus ingressos i per un termini cada cop més llarg. Això ha contribuït a generar un dels sobre-endeutaments privats més elevats del món

Cal evitar que un fenomen com aquest torni a produir-se, i això no és imaginable per la via de l'autoregulació dels sectors implicats, sinó que cal una legislació específica que ho impedeixi. Per tant, els canvis legals que volem introduir en les lleis van en el sentit de:

343. **Limitar la concessió de futures hipoteques** en el sentit que sols es puguin concedir crèdits hipotecaris a persones que no comprometin més del 30% dels seus ingressos; per un termini màxim de 30 anys; i sempre que la hipoteca no superi el 80% del valor de l'habitatge (es pot arribar al 100% del preu en el cas dels habitatges amb protecció oficial).
344. **Separar totalment les empreses de taxació dels bancs, caixes i sectors financers**, posant les societats de taxació sota control públic i supervisió de les organitzacions de consumidors i usuaris.
345. **Limitar els interessos de demora en cas d'impagament**, tant pel que fa al tipus aplicable com al temps en que es puguin acreditar.
346. **Eliminar l'obligació de pagament de l'impost municipal de plusvàlues dels propietaris embargats.**

347. **Crear un procediment ràpid i econòmic que permeti la liquidació i si cal la reducció ordenada de tots els deutes que afecten a les persones i famílies**, quan afectin al domicili habitual –cas de les hipoteques- de forma que no sols puguin **liquidar el deute hipotecari amb la dació en pagament de la finca hipotecada**, sinó que se'ls permeti una segona oportunitat que inclogui el dret a disposar d'un habitatge digne, substituint la hipoteca per un contracte de lloguer, amb o sense opció de compra, cessió d'us temporal, o accés a un habitatge amb protecció oficial de lloguer, amb figures de mediació i assessorament públic.
348. Prohibir que les entitats financeres participades pel FROB o que n'hagin rebut préstecs instin desnonaments d'habitatges principals si prèviament no han ofert als afectats ajornaments de pagament i la dació en pagament amb saldo del deute.
349. **Garantir que les persones i famílies disposin d'uns ingressos mínims per subsistir**, incrementant els marges inembargables dels ingressos de la família.
350. Impedir que els **habitatges amb protecció oficial puguin ésser subhastats per sobre del seu preu legal**, i obligar a que en tot cas s'adjudiquin a una persona física necessitada d'habitatge.
351. Proposarem que l'Estat doti d'un **fons de rescat especial –com s'ha fet amb els bancs i caixes- per ajudar a liquidar els deutes de les famílies** que ja han estat afectades per execucions hipotecàries i que continuen tenint un deute amb els bancs, malgrat haver perdut la casa. La gestió d'aquest fons correspondrà a les CCAA.
352. Seguir la **reducció dels costos financers associats a les hipoteques** (notarials, registrals i comissions diverses).
353. **Regular les clàusules de sòl i sostre amb caràcter retroactiu.**

Sancionar com a clàusules abusives per manca de reciprocitat les estipulacions que, en contactes de préstec i crèdit de garantia hipotecària en els que bé hipotecat sigui l'habitatge familiar, fixin un límit a la variació a la baixa del tipus d'interès contractat i reuneixen com a mínim una de les següents característiques:

- a) Que es fixi un límit a la disminució dels tipus d'interès sense preveure en el contracte un límit per a l'increment dels mateixos.
- b) Que el límit establert a la disminució dels tipus d'interès sigui igual o major al 40% del valor de l'índex de referència aplicable en el moment de la contractació que figuri al contracte.

c) Que la diferència entre els límits fixats en el contracte per a la disminució i increment dels tipus d'interès sigui igual o major a 4 punts percentuals.

354. **Facilitar les subrogacions hipotecàries i prohibir la contractació de serveis complementaris o accessoris no sol·licitats** pel contractant d'una hipoteca.

355. **Modificar la regulació de la hipoteca inversa** per tal de protegir a les persones grans.

356. **Regular la proliferació d'empreses de refinançament i reunificació de crèdits.**

Pel dret a l'habitatge

357. **Reorientar tota la fiscalitat, especialment l'IRPF, en benefici del lloguer, de l'emancipació dels joves i del suport amb famílies monoparentals i monomarentals**, separades i divorciades, persones amb diversitat funcional i altres sectors avui discriminats.

358. **Assegurar dotacions dels Pressupostos Generals de l'Estat per a l'arranjament definitiu dels patrimonis d'habitatge social mal construït heretats del franquisme**, tant si van ser de promoció pública com de promoció privada. En el cas català, aquestes dotacions anirien destinats a les tasques realitzades per ADIGSA.

359. **Donar suport amb dotacions dels Pressupostos Generals de l'Estat a les polítiques autonòmiques de remodelació de barris.**

360. **Afavorir fiscalment la rehabilitació i penalitzar l'habitatge permanentment buit i mal conservat.** Això inclou mesures tals com la devolució de l'IVA en la producció d'habitatge de lloguer, augmentar la reducció de l'IVA en rehabilitació i reglamentació de les penalitzacions en l'IBI de l'habitatge permanentment buit i de l'habitatge mal conservat.

361. **Elaborar un pla per lluitar contra l'exclusió social residencial** que contempli com a eixos bàsics: l'habitatge de lloguer, l'habitatge protegit i el lloguer social.

362. **Regular i fomentar les cooperatives de cessió d'ús** i altres formes de gaudi dels immobles alternatives a la propietat.

363. **Regular de forma precisa i incentivar la concessió administrativa i el dret de superfície per construcció d'habitatges de protecció pública.**
364. **Modificar la Llei d'arrendaments urbans per protegir els arrendataris davant els increments de renda en les renovacions de contracte.**
365. **Destinar els patrimonis públics de sòl i d'habitatge preferentment a promoure el dret a l'habitatge.** Els forts estocs de sòl dels ministeris de Defensa (casernes), Economia (serveis duaners i altres), Interior (casernes de la Policia i de la Guàrdia Civil), Foment (infraestructures) i d'altres, sovint situats al centre de les ciutats, no poden seguir sent destinats a finançar altres actuacions sinó a fer front al greu problema d'accés a l'habitatge. Igualment s'ha de garantir que els patrimonis de les empreses i organismes públics, com ara RENFE, i d'empreses privatitzades, com ara Telefónica o ENDESA, no obtinguin tractaments urbanístics que permetin el seu ús especulatiu.
366. Procedir, per part del Govern d'Espanya, a la ratificació de la Carta Social Europea Revisada de 1996. I signar i ratificar el Protocol Addicional pel qual s'estableix un sistema de reclamacions col·lectives del Consell d'Europa de 1995.

Eix per una Salut i Sanitat en una Europa de cohesió social

Situació actual i balanç

El percentatge de despesa sanitària pública en relació al PIB és del 5,86% a Catalunya, del 6,7% en el conjunt de l'Estat espanyol i del 7,4% al conjunt d'Europa (UE-27). Si mirem els països més propers el que es gasta a Catalunya en salut és, en paritat de poder adquisitiu, un 32% menys que a França i un 23% menys que a Itàlia. Existeixen diversos desequilibris entre les regions i les nacions d'Espanya.

A Catalunya, dos problemes importants són el desequilibri fiscal crònic i la proporcionalment menor retribució dels professionals de la salut. Una distorsió generalitzada en el sistema sanitari a Espanya la provoca el sector farmacèutic, distorsió que es mostra tant en la composició de la despesa com en les prestacions i procediments del sistema.

Avui, però, el problema de llarg més greu és l'ofensiva contra l'Estat del benestar que, fins i tot, ha dictat una reforma de la Constitució. Una ofensiva que vol instaurar un model sanitari dual, de la que en formen part les retallades que ara patim en els serveis de salut.

Objectius

El sistema sanitari dels i per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya és, de conformitat amb l'Estatut, competència exclusiva de la Generalitat, però ha de considerar dos marcs de referència obligats, ambdós amb un rol específic del Govern central. Un, l'establert per la *Ley de Cohesión y Calidad del Sistema Nacional de Salud*, entès com a servei de salut per al conjunt de l'Estat i, l'altre, les disposicions de la Unió Europea per promoure la cohesió econòmica i social i dels drets entre la ciutadania europea, que ha d'instrumentar el Govern de l'Estat espanyol.

ICV-EUiA propugna **l'establiment d'una Llei Orgànica per al Finançament de la Cohesió amb Europa en Serveis Socials i Salut (LOFCESSS)** que assegurí que no es pugui reduir l'import total anual de la despesa en salut (prevenció i assistència) i en serveis socials i que el govern central i els autonòmics estiguin obligats a convergir amb l'Europa de l'euro en despesa en salut i serveis socials respecte al PIB per càpita en un termini màxim de dues legislatures. Un finançament a disposar mitjançant increments progressius en alguns impostos personals, societaris o ambientals (veure el Bloc 1 d'aquest Programa) i també amb l'establiment de taxes alienes al "copagament" que s'apliquin en pràctiques legítimes però que afecten negativament a la salut o la cohesió social ja que, tal com estableix la Llei General de Sanitat, la política de salut estarà orientada a la superació dels desequilibris territorials i socials.

És en aquest marc que situem els nostres objectius de mandats a donar al govern des del Parlament espanyol, les nostres principals propostes:

367. Hem propugnat i seguim defensant un nou pacte sanitari entre el Govern central i les comunitats autònomes que contempli l'ampliació de les prestacions comunes (bucodentals, teràpies naturals, salut mental, fibromialgia síndrome de fatiga crònica, sensibilitat química múltiple i d'altres enfermetats pocs comuns) i el reconeixement dels drets de la persona en el procés final de la vida.

El sistema de serveis de salut sols pot assolir plenament els **objectius** que li marquen la Constitució, la Llei General de Sanitat, la de Cohesió i Qualitat del Sistema Nacional de Salut i la General de Salut Pública si **són públics i per a tota la ciutadania**, per això és necessària:

368. L'aprovació immediata del Projecte de Llei de modificació de la Llei 15/1997, de 25 d'abril, sobre habilitació de noves formes de gestió del Sistema Nacional de Salut, per a que aquest sigui efectivament i de forma plena un SNS públic i es freni la introducció de noves fórmules de gestió que comportin la privatització dels centres, projecte de llei promogut per IU-ICV-ERC, recolzat amb el vot unànim de PSOE però que, per negligència

d'aquest, ha estat un any i mig en període d'esmenes i amb la dissolució de les Corts ha decaïgut.

369. **El Pla per a la incorporació al model general del Sistema Nacional de Salut de sistemes encara existents de finançament públic, amb la seva extinció programada com a entitats independents** (MUFACE- Mutualidad General de Funcionarios Civiles del Estado-, MUGEJU- Mutualidad de Funcionarios de la Administración de Justicia-, ISFAS -Instituto Social de las Fuerzas Armadas-...)

370. **El desplegament de les normes emanades de la Llei General de Salut Pública**, tot just acabada d'aprovar, de tal manera que comprometin tota l'acció del nou Govern i la cooperació efectiva amb i entre la resta de les administracions públiques, la creació d'una agència estatal responsable, la millora dels sistemes d'informació i de registre i la concreció dels mecanismes de rendició de comptes de tot plegat.

Propostes concretes per la millora del sistema de serveis de salut

371. **Nou pacte sanitari entre el Govern central i les CCAA**, que, a més dels objectius principals ara destacats, contempli:

- **Pel que fa a les prestacions:**

- El debat sobre les prestacions comunes del Sistema Nacional de Salut a nivell de tot l'Estat espanyol, no s'ha de basar en criteris d'interès corporatiu o de la indústria (farmacèutica o de tecnologia), ni tampoc exclusivament amb criteris d'innovació tecnològica, sinó en el dret a la informació sense manipulacions per interessos aliens a la salut de les persones.
- Cooperació i treball en xarxa formalitzada entre les Agències d'avaluació.
- L'establiment de pautes clares sobre responsabilitats de les CCAA i el govern central en la iniciativa d'incorporació de noves prestacions i vacunes, respectant el criteris d'autonomia.

- **Pel que fa al medicament:**

- Major transparència de les administracions sanitàries en distingir clarament el que és l'autorització de comercialització dels medicaments, del seu finançament públic i diferenciar entre el preu dels medicaments per al *Sistema Nacional de Salut* i d'altres possibles preus de mercat.

- Reconèixer la capacitat de les CCAA d'excloure del finançament públic els medicaments d'eficàcia comparativa no prou provada segons els criteris de les comissions tècniques corresponents en les CCAA.
- Garantir la independència dels professionals de la salut, eliminant la promoció comercial de productes sanitaris en horari laboral i substituint la promoció comercial per a la difusió de nous productes per comitès tècnics del propi sistema públic i l'ús d'internet acreditat.
- Promoció efectiva dels medicaments genèrics i de la transparència dels seus preus.
- Als medicaments nous, incloure un advertiment obligatori a les caixes i envasos dels que tinguin menys de 7 anys al mercat, que adverteixi que el fàrmac és nou i que n'hi ha escassa experiència d'ús.
- Vetllar per evitar la medicalització de la vida quotidiana.
- Garantir la capacitat de les CCAA per establir sistemes propis: 1) de marges i descomptes a les oficines de farmàcia que es correspongui amb la seva política de rendes dels professionals sanitaris. 2) per promoure la productivitat i la reducció de costos de les oficines mitjançant un coherent i millor ús de la recepta electrònica i dels sistemes de dispensació automàtica.
- Incloure entre els medicaments amb receptes de finançament públic tots els prescrits per malalties cròniques incloses les derivades d'addició, amb les pautes establertes per aquestes malalties indicades en els paràgrafs anteriors.
- **Pel que fa als recursos:**
 - L'establiment de pautes, compromisos i canals de finançament que facilitin que la retribució fixa mitja dels professionals sanitaris tingui, entre CCAA, unes diferències equivalents a les existents entre els preus (i la seva ponderació) emprats pel càlcul de l'IPC.
 - La descentralització de l'ordenament sobre professions sanitàries i sobre les capacitats dels centres en docència, per tal que les CCAA puguin portar a terme una efectiva i reeixida planificació dels recursos humans necessaris en la sanitat. Aquesta descentralització ha d'anar acompanyada d'un bon desplegament dels principis i criteris generals per a la homologació del reconeixement del desenvolupament professional ("carrera professional") en tot el Sistema Nacional de Salut (àmbit estatal) previstos en l'art 39 de la Llei 44/2003 d'ordenació de les professions sanitàries, a efectes de que la mobilitat entre comunitats autònomes no representi pèrdua de drets econòmics.

- L'establiment de pautes comunes en les CCAA d'incompatibilitats entre assumir un càrrec de responsabilitat (cap de servei o superior) en centres del Sistema Nacional de Salut i l'exercici professional depenent d'entitat amb ànim de lucre.

- **Pel que fa a la mobilitat i cooperació:**

- Cada ciutadà tindrà exclusivament una comunitat autònoma com a responsable de la seva assistència. La que es presti en d'altres CA serà compensada econòmicament en un 100% (i no tan sols la d'alta tecnologia) amb un sistema de tarifes que tingui en compte les diferències de costos del personal sanitari. Reforma, per tant, de l'actual Fons de compensació Interterritorial.
- Calen centres de referència públics per les *malalties rares*, i cobertura de l'acompanyament de les famílies en desplaçament forçats a una altra CA.
- El Sistema d'Història Clínica Digital s'ha de compartir entre regions i nacions a l'Estat espanyol, respectant els diferents sistemes d'Historials Clínics de les CA i permetent la lectura traduïda al castellà dels historials registrats en els altres idiomes oficials existents a les CA.

- **Transparència i avaluació:**

- El Sistema d'Informació del *Sistema Nacional de Salut* (àmbit de tot l'Estat) tindrà un elevat nombre d'indicadors homogenis que, amb plena transparència, permetin a la ciutadania i als experts una alta capacitat d'avaluació comparativa. Model que obligui a la seva complementació.
- Diferenciació de costos entre els aplicats directament a salut (assistència, prevenció, promoció i formació continuada) dels de recerca. El finançament d'aquests darrers a ser considerats també dins dels Fons de promoció i ajuda al desenvolupament.
- Informació pública dels nivells retributius totals reals per centres del SNS i individualitzada dels càrrecs (a partir de cap de servei).

372. Aprovació de la Llei reguladora dels drets de la persona davant el procés final de la vida.

373. Impulsar des del Pla Nacional de Drogues, serveis integrals d'atenció a les persones drogodependents, amb la inclusió de programes de reducció de danys.

374. Reforçar els dispositius per garantir la seguretat sanitària de persones i mercaderies arribades des de territoris aliens a la Unió Europea (Sanitat Exterior).
375. En el marc dels compromisos europeus de “La salut a totes les polítiques”, **Pla transversal de lluita contra les desigualtats en salut** vinculades a: el gènere, l’habitatge, l’educació, el treball, la mobilitat i els transports, etc.
376. **Pla pel foment de la recerca** que prioritzi l’orientada a la identificació, la descripció i l’avaluació dels problemes, els determinants i les necessitats de salut, així com a l’avaluació de l’activitat assistencial i l’equitat, per sobre de la recerca sobre tecnologies o productes que representin canvis en l’atenció però no millores efectives en salut. Impulsar la recerca mèdica en el camp de la medicina de les dones. |
377. **Pla transversal pel foment d’hàbits saludables que abasti els aspectes de publicitat, informació, detecció i prevenció, davant riscos evidents per a la salut:** alimentaris (obesitat) i, de promoció de l’aprimament juvenil, del sedentarisme, de diverses addiccions i dependències, de la violència activa (domèstica i de gènere) o passiva (accidents laborals, de trànsit), de satisfacció de l’hedonisme sense contrapartides educatives (increment dels avortaments com a mitjà normal de contracepció), etc.
378. **ICV-EUiA propugna l’establiment d’una Llei Orgànica per al Finançament de la Cohesió amb Europa en Serveis Socials i Salut (LOFCESSS)** que assegurí que no es pugui reduir l’import total anual de la despesa en salut (prevenció i assistència) i en serveis socials i que el govern central i els autonòmics estiguin obligats a convergir amb l’Europa de l’euro en despesa en salut i serveis socials respecte al PIB per càpita en un termini màxim de 8 anys. Alguns instruments útils per a les diverses administracions per al compliment de les obligacions d’aquesta llei serien:
- Taxes (o increments) en actes de consum nocius per la salut: tabac, alcohol, productes alimentaris poc saludables
 - Impost sobre substàncies o productes contaminants
 - Establir un protocol clar i homogeni d’informació i advertències als usuaris sobre el l’ús adequat del sistema sanitari i aplicar sancions econòmiques per incompliment manifest de normes sobre l’accés als serveis de salut

- Supressió de bonificacions: les existents ara a empreses pel fet de contractar o pagar als seus empleats pòlisses d'assegurament sanitari

Eix Educació. Una prioritat d'Estat.

Balanç i situació actual

La nostra societat està caracteritzada per canvis accelerats: en el món del treball, en la manera de comunicar-se o viatjar, en la composició de la població, etc. Aquests canvis són una realitat, al marge de la valoració que cadascú en faci. En conseqüència, ICV-EUiA ha d'adequar el seu discurs polític d'equitat, igualtat d'oportunitats i justícia i inclusió social a aquest escenari de canvis profunds i ràpids, lluitant decididament en contra d'aquells que exclouen a sectors majoritaris de la població.

En aquest escenari canviant, els serveis públics són un instrument imprescindible per garantir que totes les persones tinguin garantides la prestació dels serveis que considerem universals i són un instrument també imprescindible en la lluita per l'equitat i la igualtat d'oportunitats. Més concretament, ICV-EUiA consideren que **el servei públic educatiu ha de ser una prioritat indiscutible** en una acció de govern que vol donar a cada persona tots els recursos (coneixements, habilitats i valors) necessaris per desenvolupar-se plenament en la societat democràtica i del coneixement que s'està configurant en aquest inici del segle XXI.

ICV-EUiA valoren molt positivament que el text de la Llei Orgànica d'Educació, aprovat el maig de 2006 amb el nostre vot positiu, reculli aquesta consideració de l'educació com a compromís que l'Estat assumeix en tota circumstància. Reiterem que l'educació és un dret universal i permanent, que tenen totes les persones i al llarg de tota la seva vida. Només així es pot garantir que totes les persones tinguin la capacitat d'incorporar-se de forma plena i positiva a una societat caracteritzada pel canvi. **És per això que ICV-EUiA reiteren la seva convicció que l'educació és una inversió prioritària de futur i una eina imprescindible per a la inclusió social.**

Per una altra part, a nivell europeu per primera vegada l'Educació és una prioritat en la nova estratègia "**Europa 2020**". El Consell Europeu de Caps d'Estat i de Govern de 17 de juny de 2010 ha considerat que l'educació és un dels cinc objectius prioritaris per aconseguir una sortida sostenible de la crisi econòmica i per al canvi de model que es produirà en aquesta dècada 2010-2020 a tots els Estats membres. L'educació s'ha convertit en un dels motors del creixement econòmic i del treball. El Consell Europeu va quantificar els objectius per millorar els nivells d'educació a l'any 2020, tenint en compte el seu caràcter global per al conjunt de la Unió Europea:

- Millorar els nivells d'educació, en particular amb el objectiu de reduir l'índex d'abandonament escolar prematur en menys del 10%.
- Incrementar, com a mínim fins al 40%, el percentatge de la població, entre 30 i 34 anys, que finalitza estudis d'ensenyament superior o equivalent.

La taxa d'abandonament escolar prematur mesura el percentatge de joves de 18 a 24 anys en que la seva titulació màxima assolida és el Graduat en Educació Secundària Obligatòria i no segueixen estudiant o formant-se per assolir el nivell que pel segle XXI s'ha definit com a desitjable: la secundària post-obligatòria (Batxillerat o Formació Professional de Grau Mitjà).

L'abandonament escolar prematur va arribar a la Unió Europea a l'any 2008 a una mitjana del **14'9 %**. L'Estat espanyol ocupa una situació dolenta amb un **31'9 %**, la cinquena pitjor taxa i a més a més, és un dels quatre països en que ha augmentat entre el 2000 i el 2008. Aquestes xifres posen de manifest l'important repte que han d'afrontar les Administracions Educatives i la societat en general si volem aconseguir l'objectiu europeu per al 2020. En el cas dels homes la xifra d'abandonament és del **38%**, més del doble de la UE (**16'9 %**).

Hem de reconèixer l'urgent necessitat de reduir l'abandonament escolar, incrementar el nombre de joves que obtenen el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria, i d'augmentar, així mateix, el nombre de joves que segueixen la seva formació en l'educació secundària post-obligatòria, especialment a Formació Professional de Grau Mitjà.

El fet que les dades relatives a l'Estat espanyol dels darrers informes educatius internacionals (PISA, PIRLS, ...) no vagin en la bona direcció, ens ratifica en la nostra convicció que és imprescindible que es compleixin les previsions d'equiparació de la despesa pública en educació, aquest any estimada a l'Estat espanyol en el 4'74 % del PIB, a la mitjana dels països de la Unió Europea, tal com preveu la Llei Orgànica d'Educació (LOE) en el seu article 155. **Aquest article va ser proposat pel Grup Parlamentari d'IU-ICV i reflecteix la nostra convicció que l'educació ha de ser una prioritat explícita de l'Estat.**

Tot això és essencial per a que la nostra joventut disposi de la formació necessària per al seu desenvolupament personal i professional i, també ho és, per que el nostre país pugui reorientar el seu model de creixement econòmic i aconseguir les més altes quotes de benestar social.

En aquest sentit, assumim plenament els objectius educatius que va adoptar la Unió Europea en la seva nova Estratègia **Europa 2020** en què es marquen objectius clars de reducció del fracàs escolar, d'increment de la formació permanent i d'increment de la població amb estudis mitjans i superiors, per tal de convertir Europa en una societat no només econòmicament avançada, sinó escenari d'una política social justa.

En aquesta legislatura i especialment al llarg del darrer any 2010, el Ministeri d'Educació va liderar un conjunt d'accions orientades a la consecució d'un **Pacte Social i Polític per l'Educació**, que va originar un extens procés de debat i reflexió, no solament a l'àmbit de la comunitat educativa, sinó a amplis sectors de la societat. Finalment, no va ser possible un consens suficient a nivell polític per arribar a l'acord global, en el que la necessitat d'aconseguir una suficient estabilitat normativa i comprometre un nivell de finançament sostingut pels pròxims anys eren qüestions crucials.

El propòsit és aconseguir una major flexibilitat del sistema educatiu, reconeixement de les noves formes d'ensenyar i aprendre i tot això permetrà abordar els dos grans reptes que té l'Estat espanyol: reducció del fracàs escolar e increment del nombre de joves que es graduen en Educació Secundària Obligatòria i que continuen la seva formació en estudis post-obligatoris.

De forma concreta, el programa d'educació d'ICV-EUiA per a la pròxima legislatura presenta propostes adreçades a la universalització de l'educació en totes les etapes de la vida, a l'exigència que el dret a l'educació per a tothom sigui exigible de la mateixa manera als centres públics i concertats, al ple reconeixement de la laïcitat en tot l'ordenament jurídic espanyol, al ple reconeixement de la plurinacionalitat de l'Estat en el conjunt del sistema educatiu espanyol i a la millora del funcionament dels centres educatius, mitjançant més inversió pública, la revalorització de la funció docent dels professionals i la millora del funcionament dels mecanismes d'inspecció, avaluació i participació.

Objectius

Per tot això, i des dels ferm convenciment del paper de l'educació per garantir el ple desenvolupament de les persones com a ciutadans i ciutadanes lliures i crítics, com a element indispensable per a la cohesió social i la igualtat d'oportunitats, així com a factor estratègic per sortir de la crisi a partir d'un canvi de model productiu, en aquesta nova etapa a l'Estat cal:

- Avançar en la universalització de la formació al llarg de la vida
- Garantir l'equiparació d'obligacions en matèria d'accés, inclusió, participació i condicions generals de funcionament en tots els centres sostinguts amb fons públics, sigui quina sigui la seva titularitat.
- El ple reconeixement de la laïcitat i la coeducació en el sistema educatiu
- El ple reconeixement de la plurinacionalitat i plurilingüisme de l'Estat en el sistema educatiu
- La millora del sistema educatiu posant especial èmfasi en millorar els sistemes d'avaluació i inspecció així com en millorar el funcionament dels centres i la participació interna.

- La revalorització de la funció educativa dels docents
- Incrementar la inversió pública en educació per arribar a la mitjana dels països de la UE.

Propostes

Polítiques d'igualtat

378. **Revaloritzar la funció educativa dels docents** mitjançant l'aprovació de l'Estatut de la Funció Pública Docent **i de l'impuls de la revisió de la formació inicial.**
379. **Impulsar un organisme d'avaluació global del sistema educatiu, independent de l'Administració** i que depengui del Consell Escolar d'Estat. En un sistema descentralitzat com l'espanyol és necessària una avaluació de tot el sistema educatiu, ja que no es tracta de sumar avaluacions per aconseguir un producte final, sinó fer entre tots l'avaluació del sistema educatiu, partint d'uns indicadors i paràmetres comuns, que detecti els problemes i aportí solucions.

Normes bàsiques

380. **Promoure la reforma de la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE)** per tal de garantir que en el sistema de concerts es compleixin els requisits mínims de qualitat, transparència en la gestió, laïcitat i coeducació.
381. **Denunciar els acords entre l'Estat espanyol i el Vaticà,** contraris als principis d'un Estat aconfessional. Cal separar qualsevol activitat de caràcter confessional de les activitats educatives o curriculars de l'alumnat i, per tant, no fer l'oferta de la classe de religió dintre de l'horari escolar.

Ensenyaments mínims

382. Introduir en els plans d'educació de les comunitats monolingües l'estudi optatiu de les altres llengües oficials. Garantir l'estudi de la llengua catalana a totes les Escoles Oficials d'Idiomes de l'Estat espanyol.
383. Afavorir un pensament crític, científic i laic en l'ensenyament. Incorporar els valors de la cultura de pau, drets humans, solidaritat, igualtat i sostenibilitat de forma transversal en les orientacions curriculars, fent especial èmfasi en qüestions com la participació democràtica, la resolució pacífica de conflictes o l'educació sexual.

Programació de l'ensenyament

384. **Impulsar la universalització de l'escolarització gratuïta, pública i de qualitat a l'educació infantil de primer cicle 0-3.**
385. **Assolir la completa gratuïtat en els nivells obligatoris promocionant la reutilització i socialització** (llibres de text i material escolar), que eviti les discriminacions per raons econòmiques.
386. **Definir una política de beques d'acord amb la realitat social i econòmica de les comunitats autònomes i procedir al traspàs urgent de la seva gestió a la Generalitat de Catalunya.** En els estudis no obligatoris, cal combinar les beques a fons perdut amb les pràctiques remunerades i els ajuts de modalitat retornable a la fi dels estudis, i en aquest cas, contemplant també el retorn via prestacions socials.
387. **Promoure canvis en la composició del Consell Escolar de l'Estat** a fi de què la representació de les Comunitats Autònomes sigui a través de representants dels seus Consells Escolars respectius.
388. **Promoure el coneixement de la realitat plurinacional de l'Estat en el sistema educatiu** mitjançant l'adaptació del currículum escolar.
389. **Impulsar la Conferència d'Educació**, punt de trobada de totes les Administracions Educatives, dotant-la dels recursos i estructura necessàries per al compliment dels seus fins i potenciant els Programes de Cooperació Territorial pel 2011-2015 donant continuïtat i ampliant dotacions i programes del Pla d'Acció actual.
390. Promoure estudis i investigacions de gènere en tots els àmbits i disciplines (treball, salut, urbanisme, comunicació, etc.), així com la incorporació a l'ensenyament de les aportacions de les dones.

Eix Universitat i Recerca

Situació actual i balanç

La legislatura iniciada el 2008 havia de suposar l'adaptació de les Universitats a les previsions establertes a la llei orgànica de modificació de la LOU (LOMLOU) de 2007, la qual va introduir canvis significatius en l'estructura de les universitats i en la carrera acadèmica del professorat, especialment en el sistema d'accés als cossos docents universitaris. En aquest sentit, les universitats han hagut d'adaptar o estan adaptant encara els seus Estatuts a

aquest marc legislatiu. El procés d'implantació i desenvolupament de les mesures estructurals i acadèmiques motivades per l'espai europeu d'ensenyament superior (EEES) s'ha vist afectat per l'impacte de la crisi econòmica en forma de reduccions dràstiques del pressupost i incompliments dels compromisos de finançament contrets per les administracions.

Després de l'aprovació del "Estatuto Básico del Empleado Público" (EBEP) l'any 2007 i de la LOMLOU s'havia d'haver desenvolupat el "Estatuto del PDI (Personal Docente Investigador)

universitario", procés que hores d'ara no s'ha tancat. S'ha aprovat també la Nova Llei de Ciència i Tecnologia que, entre altres coses, regularà l'accés a la vida investigadora i docent.

Pel que fa a l'anomenada "Estrategia Universidad 2015" elaborada pel Ministeri d'Innovació, que pretén promoure quatre eixos principals per transformar la universitat: la creació d'uns anomenats "Campus d'excel·lència", amb resultats i conseqüències pràctiques més que dubtoses; una política de finançament que sense garantir la suficiència del finançament públic, obre la porta a les inversions privades (provinents del sector empresarial o de les pròpies famílies a través de taxes); el tercer eix d'aquesta iniciativa, l'anomenat "Estatuto del Estudiante", ha suposat una imposició sense debat d'estructures de representació estudiantil que s'han rebut de forma molt hostil des del moviment estudiantil arreu de l'estat; per últim, la proposta de polítiques de govern basades en la "governança" pròpia d'entitats privades sota criteris d'una suposada "ineficiència" del sistema de govern democràtic actual.

L'última iniciativa del Govern del PSOE de fusionar les universitats públiques amb el suposat objectiu de racionalitzar el sistema universitari, proposada a corre cuita en el context de la crisi econòmica i al final de la legislatura, no respon a un anàlisi calmat i racional de la situació actual.

A tot això, cal afegir-hi el projecte de la llei de convivència i disciplina acadèmica, que criminalitza pràctiques quotidianes i fins i tot drets dels i les estudiants, com per exemple determinades mobilitzacions. Les sancions són, a més a més, desproporcionades i pretenen apartar els estudiants incòmodes pel sistema de la universitat.

Des d'ICV-EUiA considerem que aquestes reformes no estan correctament encaminades a la solució dels problemes estructurals del sistema universitari espanyol, i en alguns casos poden empitjorar la situació.

La democràcia interna de les universitats no ha millorat. En els darrers anys s'han continuat succeint les mobilitzacions del moviment estudiantil, fet que fa patent el divorci entre l'estudiantat i les institucions. L'increment de les taxes en motiu de l'ofegament de les universitats per part de la Generalitat, són, juntament amb la deficiència dels canals democràtics, una de les principals causes de l'agitació estudiantil davant d'un sistema universitari que dificulta la participació i amb una manca d'esperit democràtic molt important.

En la situació del jovent investigador tampoc hi ha hagut millores. L'evolució entre etapes de recerca s'eternitza, havent-hi mesos i a vegades anys d'incertesa durant els quals no es percep cap ingrés mentre s'esperen les resolucions dels contractes de beques pre i post doctorals. Tot i que a partir d'ara es reconeix als i les estudiants de doctorat la condició de treballadors i treballadores amb seguretat social, segueixen estant en una situació precària davant d'una llei que diu que el sou d'un contracte predoctoral podrà ser fins un 44% menys que el que fixa el conveni col·lectiu.

Les mancances tampoc no s'acaben un cop superades les etapes formatives. Actualment ens trobem en una situació a les universitats catalanes i espanyoles on les plantilles docents estan formades per un nombre cada cop més gran de contractats temporals que en molts casos ocupen llocs estructurals en facultats i grups de recerca. La indefinició d'una forma clara de les etapes de recerca i ens està portant a una disminució de la qualitat de la recerca a les universitats i una fuga a l'estranger de persones formades amb grans quantitats de diner públic de les quals es perd el potencial en el millor moment de la seva carrera.

Davant d'aquests reptes, el nostre model d'universitat es basa en refermar l'autonomia universitària per evitar ingerències per motivacions polítiques, ideològiques o econòmiques, alhora que aprofundint en el compromís social de la universitat, tot combatent possibles elitismes o corporativismes interns i garantint una vertadera participació democràtica. La universitat és una peça clau en la sortida de la crisi i per això proposem dotar-la de recursos suficients i no permetre que cap persona no hi pugui accedir per motius econòmics.

A Catalunya, on el nou Govern de Convergència i Unió està implementant la seva política neoliberal, s'ha comprovat que la situació de la universitat només ha fet que empitjorar i ens reafirma en les nostres propostes. S'han produït brutals retallades de les inversions en educació superior doblement perverses per formar part l'agenda privatitzadora de CiU i el Partit Popular però essent presentades com a sacrificis conjunturals per culpa de la crisi econòmica que ja estan pagant les classes treballadores. Si aquestes polítiques, aplicades primer a Catalunya, s'estenguessin a la restat de l'Estat les conseqüències serien dramàtiques per a l'educació superior. Per això només una esquerra forta a Espanya pot impedir l'aplicació del programa ocult del PP que és el mateix que està duent a la pràctica CiU.

Aquestes retallades s'emmarquen en la intensa campanya ideològica, artificialment amplificada pels mitjans de comunicació, que des de fa uns anys han desfermat sectors empresarials i neoliberals per "mercantilitzar" la universitat pública, és a dir, per posar-la al servei exclusiu dels seus interessos particulars, fent que les funcions i els objectius de la universitat pública siguin determinats per les lleis d'oferta i demanda dels mercats. L'educació superior passa així de ser un servei públic a convertir-se en una simple mercaderia, en benefici de les multinacionals de l'ensenyament superior i del sistema productiu. La docència s'adreçaria a la creació de capital humà, apte per

proveir acríticament les necessitats conjunturals del mercat laboral, abandonant la formació integral, interdisciplinària i capaç d'adaptar-se a les necessitats futures. Igualment, la recerca es concentraria en temes de rendibilització directa, obviant la recerca bàsica i les línies d'interès social que no siguin objecte de comercialització immediata.

A aquesta intensa campanya s'hi afegeixen altres instruments de pressió com l'ofegament econòmic de la universitat pública, per tal que es vegi obligada a recórrer a les aportacions privades com l'augment de les taxes abonades per l'estudiantat o l'establiment de convenis amb empreses que sovint no reporten beneficis doncs gran part de les despeses és coberta per la universitat.

Per tal de vèncer les resistències de la comunitat universitària front aquestes pretensions mercantilitzadores, des de sectors empresarials i fins i tot institucionals (alguns rectors i presidents de Consells Socials) es preconitza un nou model de governança basat en el comandament jerarquitzat, l'individualització de les preses de decisions i el nomenament en cascada des de dalt dels càrrecs unipersonals. Tot sota l'excusa d'una suposada ineficiència del govern de les universitats i en detriment de la llarga tradició de govern democràtic i participatiu que, tot i les seves deficiències, tan enriqueix la institució i que, precisament, ha permès una millora molt significativa dels resultats acadèmics de les universitats en docència, recerca i transferència de resultats.

Aquesta pressió mercantilitzadora, afegida a l'actual situació de crisi, fa que calgui una acció política ferma per mantenir i desenvolupar un sistema universitari públic i de qualitat que permeti el progrés social i econòmic del nostre país.

Objectius

- Impulsar polítiques que, en el marc del sistema universitari estatal, permetin el desenvolupament i la millora del sistema universitari de Catalunya com a servei públic, reforçant la seva autonomia i aprofundint el seu compromís amb tota la societat.
- Fer propostes de modificació del marc legislatiu estatal i autonòmic en matèria de legislació universitària, que promoguin la millora del sistema universitari i permetin un funcionament més adequat de les universitats basat en la corresponsabilització de la comunitat universitària i la seva participació democràtica en la presa de decisions i en l'elecció dels càrrecs unipersonals.
- Garantir finançament públic de la universitat per tal que pugui seguir exercint les funcions que li són pròpies.
- Garantir les condicions laborals del professorat i del personal d'administració i serveis de les universitats públiques.

Propostes

392. Promoure una política universitària que doni prioritat a les universitats públiques i que garanteixi mitjançant una assignació de recursos adequada i suficient el seu correcte funcionament. En concret, incrementar la inversió pública en educació superior de l'actual 1% del PIB fins al 1,3% per equiparar-nos amb la mitjana europea.
393. Promoure i facilitar l'accés a activitats de formació al llarg de la vida per a la ciutadania.
394. Afavorir les funcions de recerca, desenvolupament, innovació i de transferència de resultats a la societat en general i als sectors productius en particular, sempre des de l'autonomia universitària i sense sotmetre's als interessos del sector privat.
395. Impulsar el rol social i cultural de les universitats públiques, incorporant la cultura de la pau i la solidaritat, de la igualtat i la sostenibilitat en tots els àmbits universitaris. Fomentar la formació en valors crítics, científics i laics. Prohibició de recerca amb finalitats militars i denúncia d'entitats i empreses que vulneren els drets humans o malmeten el medi ambient. Des del respecte a la llibertat de creença, en cap cas es destinaran espais i recursos públics per a usos particulars i privats com cerimònies religioses.
396. Promoure que la carrera acadèmica del personal docent i investigador universitari es fonamenti en procediments objectius de promoció per mèrits i qualitat acadèmica. Articular procediments eficients d'avaluació de l'activitat acadèmica, amb l'objectiu de millorar el servei. Definir les etapes de recerca i, seguint els criteris establerts en aquestes, disminuir progressivament el percentatge de personal docent i laboral contractat de forma temporal que realitza tasques estructurals contractant-los en règim indefinit.
397. Millorar, augmentar i agilitzar el sistema de concessió de contractes predoctorals i postdoctorals per tal d'impulsar la recerca a les universitats públiques, millorar la situació laboral dels i les joves investigadores i retallar els temps d'espera i incertesa d'aquests que ve provocat pel retardament en la concessió de contractes.
398. Establir uns elements de política de personal d'administració i serveis, que possibilitin el desenvolupament d'una veritable carrera professional i que incentivin la participació d'aquest col·lectiu en el govern i la gestió de les universitats.
399. Procedir al traspàs urgent de la gestió a la Generalitat de Catalunya, amb la transferència dels recursos que corresponguin i la modificació del sistema de concessió de beques. Augmentar la inversió pública en

beques de l'actual 0,11% fins arribar a la mitjana europea del 0,24% del PIB. Adjudicar beques salari per pal·liar el cost d'oportunitat. Basar els criteris d'adjudicació a la renda i al rendiment acadèmic. Les ajudes en forma de crèdit a retornar no són en cap cas beques.

400. Evitar que les condicions socioeconòmiques de cada estudiant no suposin un problema per accedir als estudis superiors amb les següents mesures:

- Congelar de forma immediata les taxes de matrícula i específiques dels centres, tendint a la seva gratuïtat.
-
- Garantir itineraris lents i d'avaluació única; les penalitzacions per a segones i terceres matrícules han de ser en qualsevol cas acadèmiques i mai econòmiques.

401. Recuperar el Claustre com a òrgan de decisió democràtic per excel·lència que marqui les línies estratègiques de la universitat.

402. Replantejar la composició i funció dels Consells Socials, perquè representin a tots els sectors de la societat i no només els interessos del sector privat com és la tendència actual. Garantir que els seus membres tenen una dedicació i coneixement suficient del funcionament de la universitat.

403. Regular adequadament els òrgans rectors del sistema universitari com el Consejo Universitario o els consells de l'estudiantat estatal i autonòmics de manera que es institucions completament privades hi tinguin, com a molt, un paper consultiu i mai decisor.

404. Potenciar la col·laboració entre els grups de recerca de les universitats i la col·laboració entre les universitats públiques i els centres de recerca. Establir programes de mobilitat per al personal docent i investigador universitari.

405. Incrementar la inversió en R+D de l'actual 1,4% del PIB fins al 2% per tal d'equiparar-nos amb la resta d'Europa.

406. Racionalitzar l'homologació oficial de la oferta privada de títols de manera que estiguin sotmesos a les mateixes condicions de qualitat que els títols dels centres públics.

407. Promoure plans d'igualtat transversals a tota la comunitat universitària que incloguin mesures a nivell institucional, com l'actuació en la defensa de la igualtat, l'adjudicació equitativa de càtedres i places fixes, la prevenció de l'assetjament sexual i l'assistència en situacions de violència de gènere. Impulsar també polítiques d'igualtat d'oportunitats en els àmbits de les discapacitats físiques i psíquiques i de les persones migrades.

408. Derogació del Estatuto del Estudiante Universitario. Iniciar un procés per redactar uns nous estatuts de l'Estudiantat i del Becari amb un ampli consens de tota la comunitat universitària.

Eix de la transformació social des de la cultura

Situació actual i balanç

Política cultural gris, sense relat ni ambició i sotmesa als poderosos

Hem assistit a vuit anys de govern del PSOE on la cultura ha estat en mans del mercat, els interessos dels poderosos de la cultura i s'ha menyspreat la riquesa cultural, els actius creadors i no s'ha considerat la cultura en l'aposta de transformació social, lluita contra la crisi i les desigualtats. Continuem amb les polítiques culturals públiques des d'una visió centralista i uniforme. No hi ha expressió de la pluriculturalitat de l'Estat ni es reconeix el marc competencial.

Hem vist com el mandat del ministre Cèsar A. Molina durava ben poc i el nomenament de la ministra Ángeles González Sinde deixava la direcció de les polítiques culturals en interessos particulars i del mercat, la crisi i dimissions de directors generals i direccions d'equipaments nacionals, i l'esclat definitiu de la crisi del model de gestió vigent de la propietat intel·lectual davant de la manca d'iniciativa i de control (sentència contra el cànon digital, no modificació legislativa de la Llei de propietat intel·lectual, corrupció a SGAE...) i la incorporació en la Ley d'Economia Sostenible de la coneguda ley Sinde (regulació de la neutralitat a la xarxa i tancament de web). Cal tenir present que els recursos gestionats per les vuit entitats de gestió van suposar una recaptació total de 457 milions d'euros l'any 2009 i un repartiment de drets per valor de 373 milions per a un total 143.588 persones físiques i jurídiques. En aquest sentit destacar que el 67,9% dels drets es gestiona mitjançant SGAE, seguida pel 12,3% de l'entitat CEDRO.

Els pressupostos del Ministeri han vist com es retallaven les seves partides i alhora manté una estructura de despesa que prioritza els aspectes patrimonials de forma evident (pressupost de 2008: 1.075.338 milers d'euros (54,7% béns patrimonials i serveis, 19,8% interdisciplinar, 15,9% arts plàstiques i escèniques, 9,3% llibre i audiovisual).

Tot plegat, un ministeri amb una retallada important dels pressupostos que ens situen als nivells pressupostaris del 2004 (pressupostos en milers d'euros constants de 876.633,1 el 2004 i 867.200 al 2010); que juntament amb la retallada en ciència i innovació i les polítiques socials; denota l'error estratègic de les polítiques del govern per sortir de la crisi d'una manera diferent.

Ens referim a un sector, el cultural, que continua tenint un pes important des de la dimensió econòmica i ocupacional (PIB de 2,90 i un VAB de 3.0 l'any 2008 i una ocupació de 344.800 persones (2,9% del total d'ocupació el 2009)exclusivament del sector cultural sense oci i d'altres, dels quals 117.700 a Catalunya); amb 102.943 empreses dedicades a les diferents activitats culturals el 2009 que suposen un 3,1% del total d'empreses. L'ocupació total de la UE-27 el 2009 en cultura era de 3,6 milions de persones que representen el 1,7% del total de l'ocupació de la UE-27. A Europa, l'any 2003, el sector cultural va generar 654 bilions d'euros. El sector de l'automòbil, per contra, 271 bilions d'euros l'any 2001.

Aquest escenari econòmic i ocupacional no es veu correspost en els pressupostos públics amb una despesa de l'Estat el 2008 del 0,10% del PIB (23,7 euros/habitant) molt per sota de la mitjana europea. El conjunt d'aportació pública a Espanya en cultura se situa a 166,9 euros/habitant el 2009, a Luxemburg 423,3 euros/habitant, a Finlàndia 183 euros/habitant, a Suècia 200,5 euros/habitant o els 69 euros/habitant de Portugal.

Cal recordar que l'aportació mitjana de les CCAA és de 47 euros/habitant (0,20% PIB el 2008) i de 86,3 euros/habitant de les administracions locals (0,36 PIB el 2008), tenint present que les competències de l'administració local queden limitades a garantir el servei de biblioteca pública en els municipis de més de 5.000 habitants.

No podem oblidar l'impacte del consum cultural de la ciutadania en el conjunt de despeses per consum de l'Estat espanyol i que ens situa en el 3,1 % del total, amb una despesa mitjana de 368 euros per persona/any i un volum total de 16.695 milions d'euros l'any 2008.

Tot i no ser un element exclusiu de les polítiques culturals però si cabdal, cal denunciar per activa i per passivitat la legitimació de la persecució als trets i reconeixements lingüístics (recursos a l'Estatut de Catalunya, llei de l'aranès,...), les escasses transferències de recursos, la invasió competencial, i la incapacitat per impulsar uns vertaders mitjans de comunicació públics (televisió sense fronteres...).

Hem patit i continuem patint un incompliment reiterat de lleis culturals: resten pendents el trasllat dels "Papers de Salamanca" i les polítiques de la memòria dormen en un calaix. S'ha de revisar la política d'arxius per fer-la més acord amb la realitat i les necessitats socials.

No s'han resolt els problemes de caràcter laboral i del règim fiscal dels creadors i creadores i dels treballadors i treballadores de la cultura.

S'ha desenvolupat de manera limitada el desplegament dels ensenyaments artístics que la LE contemplava. Hem de tenir present que l'educació en ensenyaments artístics (E.E.A) en el règim especial suposa 362.041 alumnes

(curs 2009-2010), i en el règim general (batxillerat artístic, formació professional i universitat) 137.678 alumnes.

En definitiva; una política gris, sense relat ni ambició, un model públic antiquat i obsolet que no ha capgirat les tendències històriques ni ha situat la cultura en el lloc que li pertoca del segle XXI. Ha estat un període legislatiu quasi inactiu en l'àmbit cultural i en el que definitivament ha entrat en crisi el model, el control i la gestió de la propietat intel·lectual vigent.

Ens cal pensar, redreçar i canviar per adaptar-nos als nous paradigmes culturals que han sacsejat els models fins ara inqüestionables de la creació, la formació, la producció, la distribució i el "consum". Com diu la Declaració de principis fonamentals i propostes per a un nou model cultural: "La política cultural no és la cultura. Les institucions públiques no fan la cultura. És la cultura la que crea polítiques culturals.

Idees força

- La cultura és un dret.
- La creativitat, un aposta per sortir de la crisi.
- Cultura des del respecte, el reconeixement i l'impuls de la diversitat cultural.
- Nou marc econòmic, laboral i jurídic per impulsar els sectors culturals.

Propostes

409. Supressió del Ministeri de Cultura.

410. Crear el Consell de les Cultures: òrgan de participació de la representativitat institucional dels governs de les comunitats autònomes i nacions que conformen l'Estat espanyol.

411. Impulsar els Consells de Cultura i de les Arts. Obrir la participació i la decisió dels creadors, gestors, emprenedors culturals i pensadors en les polítiques de suport, difusió i promoció de la creació cultural seguint el principi de "*arm's lenght*", (transacció de bona fe, lliure d'influències, entre parts independents...) mantenir la cultura al marge de les conjuntures polítiques. En aquest sentit, supressió de l'INAEM i incorporació de les seves competències en el Consell de la Cultura i de les Arts.

412. Incorporar a l'Institut Cervantes l'aposta pluricultural i plurilingüística. Coordinació amb les altres institucions nacionals (en el cas català amb l'Institut Ramon Llull i IEC)

413. **Facilitar la cooperació i la comunicació cultural entre les diferents CCAA**, especialment l'establiment de xarxes estables culturals dels territoris de parla comuna.

414. **Redistribució dels pressupostos culturals atenent al marc competencial i al reconeixement de la pluriculturalitat de l'Estat espanyol i no pas des del centralisme exclouent.**

415. **Més pressupost a I+D+i**, situant aquesta aposta en la universitat i en els creadors. El coneixement, la creativitat, el pensament, la ciència i la tècnica no són indestriables i és en aquest context que cal una aposta decidida a la recerca i a la investigació des de la transversalitat i interdisciplinarietat.

Més pressupost a fons destinats a l'edició i difusió de les diferents cultures que conformen l'estat espanyol, més ajudes a les traduccions, més pressupost a la internacionalització de les cultures.

416. **Visibilitzar les aportacions de les dones**, a tots els àmbits de la cultura i el pensament.

417. **Traspàs competencial i financer a Catalunya.** La cultura és competència exclusiva segons l'Estatut de Catalunya. Atès el desplegament competencial de la cultura, garantint el principi de subsidiarietat i d'igualtat per a tothom, cal executar els traspàsos competencials, complir amb el principi de subsidiarietat i articular les mesures de projecció exterior de la realitat pluricultural de forma integradora i alhora singular de cadascuna de les cultures que conformen l'Estat.

- **Conversió de les biblioteques provincials en biblioteques centrals urbanes** (canvi legislatiu)
- **Traspàs de la titularitat del Museu Arqueològic de Tarragona**
- **Traspàs dels arxius Provincials**
- **Traspàs dels fons propis de l'Arxiu de la Corona d'Aragó** i fer operatiu el **Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó**, revitalitzant el centre i la seva projecció cultural i històrica
- **Compliment immediat de la llei del retorn dels "Papers de Salamanca"** i fer efectiu el retorn de tots els documents dels diferents territoris espoliats als seus legítims propietaris, inclosos els ajuntaments.
- **Nou marc pel Castell de Montjuïc** sense presència del Ministeri de Defensa

418. **IVA Cultural del 4%**, aplicació de l'IVA superreduït per a tots els serveis i productes culturals (llibres, discs, DVD, instruments, espectacles, venda d'art en tots els seus formats, llibre electrònic...)
419. Comissió interdepartamental de cultura, universitats, empresa, economia i innovació. **Impuls de l'acord estratègic amb les empreses culturals.**
420. **Desenvolupar i executar el mapa de lectura.** Dotar pressupostàriament i fixar en quatre anys el desenvolupament íntegre digital i els estàndards de serveis mínims fixats per l'IFLA, biblioteques escolars a tots els centres, garantir biblioteques a tots els municipis de més de 3.000 habitants i caps de comarca i serveis bibliotecaris en les poblacions inferiors, adaptació del servei a tot tipus de discapacitat.
421. **Equipaments nacionals amb contracte-programa i concursos públics per al nomenament de les direccions i el compliment del codi de bones pràctiques consensuat internacionalment.**
422. **Domini públic de tots els fons en propietat i/o dipòsit en les institucions públiques.**

Un nou marc econòmic, laboral i jurídic per impulsar els sectors culturals

Hem de capgirar les polítiques, apostant pels creadors, afavorint les nostres cultures, integrant els nous llenguatges i universalitzant els accessos; en definitiva afavorir el nostre llegat cultural integrador envers les polítiques actuals que afavoreixen els grans monopolis culturals i una cultura única.

423. **Nova llei de mecenatge i fundacions** per impulsar i afavorir la participació dels sectors econòmics en la cultura com passa en la majoria de països de la Unió europea, garantint la finalitat i el servei públic cultural. En aquest sentit, proposem:
- Incrementar la quota de deducció de l'IRPF i de l'impost de societats del 25% i 35% al 60% en les donacions.
 - Permetre la dació en pagament de la quota autonòmica dels impostos estatals cedits.
 - Incentius fiscals a la compra i donació d'obres a institucions públiques, incloent-hi quant l'autor sigui viu.
 - Incentius fiscals per a les arts interpretatives escèniques, música en viu, cinema i audiovisuals, llibres i nous continguts i serveis digitals.
 - Elaborar el codi ètic de la fiscalitat cultural i promoció de les bones pràctiques.

424. **Deduccions fiscals a les microfinanciacions.** Promoure els sistemes com el “*crowdfunding*” (sistema de finançament col·lectiu) en el finançament dels projectes i les seves deduccions fiscals.
425. Noves fórmules de finançament cultural. Fons de capital risc, fons de garanties de crèdits, crèdits social i explorar la implementació del Banc de la Cultura com alguns països anglosaxons tenen.
426. **Estatut de l'Artista: un nou marc normatiu laboral, fiscal i formatiu,** adequant-lo a les realitats i particularitats dels diferents sectors culturals; reconeixent la seva activitat professional i laboral i garantint les prestacions universals. Entre d'altres mesures caldrà:
- Reconèixer la discontinuïtat en l'activitat i la preparació prèvia.
 - Tenir present en la base de càlcul la irregularitat dels ingressos i la deducció per despeses material i transport.
 - Formació continua a l'abast de les diferents disciplines i docència.
 - Reconeixement de la representativitat de les associacions professionals en la negociació col·lectiva i en el seu finançament.
 - Impuls dels estatuts marcs dels diferents professionals de la cultura.

Nou marc en les lleis culturals

Ens cal aprofundir, revisar i impulsar un marc legislatiu que afavoreixi i reconegui la cultura, el seu paper i doni resposta als reptes d'avui dels diferents sectors i agents.

427. **Reformar la Llei del Cinema** que com a mínim contempli els següents eixos:
- Creació de l'Agència del cinema i l'audiovisual, com a ens únic de les polítiques de la cinematografia i l'audiovisual amb la participació de les CCAA i dels sectors i els espectadors.
 - Incentiu als originals, VOS.
 - Nous canons per a la producció atenent als nous formats de difusió.
 - Promoció del cinema estatal i europeu.
 - Limitacions a les posicions de domini de les majors.

428. IVA superreduït pel llibre electrònic.

429. **Reformar i adaptar la llei de propietat intel·lectual,** adaptant-la a les legislacions més avançades en el marc de fer compatibles els drets d'autor, l'impacte de les noves tecnologies, els nous factors i agents que intervenen en els drets d'autor i la societat, conciliant els necessaris drets d'autor i l'accessibilitat universal i els drets dels usuaris.

Una proposta que no es planteja des del discurs i la postura del no (anti), sinó des del convenciment que podem generar millors condicions per al difusió cultural, garantir el suport a la creació i els creadors, consolidar l'accessibilitat universal; i alhora un compromís en la defensa de la diversitat cultural i de la llibertat.

La nostra proposta que situem en el marc d'avançar en aquest drets la plantegen des d'una posició oberta i de debat els creadors, artistes intèrprets i executants, els usuaris i les empreses.

Una proposta que ha de suposar superar el marc actual que entenem en molts aspectes superat per la nova realitat de la Societat de la Informació.

Els punts de la nostra proposta que no ha de suposar cap situació de buit en el reconeixement de tots els drets i objectius que volem aconseguir, es fonamenta en:

- Un primer compromís amb la creació immediata de la Comissió amb presència de creadors, consumidors i indústria per elaborar el nou marc legal de l'autoria, la creació i l'accés.
- Supressió del cànon digital indiscriminat, tal com estableix la sentència de 21 d'octubre de 2010 del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.
- Garantir la devolució per part de les societats de gestió a les administracions públiques, empreses i particulars, de totes aquelles quantitats abonades en concepte de propietat intel·lectual que les societats de gestió no en tenien la representació.
- Retorn dels pagaments efectuats per les administracions públiques en concepte de cànon digital.
- Canvis legislatius per adequar la llei als principis plantejats: dret d'autor, nou marc de les societats de gestió adequant-lo al control públic.
- Cànon a les operadores de telecomunicacions.
- Gestió pública: creació d'un fons estatal per l'autoria, impuls als nous creadors i a la societat digital.
- Difusió i suport a les noves llicències lliures (copyleft)
- Impuls del domini públic.

430. Aprovar la **Llei de les Arts que estableixi el marc de les diferents polítiques a desenvolupar** des de la perspectiva de normes reguladores genèriques i respectuoses amb la distribució de competències, i com a servei públic que contemplin les definicions, els sistemes generals de cadascuna de les arts, els drets i deures, l'àmbit educatiu, les regulacions específiques i els seus àmbits i la creació del Consell estatal corresponent amb representació de la realitat

competencial, la representació municipalista i els sectors corresponents i societat civil.

Altres propostes

431. **Normativa de seguretat als estàndards europeus i impuls dels cossos d'inspecció.**
432. **Crear el Consell Interterritorial d'arxius**, potenciació de la inspecció arxivística i modificació d'elles normes reguladores dels arxius estatals. Especialment del *Archivo Histórico Nacional*.
433. **Crear els sistemes museístics nacionals**, tenint present les realitats i equipaments que existeixen arreu de l'estat i que conformen patrimoni nacional (per exemple a Catalunya el MNAC, MACBA...)
434. **Revisar i adequar la Llei del Patrimoni** al nou marc competencial i a les noves realitats patrimonials. D'una llei conservacionista i proteccionista exclusivament a una llei que afronti la nova realitat territorial, noves definicions i conceptes, aprofundiment en el patrimoni natural, potenciació del valor social i pedagògic del patrimoni i d'elles noves tecnologies.
435. **Revisar la Comissió d'avaluació patrimonial**. Adequar la mateixa a les realitats diverses patrimonials creant les corresponents subcomissions, en especial la **Junta de valoració i qualificació d'art contemporani**, integrada per membres experts independents.
436. **Modificar l'1% cultural**, canvi de les orientacions i destins atenent als diferents vessants patrimonials materials i immaterials. Major i millor distribució territorial i unes fórmules clares d'accés a les administracions locals amb intermediació dels governs corresponents. Impuls a la creació contemporània i garantint els usos públics i socials dels mateixos, en especial els que afecten als bisbats tot garantint reciprocitat en els ajuts, serveis públics, usos i difusió.
437. **Revisar els estatuts de la *Fundación Instituto de la cultura gitana***. Adequació de la representativitat d'aquesta comunitat i gestió transparent.

Eix de polítiques socials

Situació Actual i Balanç

Els indicadors que mesuren l'Estat del Benestar fan evident la distància que ens separa en aquesta matèria respecte la resta de membres de la UE 25 (la mitjana UE 25 destinada a inversió social és del 26.5% del PIB front el 22.7% de l'Estat Espanyol). Aquestes diferències fan referència al conjunt de transferències socials i serveis públics que son elements fonamentals de la protecció social però és important assenyalar la importància de la creació d'ocupació de qualitat i l'orientació de la política econòmica pel desenvolupament del nostre Estat Social.

La crisi financera mundial ha estat un catalitzador per a l'explosió del nostre model de creixement i ocupació. La posterior recessió ha acabat afectant als ingressos públics i la reducció accelerada del dèficit ha acabat afectant a les partides socials. La sortida social a la crisi que el Govern propugnava defensar ha acabat convertint-se en un contundent ajust social, retallant a curt termini salaris dels treballadors públics, congelant pensions, eliminant la retroactivitat de les prestacions de la Llei d'Autonomia Personal i Dependència i reduint programes de serveis socials.

També s'han articulats mesures que, més enllà de cercar estalvis a curt termini per a complir amb les exigències del dèficit públic, afecten de forma estructural al nostre model social: una reforma que abarateix l'acomiadament i retalla drets laborals, una reforma en les pensions que rebaixa les expectatives en les prestacions dels futurs pensionistes i més recentment una reforma constitucional que suposa un gran risc pel manteniment de les prestacions i institucions bàsiques de l'Estat de Benestar.

Aquestes reformes i retallades operen sobre un serveis socials poc desenvolupats, que són d'altra banda una potencial font de creació d'ocupació, sobre unes pensions relativament baixes, i sobre uns nivells de pobresa que ni tan sols en els anys d'expansió econòmica es van reduir sensiblement.

Paral·lelament, el PSOE ha renunciat a una política fiscal progressiva en matèria d'ingressos per a millorar la redistribució de les rendes i comptar amb recursos suficients per al finançament de la inversió social. El problema principal del nostre model de protecció social és que es deslliguen els reptes socials, de la política fiscal, de la política d'ingressos, com si la despesa pública no depengués de les possibilitats o les restriccions alhora d'incrementar la inversió social.

Fins i tot, la legislatura anterior on es presumia de superàvit tampoc es va aprofitar per aconseguir incrementar la inversió social. El govern del PSOE va donar preferència a les mesures adreçades a l'obtenció d'un fort impacte publicitari, i no va executar mesures adreçades a l'exercici efectiu dels Drets Humans i amb capacitat de transformació social. L'exemple més clar va ser el xec nadó que es va convertir en el tema estrella de la política social amb un pressupost de 1.300 milions d'euros en detriment d'una xarxa de serveis de suport a la petita infància: escoles bressol, formació i orientació de pares i mares, etc.

La IX legislatura s'ha caracteritzat, doncs, pel seu accent antisocial, el darrers Pressupostos Generals de l'Estat pel 2011 són un bon exemple: revalorització de l'1% de les pensions mínimes, SOVI i pensions no contributives, la resta de pensions es congelaven, retallaven en un 12% el "Plan Concertado de Prestaciones Básicas de Servicios Sociales", mentre que les necessitats socials dels ajuntaments es multiplicaven per tres, aquests veien com la partida per a cobrir emergències socials es reduïa, el Pla d'Acció per a Persones amb Discapacitat disminuïa un 43%, el Programa d'Atenció a la Infància un 16%, s'incomplia amb l'ampliació del permís de paternitat fins a 1 mes, i el més greu es disminuïa el pressupost destinat al desenvolupament de la Llei d'Autonomia Personal en un 5.26% mentre que incrementava en un 41% el nombre de persones beneficiàries.

L'única novetat legislativa s'ha concretat en la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat, però ni tan sols aquesta pot ser qualificada com un avenç, doncs ha acabat convertint-se en una llei òmnibus que no aborda cap dels punts clau que requereixen inversió. Com a exemple, destacar que La Llei d'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència continua sense garantir la vida independent de les persones amb diversitat funcional (art. 19 de la Convenció) i perpetua la seva institucionalització residencial i familiar. Respecte a l'educació inclusiva (art. 24 Convenció) cada vegada es segreguen més alumnes en escoles especials en contra de la voluntat dels pares i mares, i molts dels que van a escola ordinària no reben els suports necessaris.

La tant anunciada Llei d'Igualtat de Tracte finalment no ha estat tramitada i l'actualització de la legislació sobre protecció a la infància en casos de desemparament i per agilitar els processos d'adopció i acolliment per tal d'evitar al màxim l'internament en centres tampoc s'ha arribat a abordar.

Ens trobem doncs, davant dos grans reptes, el primer vincular els reptes socials amb la política fiscal i la política d'ingressos, el segon, fer front al canvi de paradigma que s'obre on el paper de l'Administració com a garant de la justícia social es posa en entredit, a favor d'aquells qui atribueixen a la persona les causes de la seva situació, desmantellant totes les formes de solidaritat social que han perdurat fins ara.

Model d'ICV-EUiA de Serveis Socials

Vivim en una societat on cada dia les desigualtats socials es fan més evidents. En els darrers 20 anys la societat catalana, i l'espanyola, han vist com s'establia un sistema socioeconòmic on s'incrementaven les diferències de riquesa.

La crisi econòmica que aquest model ha provocat, i moltes de les solucions plantejades pels governs occidentals, han agreujat encara més les diferències entre qui més té i qui menys té.

ICV-EUiA defensem la necessitat d'un canvi radical, i la construcció d'un veritable Estat del benestar, on les polítiques de benestar social ocupin un paper cabdal.

Els 5 eixos en els que emmarquem la nostra actuació són:

1. Polítiques per a la redistribució social

Polítiques orientades a l'increment de la inversió social fins a convergir amb la mitjana de la UE-15. Això requereix una política fiscal i pressupostària alternativa, d'esquerres i redistributiva.

2. Polítiques orientades a superar desigualtats emergents

Polítiques de superació de les desigualtats per motiu de l'edat, la modalitat de família o convivència, l'origen, l'opció o la identitat sexual, la diversitat funcional...

3. Polítiques de vida quotidiana (gènere / temps)

Les polítiques adreçades a la consecució del benestar quotidià, relacional, solidari. Les que situen la vida quotidiana en el centre de la transformació social (noves relacions de gènere, nova distribució social dels temps...)

4. Polítiques que incorporen nous valors

Aquelles que posen l'èmfasi en l'autonomia personal, en la possibilitat de desenvolupar, en igualtat de condicions, tots els projectes vitals: renda bàsica de ciutadania, programes de vida independent de les persones amb diversitat funcional. I aquelles que incorporen els drets civils de nova generació: memòria històrica, mort digne...

5. Polítiques basades en els Drets Humans

Les que prioritzen les mesures i accions més lligades a l'exercici efectiu, ple i en igualtat de condicions de tots els Drets Humans – civils, polítics, econòmics, socials, culturals – de les persones a les que s'hi adrecen.

El model que des d'ICV-EUiA defensem, es defineix a partir dels següents criteris:

- Universalitat dels Serveis Socials com a dret de ciutadania que s'ha de poder exercir, i que els equipara als serveis educatius i de salut.

- Garantia de l'autonomia personal, entesa com el dret a viure de forma independent, prioritzant per sobre de la institucionalització la permanència de les persones en el seu entorn habitual – llar, feina, estudis, vida comunitària, social i cívica - .
- Pobresa 0.
- Planificar, implementar i avaluar les prestacions i serveis cercant la transformació de les situacions de dominació i/o dependència en emancipació personal i col·lectiva, entenent que si no transformem perpetuem.
- Proximitat, aplicació del principi de subsidiarietat i suficiència de recursos arreu del territori.
- Corresponsabilitat entre totes les administracions públiques: estat, administracions autonòmiques i ens locals.
- Caràcter educatiu del conjunt de mesures, serveis, programes i equipaments.
- Diversificació i flexibilitat de l'oferta amb la xarxa pública com a eix vertebrador.
- Participació de les persones implicades, de les organitzacions i del Tercer Sector Social, en el disseny i aplicació de les polítiques socials.
- Prioritat de les actuacions de caire preventiu amb compromís de mecanismes de detecció de les necessitats i de coordinació interinstitucional dels diferents sistemes.
- Globalitat: mirant de manera integral les situacions i problemàtiques dels individus, famílies i grups amb necessitats i problemàtiques socials.
- Valoració i inclusió de la diferència.

Propostes

Política d'inversió social

No es poden disminuir els recursos d'inversió social sinó tot el contrari. ICV-EUiA aposta per una reforma fiscal i financera que permeti incrementar els recursos que destinen a polítiques de benestar social.

Entenem que “la despesa social és inversió de futur”, ja que assegura la sostenibilitat del nostre sistema de llibertats, drets i benestar, i crea nova ocupació. La cohesió social és la millor garantia del nostre futur com a societat, per això:

438. Incrementar durant dues legislatures la inversió social fins a la mitjana europea i en tot cas, com ja hem dit anteriorment, en el Congrés del diputats promourem una Llei Orgànica per al Finançament de la Cohesió a Europa en Serveis Socials i Salut (LOFCESSS) que assegurí que no es pugui reduir l'import total anual de la despesa ni en serveis socials ni en salut i que el govern central i els autonòmics estiguin

obligats a convergir amb l'Europa en despesa en polítiques socials i de salut.

439. Ampliar la cobertura pública d'aquells programes i serveis socials que són generadors d'ocupació i que creen condicions favorables per a la incorporació de la dona al mercat de treball en condicions d'igualtat.

POBRESA 0: Lluita contra la pobresa i política de garantia de rendes.

ICV-EUiA vol donar visibilitat a un problema social molt greu, que afecta centenars de milers de persones. L'eradicació de la pobresa s'ha de convertir en un objectiu de la nostra societat.

La pobresa nega oportunitats a persones de totes les edats. Avui, les conseqüències socials que té i tindrà la crisi econòmica estan essent més palpables entre els sectors més desfavorits, i sobretot en la part més feble de la nostra societat, la infància i les persones grans. La taxa de risc de pobresa de les persones menors de 16 anys a l'Estat Espanyol es situa en un 24.5% i la de persones majors de 65 anys en un 24.6%.

El gran repte d'un nou Govern d'esquerres és superar les grans diferències existents amb Europa i fer que l'Estat Espanyol i Catalunya esdevinguin un dels països capdavanters en l'eradicació de la pobresa.

La política per la igualtat i contra la pobresa d'ICV-EUiA s'articulària en el Programa Pobresa Zero, a aplicar progressivament la propera legislatura 2011-2015.

Desenvolupar un programa integral a favor de la inclusió social exigeix l'aprofundiment de l'Estat del benestar, d'un sistema de protecció social efectiu. La sanitat, l'ensenyament, l'habitatge, les polítiques actives d'ocupació i la renda bàsica de ciutadania són serveis públics bàsics per evitar l'exclusió social.

El repte rau en donar una resposta preventiva i no pal·liativa com s'està fent ara, necessitem respostes estables i no conjunturals.

Així, en la línia del que planteja l'Estratègia de Lisboa de reduir l'índex de pobresa en un 10%, proposem:

Garantir que l'Estat Espanyol destini una partida econòmica a cobrir els ajuts alimentaris que deixi d'aportar el Fons Europeu d'Excedents alimentaris.

ICV-EUiA volem aconseguir un estat amb Pobresa 0. Per aconseguir-ho cal aplicar un conjunt de mesures que afecten a diversos àmbits com l'ocupació, l'educació, l'habitatge i les prestacions (individuals i familiars). En el marc de la

propera legislatura, el compromís concret que pren ICV-EUiA amb la societat és garantir a totes les llars de l'Estat espanyol un nivell d'ingressos per sobre de la línia de pobresa relativa.

440. Impulsar la Llei de Reordenació integral de les PNC (pensions no contributives) per tal de millorar la cobertura, aclarir l'àmbit de les prestacions i introduir nous models de protecció.

441. Millora substancial i urgent de les prestacions econòmiques.

- Millorar i unificar les pensions més baixes (actualment la pensió no contributiva és de 347 euros mensuals, establint per llei la Pensió Bàsica Universal per sobre de l'índex de suficiència, com a mínim, i on els requisits per cobrar-la siguin ser major de 65 anys amb una unitat de càlcul fonamentada en els drets individuals i no en la renda familiar.
- Incrementar la pensió mínima contributiva fins a situar-la prop de l'SMI, que entenem hauria de ser de 1.100€, incorporant el sobrecost afegit que comporta viure amb diversitat funcional en un medi social discriminatori.
- Millorar les pensions de viduïtat fins a constituir el 70% del salari o la pensió, de la parella, 100% en cas d'ingressos insuficients, i essent aquesta superior a la Pensió Bàsica Universal.
- Suprimir el límit del 25% autonòmic per complementar les pensions no contributives.

442. Reclamem la transferència del major nombre de fons a les CCAA i als ens locals per a l'elaboració i aplicació de Plans d'Inclusió que englobin el conjunt d'aquestes mesures, i la urgent dignificació del conjunt de prestacions mínimes que depenen de l'estat.

443. Situar la renda bàsica (renda mínima garantida universal) com a horitzó. Proposem que el govern estatal generi un únic fons per a totes les pensions i prestacions econòmiques de l'estat amb finalitat social, per crear una sola renda bàsica universalitzada, amb possibilitats de participació autonòmica que garanteixi uns ingressos mínims a totes les persones sense ingressos. **Cap ciutadà/ana hauria de tenir una renda inferior a l'IRSC (Índex de Renda de Suficiència de Catalunya), que per al 2011 és de 569.12 euros mensuals.** (Aquesta renda hauria de tenir en compte el sobrecost afegit que comporta viure amb diversitat funcional en un medi social discriminatori)

La RB és un pagament que els poders públics realitzen mensualment a cada ciutadà, ciutadana o persona resident en el seu territori, de forma individual, incondicional i amb total independència de qualsevol altre ingrés o font de renda que es pugui tenir.

444. Elaborar en coordinació amb les CCAA l'**Estratègia Estatal per a la prevenció i eradicació del sensellarisme i l'exclusió residencial**, que com a mínim contempli els següents eixos:

- Prevenció del sensellarisme
- L'habitatge com a eix central de l'estratègia
- Enfortiments dels Drets Humans de les persones sense llar
- Coordinació institucional i enfortiment del tercer sector

445. Impulsar les empreses d'inserció potenciant la reserva del mercat públic i concursos amb clàusules socials, el suport a les experiències d'enclavament i la reserva real dels llocs de treball en les empreses ordinàries i en les diferents administracions. A tal efecte es contemplarà un **nou tribut que gravi a aquelles empreses que no compleixin amb la legislació sobre mesures alternatives a la integració de persones amb diversitat funcional**.

Millora del finançament de la Llei de Dependència, prioritització i potenciació dels aspectes d'autonomia personal

La Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i d'Atenció a les Persones en situació de Dependència, és l'avenç amb més potencial en política social de l'anterior legislatura. Una llei que, tot i no dependre del Sistema de Seguretat Social i de les cotitzacions, tal i com ICV-EUiA hagués desitjat, representa un primer pas cap a uns serveis socials de qualitat, garantistes i plenament universals, amb capacitat de transformar situacions de dependència en vides independents; tant de les persones que necessiten suports per a les activitats quotidianes com de les famílies -molt majoritàriament dones- que es veuen forçades a fer una assistència no remunerada i sense cap dret laboral.

Tot i això la seva aplicació, al igual que la resta de mesures socials de la darrera legislatura ha estat mancada de planificació i de recursos, de la qual se'n deriven mancances com: la prestació econòmica per l'assistència personal està restringida a les persones amb gran dependència (Grau III), no es contempla la cobertura d'activitats de participació en la vida comunitària, no es permet fer una valoració individual de les hores necessàries de suport, no es contempen mecanismes d'autogestió que empoderin la persona, s'imposen uns topalls individuals molt per sota del cost mitjà d'una plaça residencial per a persones amb diversitat funcional i s'aplica repagament en forma de reducció de les quanties en funció de renda. A més, l'assistència tecnològica (ajuts tècnics, supressió de barreres i adaptació de l'entorn) resta supeditada a disponibilitats pressupostàries.

Entenem que és necessari potenciar la vida independent de les persones amb diversitat funcional, i impulsarem polítiques que ho afavoreixin. Cal

fer actuacions per evitar, quan així sigui possible, caure en situacions dependència. És el cas de moltes persones amb diversitat funcional, que amb suports tècnics i socials podrien dur a terme una vida independent i evitar la seva institucionalització en residències i en l'àmbit familiar. Ens comprometem a estendre la figura de l'assistent personal per a les persones amb diversitat funcional que ho requereixin, i que vulguin optar per aquesta alternativa.

Es tracta de superar les perspectives de caire assistencial, tecnocràtic i paternalista, i apostar fort per un model de polítiques que facin possible l'autonomia i la vida independent a les persones amb discapacitats, de manera que puguin desenvolupar de forma plena els seus projectes vitals i col·lectius.

Es tracta també de la consecució de l'autonomia personal des de dinàmiques de participació i protagonisme, per tal d'esdevenir subjectes actius dels canvis. I tot plegat garantint la sostenibilitat econòmica del sistema, atès que en tots els projectes pilot desenvolupats a Catalunya i a l'Estat Espanyol la inversió mitjana en assistència personal es manté sempre un 30%-40% per sota del cost mitjà d'una plaça residencial per a persones amb diversitat funcional.

Per això la proposta d'ICV-EUiA es concreta en:

446. Un **finançament suficient, estable i sostingut** en el temps que garanteixi el correcte desplegament autonòmic.
447. **Prevenir i superar la institucionalització de persones**, tot prioritant l'assignació de recursos i les mesures de promoció de l'autonomia personal.
448. **Adequar les quanties de les prestacions econòmiques previstes en funció de les necessitats assistencials**, expressades en hores de suport, que determini cada Programa Individual d'Atenció; cal atendre cada persona, no "graus o nivells".
449. **Millorar la figura de l'assistent personal** com a eina fonamental per a exercir el dret a la vida independent i a la igualtat d'oportunitats. Cal més formació i major valorització professional de l'ocupació en el sector del benestar social i la cura de les persones. S'han de garantir unes condicions laborals i salarials dignes en el sector de la cura i el serveis de benestar.
450. **Incorporar l'assistència tecnològica com a dret subjectiu**, garantint el seu finançament a totes les persones que en tinguin necessitat.
451. **Fer un pla de desinstitucionalització de les persones amb diversitat funcional**, amb calendari i pressupost, que comenci per implementar la Recomanació CM/Rec(2010)2 del Comitè de Ministres

sobre la desinstitucionalització i la vida en comunitat dels infants amb diversitat funcional.

452. **Incorporar la formació en drets de les persones amb diversitat funcional** per a facilitar-los l'adopció d'un model de vida independent.

453. Revisar els paràmetres econòmics de la llei per tal d'incorporar el **greuge econòmic que suporten les persones amb diversitat funcional**.

454. La creació d'una **Agència Independent de Supervisió de la Llei** i en general dels drets socials, complementable amb l'impuls d'adjunts a les sindicatures de greuges o defensors del poble, convenientment especialitzats.

455. Crear una xarxa de serveis públics de cura que, des de la proximitat, atengui d'una manera integral les demandes de la Llei de dependència.

Polítiques de suport a totes les famílies

Els canvis profunds en les estructures i les relacions familiars dibuixen una de les dimensions més rellevants de la transformació, en termes de vida quotidiana, que experimenta avui la nostra societat. Aquests canvis que es presenten amb intensitat i dinamisme i generen en simultani potencialitats i necessitats emergents. Cal donar-hi resposta des de valors d'esquerres, ecologistes i feministes, que s'han de traduir en una nova generació de polítiques públiques de suport a totes les famílies.

La nova realitat familiar és un terreny on se segueixen projectant percepcions diferents i valors en disputa. Des de l'esquerra verda i feminista que expressa ICV-EUiA, cal construir narratives, vivències i polítiques familiars alternatives, basades en valors i pràctiques tangibles de vida quotidiana (vincles, afectes i emocions, intercanvis, suports...). Polítiques que poden projectar-se en moltes dimensions.

Des d'ICV-EUiA prenem el compromís d'impulsar un model de polítiques de suport a les famílies basat en els criteris següents:

- Generar les condicions que permetin desenvolupar tota la diversitat de projectes i models familiars en igualtat de condicions, sense discriminacions.
- Fer possible el dret a la família, és a dir, a unes relacions familiars de qualitat en el marc d'un nou model d'articulació entre el temps familiar i la resta d'àmbits de la vida quotidiana.

- Connectar les polítiques de família als objectius de feminització de la societat i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en totes les esferes.
- Lluitar contra les desigualtats socials de família, és a dir, contra les situacions d'exclusió social que tenen el seu origen en contextos de precarietat i de desestructuració familiar.
- Generar les condicions que facin possible la maternitat/paternitat desitjada. Així com elements de suport integral als processos d'educació i socialització dels nens i les nenes en el marc de les famílies.
- Dissenyar els dispositius de suport necessaris per a donar suport a les famílies davant de situacions de crisi, de canvi de cicle i de tasques de cura i afecte a membres de la família en situació de dependència.

Tant els compromisos amb la petita infància com amb les persones amb diversitat funcional i amb la gent gran (que presentem més endavant) es poden considerar polítiques de suport a les famílies, des d'una perspectiva que connecta amb els valors de la igualtat, l'autonomia personal i la diferència. Tot i així, hi ha altres dimensions de la política familiar que van més enllà i que complementen la universalització dels serveis de proximitat.

456. La **Transferència Familiar Directa i Universal**, com a eina per fer possible la paternitat i la maternitat lliurement desitjada. Proposem que es generi un Fons estatal gestionat i complementable per les CCAA, que estableixi una prestació econòmica entre el 20 i el 25% de l'SMI, per a totes les famílies amb fills/es de 0 a 16 anys. Universal de 0 a 6, i en funció de renda i situació de 6 a 16.

En funció de la conjuntura econòmica, el programa s'iniciarà progressivament, començant per les famílies amb les rendes més baixes amb l'objectiu que sigui sostenible.

Caldrà establir una gradació de quantitats en funció del nombre de fills i filles, i fixar una TDF màxima.

Els serveis educatius per a la petita infància

457. **ICV-EUiA es compromet a impulsar un model de política d'atenció a la petita infància (de 0 a 3 anys) definida a partir dels principis:**

- Universalitat i caràcter educatiu.
- Oferta diversificada i flexible, amb la xarxa pública com a eix vertebrador.
- Participació i corresponsabilitat.

Polítiques de suport al tercer sector i promoció de l'associacionisme

ICV-EUiA aposta decididament pel paper protagonista de la gestió pública en un sentit ampli d'aquest concepte. **Allò públic no són només els serveis propis de l'Administració, sinó també les entitats d'iniciativa social** que a Catalunya han jugat un paper essencial. Cal doncs reconèixer el paper cabdal que han jugat les entitats del Tercer Sector Social en el desenvolupament del nostre sistema de serveis socials cobrint els dèficits existents històricament. Aquest reconeixement de la interlocució amb el sector com a agent social, hauria d'anar acompanyat d'un major nombre de mesures de suport públic.

L'eficàcia del sector dels serveis socials no es pot mesurar per criteris mercantils i d'abaratiment de costos via degradació del servei sinó per criteris d'equitat, benestar, cohesió social, universalització, transformació social, emancipació personal i col·lectiva, empoderament de les persones que reben suports, professionalització i qualitat contrastada i supervisada pels responsables públics.

En aquest sentit l'Estat haurà de vetllar perquè a tots els nivells de l'administració s'aposti per l'establiment de la concertació com a base de la relació públic-privat. Definició clara de les condicions d'acreditació per assegurar la qualitat: ràtios de professionals, equipaments, suports centrats en la persona, avaluació de l'impacte emancipador, condicions materials i funcionals adequades.

458. Pla de foment del desplegament de serveis socials de qualitat, entenent-los com a generadors d'ocupació, tant pública com de la iniciativa privada i/o del Tercer Sector. Apostem per l'elaboració d'un Pla per la qualitat dels serveis socials adreçat a millorar el conjunt dels serveis públics. En aquest sentit, proposem la redacció i aplicació d'un **Pla de suport al Tercer Sector Social** que com a mínim contempli els següents eixos:

- Modificació de la llei de subvencions de cara a simplificar i agilitar els procediments
- Instar el Govern de l'Estat que impulsi una reforma del sistema de l'IVA en allò relatiu a l'exempció i la contractació pública.
- Traspàs i territorialització del 0'7% de l'IRPF
- Pla de formació continua pels professionals (remunerats o no) del Tercer Sector
- Línies de crèdit específiques, accés als ajuts
- Prioritat en la contractació pública, clàusules socials
- Avaluació de l'impacte emancipador de cada programa o servei
- Participació de les plataformes autonòmiques del Tercer Sector al Consell Econòmic i Social i al Consell Estatal d'ONGs
- Promocionar l'associacionisme i la iniciativa social com a forma clau de participació ciutadana.
- Llei de Mecenatge (millora dels incentius fiscals per a les aportacions de persones físiques i empreses).

- Drets laborals dels treballadors i les treballadores. Defensem uns serveis públics que redundin en benefici dels usuaris, però també en el dels professionals, amb treballadors amb drets i garanties i no treballadors precaris de subcontractes privades.

Accessibilitat universal i disseny per a tothom

Amb l'aprovació de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat s'han incorporat amb força en les polítiques públiques els conceptes de no discriminació, acció positiva i accessibilitat universal.

Es considera Accessibilitat Universal la condició que han de complir els entorns, béns, processos, productes i serveis, així com els objectes o instruments, eines, dispositius per ser comprensibles, utilitzables i practicables per a totes les persones en condicions de seguretat i comoditat i de la manera més autònoma i natural possible.

ICV-EUiA defensarà i exigirà una actuació contundent per a l'acompliment de la legislació d'accessibilitat incorporant-la des d'una perspectiva transversal en àmbits com l'edificació, l'urbanisme, la comunicació, els mitjans audiovisuals, les noves tecnologies de la informació, l'educació, la cultura, el lleure i, amb especial rellevància, els transports públics.

459. ICV-EUiA es compromet al compliment immediat i estricte de la LIONDAU -Llei d'Igualtat d'Oportunitats i Accessibilitat Universal- que inclogui els sistemes d'arbitratge i els currículums formatius, modificació dels elements discriminatoris que conté la pròpia LIONDAU (en comptes de 5% de taxis accessibles 100% taxis per a tothom, en comptes de 1 vaixell accessible per trajecte totes els vaixells accessibles per a tothom), màxima contundència en l'àmbit d'inspecció, un pla d'ús de noves tecnologies per facilitar les denúncies i la creació d'una figura específica dins del Defensor del Pueblo i del Síndic de Greuges.

460. Impulsar el sector de la rehabilitació, adaptació i domotització d'habitatges . Exigir que tots els habitatges nous siguin accessibles i incorporin la preinstal·lació domòtica en el seu disseny per tal d'assegurar que, en cas de necessitat, es podran instal·lar tots els suports domòtics i de control de l'entorn.

Les polítiques de garantia d'oportunitats socials i educatives per la infància i l'adolescència

La pobresa nega oportunitats a persones de totes les edats. Avui, les conseqüències socials que té i tindrà la crisi econòmica estan essent més palpables entre els sectors més desfavorits, i sobretot en la part més feble de

la nostra societat, la infància. El 2010 un 24,5% dels menors de 16 anys a l'Estat espanyol estaven en situació de risc de pobresa relativa. Els infants són el grup d'edat en el que l'impacte reductor de les transferències socials és menor: redueixen la pobresa en 6,5 punts en els infants, mentre que per al total de la població la redueixen quasi 20 punts (INE).

Aquesta pobresa afecta als infants de perfils diversos, però especialment aquells en els grups més vulnerables, els estrangers o els fills de famílies sense feina o monoparentals.

La pèrdua d'oportunitats en la infància no sempre es pot recuperar més tard, ja que la infància és una única finestra d'oportunitat i desenvolupament. La pobresa que pateixen nens i nenes, fins i tot durant períodes curts, pot afectar la resta de les seves vides.

El principal objectiu de les polítiques d'infància ha de ser aconseguir l'acompliment real de l'exercici dels seus drets. Per això proposem:

461. Elaborar i implementar un **Pla Estatal contra la Pobresa Infantil** d'acord amb la recomanació del Comitè dels Drets de l'Infant de 2010 en el marc d'un model social de suport a les famílies i a la infància, que permeti una acció coordinada, complementària i eficaç de les administracions públiques per tal de reduir la xifra de dos milions de nens i nenes que viuen a l'Estat espanyol en llars amb ingressos per sota del llindar de la pobresa. Els objectius concrets d'aquest pla serien, entre d'altres:

- Adoptar mesures de xoc destinades a reduir l'impacte de les situacions de pobresa sobre la infància
- Establir un paquet mínim de beneficis per als infants comú a totes les administracions públiques
- Avançar cap a la universalització d'una educació de 0 a 3 anys de qualitat, gratuïta per a les famílies amb menys recursos i assequible per a la resta.
- Afavorir especialment l'ocupació de les persones amb fills i filles menors a càrrec mitjançant polítiques actives de treball i de conciliació de la vida laboral i personal, amb especial atenció a les famílies on ambdós progenitors estan a l'atur.
- Incrementar l'èmfasi en la protecció social dels col·lectius d'infància més vulnerables: infants immigrants, en institucions, amb diversitat funcional, i nens i nenes en famílies nombroses i monoparentals amb baixos nivells de renda.

462. Que qualsevol mesura de suport als diferents grups familiars tingui com a objectiu **fer efectiu el dret dels infants a viure amb persones adultes que els cuidin adequadament**. Ampliar l'ajuda a les diferents famílies no ha d'estar al servei del natalisme sinó de fer possible exercir de pare o mare de manera estimuladora i positiva. Un dels eixos d'aquesta proposta es concretarà en un **pla per implementar la**

Recomanació CM/Rec(2010)2 del Comitè de Ministres sobre la desinstitucionalització i la vida en comunitat dels infants amb diversitat funcional.

463. L'atenció a la infància en les situacions de desprotecció i de vulneració dels seus drets ha de ser el nucli de les polítiques globals d'infància, a tots els nivells de competències, evitant que quedin relegades a simples preocupacions del sistema protector, per això cal **reformar la Llei Orgànica 1/1996 de protecció jurídica del menor** amb la finalitat d'establir criteris d'intervenció comuns en les administracions i garantir el control judicial de les decisions que afectin al drets fonamentals dels infants.

464. **Aprovar una Llei Orgànica de Mesures Integrals per combatre la Violència contra la Infància.** Igualment, proposem la posta en funcionament d'accions de sensibilització social destinades a la lluita contra els maltractaments, violències i abusos de tota mena envers els menors en el si de les relacions familiars. S'han de modificar adequadament les lleis penals i civils per a evitar que els infants continuïn sent la víctima oblidada de tots els conflictes adults i que les actuacions de la justícia comportin una nova victimitació, per això proposem

465. Modificar de manera efectiva les principals lleis que afecten a la infància per a que aquesta necessàriament incorpori els interessos, sentiments i opinions dels infants. De la mateixa manera proposem que en l'activitat legislativa es revisi la normativa per a comprovar que s'ha tingut en compte la perspectiva de la infància (de la mateixa manera que s'incorpora la perspectiva de gènere) es proposa la **incorporació d'un informe d'impacte sobre la infància en totes les disposicions normatives de caràcter vinculant.**

Les polítiques de garantia de drets i necessitats de la gent gran

ICV-EUiA creu que la gent gran ha de participar activament i de manera integral en la societat. Una societat que ha de vetllar de manera equilibrada i equitativa pel conjunt de necessitats i expectatives de totes les persones independentment de l'edat, el gènere, les diferències funcionals o la condició sexual. Volem que se'ls reconegui la contribució al benestar del país i el paper que han jugat i continuen jugant en relació amb la gent que els és propera, en relació amb les comunitats on viuen i es relacionen, i en relació al conjunt del país i del món.

Cada dia s'incrementa més el nombre de persones grans, per la qual cosa els recursos i esforços per fer efectius els seus drets també creixen

substancialment. **ICV-EUiA es compromet a treballar per garantir-los la qualitat de vida i la dignitat en el seu procés d'envelliment.**

Les persones grans han de seguir essent, el màxim de temps possible i amb els suports necessaris, tan útils i autònomes com resultin de l'exercici ple de la seva ciutadania. Treball i jubilació s'han convertit en termes irreconciliables. I no entenem, ni volem, que ho puguin seguir sent.

No és el mateix ser gran si ets home que si ets dona. ICV-EUiA es compromet a treballar per tal que les pensions de viduïtat, on les dones són les més perjudicades, passin a cobrir les necessitats de cada cas.

No és el mateix viure sol que viure en família, per la qual cosa farem que les famílies on visqui gent gran siguin dotades de les prestacions i/o els serveis que necessitin per poder viure amb dignitat, i dotarem els qui viuen sols dels suports necessaris perquè puguin seguir vivint de manera independent si és el seu desig, o bé si ho prefereixen d'apartaments tutelats o, si ho volen, de residències assistides o públiques.

Com a prioritat, però, creiem que el dret a viure i envellir dignament a casa és fonamental per al benestar de la gent gran.

No és el mateix viure al món rural que viure a la ciutat. Volem i ens comprometem a treballar per tal que la gent gran que viu a pobles o zones rurals gaudeixi dels mitjans òptims per atendre les seves necessitats.

La gent gran ha d'esdevenir subjecte actiu en la creació de les condicions de vida dignes. La gent gran ha de treballar en defensa del medi ambient per deixar un món habitable i sostenible. Ha de tenir protagonisme en els diferents ambients de la societat: culturals, educatius, polítics, etc.

Per unes pensions dignes. Cap persona gran en situació de pobresa.

Les persones que cobren pensions han de poder viure dignament amb el que cobren. S'han de millorar les pensions en general, i les de viduïtat i les no contributives en particular. S'ha d'acabar amb la pobresa de moltes dones que han de malviure amb les pensions actuals.

En definitiva, l'eradicació de la pobresa i la seguretat econòmica de la gent gran com a compromisos ineludibles d'una societat inclusiva, cohesionada i solidària.

L'Estudi sobre l'impacte de la crisi en la gent gran de la Creu Roja (juliol 2010) posa de manifest que la crisi econòmica no només afecta a les persones actives en el mercat de treball sinó que també incideix negativament en el col·lectiu de persones grans. Tot i que tenen garantides les seves rendes mitjançant el sistema de pensions, els resultats de l'estudi evidencien que la crisi els afecta a través de la seva xarxa informal, tant perquè han deixat de

percebre el suport dels seus fills/es que ara estan a l'atur o bé perquè han esdevingut refugi econòmic dels seus familiars amb problemes econòmics. Un 22,1% de les persones grans beneficiàries de programes socials de la Creu Roja han hagut d'ajudar a algun familiar per front a la crisi econòmica.

Per tot plegat, la garantia i suficiència d'ingressos del col·lectiu de persones grans esdevé una prioritat per a ICV-EUiA. Per això proposem:

- Millora del poder adquisitiu de les pensions: cap pensió per sota de l'IRSC.
- Millora de les pensions de viduïtat fins a constituir el 70% del salari o la pensió de la parella. 100% en cas d'ingressos insuficients.
- Compensació a les pensions mínimes per a l'eliminació de la deducció dels 400 euros.
- Supressió del límit del 25% autonòmic per complementar les pensions no contributives (PNC).

La gent gran, ciutadans i ciutadanes de primera.

Una persona jubilada no és de la 'classe passiva' i s'han de superar les polítiques socials només adreçades a entretenir-les, portar-les a passejar, etc.

Les persones que cobren pensions també han de ser considerades com un dels grans valors que tenim al nostre país. En conseqüència, han de passar a ser considerades com a actiu de primer nivell; se n'ha d'incentivar la participació social a partir del seu saber, la seva experiència, la seva capacitat d'aprenentatge i la seva disponibilitat.

466. Fomentar un **Pla Transversal que reconegui la Gent Gran com a ciutadans i ciutadanes de primera**, amb iguals drets i deures, però amb major capacitat d'implicació cívica per disponibilitat i experiència.

467. **Replantejar els programes d'"Envelliment Actiu" del IMSERSO** per reorientar-los cap a serveis adreçats a ciutadans i ciutadanes de ple dret.

Eix de seguretat

Situació actual i balanç

"La seguretat no es genera només a base d'estratègies purament reactives front els efectes més visibles de la inseguretat, sinó amb un tractament complet, profund i sostingut dels seus factors de risc; de manera que produir seguretat en una societat de risc com la nostra suposa actuar equilibrament,

des d'una visió integral, en la totalitat dels àmbits que configuren polièdricament la inseguretat" . **Jaume Curbet.**

A més de ser un dret bàsic, la seguretat garanteix que puguem gaudir de la resta dels drets fonamentals. L'experiència adquirida, tant en la pràctica de la gestió com en la reflexió política, a través de l'assumpció de la responsabilitat d'Interior en el passada legislatura a Catalunya, ens permet fer aportacions substancials, des de la radicalitat democràtica, per la modernització del sistema estatal de seguretat i emergències.

L'esmentada experiència ens ensenya que els motors d'aquesta modernització han de ser la incorporació de la recerca, el desenvolupament i la innovació a cadascun dels àmbits de la seguretat; la prioritització de les polítiques preventives; el foment de la participació i la col·laboració institucional; l'establiment d'un sistema de seguretat basat en la realitat plurinacional de l'estat; el desenvolupament de polítiques específiques per aquells col·lectius que es troben en situació de vulnerabilitat; la promoció de la proximitat, la professionalitat i l'ètica com a criteris determinants de l'actuació dels cossos i forces de seguretat de l'Estat.

Per tant, des del nostre punt de vista, que es el punt de vista de l'aprofundiment democràtic, benestar social i seguretat son conceptes complementaris; no poden existir polítiques de seguretat eficaces si no es fa front a la pobresa, l'atur, la xenofòbia, l'exclusió social, etc. mitjançant polítiques integrals d'ocupació i protecció social.

Aquesta mateixa voluntat d'aprofundiment democràtic que ha de guiar les estratègies de seguretat exigeix, com a condició fonamental, accentuar l'exigència professional i ètica de la policia, establint el caràcter civil de tots els cossos policials i obrint noves vies per fomentar la col·laboració i la complicitat de la ciutadania, a partir de la proximitat i el coneixement de la realitat social.

D'altra banda, per a una força política com la nostra, es necessari vetllar per contribuir a la sostenibilitat del país també des de les polítiques públiques de seguretat. En aquest sentit, cal destacar el desenvolupament de la prevenció dels riscos de protecció civil, les polítiques de trànsit que afavoreixen l'ús responsable del vehicle privat i les polítiques d'estalvi energètic i de responsabilitat social en el conjunt d'instal·lacions que configuren el sistema de seguretat pública de competència estatal.

Propostes

468. S'ha de dotar de mitjans adequats i personal suficient i especialitzat als agents públics que tracten casos de violència masclista, amb formació en la matèria a tot el personal que hi treballa.

469. **Establir, mitjançant llei orgànica, el marc normatiu que permeti crear un sistema de seguretat basat en la realitat plurinacional de l'estat**, concretant les capacitats autonòmiques i locals, i establint els mecanismes de cooperació adequats a l'esmentada realitat plurinacional.
470. **Promoure la recerca científica en seguretat, comproment inicialment un 2% del pressupost estatal en seguretat pública per aquest objectiu.** Fomentar l'establiment de convenis amb universitats i altres entitats de recerca sense ànim de lucre. Creació de l'Institut d'Estudis i Formació de la Seguretat i la elaboració del pla de carrera professional als cossos i forces de seguretat de l'Estat
471. **Crear la Comissió Interministerial per a la Seguretat Pública**, formada per representants de tots aquells ministeris que tinguin competències en àmbits que incideixen en el concepte integral de seguretat, per tal de proposar i acordar accions transversals en l'àmbit de la prevenció.
472. **Reformar la Llei de Protecció Civil per adaptar-la a l'actual realitat descentralitzada i quasi federal dels serveis de protecció civil de les comunitats autònomes.** La llei ha de tenir com a finalitat millorar els mecanismes de cooperació i resposta ràpida, a partir del respecte de les competències autonòmiques
473. **Establir el caràcter civil de tots els cossos policials.** Això implica culminar el procés de desmilitarització de la Guàrdia Civil.
474. **Establir un Codi d'Ètica bàsic per als cossos policials estatals. I recomanar i promoure l'establiment de codis d'ètica als cossos policials autonòmics i locals, que inclogui la creació de comitès d'ètica policial als nivells respectius.**
475. **Dedicar especial atenció a qui més ho necessita.** Reforçar els programes i protocols per a la prevenció de la violència masclista, la discriminació de les persones nouvingudes, el tràfic de persones i la persecució del delictes d'odi i discriminació.
476. **Continuar reduint les víctimes mortal de trànsit i les víctimes amb ferides greus.** Aprofundir els mecanismes de col·laboració amb les associacions de víctimes de trànsit per tal de millorar el seguiment i l'atenció especial a les víctimes i persones afectades.
477. **Enfortir els mecanismes de lluita contra el crim organitzat internacional en tots els seus vessants.**

478. **Incloure el Cos de Mossos d'Esquadra, com a policia integral, a l'espai Schengen**, per tal que puguin exercir tasques en termes d'igualtat amb la resta de policies europees.
479. **Elaborar un Pla Estatal de Seguretat de prevenció de la delinqüència**, en coordinació i col·laboració amb els cossos policials del País Basc i Catalunya.
480. **Controlar la Seguretat Privada**, mitjançant inspeccions de les empreses de seguretat privada, elaboració d'un programa de formació i capacitació dels treballadors i treballadores, amb especial atenció a formació en diversitat, ètica i drets humans.
481. **Potenciar la participació en les polítiques de seguretat pública amb la creació del Consell de Seguretat de l'Estat Espanyol** com a espai deliberatiu, d'interlocució i corresponsabilitat amb la ciutadania i els agents socials.
482. **Un sistema policial dels cossos i forces de seguretat de l'Estat:**
- Nova Llei Orgànica de Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat que substitueixi l'actual de 1986.
 - Reordenació de les competències del Cos Nacional de Policia i Guàrdia Civil.
 - Crear les bases per a la creació d'un sol cos de policia de l'Estat.
 - Dret de sindicació de la Guàrdia Civil.
483. **Crear unitats de resolució de conflictes en temes d'ordre públic als cossos de seguretat de l'estat.**
484. **Crear unitats especialitzades de policia judicial per la lluita contra els delictes d'odi.**
485. **Crear protocols d'atenció a les víctimes d'odi i discriminació a tots els cossos i forces de seguretat estatals i autonòmics.**
486. **Implantar càmeres de videovigilància a les comissaries dels cossos i forces de seguretat estatals.**

Eix de l'esport, un dret dels ciutadans i de les ciutadanes.

Balanç i situació actual

L'esport és un dret dels ciutadans i de les ciutadanes que forma part de l'exigència actual de qualitat de vida i que, per tant, ha de ser fonamentat amb recursos públics per l'Administració. Les competències esportives en l'àmbit

estatal haurien de quedar molt reduïdes, en coherència, amb els Estatuts d'Autonomia que, com és el cas del de Catalunya, recullen el caràcter de competència exclusiva en aquesta matèria.

L'esport és un sector que ha de contemplar la concertació entre el públic i el privat.

La implicació de l'esport en els diferents àmbits de la vida és un indicador d'un canvi cultural i social que s'ha donat alhora en d'altres àmbits i activitats i que ens senyalen la vigència del que darrerament anomenem com a posmodernitat.

En aquest cas algunes de les característiques poden ser:

- La informalitat i la desburocratització a l'hora d'organitzar-se, lluny de les reglamentacions institucionals i dels clubs esportius.
- La recreació de la praxis a l'aire lliure lluny de les instal·lacions convencionals, trobant nous espais i conquerint-los com una filosofia general d'aquestes praxis.

Actualment la pràctica esportiva és per tant una activitat amb moltes repercussions i lectures possibles.

En aquests darrers quatre anys tant sols s'han començat a posar en marxa algunes de les lleis que en l'anterior legislatura és varen aprovar. Tot i així s'han vist poc efectives sobretot en el tema de la violència.

D'altra banda, el govern de l'Estat no ha demostrat cap reconeixement a la plurinacionalitat de l'Estat en els temes esportius. Són les respectives federacions estatals juntament amb el govern de l'estat qui han d'autoritzar la possibilitat de tenir seleccions de cada territori autonòmic que en vulgui, i que aquestes tinguin la possibilitat d'accedir a competir compatibilitzant-ho amb les competicions estatals.

Però tant el Govern com les federacions estatals s'han mostrat en tot moment contraris a aquesta possibilitat, fins i tot posant traves a les possibilitats que s'anaven obrint.

Objectius

L'accés a la pràctica de l'esport és un dret que cal garantir perquè tothom pugui gaudir dels beneficis que aquest suposa per a la salut i la qualitat de vida.

També cal continuar promocionant i millorant l'oferta pública esportiva amb una diversitat prou àmplia d'activitats, que reculli de manera àmplia les necessitats de la població en funció de la seva edat, preferències i possibilitats.

L'esport és un instrument excel·lent d'integració social per a les persones amb diversitat funcional, per a les persones nouvingudes d'altres països o per a col·lectius amb situacions de risc d'exclusió social.

També és important afavorir la pràctica d'activitats esportives entre la gent gran, adaptades a les seves necessitats, no sols pels beneficis que comporta per a la salut sinó també com a espai de relació social, evitant situacions d'aïllament i soledat.

L'esport professional és una realitat inqüestionable i autònoma dels poders públics, que requereix una regulació, mínima, però suficient i eficaç, que garanteixi la seva incardinació en el sistema esportiu del país i la seva honestedat. Cal garantir especialment els drets dels i de les esportistes professionals, l'honestedat de la competició (lluita contra les pràctiques irregulars, el dopatge, la violència...) i la contribució de l'esport professional en el conjunt del sistema. L'Esport d'alt nivell és un referent necessari per a la resta d'àmbits i espais que conformen la realitat esportiva.

L'esport ha de ser organitzat de forma que respecti el medi ambient i que promogui l'aplicació de tècniques i de procediments que contribueixin al desenvolupament sostenible.

Cal incrementar la pràctica esportiva de nenes i nens, mantenint la bona línia de resultats de l'esport femení en alta competició i alhora incrementar el nombre de dones dirigents de l'esport.

- a) Cal gaudir d'una cultura de l'esport igualitària en que tothom noies i nois, dones i homes tinguin les mateixes oportunitats de participar, actuar i prendre decisions en l'esport.
- b) Cal fer néixer l'interès, juntament amb les organitzacions pertinents, pels esports femenins.
- c) Cal demanar als mitjans de comunicació que dispensin un tracte igualitari als esports femenins i masculins i que tinguin en compte els interessos d'homes i dones en les publicacions i els programes esportius.

Propostes

- 487. **Cal revisar el concepte d'exclusivitat a favor de l'Estat en la participació en competicions esportives oficials de caràcter internacional** i, per tant, l'exclusivitat de les federacions espanyoles pel que fa a la gestió de programes coherents i globals d'esport d'elit.
- 488. **Promoure el reconeixement de les seleccions catalanes. Aprofundir el caràcter federal i d'òrgan de concertació del Consejo**

Superior de Deportes, enfront de l'actual caràcter d'instrument del Govern central, obrint espai per al reconeixement internacional no traumàtic dels sistemes esportius autonòmics avançats.

489. **S'ha d'afavorir que tothom tingui accés a la pràctica de l'esport** i per tant, el govern de l'Estat ha d'incentivar, garantir i donar suport econòmic, a través de les comunitats autònomes, a les polítiques i programes esportius. Així mateix, ha de garantir el seu pluralisme i la igualtat d'oportunitats en l'accés a la pràctica esportiva, especialment en l'àmbit escolar i entre aquells col·lectius amb majors dificultats.
490. **Cal acabar amb les dificultats legals que impossibiliten la participació de persones nouvingudes en les seleccions esportives**, reduint els anys de residència requerits actualment, especialment pel que fa a les seleccions "de base".
491. **La violència als espectacles esportius és una xacra que cal eradicar definitivament** amb l'aplicació de la Llei contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància a l'esport.
492. S'ha de continuar **treballant per a la prevenció i sanció del dopatge en l'esport** a partir de la Llei de protecció de la salut i contra el dopatge.
493. **Cal impulsar i desenvolupar iniciatives com la "Carta Verde del Deporte Español"** que vol implicar i comprometre els diversos agents esportius en la definició i compliment de principis de sostenibilitat ambiental en la pràctica esportiva.
494. **Pel que fa a l'esport professional, entenem que és necessari definir el caràcter plenament mercantil i, per tant, autònom i no subvencionable**, de les societats que regeixen els equips que participen en competicions professionals.
495. Insistir en que **l'esport d'elit**, que genera molts diners, **ha de tenir una taxa que reverteixi directament en l'esport de base** quan es facin grans transaccions a l'hora de fer fitxatges.
496. **Plantejar l'establiment de salaris màxims per als jugadors i les jugadores d'elit**, seguint l'exemple de l'NBA., el futbol o el beisbol americà.
497. Les condicions que han de **regular l'homologació esportiva de les societats titulars dels equips** han de referir-se a:
- L'acceptació de la disciplina esportiva establerta per les lleis de l'esport i de les reglamentacions federatives (que podran

contemplar peculiaritats per a les competicions professionals, a proposta de les lligues professionals).

- El respecte a les normes sanitàries, laborals, fiscals o governatives que siguin d'aplicació.
- I la participació a les seleccions nacionals dels jugadors seleccionats, d'acord amb els termes legalment determinats i els pactes amb les federacions.

498. **Cal plantejar la realització d'auditories anuals i públiques a totes les Federacions.** Com a entitats de titularitat privada, però d'un alt interès públic, cal garantir que fan bon ús dels recursos i les subvencions públiques.

499. Establir una **moratòria en la creació de nous camps de golf** i grans instal·lacions esportives fins a assegurar el compliment de criteris de sostenibilitat.

Bloc 3. Per una nova política.

Eix de Qualitat Democràtica

Balanç

ICV-EUiA apostem per una democràcia plena i de qualitat, més transparent i en la que la capacitat d'influència de la ciutadania en les decisions polítiques sigui més clara, més directa i es doni més sovint. Una veritable democràcia que respongui al seu objectiu original, el govern del poble, és el més poderós mecanisme per a que els homes i les dones puguin prendre el control de les seves pròpies vides i marcar el rumb del seu destí.

Malauradament, però, cada cop és més evident que la nostra democràcia no funciona bé, que té dèficits que impedeixen que respongui a aquestes aspiracions. La ciutadania tenim poques oportunitats de fer sentir la nostra opinió, un cop cada quatre anys i encara gràcies; sovint els governs acaben actuant contradient el seus propis programes; manca transparència i informació en les decisions polítiques i alguns petits grups però molt poderosos cada cop tenen més força per imposar els seus plantejaments.

Aquestes mancances no són pas noves, però és evident que l'actual crisi econòmica les ha accentuat i aprofundit. Aquesta legislatura que ara acaba ha demostrat la capacitat dels grans poders econòmics, es diguin bancs, especuladors, mercats... per imposar els seus interessos per sobre dels de la majoria. I el govern del PSOE ha estat un clar exemple. S'ha caracteritzat per

no dur a terme la majoria de les seves promeses (més benestar, més atenció a la ciutadania, diàleg, transparència, escoltar a la gent...) i en canvi sí ha dut a terme nombroses reformes profundament regressives que no apareixien pas en el seu programa (pensions, reforma laboral, retallades...).

Zapatero sembla prendre les decisions en funció del que li demanen els mercats, o el que li interessa a Alemanya, mentre ignora el que li demanda la ciutadania. Va arribar al govern fa quasi vuit anys de la mà de la mobilització social d'una ciutadania farta de la manca de transparència, honestat i diàleg del PP (després dels atemptats de l'11M); i paradoxalment acaba el seu mandat cometent els mateixos errors, duent a terme una reforma de la Constitució perquè ho demanen els poders econòmics, a corre cuita i impedit que la gent pugui participar i expressar la seva opinió. I amb els carrers i places plenes de gent indignada per girar l'esquena a les necessitats de la ciutadania i per la seva submissió als mercats.

Concretament en l'àmbit de la qualitat democràtica i la participació el govern del PSOE ha incomplert els seus principals compromisos. Destaquen especialment l'incompliment d'aprovar una llei de transparència i accés a la informació, i la reforma del sistema electoral per fer-lo més proporcional.

Davant de tot plegat és normal, i molt positiu, que una bona part de la ciutadania hagi sortit al carrer per criticar aquesta situació i demanar una major i millor democràcia, una democràcia més real. El conegut com a moviment 15M és el resultat de la suma de la crisi econòmica i el descontentament amb el funcionament d'una part de la política que ignora la veu de la gent, però es doblega al que vol una minoria econòmicament poderosa. Molta gent d'ICV-EUiA ha format i forma part d'aquest moviment, i hi participa activament, i la majoria dels seus actes i les seves manifestacions han esdevingut un revulsiu per a la nostra societat. La majoria de les seves propostes són també les nostres i volem promoure-les des del carrer i des de les institucions.

No, ICV-EUiA tampoc estem satisfet amb el funcionament de la nostra democràcia ni de la política. Però sabem que la solució no és menysprear-la o ignorar-la. El que cal és una veritable democràcia i una política diferent al servei de la ciutadania, més participació ciutadana i més transparència en les decisions. Passar de la política només li donarà més poder a aquells qui volen utilitzar-la només en benefici propi.

Per això no podem caure en l'error de ficar a tots els partits i tots els polítics en el mateix sac. ICV-EUiA hem denunciat amb contundència els casos de corrupció i els privilegis que alguns polítics volen mantenir. Hem presentat diverses iniciatives en aquest sentit i hem aconseguit la publicació de les rendes i patrimoni dels diputats i senadors; s'han endurit les condicions d'incompatibilitat i s'han eliminat alguns dels privilegis atorgats als diputats i senadors (eliminació dels complements màxims per les pensions i determinades prestacions injustificades).

Tanmateix encara han quedat moltes coses per aconseguir. Hem proposat una llei de control i registre de lobbies (grups que pressionen als polítics en nom dels poderosos), la reforma de la llei electoral per fer-la més proporcional, la reforma de la llei de finançament dels partits per a que sigui més transparent i més austera, i una llei de transparència i accés a la informació per garantir aquest dret a la ciutadania. Volem tenir més força per poder tenir més influència i poder fer realitat aquestes propostes.

Ara bé, ICV-EUiA també ens sentim interpel·lats per aquella ciutadania que critiquen el funcionament de la política. Per això volem redoblar la nostra autoexigència i el nostre compromís amb una democràcia de qualitat, amb un bon govern, una bona política i unes bones polítiques públiques, així com una societat civil activa. Aquest programa és l'expressió d'aquest compromís.

Bon Govern, transparent, honest i obert a la societat

La política hauria de ser exemple d'honestedat i, per tant, la lluita contra la corrupció ha de ser una prioritat. A ICV-EUiA l'avalua el fet que mai ha tingut un sol cas de corrupció tot i la seva llarga història i haver governat nombroses institucions.

Però no hi ha prou amb que no es delinqueixi, això s'hauria de donar per suposat. Volem, a més, que el governi amb la màxima transparència per a que la ciutadania pugui saber el perquè i el com de les decisions que es prenen. I que l'actuació dels representants públics es basi en l'austeritat en l'ús de diner públic, el respecte a la voluntat ciutadana, i el rendiment de comptes de les decisions preses.

Propostes

500. Pacte contra la corrupció, per la transparència i el bon govern

Un pacte que no sigui mera retòrica, sinó que concreti tot un seguit de reformes legislatives, així com de noves lleis, que perseguixin la corrupció i garanteixin la transparència. En aquest pacte han de participar totes les administracions de l'Estat, institucions públiques i partits, així com la societat civil com a garant del seu compliment.

Aquest pacte hauria de comptar amb un òrgan executiu que impulsés l'aplicació de les mesures en tots els organismes i àmbits implicats, i una comissió de seguiment integrada per representants de tots els sectors signants que en garantís el compliment.

Aquest pacte podria recollir moltes de les propostes que es fan a continuació. Així mateix aniria acompanyat d'un **Pla Integral contra el frau i la corrupció**, tal com proposem en l'eix de Justícia i Dret, que

detallaria les accions i iniciatives del govern per a fer efectiu els objectius del Pacte.

501. Llei de transparència i accés a la informació.

L'accés a la informació és un dret fonamental de la ciutadania. En coherència, doncs, esdevé un deure de les administracions i institucions garantir aquest accés i actuar amb la màxima transparència. Qualsevol document de l'Administració s'ha de considerar com a patrimoni públic, com a propietat de la ciutadania, i s'hi han de sotmetre el poder legislatiu, el poder executiu i també l'Administració de Justícia. Les úniques limitacions han de ser el dret a la intimitat i la protecció de dades i la seguretat nacional.

Per garantir el seu compliment la llei ha d'atorgar a un organisme independent, amb participació de la societat civil i amb potestats i competències suficients, les competències per fer-ho possible. Aquest organisme podrà emetre resolucions vinculants per als organismes públics, podrà investigar la sospita que s'hagi eliminat informació i podrà sancionar les administracions que no atenguin els seus requeriments o, fins i tot, podrà ordenar a la policia la recollida de la informació si l'organisme s'hi nega.

502. Llei de registre i control de *lobbies* o grups d'interès.

L'objecte de la llei seria regular l'activitat de promoció, defensa o representació d'interessos de persones, entitats o organitzacions privades o públiques, exercida per persones naturals o jurídiques amb l'objecte d'influir en les decisions que han d'adoptar els òrgans del Parlament, el Govern o l'Administració de l'Estat per enfortir la transparència en les relacions entre privats i autoritats públiques.

503. Publicitat del patrimoni de les persones candidates, càrrecs públics, alts càrrecs de l'Administració pública o d'empreses públiques.

En aquesta legislatura s'ha assolit la publicitat del patrimoni i bens de diputats i senadors. Aquesta exigència s'ha d'estendre a la resta de càrrecs públics. Els Registres d'Interessos constituïts tindran caràcter públic. Limitar el salaris dels càrrecs polítics, essent el màxim nivell salarial el del President del Govern.

504. Elaborar una llei que reguli el règim d'incompatibilitats dels expresidents del Govern, Congrés del Diputats i Senat, que impedeixi percebre retribucions del sector privat sense renunciar a les retribucions o pensions públiques.

Els diputats electes d'ICV-EUiA prenen el compromís ferm de crear un canal de comunicació amb els electors, de rebuda i resposta de les seves propostes, així la convocatòria periòdica durant el seu mandat de reunions d'electors per rendir comptes de la feina feta.

505. Austeritat i transparència en el finançament dels partits polítics.

- Prohibició de les donacions anònimes a fundacions i associacions vinculades a partits polítics, tal com ja ho estan als partits. Igualació del límit màxim que aquestes entitats poden rebre per donant i any al que ja tenen establert els partits polítics (100.000€).
- Prohibir les donacions per part de persones jurídiques i establiment de límits a les donacions de persones físiques en espècie (particularment en forma de bens immobles).
- La subvenció pública als partits polítics ha de ser exclusivament per vots obtinguts i no per escons (tenint en compte que només reben subvencions els que obtenen representació parlamentària).
- Crear un registre públic dels crèdits que els partits tenen contrets amb bancs i caixes i la seva execució. Es donarà compte de qualsevol modificació de les condicions del deute amb les entitats de crèdit al Tribunal de Comptes i al Banc d'Espanya. Si aquestes modificacions comportessin condonació de deutes o d'interessos, seran preceptius els informes previs del Tribunal de Comptes, Sindicatura de Comptes i del Banc d'Espanya, i la posterior informació en el seu cas al Congrés dels Diputats i Parlaments autonòmics.
- No es faran efectives les subvencions si no s'han complert els deures de transparència davant del Tribunal de Comptes. Seria un cas de sanció administrativa.
- Impulsar des del Parlament de la modificació del Codi Penal, que és competència de les Corts Generals, per incloure la tipificació penal del finançament irregular dels partits polítics, tant per a la part receptora com per a la donant. Així mateix, les sancions haurien de ser càstigs penals, i no només de naturalesa econòmica. Elevació de les penes, en particular per suborn passiu impropí.
- Reformar la llei de partits per assegurar una major democràcia interna dins els partits polítics, que garanteixi els drets dels afiliats i afiliades a la informació, participació en les decisions i en l'elecció de candidats/candidates així com de dirigents, exigència de rendiments de comptes, i al pluralisme intern.

506. Fiscalitzar els comptes de les administracions, empreses i entitats públiques, així com de les entitats que rebin fons públics.

- Les administracions obriran i mantindran registres de contractació pública on apareguin com a mínim aquestes dades: objecte de

contractació; justificació de mecanismes (urgència, oberta, restringida, negociat, etc); pressupostos presentats; pressupostos d'adjudicació; pressupostos d'adjudicació i liquidacions finals.

- Els registres i arxius dels Tribunals de Comptes (estatal i de les CCAA) han de ser públics, així com la documentació comptable que els partits, federacions, coalicions i agrupacions d'electors hagin lliurat als tribunals.
- Publicar i difondre les conclusions més significatives dels informes d'auditoria en especial entre les persones, col·lectius, pobles o ciutats interessats.
- Crear un format comú per als comptes i rendiments dels partits amb l'objectiu de garantir que la informació es pot comprendre i comparar amb facilitat, tant en relació amb un període com entre partits.
- Les administracions, entitats i empreses auditades han d'acreditar com i quan han resolt les incidències detectades en un curt termini de temps.
- Augmentar els recursos financers i de personal destinats al Tribunal de Comptes per tal que estigui en millors condicions per fer la seva feina.
- Dotar de més mitjans a les fiscalies i jutjats per tal que ho puguin investigar i abreujar els terminis d'instrucció

507. Limitació i control de les despeses electorals:

- Reduir el límit permès de despesa en campanyes electorals a les Corts Generals, fixar-lo en proporció al nombre d'habitants de la circumscripció on concorri i garantir-ne el compliment, introduint estrictes mesures de control i transparència.
- Compte únic electoral que permeti un millor control per part del Tribunal de Comptes.
- Mailing centralitzat i conjunt de totes les candidatures. Garantir una informació equitativa i equilibrada de totes les forces polítiques.
- Reducció de la propaganda i la publicitat directament o indirectament destinada a promoure el vot a les candidatures, per raons ecològiques i econòmiques.
- Sancionar els casos d'incompliment de la normativa de limitació de despeses.
- Retirada de subvencions als partits que no compleixin la normativa.

Bona política, honesta i radicalment democràtica

Millora de la representació de la ciutadania en el Parlament

508. Dret de vot per a totes les persones que viuen i treballen a Espanya:

- **Dret de vot a partir dels 16 anys.**
- **Dret de vot per a les persones immigrades en totes les eleccions**, a partir dels tres anys de residència (ara mateix són 5) i independentment de si existeixen convenis de reciprocitat amb el país de procedència d'aquella persona.

509. Reforma de la llei electoral estatal per garantir una major proporcionalitat. Molta gent a Espanya no es veu representada al Congrés perquè el sistema electoral privilegia els dos grans partits, PP i PSOE. Així, a les passades eleccions el PP obté el 44% dels escons amb el 40% dels vots, mentre IU-ICV va obtenir el 0,5% dels escons amb el 3,7% dels vots. O expressat en altres termes, la coalició IU-ICV amb 969.946 vots va obtenir només dos diputats, mentre que CIU amb 779.425 aconseguí 10.

510. Reforma de la llei electoral també per eliminar la obligatorietat de recollida d'aval per presentar-se a les eleccions. Aquesta és una exigència introduïda aquesta legislatura per part de PSOE, PP i CIU, i suposa un greuge dels partits amb representació (que no han de recollir-los) respecte als partits que ara mateix no en tenen, que sí ho han de fer (mínim d'un 0,1% dels ciutadans inscrits en el cens electoral de cada circumscripció en la que es vulguin presentar)

511. Fomentar i facilitar la participació en les eleccions. En aquest terreny, proposem:

- Allargar l'horari de votació.
- Facilitar el vot anticipat per correu modificant el complicat sistema actual.
- Establir les condicions tècniques per al vot per Internet.
- Organitzar "urnes mòbils" que visitin residències de gent gran, hospitals, centres penitenciaris i d'altres institucions per tal que hi puguin votar persones electores amb dificultats per traslladar-se.

512. Reforma del reglament del Congrés i del Senat, en el sentit amb el que es va dur a terme la reforma del reglament del Parlament de Catalunya, amb els següents objectius:

- Reforçar les seves funcions de control de l'acció de govern.
- Fer més àgil i flexible la seva organització.

- Fer més transparent la seva tasca, perseguir el transfuguisme, i afavorir la publicitat dels seus treballs.
- Agilitzar el procediment legislatiu perquè sigui més efectiu i més accessible i fàcil de fer el seguiment per part dels sectors socials afectats.
- Fer d'aquestes dues cambres unes institucions més obertes a la societat i més participatives (permetent la participació dels ciutadans mitjançant audiències públiques, garantint el seu dret a accedir als debats).

513. Reforma del Senat. El Senat serà la cambra de representació dels Estats federats. El Senat serà elegit exclusivament pels parlaments de les Comunitats Autònomes o Estats membres en una Espanya Federal. La distribució d'escons a elegir es farà en funció de la població alhora que es reduirà substancialment el nombre d'escons.”

514. Cap a una política amb equitat de gènere:

- Crear la figura de "l'auditoria de l'impacte de gènere" a les institucions, amb la qual s'avaluï com condicionen el treball polític a homes i a dones els seus horaris, l'estructura i organització. Això ha de permetre assentar les bases dels canvis necessaris per fer possible la màxima participació, especialment de les dones.
- Les institucions polítiques hauran de plantejar-se mesures per tal de facilitar que les dones amb càrrecs polítics tinguin els mateixos drets que la resta de dones pel que fa a l'exercici de la maternitat i de la conciliació de la vida política i la familiar.
- **Establir, a la futura llei electoral, la paritat en “cremallera”** en les candidatures a totes les eleccions (el gènere de les persones candidates es va alternant, és a dir, dona-home-dona-home...).
- Vetllar perquè, en període preelectoral, els diferents mitjans de comunicació facin participar en els debats candidates en la mateixa mesura que candidats.

515. Limitar els mandats a dos pel que fa a responsabilitats executives i a tres respecte a les representatives.

516. **Modificar la Llei de règim local** amb l'objectiu de consolidar i eixamplar les previsions de participació ciutadana que conté. Reglament de sots i establiment de criteris objectius i generals per fixar les dedicacions i condicions de treball de càrrecs públics.

517. Proposem que les llistes electorals siguin desbloquejades, per a que la ciutadania pugui escollir l'ordre de sortida de cada candidatura.

Som partidaris de la República com a forma d'Estat, perquè garanteix que l'elecció del cap de l'Estat es faci per procediments democràtics, i perquè permet que tothom tingui el dret a optar a ser-ho. A mesura que ens allunyem de la Transició el debat sobre la Monarquia i el paper del Rei està deixant de ser tabú. Per a les noves generacions cada vegada serà més normal plantejar la República com un objectiu d'aprofundiment democràtic i la Monarquia com un anacronisme fruit d'un context històric determinat. Però més enllà del debat República o Monarquia, en aquests moments la qüestió fonamental és la confrontació entre els valors republicans, radicaldemocràtics federalistes i laics que ICV-EUiA sempre hem defensat i els valors amb una dreta cada vegada més conservadora, autoritària, centralista i clerical.

La Iniciativa Ciutadana: facilitar i fomentar que la gent proposi.

La democràcia de qualitat no es pot limitar a "escoltar" a la gent, ha de facilitar i fomentar que la ciutadania pugui fer d'impulsora de propostes, projectes, polítiques, sobre temes que els hi preocupin. Cal garantir que aquesta capacitat d'iniciativa de "baix cap a d'alt" (de la societat cap a les institucions), i no només de "dalt cap a baix", sigui possible i es tingui en consideració. De fet això ja ho fan de manera directa molts grups de pressió i mitjans de comunicació, en defensa d'interessos particulars i molt poderosos, sovint diferents o fins i tot contraposats als de la majoria de la societat. En canvi, la ciutadania no té aquesta capacitat per fer-se escoltar i impulsar iniciatives pròpies. La gent no només ha de poder triar els seus representants, ha de ser capaç de influir en quines són les qüestions sobre les que aquests representants prenen decisions, el que es coneix com a "influir en l'agenda política". Per això, cal obrir vies que permetin a la ciutadania plantejar temes de debat als polítics, per demanar-los que es pronunciïn i, fins i tot, que prenguin una decisió.

518. Elaborar una nova llei de referèndums (Llei orgànica 2/1980, de 18 de gener). La regulació estatal dels referèndums és restrictiva i anacrònica, doncs limita els àmbits i els temes sobre els que es pot aplicar. Algunes de les seves limitacions venen marcades per la mateixa Constitució, que estableix que la autorització dels referèndums només és competència de l'Estat, i per tant no permet que la ciutadania, ni altres institucions que no siguin les de l'Estat (com CCAA o municipis) pugui impulsar-ne la seva celebració. Cal, doncs, la reforma de la llei, i de la CE, per ampliar el seu ventall d'aplicació i facilitar la el seu impuls:

- La ciutadania ha de poder proposar i impulsar la celebració d'un referèndum sobre qüestions que considerin d'interès. Actualment aquesta capacitat d'iniciativa està reduïda al President del Govern. La ciutadania ha de poder impulsar també la seva celebració a partir de la recollida d'un cert nombre de signatures, com amb la iniciativa legislativa popular.
- També el Congrés ha de poder impulsar la celebració d'un referèndum si així ho demana la majoria de la cambra.

- Contemplar els referèndums abrogatius, que plantegin la derogació de legislació existent.
- Es definiran una sèrie de matèries en les que el referèndum serà preceptiu. Consultes sobre temes polítics d'interès general: posicionament sobre temes estratègics o posicionaments claus de govern...
- Consultes d'abast territorial limitat: comunitat autònoma, municipis o grups de municipis
- Així mateix caldria introduir la regulació de consultes populars (que permeti la seva utilització en tots els nivells de l'acció pública), que es puguin plantejar bé a proposta de les institucions, bé a iniciativa ciutadana, de manera que es permeti la participació directa de la ciutadana en els afers col·lectius.
- Amparar legalment les lleis de consultes i de referèndums autonòmiques. Implementar consultes electròniques dinàmiques constants sobre les qüestions d'interès per a la ciutadania.

Amb aquesta reforma, ICV-EUiA vol la participació directa i vinculant de la ciutadania en les mesures que requereixen un ampli debat social com, per exemple, la confirmació o revocació de lleis, com l'ampliació de l'edat de jubilació als 67 anys, la privatització de serveis públics, les retallades a l'Estat del Benestar, o la continuïtat de l'energia nuclear.

519. Reforma per facilitar l'impuls de la Iniciativa Legislativa Popular. La llei reguladora de la ILP va experimentar una reforma molt positiva el 2006. Aquella reforma va facilitar l'admissibilitat de les ILP, accepta la recollida de signatures per via electrònica, es reconeixen les diferents llengües oficials en el procediment de recollida, s'amplia el termini de recollida de signatures a nou mesos, es possibilita que una persona de la comissió promotora pugui intervenir en la presentació i defensa de la iniciativa, i millora substancialment la compensació econòmica per la recollida de signatures.

Es pot anar encara més lluny, però. Cal flexibilitzar els requisits de la signatura (16 anys com a edat mínima i criteri de residència legal enlloc del criteri de nacionalitat). I difondre entre la ciutadania i, molt especialment, entre les entitats de la societat civil organitzada el procediment per impulsar una ILP, de manera que s'ampliï el seu ús. Finalment s'ha de reduir el nombre de signatures que exigeix per a la presentació d'una iniciativa legislativa popular, que xifra en 500 000. Aquesta darrera qüestió que requereix el canvi de la Constitució.

520. Fer efectiva la competència exclusiva en matèria de consultes populars que estableix el nou Estatut d'autonomia de Catalunya (art. 122).

521. Dotar les comunitats autònomes de la capacitat política per convocar referèndums dins de l'àmbit de les seves competències, mitjançant l'article 150.2 de la Constitució.

522. **Aprovar la Iniciativa Reglamentària Ciutadana** per possibilitar que la ciutadania també pugui proposar reglaments, que desenvolupen les lleis, per tal que l'Administració en prengui en consideració l'adopció.

523. **Impulsar la Llei d'iniciativa normativa local** per obrir la possibilitat de desenvolupar la iniciativa ciutadana per a normes de rang local, en un procediment similar a la iniciativa legislativa popular. Pel que fa la iniciativa legislativa popular, caldria una nova reforma que n'impedis que poguessin ser refusades en el debat a la totalitat i que passessin directament al debat en comissió.

Bones polítiques, participatives i deliberatives

Cada cop serà més difícil fer unes bones polítiques públiques, si no les elaborem comptant amb la opinió i implicació de la ciutadania, i si no les apliquem comptant amb la seva col·laboració. La nostra societat i els reptes que encarem cada cop són més complexes i no hi ha solucions màgiques. Només amb l'aportació de tothom aconseguirem avançar. A més, la ciutadania té moltes coses a aportar producte dels seus coneixements i experiència quotidiana. No es pot pretendre que es fa "tot per al poble però sense el poble". Finalment mitjançant la participació oferim la possibilitat d'incidir en les decisions públiques també a la ciutadania, i no només als poderosos i grans grups de pressió que tenen multitud de recursos per defensar els seus interessos. Participació ciutadana per impulsar la transformació social, escoltant totes les veus, i estimulant la corresponsabilitat.

524. **Impulsar una Llei de foment de la participació.** Elaborar una llei de participació ciutadana que permeti regular els principis i l'actuació general dels òrgans estables de participació i que introdueixi obligatòriament la memòria de participació en la tramitació de les normes de caràcter general. Aquesta memòria hauria de contenir els documents de valoració i els resultats de la jornada, el procés o la sessió de l'òrgan estable de participació corresponent.

525. **Elaborar, difondre i fomentar protocols** sobre processos de participació ciutadana. La promoció i l'extensió han d'aconseguir que s'acabin imposant, i que la mateixa ciutadania cada cop els reclami més, de manera que no s'entengui fer segons quines accions públiques sense haver fet abans un procés de participació.

526. **Elaborar, aprovar i aplicar un Pla Interministerial de Participació Ciutadana 2011-2015**, que es compromet a incorporar processos participatius en les principals lleis, plans i programes del govern previstos per a la propera legislatura.

527. **Volem que la participació arribi al nucli de l'acció de govern: els pressupostos.** Utilitzar la participació ciutadana en el moment de definir les prioritats polítiques d'inversió en els pressupostos generals de l'Estat.
528. Assegurar l'equilibri de gènere, la presència de gent d'edats diverses i de persones nascudes a l'exterior en els processos i consells de participació.
529. Cal estimular els espais de trobada horitzontal, entre tècnics de diferents àrees, així com entre polítics i directius amb tècnics; obertura al diàleg ciutadà, facilitant aquesta interlocució i propiciant-la també en la implementació de les polítiques públiques.
530. Cal dotar de més autonomia l'esfera tècnica i de més confiança en la seva iniciativa. Compartir els objectius i comprometre's amb els projectes és la millor manera de millorar el funcionament de l'Administració. Així mateix cal fomentar la seva formació per afavorir aquesta dinàmica.
531. Introduir cercles de qualitat dels serveis públics, amb una composició que sigui reflex de la diversitat present a la societat, com a instrument participatiu d'avaluació.

Una societat civil forta, crítica i compromesa

Per a que una democràcia funcioni bé, sigui sòlida, oberta, participativa i plural, és imprescindible comptar amb una ciutadania activa i compromesa amb la seva comunitat. Això s'expressa de moltes maneres, però especialment es demostra en la seva participació en entitats i associacions. Igualment una societat amb un ampli i ric teixit associatiu va habitualment lligada a una major atenció per les problemàtiques socials compartides, una major exigència a l'acció de govern i un més alt i estret control a la seva coherència. Promoure l'associacionisme i enfortir el teixit associatiu vol dir construir una democràcia més forta.

Propostes

532. Aprovar la Llei Integral per a la Igualtat de Tracte i No Discriminació que situï el dret a la igualtat i la gestió de la diversitat com un qüestió transversal en els diferents àmbits de les polítiques públiques: treball, urbanisme, desenvolupament econòmic, convivència social, educació, habitatge, etc.
533. **Aprovar una nova Llei d'Associacions**, que millori l'actual Llei orgànica reguladora del Dret d'Associació promoguda pel PP, i esdevingui un veritable instrument de foment de l'associacionisme. Cal que la nova llei incorpori el dret d'associar-se dels estrangers, com a dret fonamental que és, així com també dels militars. Així mateix la

nova llei ha d'incorporar instruments reals i efectius de participació a les associacions i d'enfortiment d'aquestes, ha de comptar amb mecanismes de transparència i de control de les subvencions públiques, així com també amb vies més estables de finançament com els convenis.

534. **Elaborar un Pla de foment de l'associacionisme** que, a partir d'una diagnosi de la realitat associativa espanyola, promogui les actuacions pertinents per millorar la capacitat de les associacions per desenvolupar els seus projectes i l'increment de persones associades. Aquest pla hauria de preveure els canvis normatius necessaris, sobretot en l'àmbit tributari, per garantir aquesta finalitat. Òbviament la seva elaboració s'ha de fer comptant amb el sector, assegurant no envair competències autonòmiques i promovent el debat social i el procés participatiu corresponent.
535. **Afavorir les dinàmiques sorgides des del Tercer Sector**, expressives dels valors solidaris i de justícia, que treballen en els camps de la marginació i l'exclusió social.
536. **Potenciar l'ampliació de relacions interassociatives**, reforçant el paper de les organitzacions de segon grau i tercer (taules, federacions...) i potenciant-ne la creació de noves.
537. **Acabar amb el clientelisme**, la manca de transparència, la burocràcia i la dispersió en els canals que reparteixen les subvencions. Cal claredat en els criteris, informació adient i igualtat d'oportunitats. Apostar per una política clara de convenis amb associacions d'àmbit estatal, de caràcter plurianual, per al seu manteniment ordinari i consolidació (lloguers, personal, adquisició de locals...) de manera que es redueixi la feixuga i repetitiva feina burocràtica per a les entitats i el neguit permanent per la supervivència.
538. **Donar suport, a través dels mateixos instruments del Govern, a la presència i el paper de les entitats d'àmbit estatal en l'àmbit internacional** (federacions internacionals, interlocució amb organitzacions governamentals com la UNESCO, suport al pagament de quotes a les federacions internacionals...) així com la seva participació en programes i projectes europeus a través d'una xarxa d'informació, assessorament i formació.
539. **Modificar la Llei de mecenatge i fundacions** per fer factibles les aportacions de les empreses i de la ciutadania a totes les petites i mitjanes associacions sense afany de lucre.

Eix de llibertats personals (LGTB)

Objectius

- Aconseguir l'eradicació de l'LGTFòbia
- Treballar en el camp de l'educació per aconseguir la igualtat social
- Considerar els drets LGTB com a drets humans a l'hora de dissenyar la política internacional

Propostes

540. **Aprovar una llei integral contra l'LGTFòbia**, amb incidència en els àmbits educatiu, laboral, sanitari i drets integrals de les persones transsexuals.

Despatologització

541. **Total despatologització de la transsexualitat.** Les persones transsexuals precisen que la sanitat pública cobreixi les seves necessitats específiques "d'estat de benestar psicosocial", amb què l'OMS defineix la salut, ja que la transsexualitat no és una malaltia.

- Lideratge internacional en la pressió a l'OMS perquè desclassifiqui la transsexualitat com a trastorn mental.
- Inclusió, via decret, del procés integral de reassignació de sexe en el catàleg general de prestacions públiques del sistema nacional de salut.
- Partida específica en els pressupostos generals de l'Estat per als costos sanitaris derivats d'aquesta prestació.
- Reforç del paper de la xarxa sanitària d'atenció pública com a part quotidiana important del procés integral de reassignació de sexe, per tal que es doni amb totes les garanties un tractament que ja existeix de fet.
- Incorporar, tal com permet la Llei de Sanitat, a col·lectius transsexuals en el Consell Social de Salut.

542. **Reforma de la Llei d'identitat de gènere**, per a:

- Eliminar el diagnòstic de disfòria de gènere com a determinant en el procés. Que el metge no sigui jutge, sinó acompanyant de les decisions que prenen les persones transsexuals.
- Integrar en el seu contingut a les persones transsexuals menors i immigrants (o bé, via Llei d'estrangeria i Llei del menor).

Educació

543. **Introducció d'articles en la LOE que incloguin la perspectiva LGTB** (objectius i finalitats de les etapes educatives, concerts educatius...) a

través de la Llei integral contra la discriminació por matèria d'orientació sexual i identitat de gènere i la Llei de defensa de l'escola pública.

544. Observatori estatal sobre la situació de la realitat LGTB en l'àmbit educatiu.

545. Programa d'educació en la diversitat afectivosexual a través del MEC i la Conferència de Consellers d'Educació:

- Pla contra l'assetjament escolar (*bullying*) homofòbic
- Formació del professorat
- Tractament del VIH
- Foment i recolzament de tutories LGTB
- Assessoria a departaments i equips d'orientació
- Educació sexual que contempli una perspectiva més àmplia que la genital
- Atenció a la població immigrant
- Diversitat familiar
- Edició de materials i dotació de biblioteques.
- Introducció de col·lectius LGTB en el *Consejo Escolar del Estado*.

546. Currículum que visibilitzi la realitat LGTB en l'assignatura d'educació per a la ciutadania en tots los centres sostinguts amb fons públics.

547. Continguts LGTB en el desenvolupament curricular dependent del MEC en totes les assignatures.

548. Supressió de concerts als centres educatius i les institucions que tinguin pràctiques LGTBfobes i sexistes.

549. Incloure la no-discriminació per orientació sexual o identitat de gènere als treballadors de l'ensenyament en l'Estatut docent.

550. Inclusió de la perspectiva LGTB en els centres educatius de l'Estat a l'exterior i en les seves polítiques educatives de cooperació.

551. Recolzament econòmic a la investigació de temàtiques LGTB.

Memòria històrica

552. Rehabilitació de les persones homosexuals perseguides durant el franquisme: restitució moral i dret a una indemnització a aquelles persones que pel sol fet de ser homosexual varen patir les presons del franquisme.

Drets LGTB en política internacional

553. **Dret d'asil i assistència a les persones perseguides** en els seus països d'origen per la seva orientació sexual o identitat de gènere.
554. **Cal ampliar la figura existent a la nostra legislació de visat per raons humanitàries** per acollir les persones necessitades de protecció que reconegui els que s'anomena "altres formes de persecució" com, per exemple, les d'orientació sexual i identitat de gènere.
555. **Permetre tramitar les sol·licituds d'asil en els països de nacionalitat dels interessats** com fan nombrosos Estats signants de la convenció de Ginebra.
556. **No establir o revisar projectes de cooperació amb governs que penalitzin legalment l'homosexualitat o transsexualitat.**
557. **Supressió de tots els acords socioeconòmics amb països on hi hagin lleis que atemptin contra els drets humans de la població LGBT.**
558. En els països en què l'homosexualitat o la transsexualitat no estigui penalitzada legalment, **exigir que un percentatge dels projectes de cooperació estiguin dedicats a polítiques per a LGBT.**
559. **Promoure en tots els països i organismes internacionals que es declari el dret a la sexualitat com un dret humà fonamental i afavorir la utilització de la legalització de l'homosexualitat i la transsexualitat.** Controlar i exigir que els projectes de cooperació establerta amb altres països i que es dediquin a la salut sexual compleixin les resolucions de Nacions Unides referents a la utilització del preservatiu i projectes de prevenció.
560. **Aplicació del principi de respecte als drets humans LGBT** en els països de la pròpia UE així com amb els que tingui convenis, denunciant aquells que penalitzin l'homosexualitat o la transsexualitat.
561. **Penalització econòmica per als països de la UE que no respectin aquests drets.**
562. **Inclusió dels drets LGBT i la regularització del matrimoni i l'adopció en el projecte de constitució o tractat europeu.**
563. **Inclusió de la no-discriminació per orientació sexual i identitat de gènere en la carta dels drets universals.**
564. **Traslladar a la UE la inclusió de l'ILGA com a òrgan consultiu en drets LGBT dins de l'Agència Europea de Cooperació.**

565. **Incloure temàtiques i valors respecte als drets LGBT** en els centres educatius que depenen de l'estat a nivell internacional com a mesura per eradicar l'homofòbia i la transfòbia.

Gent gran

566. **Realitzar un estudi sobre la situació de la gent gran LGTB**, i implementar mesures per aconseguir que no els calgui tornar a l'armari.

Una política valenta sobre VIH-SIDA

Reformulació del Plan Nacional sobre SIDA com un veritable pla integral de lluita contra el VIH-SIDA, que el situï com una qüestió d'Estat, basat en:

567. **Estructura: coordinació efectiva entre administracions, dotació d'un pressupost digne i ben definit**, amb mecanismes de seguiment i control sobre la seva implementació (amb un Informe Anual presentat davant del Congrés) i comptant amb la participació real de l'associacionisme i dels col·lectius d'aquest àmbit.

568. **Estímul a aquest associacionisme respectant la seva independència**, considerant-lo un aliat per intervenir en espais als que no arriba l'Administració, i situant-lo com instrument avaluador dels deures de la mateixa administració en la prestació de serveis.

569. **Suprimir la inclusió del terme i del concepte grups de risc en els qüestionaris previs a les donacions de sang i de semen**, pel seu caràcter discriminatori. Caldrà parlar sempre, en el seu lloc, a les pràctiques i a les conductes de risc.

570. **Campanyes de prevenció periòdiques dirigides a tota la població**, centrades en missatges de prevenció i solidaritat, així com campanyes específiques destinades a col·lectius amb vivències generalitzades de la sexualitat particulars (adolescents, joves, persones que exerceixin la prostitució, persones amb pràctiques LGTB...), i campanyes d'informació sobre altres malalties de transmissió sexual.

571. **Actualitzar el missatge de la prevenció, incorporant la nova realitat del VIH-SIDA**, que no és la mateixa que fa vint-i-cinc anys, per subratllar que malgrat els avanços cal no baixar la guàrdia i que no es tracta d'una malaltia crònica. En aquest sentit, difondre informació sobre la profilaxi i els seus efectes, com un darrer recurs i no com un mitjà habitual de prevenció.

572. **Generalitzar de manera accessible la Prova Ràpida i Gratuïta, fent un reconeixement oficial del 20 d'octubre com a Dia d'aquesta prova.**
573. **Facilitar l'accés a preservatius** (subvencionant-los i lliurant-los de manera gratuïta) a joves, persones amb ingressos baixos i a la població general, ubicant-los en llocs estratègics (centres educatius, dependències públiques, centres socials i juvenils, locals privats d'oci...)
574. **Exigir l'exempció de l'IVA per als preservatius, masculins i femenins.**
575. **Refusar la posada en funcionament que pretenen les administracions sanitàries** de censos de persones seropositives que permetin la seva identificació. Els censos destinats al control de la transmissió del VIH s'hauran d'elaborar de tal manera que es garanteixi l'absoluta confidencialitat de les dades de les persones afectades.
576. **Preservar aquesta mateixa confidencialitat en les dades personals requerides per a l'accés a determinats serveis públics.**
577. **Creació d'equips d'agents per a l'assessorament integral de persones seropositives**, per a l'acompanyament en la vida d'aquestes persones i seguiment i assistència en temes administratius, sanitaris, jurídics, laborals, etc.
578. **Inclusió dels tractaments contra els efectes secundaris de la medicació** en persones seropositives dins del Catàleg general de prestacions públiques del Sistema Nacional de Salut.
579. **Contra la discriminació laboral**: fixar com a element fonamental – juntament amb els indicatius mèdics– un informe psicosocial que avaluï la situació personal, laboral i formativa de les persones seropositives, per atorgar en funció d'aquesta situació, i sempre que la persona ho desitgi, un grau de minusvalidesa que li permeti adaptar la seva situació laboral a les seves necessitats.
580. **Pressió diplomàtica en l'àmbit de la Unió Europea i de l'Organització Mundial de la Salut** a les empreses multinacionals farmacèutiques, i obertura d'una línia de finançament de projectes de cooperació amb països en vies de desenvolupament per a la fabricació de genèrics.

Eix de laïcitat i llibertats personals

Situació actual i balanç

A Espanya s'arrossega una legislació que, si bé declara la llibertat de consciència i l'aconfessionalitat de l'Estat, manté els privilegis de l'Església Catòlica en l'esfera pública (actes institucionals, simbologies,...), amb en el seu finançament amb diner públic i la seva influència en l'educació a través de les seves escoles i de la presència de la formació religiosa en les públiques.

L'aconfessionalitat de l'Estat i la igualtat de tracte que mereixen totes les opcions de pensament són, doncs, més teoria que pràctica. Per això ICV-EUiA ha considerat que calia abordar aquest tema amb decisió i repensar les relacions entre l'Estat i les esglésies, des dels principis bàsics d'igualtat, llibertat i pluralisme.

D'acord amb els seus compromisos programàtics, en aquesta legislatura ICV-EUiA ha presentat nombroses iniciatives parlamentàries com són: el Projecte de Llei de Llibertat ideològica, religiosa i de culte i el Projecte de la Llei reguladora dels drets de la persona davant del procés final de la vida, que han estat rebutjades. Posterior al debat de l'Estat de la Nació, una Resolució sobre l'autofinançament de les confessions religioses i una proposició no de llei sobre les declaracions de Ratzinger sobre l'ús del preservatiu, també rebutjada.

En el Senat s'han formulat nombroses preguntes sobre les dues visites del Papa, el finançament directe derivat de la recaptació de l'IRPF i l'indirecte a través dels professors de religió, de les escoles confessionals, dels capellans castreses, de les obres socials, de l'atenció sanitària, dels actes culturals i litúrgics, etc així com una moció per debatre les immatriculacions, és a dir el llistat de totes les propietats registrades per l'Església catòlica en tota Espanya a partir de la Llei Hipotecària, reformada pel govern Aznar, on s'ha equiparat l'autoritat eclesiàstica a la pública per a la seva certificació. Totes elles han quedat sense resposta.

Cal afegir l'incompliment per part del Govern d'aprovar una nova llei de llibertat de religiosa i de consciència i el tracte, impropï d'un estat aconfessional, que ha donat al Papa en les dues visites a Espanya, tant pel que fa als aspectes institucionals com al l'ús de diner públic de manera directa o indirecta com són els descomptes fiscals d'un 80% a les empreses finançadores.

Per tot això considerem, un cop més, que és imprescindible revisar tota la legislació i la filosofia que l'inspira per tal de deixar enrere una etapa de "llibertat religiosa amb privilegis per l'Església Catòlica", com tenim ara, per una etapa de "llibertat ideològica, religiosa, de consciència i pensament", respectuosa amb el conjunt de la ciutadania, amb un Estat laic que vol dir neutral en matèria religiosa i alhora bel·ligerant en la defensa i promoció dels valors comuns que són la base de la convivència.

Objectius i propostes

Sobre la laïcitat

La laïcitat ha de ser el principi que regeixi la convivència ciutadana, que impulsi la construcció d'un espai públic fonamentat en les drets humans, en els valors de la pluralitat, de la tolerància activa i del respecte democràtic per a totes i cadascuna de les opcions filosòfiques i religioses personals.

Recordem que la laïcitat no propicia la ignorància del fet religiós, sinó que el contempla en una formació humanística integral que inclou la història, la filosofia, l'art o la ciència.

Un Estat laic no és un Estat multiconfessional, sinó un Estat neutral en matèria religiosa, que no privilegia cap confessió, que promou una llibertat real de culte, i que respecta per igual totes les opcions de consciència religioses i no religioses.

Per anar cap a una societat laica cal fer un salt qualitatiu en la garantia de la llibertat de consciència, cal repensar la legislació vigent i les relacions entre l'Estat i les diverses esglésies. Això vol dir que l'Església Catòlica haurà de relacionar-se amb l'Estat en igualtat amb les altres confessions i al mateix rang que les associacions civils i altres expressions de l'ideari de la ciutadania. Caldrà que el sistema espanyol accepti la creixent diversitat de cultes i opcions de vida des del respecte a la llibertat de consciència i oferint-los un tracte igualitari.

Així doncs, es fa imprescindible una sèrie de reformes per a tal efecte.

Reforma de la legislació de l'Estat: aconfessionalitat

581. Reforma de la Constitució Espanyola: ICV-EUiA entén que l'Estat ha de cooperar amb l'Església catòlica de la mateixa manera que amb altres confessions i opcions de pensament no religiós. En cap moment aquesta cooperació ha de significar una subvenció ni cap tipus d'impuls a cap confessió en concret, sinó una relació de respecte. L'Estat no ha d'oferir privilegis. Per això proposem la supressió de l'Església Catòlica en l'article 16.3 de la Constitució Espanyola ("3. Cap confessió tindrà caràcter estatal. Els poders públics tindran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantindran les consegüents relacions de cooperació amb l'Església Catòlica i les altres confessions")

Així mateix l'article 27.3 de la CE diu: "Els poders públics garanteixen el dret que assisteix als pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves pròpies conviccions."

Aquest article, no obliga a que el lloc de formació específica sigui l'escola ni a pagar amb diners públics professors de religió. D'aquesta manera, entenem que l'escola ha d'oferir una educació per a la convivència ciutadana i que la formació religiosa o moral haurà de trobar-se en entitats privades o bé, per a qualsevol confessió, als llocs de culte.

582. Reforma de la Llei Orgànica 7/1980 sobre llibertat religiosa. És una llei sobre llibertat religiosa no equitativa, ja que fa menció expressa de l'Església Catòlica, i a més exclou altres formes de pensament no religiós. Aquesta demanda, formalitzada per ICV-EUiA amb una proposta de llei al Congrés dels Diputats, ha de garantir:

- Impedir el finançament especial i no voluntari de les esglésies o comunitats religioses
- Donar el mateix règim tributari o de benefici fiscal a totes les entitats o associacions no lucratives (que hagin estat declarades d'interès públic)
- Preservar el dret dels menors a no ser adoctrinats en els centres de formació públics i concertats, tot suprimint l'assignatura de religió del currículum
- Ampliar l'àmbit d'aplicació de la llei de llibertat religiosa a la llibertat de pensament o de consciència, entenent la llibertat religiosa com un aspecte o modalitat d'aquella
- Garantir la igualtat en el tractament de l'exercici d'aquestes llibertats, superant l'actual inequitat entre les conviccions religioses (i de manera privilegiada la confessió catòlica) i les d'altres tipus.
- Suprimir l'existència d'un Registre específic per a les entitats o associacions religioses.
- Separar el matrimoni civil del religiós
- Fer esment especial de la prohibició dels símbols religiosos i l'assistència a actes confessionals dels representants públics en l'exercici de les seves funcions.

I totes les altres qüestions que garanteixen l'exercici del dret de llibertat de consciència en l'àmbit privat individual i la utilització respectuosa de l'espai públic per a les seves manifestacions col·lectives.

Igualtat entre opcions de consciència:

583. Derogació dels Acords amb la Santa Seu (1976, 1979). Aquest Estat no confessional ha de garantir la igualtat de tracte amb totes les religions i no pot subvencionar-ne ni potenciar-ne cap. En aquest sentit, són inadmissibles els Acords amb la Santa Seu de 1976 i 1979. És

necessària la derogació d'aquests pactes clarament anticonstitucionals (es feren abans de l'aprovació de la Constitució)

La relació entre l'Estat Espanyol i l'Església Catòlica no pot ser un pacte bilateral que resulta en un tractat internacional: Aquesta relació ha de fer-se en el mateix marc que la resta de confessions, com a conveni amb la Conferència Episcopal Espanyola mitjançant el règim de la legislació ordinària.

Per això exigim la derogació dels "Acuerdos entre la Santa Sede y el Estado Español, de 1979:

- Acuerdo entre el Estado español y la Santa Sede sobre asuntos jurídicos
- Acuerdo entre el Estado español y la Santa Sede sobre asuntos económicos
- Acuerdo entre el Estado español y la Santa Sede sobre asistencia religiosa a las Fuerzas Armadas y el Servicio Militar de clérigos y religiosos
- Acuerdo entre el Estado español y la Santa Sede sobre Enseñanza y Asuntos culturales.

Aquests acords van ser signats amb les Corts dissoltes i pocs dies després d'aprovar la Constitució del 78, i que signifiquen la continuació i actualització dels acords de l'any 1953."

584. Així mateix també és necessària la supressió del "Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre renuncia a la presentación de obispos y al privilegio del fuero" de 1976, per a que la separació Església – Estat sigui absoluta i no limitada pels acords bilaterals. Finalment cal la regulació de les relacions entre l'Estat i l'Església Catòlica mitjançant procediments ordinaris.

585. **Actes públics:** L'Església Catòlica no pot seguir estant present en les esferes d'abast públic i responsabilitat estatal. Les dues visites del Papa han estat el paradigma de tot allò que els representants públics no han de fer en un estat democràtic i laic.

Els representants de les Administracions Públiques han de garantir un tracte igualitari i respectuós cap a totes les tendències ideològiques i religioses. Haurien d'evitar, doncs, qualsevol vincle amb cap creença o entitat en particular, i la participació en cap celebració d'una confessió específica. Els nostres representants han de demostrar una conducta ètica i oberta, i en cap cas demostrar privilegis específics.

Per això cal l'elaboració i aplicació a tots els nivells de govern i administració d'un codi de conducta realment aconfessional.

586. **La monarquia.** Les cerimònies de la monarquia es deuen a la Constitució i, per tant, cal que s'efectuïn com a actes civils. En aquest sentit, la reivindicació és la mateixa que la que ocupa els càrrecs electes. Volem que l'Estat Espanyol i el seu cap, el rei, renunciïn als privilegis mutus que encara es concedeixen amb la Santa Seu. És l'exemple dels acords preconstitucionals de 1976, avui en vigència, que estipulen:

“3) La provisión del Vicariato General Castrense se hará mediante la propuesta de una terna de nombres, formada de común acuerdo entre la Nunciatura Apostólica y el Ministerio de Asuntos Exteriores y sometida a la aprobación de la Santa Sede. El Rey presentará, en el término de quince días, uno de ellos para su nombramiento por el Romano Pontífice”. (Instrumento de Ratificación de España al Acuerdo entre la Santa Sede y el Estado Español, hecho en la Ciudad del Vaticano el 28 de julio de 1976).

Cap tractat amb la Santa Seu ha d'atorgar privilegis d'aquest tipus, atenint-nos a l'aconfessionalitat i la igualtat, àmpliament exposades en aquesta argumentació. Alhora, cap legislació prèvia a la democràcia pot tenir vigència dins d'aquesta. Exigim, doncs, la immediata supressió d'aquest acord i la renúncia expressa per part del rei.

587. **L'exèrcit.** L'Exèrcit pertany a l'Estat i, per tant, cal introduir-hi els elements d'aconfessionalitat que li pertocuen. No s'hi poden acceptar ritus religiosos dins les seves activitats i ni atorgar-los llocs de culte específics. L'assistència religiosa, en cas de ser demanada, haurà de preveure's en cas d'urgència (guerra, conflictes a l'estranger) i de forma pluriconfessional i humanista. Cal, com hem dit abans) suprimir el vicariat general castrense, amb la derogació dels acords de 1976 i 1979 entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assistència religiosa a les forces armades i servei militar de clergues i religiosos. Per això exigim unes forces armades i exercit aconfessionals.

588. **La simbologia:** Cap organisme de caràcter públic pot seguir demostrant una vinculació amb l'Església Catòlica mantenint els símbols religiosos. Aquests han de desaparèixer d'escoles, hospitals, ajuntaments, jutjats, o qualsevol altre centre de l'Administració Pública. Alhora, la possibilitat de que la en presa de possessió dels càrrecs públics hi hagi símbols religiosos és una mostra inacceptable de confusió entre Església i Estat que no es pot permetre. Els càrrecs públics hauran de pronunciar-se davant dels símbols de l'Estat.

Finançament

El fet religiós ha de ser subvencionat per la part de la societat que professa el culte i que voluntàriament desitja potenciar la seva realització. Essent una

forma d'entendre la vida, l'Administració Pública no hi pot interferir, i, en conseqüència, no ho pot subvencionar.

589. **Cal l'eliminació de la casella “església catòlica” a la Declaració de l'IRPF**, ja que aquesta perpetua un privilegi, no ajuda a la separació Església/Estat i evidencia una injustícia envers la resta de confessions i ideologies.
590. **Cal que l'Església Catòlica deixi de rebre el subsidi de 2.120 milions** d'euros per part de l'Estat, que és pagat per creients i no creients, ja que l'Estat dóna els diners per avançat i independentment de quanta gent hagi marcat la casella a l'IRPF.
591. **Cal que l'Església Catòlica pagui els impostos que pertocquen a l'Estat**. El “Acuerdo de 3 de enero de 1979 entre el Estado español y la Santa Sede sobre Asuntos económicos” allibera l'Església Catòlica dels impostos sobre la renda, de l'impost de societats, de l'impost sobre transmissions i sobre donacions.
592. **Cal també que l'Església Catòlica pagui als Ajuntaments** els tributs locals: El mateix tractat de 1979 li permet no pagar l'IBI.
593. **Cal que l'Església Catòlica deixi de rebre beneficis fiscals:**
- Utilitzant el paraigües d'entitat d'utilitat pública, les associacions catòliques tenen assignats certs beneficis (per tractat internacional), mentre que la majoria d'associacions civils no poden gaudir-ne.
 - Estableix privilegi de tracte pel que fa a possibles deutes tributaris.

A ICV-EUiA creiem que cal impedir el finançament especial i no voluntari de les esglésies o comunitats religioses per part dels ciutadans de Catalunya i de l'Estat, i que cal donar el mateix règim tributari o de benefici fiscal a totes les entitats o associacions no lucratives d'interès públic.

Per evitar els privilegis esmentats:

- Exigim, de nou: la derogació del “Acuerdo de 3 de enero de 1979 entre el Estado español y la Santa Sede sobre Asuntos económicos”.
- Exigim: que el finançament de l'església catòlica en regeixi per la legislació ordinària i no es permetin privilegis.
- Exigim: un tracte fiscal igual entre associacions i entitats, siguin o no religioses
- Exigim: que s'eviti en qualsevol cas un finançament involuntari de l'església per part dels ciutadans.
- Exigim: que desaparegui d'immediat l'esmentada casella de l'IRPF.

- Exigim la revisió de totes les inscripcions a nom de l'Església Catòlica de propietats sense titular fetes utilitzant l'article 206 de la llei Hipotecària, on s'equipara l'autoritat eclesiàstica a l'autoritat pública.

Sobre llibertats personals

El ciutadà queda vinculat a l'Estat mitjançant tot un seguit de drets i deures. Donat el caràcter aconfessional de l'Estat, cap dret ni cap deure del ciutadà quedarà en relació amb la seva opció de pensament. D'aquesta manera tampoc cap legislació paral·lela a la Estatal ha de poder regular la vida dels ciutadans, ja que és tan sols aquesta la que es deriva del fet democràtic.

Tot ciutadà té dret a no expressar les seves preferències ideològiques ni religioses: "Art. 16 CE: Ningú podrà ser obligat a declarar quant a la seva ideologia, religió o creences".

594. **Classes de religió.** Cap estudiant o família haurà de pronunciar-se sobre la seva opció de consciència. Així doncs, no serà possible enfrontar l'estudiant a la tria entre religió o ètica. Les classes rebudes haurien de ser per a la creació del ciutadà culte i lliure, i les seves opcions en el terreny ideològic i religiós formarien part de l'esfera privada. Cal, així, preservar el dret dels menors a no ser adoctrinats en els centres de formació públics i concertats.

595. **L'apostasia.** La llibertat de consciència suposa la no obligació de la persona envers cap pensament. D'aquesta manera, qualsevol persona té el dret a canviar de culte, religió o ideologia. En aquest sentit, cal exigir que les persones batejades i, per tant, inscrites a l'Església Catòlica, i que desitgin renunciar als drets i privilegis que els atorga tal vincle, puguin fer-ho. Cap judici de l'Església Catòlica els ha de donar o denegar aquest permís, sinó que el ciutadà té dret a deixar de constar com a inscrit en una institució tant bon punt ho decideixi i ho comuniqui.

596. **El matrimoni.** El lloc ordinari per a la celebració d'aquest acte ha de ser l'ajuntament o el jutjat, deixant oberta la possibilitat de que els fidels complementin el matrimoni civil amb unes núpcies al seu lloc de culte. Els conflictes en aquests afers han de ser competència exclusiva dels tribunals de l'Estat, i no pot tenir validesa la jurisdicció canònica.

597. **Despenalització de l'eutanàsia.** En una societat plural cal donar pas al dret a decidir en les qüestions relacionades amb la dignitat i l'autonomia personal d'acord amb les pròpies conviccions. Per això:

- Cal impulsar la despenalització de l'eutanàsia promulgant una llei reguladora del dret de les persones en el procés final de la vida. El desig d'una bona mort no pressuposa una sola concepció d'aquest

fet sinó, com les opcions de vida són diverses també ho poden ser les de la mort. Una bona mort és la coherència de la vida aplicada a la mort.

- Cal adequar tanatoris i cementiris per a la celebració digna de cerimònies civils o religioses de totes les creences.

598. Educació.

Un dels elements més importants per a aconseguir la llibertat de pensament, ideologia i culte és, sens dubte, una escola i educació superior creadores d'una societat lliure, plural i oberta.

L'Educació ha de ser, doncs, plenament lliure d'influències religioses. Aquesta afirmació, però, entra en plena contradicció amb la realitat:

El "Acuerdo de 3 de enero de 1979 entre el Estado español y la Santa Sede sobre enseñanza y asuntos culturales" estableix de forma obligada la ingerència de l'Església Catòlica en els afers educatius.

D'aquesta manera, és impossible la creació de l'Escola pública i laica. La religió formarà part de l'educació. A més, els representants democràticament escollits no tenen poder per a fixar qui haurà de donar les classes de religió, amb quins criteris ni qui els escull, com tampoc poden dictar sobre el pagament d'aquests. A aquests professors, a més, se'ls dota de poder dins l'escola: "Los Profesores de religión formarán parte, a todos los efectos, del Claustro de Profesores de los respectivos Centros."

Per tant, novament, es fa necessari exigir la derogació del "Acuerdo de 3 de enero de 1979 entre el Estado español y la Santa Sede sobre enseñanza y asuntos culturales"

ICV-EUiA entén que l'escola pública no pot admetre intromissions. Qualsevol centre educatiu finançat amb fons públics s'hauria de mantenir regit pels mateixos criteris d'aconfessionalitat, llibertat, igualtat i pluralitat que inspiren la legislació. Aquesta exigència, a més, també va dirigida als centres concertats, ja que aquests reben diners de l'Estat. L'educació religiosa o moral de qualsevol tipus pot ser donada en hores extraescolars, mai obligatòries ni premiades, i mai finançades amb diner públic.

Revocar l'acord del PSOE amb la Conferència episcopal pel que fa a l'Educació per a la Ciutadania: en el debat sobre aquesta assignatura, que ha portat a declaracions delirants de la C. Episcopal i també de la FERE, com proposar a les famílies "l'objecció de consciència". El PSOE ha cedit i permet als centres concertats l'adaptació dels continguts de l'assignatura a l'ideari. Cal tornar a l'Educació per a la Ciutadania el seu caràcter inicial de formació per a la convivència democràtica i cívica, sense exclusions.

599. **Els mitjans de comunicació públics:** L'últim punt a esmentar respecte a les llibertats de ciutadania, és el dret a la informació veraç i plural. Els mitjans de comunicació públics són, de fet, un servei públic i, com a tal, es deuen a l'Estat. D'aquesta manera, ICV-EUiA entén que haurien de demostrar el seu caràcter aconfessional i no mantenir espais reservats per a certes confessions religioses. De nou, és l'acord de 1979 entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre ensenyança i assumptes culturals el document que manté inamovible aquest privilegi.

Eix de Memòria Democràtica

Balanç

Durant la primera legislatura del govern Zapatero es van viure un seguit de canvis en el camp de la recuperació de la memòria democràtica. A nivell d'Estat amb l'aprovació de la Llei de la Memòria Històrica, però també a Catalunya i a altres comunitats de l'Estat, es van impulsar més polítiques de recuperació de la memòria democràtica i més lleis, com la Llei del Memorial Democràtic i la Llei de fosses, de les que mai havíem tingut a la nostra història. El debat respecte la reparació de les víctimes va situar-se al centralitat de la política i ICV-EUiA va jugar un paper fonamental tant des de la seva acció de govern a Catalunya com en la seva acció parlamentària al Congrés.

Aquest punt de partida feia presagiar que durant l'actual legislatura viuríem encara més avenços, tot i que malauradament ha estat al contrari. L'ofensiva judicial i mediàtica de la dreta i l'extrema dreta ha tingut com a conseqüència que tribunals políticament instrumentalitzats aturessin el procés de recuperació de la memòria democràtica. La persecució al jutge Garzón i la impossibilitat d'investigar en una causa conjunta totes les persones desaparegudes durant el franquisme ha suposat un cop important, tant per les repercussions pràctiques com per la càrrega simbòlica que ha suposat.

Tampoc hi ha contribuït la manca de voluntat política del Govern de l'Estat, que no ha situat en la seva agenda de prioritats polítiques les polítiques per la memòria. Per ICV-EUiA la Llei de la Memòria Històrica del 2007 era un punt de partida i no un objectiu en si mateix, com ha semblat ser el punt de vist del govern. Un exemple d'això, és la manca de lideratge en les polítiques dutes a terme, només a les CCAA amb governs amb interès real en recuperar la memòria, com Catalunya o Andalusia, hi ha hagut veritables polítiques de memòria democràtica, cosa que ha generat una discriminació inadmissible entre les víctimes del franquisme en funció del seu origen.

Fins i tot la comunitat internacional s'ha pronunciat sobre la situació a l'Estat Espanyol. El 5 de maig del 2010 a l'Examen Periòdic Universal del Consell de Drets Humans de l'ONU, diversos estats i ONG van criticar durament a

Espanya respecte la Llei d'Amnistia i respecte el reconeixement de les víctimes del franquisme. Al 2008, la ONU ja va recomanar la derogació de la Llei d'Amnistia, i el 21 de setembre del 2009 l'Informe del Consell de Drets Humans va considerar que suposava la limitació legal per a investigar les desaparicions forçoses i tots els delits comesos durant el franquisme. Fins i tot representats de 26 estats i de la pròpia ONU van signar a Bogotà el passat 24 d'abril de 2010 una resolució de recolzament a Garzón.

Per ICV-EUiA queda pendent la plena rehabilitació jurídica de les víctimes del franquisme, amb declaracions judicials de «innocència» dels condemnats i l'anul·lació de les sentències que els van condemnar injustament. La resposta de l'Estat hauria de consistir, precisament, a proclamar legalment l'anul·lació de les sentències dictades en els processos penals dels tribunals franquistes a través dels quals es van imposar condemnes de tota classe als republicans i demòcrates espanyols.

Tot i aquest escenari de conflictes i mancances de la recuperació de la memòria històrica, ICV-EUiA ha tingut un paper de lideratge en els pocs avenços que hi ha hagut durant aquest legislatura com va suposar la publicació del web amb el mapa de totes les fosses comunes de l'Estat. Aquest avenç, previst a la Llei de la Memòria Històrica, va ser fruit de la insistència en la tasca parlamentària i la reclamació política constant al Congrés.

Objectius estratègics

- Impulsar el compromís del govern d'assumir activament com a polítiques públiques la recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica amb la finalitat de donar a conèixer els valors democràtics del passat recent i del present i difondre a les distintes generacions el respecte pels drets civils i humans i el coneixement dels fonaments del sistema de llibertats de què gaudeix la nostra societat.
- Desplegar tots els aspectes de la Llei de la memòria històrica actual que queden pendents com la retirada de símbols franquistes, entre ell el Valle de los Caídos. A més, cal reformar aquells aspectes que la Llei s'ha mostrat incapaç de resoldre. D'una banda, la anul·lació de ple drets per il·legitimitat dels tribunals totes les sentències per motius polítics i ideològics durant el franquisme. D'altra banda, considerarem que l'Estat ha d'assumir un paper més actiu en la localització i identificació de les víctimes i desapareguts a partir del cop d'estat de 1936. La localització i identificació de les persones que van morir a partir d'aquest moment és un deure públic que no pot deixar-se ni única ni principalment, a la iniciativa i esforç de la ciutadania, amb independència de la col·laboració que, en tot moment, ha d'existir entre els poders públics i les persones o entitats més preocupades i dedicades a la recuperació de la memòria històrica.
- Reformar quantes disposicions legals siguin necessàries en el sentit d'impedir que puguin ser interpretades per diferents estaments de l'Estat

contra els principis de Justícia, Veritat i Reparació a la qual tenen dret totes les víctimes de genocidi i de crims de lesa humanitat, tal com es contempla en la legislació internacional.

- Assolir el reconeixement, la recuperació i la dignificació de les persones que van ser executades i enterrades en fosses comunes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Es tracta de restablir la dignitat de les persones desaparegudes, fer efectiu el dret dels seus familiars i satisfer el dret de tota societat a conèixer la veritat dels fets esdevinguts i les circumstàncies en les quals es van produir les desaparicions i les vulneracions dels drets humans comeses durant la Guerra Civil i la postguerra. Això també permetrà elaborar un cens i un mapa amb la localització nominal de les víctimes a disposició dels familiars però també de la societat en general.

Propostes

600. Reformar totes les disposicions legals siguin pertinents - en concret la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia- en el sentit d'impedir que puguin ser interpretades per diferents estaments de l'Estat contra els principis de Justícia, Veritat i Reparació la qual tenen dret totes les víctimes de genocidi i de crims de lesa humanitat, tal com es contempla en la legislació internacional en matèria de drets humans i crims contra la humanitat, i que en cap cas deixi marge a la interpretació de considerar delictes aquelles actuacions que s'investiguin els crims imprescriptibles de la dictadura franquista.

601. Desenvolupar i aplicar de manera efectiva la Llei 52/2007, de 26 de desembre, per la qual es reconeixen i amplien drets i s'estableixen mesures a favor dels qui van patir persecució o violència durant la guerra civil i la dictadura, durant el present període de sessions, i en especial en les següents qüestions:

- **Fer efectiu el que disposa la disposició adicional sisena en el sentit que la fundació gestora del Valle de los Caídos** inclogui entre els seus objectius honrar i rehabilitar la memòria de totes les persones mortes a conseqüència de la Guerra Civil i de la repressió política que la va seguir. Treure les restes de Franco i J.A. Primo de Rivera que hi ha enterrades i lliurar-les a les seves famílies.
- **Prendre la iniciativa (activa) per a l'elaboració d'un catàleg de vestigis relatius a la Guerra Civil i la Dictadura,** al costat de les comunitats autònomes i les entitats locals, als efectes de procedir a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives d'exaltació, personal o col·lectiva, de la revolta militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la Dictadura, segons el que disposa l'article 15 de l'esmentada Llei.

- **Elaborar el protocol d'actuació científica i multidisciplinar** per a l'adequada intervenció de les exhumacions, segons el que disposa l'article 12 de l'esmentada Llei.
- **Confeccionar un cens d'edificacions i obres realitzades** per membres dels batallons disciplinaris de soldats treballadors, presoners de camps de concentració, batallons de treballadors i presoners en colònies penitenciàries militaritzades, segons el que disposa l'article 17 de l'esmentada Llei.

602. **Establir el Marc Institucional que impulsi les polítiques** públiques relatives a la conservació i foment de la memòria democràtica, segons el que disposa la disposició addicional tercera de l'esmentada Llei, i especialment per a coordinar les polítiques desenvolupades pels departaments de Justícia, Cultura i Vicepresidència.

603. **Modificar la Llei 52/2007, de 26 de desembre, en els articles 11, 12, 13 i 14, amb l'objecte de garantir la responsabilitat pública i institucional** en les tasques de localització, exhumació i identificació de les fosses o soterraments de les víctimes del franquisme, així com la divulgació dels resultats, passant a ser aquesta una política pública i institucional garantida pel conjunt d'Administracions, i per l'Administració General de l'Estat amb caràcter subsidiari.

604. **Modificar la Llei 52/2007, de 26 de desembre, en el seu article 3 per garantir que es declaren nul de ple dret**, per la il·legitimitat dels tribunals, per vicis de forma i de fons i per la il·legitimitat de les normes aplicades, les sentències i resolucions judicials o administratives dictades per motius polítics, ideològics o de creença per qualssevol tribunals o òrgans penals o administratius durant la dictadura contra els que van defensar la legalitat institucional anterior, van pretendre el restabliment d'un règim democràtic a Espanya o van intentar viure conforme a opcions emparades per drets i llibertats avui reconeguts per la Constitució.

605. **Elaborar una llei de fosses estatal** similar a la llei catalana, que garanteixi el lideratge públic en el reconeixement, la recuperació i la dignificació de les persones que van ser executades i enterrades en fosses comunes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Aquesta llei permetria acabar amb l'actual *via crucis* que pateixen els familiars en recerca d'una víctima.

606. **Elaborar una llei de reparació de la discriminació laboral** soferta per les dones durant la dictadura franquista que inclogui entre altres aspectes el reconeixement d'una compensació econòmica a totes les dones que van ser privades del dret al treball per contraure matrimoni

entre els anys 1938 a 1961, com a conseqüència de les lleis dictades durant la dictadura franquista, i que van desenvolupar la seva vida personal i professional en l'àmbit del llar familiar.

607. **Reforma de Llei 9/1968, de 5 d'Abril, reguladora dels secrets oficials**, per garantir que tots els historiadors, arxivers, investigadors i estudiants, tenen accés als documents militars datats entre 1939 i 1977 classificats com a secret d'estat que puguin contenir informació rellevant respecte la repressió franquista.
608. **Dotar de recursos humans i materials a l'Oficina d'Atenció a les Víctimes.**
609. **Promoure el reconeixement institucional a les víctimes del franquisme i als lluitadors en defensa del règim legítim mitjançant actes i distincions públics.**
610. **Constituir un dia anual de la Memòria Democràtica, que seria el 14 d'abril, en commemoració de la proclamació de la 2a República, per a la commemoració i suport als represaliats del franquisme i la condemna del règim franquista.**
611. **Crear un Alt Comissionat de suport a les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura** d'acord amb la disposició addicional 3a de la Llei 52/2007, que es s'encarregarà del compliment d'aquesta Llei, mitjançant el seguiment de les actuacions dels òrgans competents de l'Administració General de l'Estat, la col·laboració amb totes les entitats públiques i privades tinguin per objectiu l'atenció a les víctimes, i la cooperació amb els òrgans competents en aquest àmbit de les altres administracions públiques.
612. **Crear una fiscalia especialitzada** en el suport i ajuda a qui van patir persecució o violència durant la Guerra Civil i la Dictadura.
613. **La materialització mitjançant convenis de col·laboració amb les Administracions públiques d'accés als arxius judicials, militars i policíacs.** Alhora s'impulsaran plans d'actuació immediata per tal de preservar la documentació –catalogació, informatització i digitalització– en ells continguda que permeti la seva consulta.
614. **Creació d'àmbits de debat tecnicojurídic** sobre la transcendència jurídica de declarar tots i cadascun dels organismes repressius de la dictadura –inclòs el Tribunal d'Ordre Públic (TOP)–, com a contraris al Dret i la declaració d'il·legitimitat dels tribunals i sentències franquistes.
615. **Establiment de convenis de les administracions amb els col·legis d'advocats i associacions de juristes** per tal d'oferir assessorament

jurídic i tutela judicial efectiva a les persones i entitats en relació als drets reconeguts en la Llei de la memòria històrica.

616. **Constitució d'una xarxa de projectes memorials** impulsada pel sector públic que fomenti la reflexió i l'intercanvi d'experiències en l'àmbit de la recuperació de la memòria democràtica, des del punt de vista del reconeixement de les víctimes, el patrimoni memorial i la transmissió de valors.

Eix de Nova Ciutadania

Per la igualtat de drets de les persones immigrants i el reconeixement de la diversitat

Balanç

Moltes famílies treballadores, indiferentment del seu lloc d'origen, viuen avui moments molt difícils. Una de les greus conseqüències de la crisi econòmica causada per l'economia especulativa és l'atur que s'agreuja encara més entre els joves i les persones migrades, especialment en el cas de les dones, causant en aquest sector una major precarietat per la retallada de drets que els afecta especialment.

L'atur té conseqüències encara més greus entre les persones que no tenen al seu voltant una xarxa social i familiar que els protegeix: immigrants, gent gran sola... Aquest atur posa en perill, en primer lloc, el dret a l'habitatge i fins i tot dificulta el poder viure amb la família (amb el retorn de part d'aquesta al país d'origen).

ICV-EUiA reconeix l'aportació de la immigració al creixement econòmic del nostre país en els darrers anys, la seva contribució decisiva al sosteniment de l'Estat del Benestar i la seva aportació cultural a la societat d'acollida. Alhora és la força política que veu i comprèn la situació de totes les persones, migrades i no migrades, des d'un punt de vista humà i és capaç de fer front a les dificultats que ara pateixen.

Per contra, en aquest període de crisi el PP i PxC no han tingut escrúpols per situar la immigració com a una de les causes de la crisi, com si fos la responsable de la destrucció de l'ocupació. Alhora han fet servir la migració com a un punt de confrontació en els nostres barris i entre la classe treballadora, al voler barrejar delinqüència amb migració, atiant així el racisme i la xenofòbia.

CiU també s'ha sumat a aquests discursos negatius i reactius prenent fer creure que hi ha nacionalitats que tenen tendència a delinquir o que el frau s'ha

de combatre solament entre les famílies que cobren la Renda Mínima d'Inserció (PIRMI), especialment les d'origen marroquí, o que els alumnes d'origen immigrant són un llast per a l'escola pública. Distorsionant la realitat i repetint falsedats, aquestes forces polítiques volen malmetre el prestigi dels serveis públics trencar la unitat entre la classe treballadora i les bases de la cohesió del conjunt de la societat.

Alhora, el PSC ha tractat les persones migrades com a una part de la societat que en períodes de crisi sobra del nostre model social i econòmic. D'aquí les polítiques de "retorn voluntari", l'ampliació de l'estada màxima en els Centres d'Internament per a estrangers (CIES), denunciats reiteradament per ICV-EUiA, i les limitacions a les reagrupacions familiars dels ascendents que ha introduït en la reforma de la llei d'estrangeria.

Aquesta **indefensió de les persones migrades és una prova més de la desigualtat social i política** i s'afegeix al fet que el dret de sufragi universal i la plena ciutadania, encara avui, en ple segle XXI, no estan garantits a l'Estat Espanyol. L'esperança que va significar a les darreres eleccions municipals la creació del cens electoral d'estrangers residents amb nacionalitat dels països que han signat els convenis de reciprocitat amb l'Estat Espanyol ha estat una nova frustració pel col·lectiu de persones migrades en el seu accés a la plena ciutadania.

La sol·licitud de documentació innecessària, l'excessiva burocràcia, la poca difusió de la campanya informativa i la negativa del govern a la nostra proposta d'incorporació d'ofici dels nous electors al cens, tal com és costum amb els joves que adquireixen la majoria d'edat, van tenir com a resultat una baixíssima participació, de tan sols el 13% de les persones que podien accedir per primer cop al dret a vot a les passades eleccions municipals.

Objectius

La lluita contra la xenofòbia i el racisme social i institucional i la garantia dels drets socials i laborals en un estat del benestar amb suficients recursos i en una democràcia on tothom hi pugui participar, són els fonaments d'una societat cohesionada i equitativa com la que proposa ICV-EUiA, on tothom tingui els mateixos drets, deures i oportunitats.

- Enfortir l'Estat del benestar per assolir una societat amb els mateixos drets, deures i oportunitats per a tothom.
- Lluita contra la xenofòbia i el racisme social.
- Ple reconeixement dels drets de ciutadania i de participació a les persones migrades.

Propostes

617. **Modificar en profunditat l'actual Llei d'Estrangeria** substituint l'actual política estatal d'immigració basada en els aspectes repressius i de control policial per una veritable política d'acollida i aprofundint en les mesures en les d'inclusió social de les persones migrades.
618. **Agilitzar els processos de regularització per arrelament**, de renovació dels permisos de residència i treball i de sol·licitud de reagrupament familiar dels descendents i ascendents. Tenir especial cura de les persones que perden el seu permís de residència i de treball per causes sobrevingudes. Trobar una solució adient per a que patir l'atur no els penalitzi.
619. **Tancar els Centres d'internament per a Estrangers (CIES) existents a l'Estat Espanyol.** En aquests centres es detenen persones que tan sols han comès una falta administrativa i no pas cap delictu.
620. **Ampliar les garanties jurídiques pel que fa a les expulsions d'immigrants en situació irregular i eliminar el procediment sumari d'expulsió.**
621. **Cercar els mecanismes adients per a què les persones estrangeres preses que els hi pertoqui gaudir del "tercer grau" i no tinguin domicili a l'Estat Espanyol, puguin fer servir com a tal la xarxa existent de Consolats o les associacions de persones migrades.**
622. **Mantenir el dret i el deure de totes les persones a empadronar-se en el municipi on resideixin i preservar el padró com a eina important de planificació dels municipis.** Evitar que cap llei o reglament d'estrangeria condicioni els processos d'arrelament, reagrupament o renovació dels permisos de residència i treball a les faltes que una persona pugui cometre segons les ordenances de civisme de cada municipi.
623. **Impulsar polítiques d'igualtat de drets, deures i oportunitats per a tothom, amb independència de la nacionalitat, la cultura i l'origen de les persones.** Equiparació per a tothom dels drets socials i del reconeixement de les llibertats fonamentals a la lliure circulació, llibertat d'expressió, reunió, associació, lliure sindicació, garanties processals, educació i protecció a la família. Equiparació per a tothom del dret a la funció pública i a la funció docent amb la facilitació de l'homologació dels títols universitaris.
624. **Impulsar una llei de finançament local que permeti la suficiència financera dels municipis per tal de mantenir les polítiques socials,**

d'ocupació, educatives i d'acollida que mantinguin la cohesió social i l'equitat.

- 625. Recuperar el nivell de finançament de l'Estat als governs autonòmics pel que fa als fons d'acollida** que a Catalunya s'han destinat a la creació de recursos d'acollida i de seguiment escolar dins dels centres educatius, a implantar plans educatius d'entorn, a lluitar contra la segregació escolar i a la realització de cursos bàsics de català amb preus i horaris accessibles.

Lluita contra el racisme i la discriminació i el ple reconeixement dels drets de ciutadania i de participació a les persones migrades.

- 626. Modificar la Constitució Espanyola per tal d'incorporar el reconeixement del dret a vot per a les persones immigrades en totes les eleccions, a partir dels tres anys de residència a l'Estat Espanyol.** Mentre aquesta modificació no es produeixi, ampliar la signatura dels convenis de reciprocitat amb d'altres països i fer possible l'accés automàtic al cens de les eleccions municipals per a totes les persones que tinguin reconegut el dret a vot fruit de la signatura d'aquests convenis.

- 627. Impulsar un front comú polític i social contra qualsevol actitud xenòfoba i racista que es produeixi a l'Estat, tot actuant contundentment, fins i tot jurídicament, contra aquestes actituds.** Instar el govern d'Espanya a fer una ràpida transposició de la Directiva Europea sobre el racisme com a delictes i que sigui causa per instar a la il·legalització d'un partit. Impulsar la creació de protocols antiracistes a tots els àmbits d'intervenció social. Promoure l'aprovació d'una llei integral per a la qualitat de tracte i la no discriminació.

Les propostes jurídiques i legals per a la lluita contra el racisme es troben detallades i més àmpliament exposades a l'Eix de Justícia i Dret d'aquest mateix programa.

- 628. Vetllar per a que els mitjans de comunicació públics estatals donin un tractament acurat i objectiu del fet migratori i de totes les condicions que l'envolten, tant pel que fa als continguts com a les imatges.**

Eix de Justícia i Dret

Un veritable impuls en la justícia al servei de les persones

L'Administració de Justícia ha de donar respostes als problemes dels ciutadans i ciutadanes

L'Administració de Justícia ha de donar respostes als problemes dels ciutadans i les ciutadanes i ha de prestar un servei públic a les persones, que sigui àgil, eficaç i modern. Que sigui un servei de qualitat per a tota la societat, i que garanteixi ineludiblement el compliment de la tutela judicial efectiva recollida a l'article 24.1 de la Constitució espanyola, i que diu textualment: "*Totes les persones tenen dret a obtenir la tutela efectiva dels jutges i tribunals en l'exercici dels seus drets i interessos legítims sense que, en cap cas, pugui produir-se indefensió*".

Un mal funcionament de la Justícia comporta la manca d'un element essencial de l'estat social i democràtic de dret. Sense una bona Justícia, la democràcia no és completa ni viable.

Necessitem, per tant, una nova Administració de Justícia que presti un servei públic a les persones, un servei de qualitat per a tota la societat i que garanteixi l'exercici de tots els drets en condicions d'igualtat.

Aquesta Administració de Justícia no podrà prestar un servei de qualitat si es rebaixa la quantitat d'efectius, si es redueix el personal, si es retalla el pressupost. Quan els governs actuals de dretes parlen eufemísticament de "retallar" drets socials universals adquirits (sanitat, educació, i altres serveis socials) canvia el concepte de dret social per favor social, justícia per beneficència.

És per això que, des d'ICV-EUiA, considerem que l'aplicació del concepte economicista/neoliberal de la retallada, en l'àmbit dels drets socials universals, la tutela judicial efectiva entre aquests drets, suposa un incompliment de la funció social de l'estat de dret i un atemptat a la democràcia.

Així mateix, cal una descentralització del Consell General del Poder Judicial. És necessària l'adequació de l'administració de justícia a l'Estat de les autonomies avançant cap a un model federal.

El Consell General del Poder Judicial (CGPJ), com a òrgan de govern del Poder Judicial, ha d'actuar d'acord amb l'Estat de les autonomies, reflectint la pluralitat nacional, així com a òrgan de control i equilibri, ja que és representatiu de la pluralitat territorial i de les Cambres. Hem de manifestar que la majoria conservadora dels membres del CGPJ han emès informes per als quals no tenien competències, com per exemple el relatiu al Projecte de l'Estatut i al matrimoni de persones del mateix sexe, amb una evident invasió de competències.

Per tant, cal procedir a portar a terme una política de descentralització i apropament del Poder Judicial a les comunitats autònomes.

Els partits polítics han de proposar els seus candidats per al CGPJ, amb una presentació prèvia dels aspirants davant la Comissió de Justícia del Congrés de Diputats i del Senat, per tal de valorar la seva idoneïtat. A més, aquests candidats hauran de presentar el seu programa polític que aplicaran en l'òrgan de govern del Poder Judicial.

Cal una justícia no instrumentalitzada políticament

Acabar amb la politització dels òrgans judicials. En els últims anys, s'ha produït una politització extrema del Poder Judicial en l'Estat espanyol, sobretot al voltant de dos temes: el conflicte basc i el model territorial d'Espanya. Hi ha òrgans judicials, com el Tribunal Constitucional, el Tribunal Suprem, l'Audiència Nacional, que, en abordar procediments relacionats amb les dues matèries abans esmentades, han estat influenciats per paràmetres polítics, quan només s'han de regir per criteris estrictament jurídics.

A això s'ha contribuït des d'algunes opcions polítiques, a través de legislacions que pretenien resoldre problemes polítics mitjançant procediments judicials, com per exemple, la Llei de partits, i la seva aplicació a l'esquerra abertzale, que ICV-EUiA ha rebutjat.

I també s'ha contribuït a aquesta dinàmica des d'alguns mitjans de comunicació. Que, mitjançant judicis paral·lels, creen estats d'opinió que pressionen els estaments judicials.

Aquesta dinàmica debilita la necessària independència dels tres poders de l'Estat, i ens aboca a una greu crisi institucional, que pot malmetre, encara més, la confiança de la ciutadania en les institucions.

Cal restaurar la independència del Poder Judicial respecte dels poders polítics, cal revisar els mètodes d'elecció i renovació dels òrgans judicials per evitar situacions de bloqueig en funció de la dinàmica majoria/minoria d'uns determinats signes polítics. Els partits polítics han de proposar els seus candidats per al CGPJ, amb una presentació prèvia dels aspirants davant la Comissió de Justícia del Congrés de Diputats i del Senat, per tal de valorar la seva idoneïtat. A més, aquests candidats hauran de presentar el seu programa polític que aplicaran en l'òrgan de govern del Poder Judicial.

Cal resituar en el terreny de la política i no de la judicatura, mitjançant la derogació o modificació de legislacions com la Llei de Partits, els temes més conflictius que avui té l'Estat espanyol.

Propostes

Justícia penal. Per una política criminal progressista: contra el frau i la corrupció

629. **Justícia penal. No utilitzar el Dret penal de manera electoralista.** Un altre punt a revisar, és la utilització del Dret Penal com a argument electoralista. L'enduriment de condemnes, o la proliferació de nous tipus penals, de cara a "tranquil·litzar" la ciutadania donant la sensació de "més mà dura" amb algunes actituds, és una mala pedagogia, i contravé el principi d'intervenció mínima del Dret Penal, que és l'instrument repressiu més important que té l'Estat de Dret, i que ha d'utilitzar en últim extrem. Cal explicar a la ciutadania les causes de la delinqüència, i intervenir a fons en aquestes a través de polítiques socials potents que evitin l'exclusió social.

630. **Codi Penal. Enduriment d'uns delictes, i despenalització d'altres.** En l'última reforma del Codi penal del 2010, el Govern renuncia als objectius bàsics de prevenció i resocialització, deixant-se endur per la corrent d'alarma social front determinats delictes, quan, d'altra banda, tenim una taxa baixa de delinqüència comparada amb d'altres països i per contra és un dels països amb major nombre de persones empresonades. El govern espanyol va introduir esmenes d'IU-ICV dirigides a l'enduriment de penes per corrupció, delictes ambientals i despenalitzant els top manta. ICV- EUiA hem de continuar amb la nostra política criminal progressista de sempre:

a. d'una banda, **enduriment de les penes que atempten contra els interessos col·lectius:**

i. Delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic que hagin revestit notòria gravetat i hagin perjudicat una generalitat de persones (delictes contra els drets dels treballadors i les treballadores, delictes contra la Hisenda Pública i contra la Seguretat Social, delictes contra l'Administració Pública, delictes contra el medi ambient, etc.). En aquest sentit, i davant l'actual crisi econòmica, ICV-EUiA proposa agreujar la penalitat relativa als crims que aprofiten posicions de poder (el frau empresarial, el frau de valors, el frau comptable, el suborn estranger, les maquinacions per alterar el preu de les coses –art. 284 CP, que és el que estan fent, entre d'altres, les Agències de Qualificació, etc.).

ii. Cal l'establiment de penes agreujades, tant en el Codi penal com en la Llei General Tributària, quan el frau fiscal es comet a través de la utilització de paradisos fiscals.

iii. També, és necessari allargar el termini de prescripció dels delictes fiscals per a casos d'importància (quan el delicte afecti a una generalitat de persones), allargar dels actuals quatre anys a déu anys;

b) i, d'altra banda, **despenalitzar delictes**, derivant el problema cap a la jurisdicció civil o mecanismes administratius de mediació. Suprimir delictes: supressió del delicte d'injúries al rei.

631. **Codi penal contra el racisme.** Estem assistint a un creixement dels discursos xenòfobs i racistes, discursos amb capacitat de penetració fins i tot en els partits polítics democràtics, i un vertiginós augment de la difusió mitjançant internet i de les xarxes socials. Es tracta de conductes excloents i xenòfobes de tall populista i classista en las que es difonen missatges alarmistes, equiparant perillosament delinqüència amb persones estrangeres, es generen i difonen tot tipus de rumors i mentides sempre vinculats a la població estrangera per aconseguir la seva estigmatització.

A la vegada es corre el risc que es generalitzi la restrictiva interpretació que fan amplis sectors de la doctrina de la "provocació", el que pot fer que quedin impunes moltes de les conductes que hem citat i que inciten de manera directa o indirecta a l'odi i la discriminació.

Per evitar aquestes indesitjables conseqüències es necessari:

- a. Modificar l'art. 510 del Codi Penal per ajustar la seva lletra als mandats derivats de les normes internacionals ratificades per Espanya i plasmar de manera més efectiva l'esperit del legislador que hem descrit. Es considera prioritari eliminar el conflictiu terme de "provocació" i utilitzar altres en el seu lloc, com "incitar" (terme emprat a nivell internacional) i a més, per no deixar cap escletxa d'impunitat, els verbs "promoure" i "difondre". La incitació ha de ser pública, en la línia apuntada per l'Alt comissionat de Drets Humans de NNUU, i a més acollir les conductes que suposin directa o indirectament incitació a l'odi, la violència o la discriminació, pel que s'ha d'afegir el terme "hostilitat" previst en l'art. 20 del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics.
- b. Ha de fer-se referència a la seva persecució "qualsevol que sigui el mitja o procediment", permetent d'aquesta forma perseguir de manera més eficaç conductes d'incitació a l'odi, la violència o la discriminació utilitzant els moderns sistemes de comunicació i informació.
- c. El subjecte passiu del delicte no són només els col·lectius ("grups o associacions") sinó també les persones físiques individualment

considerades, pertanyin o no a aquests grups, sempre i quan la motivació del delicte sigui la discriminació o l'odi a la seva condició personal.

- d. Afegir altres col·lectius vulnerables pel que fa a les agressions racistes i castigar, amb la mateixa duresa que es castiga l'antisemitisme, l'aporofòbia i l'islamofòbia.

632. Codi penal internacional. Restabliment de la jurisdicció universal, a favor de les víctimes de genocidi, a favor de la justícia penal internacional sense cap mena de límits. Cal restablir la jurisdicció universal en la Llei orgànica del poder judicial, en el sentit de retornar a la situació legal anterior a la reforma del 2009, reforma que va limitar la competència dels Tribunals espanyols per enjudiciar les vulneracions de Drets Humans fora del territori espanyol.

Partits Polítics

La posició dels partits polítics en el sistema democràtic, proclamada en l'article 6 de la Constitució, obliga a protegir-los enfront de certs comportaments que des de dins o fora del partit adulteren aquella funció i els converteix en instruments per a l'obtenció de beneficis econòmics o de qualsevol altra classe, comportaments que, sense incórrer en cap excés, podrien ser penalment tipificats. La laxitud i debilitat de la normativa que regula i sanciona aquestes activitats delictives de càrrecs i partits és impròpia de la gravetat dels fets.

La corrupció a l'Estat espanyol ha estat també alimentada per les mancances d'una Llei Orgànica 5 /1985 del règim electoral general que no té la capacitat de limitar els costos de les campanyes. Aquesta manca de limitació i les ambicions d'alguns partits polítics durant les campanyes electorals han deixat situacions econòmiques deficitàries, que abonaven el terreny als corruptors perquè es produís el finançament il·legal dels partits i les seves fundacions.

La Llei Orgànica 8/2007 de finançament dels partits polítics també ha de contemplar que queden prohibides les donacions anònimes a partits polítics i les seves fundacions i s'haurà de garantir que el Tribunal de Comptes tingui les garanties que les condonacions del deute dels partits per part d'entitats bancàries o proveïdors privats no obeeixin, en cap cas, a situacions d'intercanvi de favors.

Les demores en la incorporació en l'ordenament jurídic i en les pràctiques institucionals de les recomanacions realitzades pel Grup d'estats contra la corrupció (GRECO) del Consell d'Europa, són impròpies d'un estat amb els problemes d'Espanya. Per això aquesta llei indica l'inici en la major brevetat possible de la ratificació del protocol addicional al Conveni penal sobre la Corrupció, signat a Estrasburg el 15 de maig de 2003, i exigeix una major celeritat en la ratificació d'aquest tipus de convenis. De la mateixa manera, no

s'han desenvolupat les modificacions establertes en convenis ja signats i ratificats com la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció, feta a Nova York el 31 d'octubre de 2003, que estableixen solucions a moltes de les deficiències del marc legal.

A més de tot l'exposat, cal tenir en compte que moltes de les mesures contra la corrupció no s'han desenvolupat correctament no per falta d'organismes o per un marc legal lax, sinó per manca de finançament dels mecanismes de control ja existents. Per tot això, s'ha de destacar que com a mesura anticorrupció cal:

633. Incrementar els recursos financers i de personal destinats al Tribunal de Comptes per realitzar de forma eficaç les seves tasques de control i execució relacionades amb el finançament polític, inclosa una supervisió més a fons dels informes financers dels partits polítics.

634. Incrementar els recursos de la Fiscalia contra la Corrupció i la Criminalitat Organitzada.

635. Modificar la Llei orgànica 8 / 2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, de manera que sigui total la transparència econòmica

Contra el frau fiscal i per la supressió dels paradisos fiscals

636. Pla integral contra el frau i la corrupció. La construcció de l'Estat democràtic de Dret té entre els seus fonaments, que els servidors públics, de totes les categories, obren al servei de l'interès general, amb imparcialitat i objectivitat i sota una taxativa interdicció de la arbitrarietat. Aquests principis, constitucionalitzats en els articles 9, 117.1 y 103 CE, són la base de tot el marc normatiu que ha de prevenir i castigar qualsevol forma de corrupció. Perquè la corrupció, amb major intensitat la delictiva, és precisament la negació d'aquests principis, la subversió de la funció pública democràtica quant, a més a més de violar la llei, posa per davant l'interès particular a l'interès públic.

La corrupció és, sobretot, un acte de "deslleialtat" del servidor públic cap als valors constitucionals, la corrupció posa de manifest la falta d'acceptació de regles importants de la democràcia. L'acceptació d'aquestes regles exigeix que estiguin perfectament definides i que siguin imperatives, per tal de que el seu incompliment generi responsabilitat i una forma o altra de sanció. És necessari que l'Estat disposi de defenses jurídiques eficaces davant els seus propis servidors que, a diferència d'altres infractors, s'emparen en les normes per a infringir-les.

Precisament, degut al caràcter estructural de la corrupció, per la seva magnitud i per la seva transcendència econòmica, ha anat creixent la

preocupació internacional. Així ho reflecteixen instruments internacionals que s'han anat aprovant en el curs dels últims anys. En tots ells s'expressa la necessitat de que els abusos comesos pels servidors públics siguin evitats i sancionats comprometen la confiança dels ciutadans en l'Administració Pública. És per això, avisen que cap sistema de govern i cap administració estan absents del risc de corrupció.

Ja va entrar en vigor la Convenció de las NNUU contra la Corrupció, un instrument essencial para enfrontar-se a aquesta lacra. Hauria de ser una gran oportunitat per estrènyer el cercle a corruptors y corromputs. Però la resposta del Govern és lenta i insuficient:

Amb aquesta finalitat es procedirà a :

- Introduir un gravamen especial sobre moviments de fons amb paradisos fiscals en la normativa de l'IRPF i de l'impost sobre societats.
- No reconeixement de personalitat jurídica a les societats constituïdes en paradisos fiscals per intervenir en el tràfic mercantil espanyol.
- Prohibició que les entitats bancàries espanyoles tinguin filials o sucursals en aquests territoris, llevat que subministrin a l'Administració Tributària espanyola la mateixa informació que sobre les operacions realitzades en territori nacional, i, en concret, l'obligatorietat d'identificació dels clients de sucursals d'entitats espanyoles radicades en aquests territoris.
- L'Agència Estatal d'Administració Tributària va recaptar 50.000 milions d'euros des del 2005 fins al primer semestre del 2011, gràcies al treball de fiscalització d'aquest organisme, quantitat que representa un 1% del PIB anual de l'Estat espanyol . No obstant això, els empleats d'aquest agència van passar dels 28.000 als 25.000. ICV-EUiA propugna que no és redueixi el nombre d'empleats, doncs perjudicaria la tasca contra el frau fiscal que fa l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Desplegar les competències de la Generalitat de Catalunya en l'Administració de Justícia, un objectiu polític fonamental

Desplegament de les competències de la Generalitat en matèria d'administració i organització de la Justícia contemplats en l'Estatut. Cal desplegar i portar a terme les següents:

- 637. El reforçament del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i establir el recurs de cassació, com a última instància.** Fer efectiu el principi contingut en l'Estatut d'autonomia de Catalunya per tal que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sigui l'última instància efectiva en recursos de cassació en el nostre territori. El

Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és on culmina l'organització del poder judicial dins l'àmbit territorial de Catalunya

638. **És necessari el correcte dimensionament de la planta judicial a Catalunya.** La Generalitat ha d'exercir un paper protagonista i gaudir d'opinió vinculant en la formulació dels projectes i proposicions de llei de modificació de la demarcació i planta judicials de Catalunya.
639. **L'assumpció per part de la Generalitat de les competències sobre personal i mitjans materials al servei de l'Administració de justícia de Catalunya.** Ampliar i reforçar la participació de la Generalitat en tot allò que té relació amb la gestió dels mitjans materials i personals al servei de l'Administració de justícia.
640. **Nova Oficina Judicial. Permetre que les CCAA amb competència en justícia puguin configurar un model propi d'oficina judicial que respongui a aquells criteris d'eficàcia, celeritat, transparència i proximitat als ciutadans.** Integrar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els processos de revisió i millora del servei públic de l'Administració de justícia, i no solament com a peça auxiliar de l'organització. Adoptar –el més aviat possible– un sistema electrònic de tramitació que redueixi temps i costos de gestió i millori la transparència de cara als usuaris.
641. **Constitució del Consell de Justícia de Catalunya (CJC) amb competències i recursos suficients per poder-nos dotar d'un model català d'administració de justícia, que sigui àgil, eficaç, transparent i proper als ciutadans.** Ha de ser l'òrgan de govern del poder judicial a Catalunya. Actua com a òrgan desconcentrat del Consell General del Poder Judicial, sens perjudici de les competències d'aquest darrer, d'acord amb el que estableix la Llei orgànica del poder judicial. Els membres que pertanyin al CJC no rebran cap sou, és a dir, el càrrec serà no remunerat (però, si tindran dret a dietes i permisos).
642. **La garantia de l'ús del català com a llengua pròpia o cooficial de Catalunya.** S'ha de garantir l'ús del català en l'Administració de justícia, en tant que llengua pròpia i cooficial de Catalunya. La situació actual no és satisfactòria, ja que la presència del català en aquesta Administració no es correspon amb la que té en altres administracions públiques al servei de la ciutadania.
643. **En els procediments d'oposició i concurs per a l'accés a totes les places judicials de caràcter estatal, en especial Jutges, fiscals i Secretaris, s'ha de concretar i fer efectiu el requisit determinant de coneixement de la llengua i el dret català, per optar a places a Catalunya.** Així mateix el personal al servei de l'Administració de justícia i de la Fiscalia a Catalunya ha d'acreditar un coneixement

adequat i suficient de les dues llengües oficials que el fa apte per complir les funcions pròpies del seu càrrec o lloc de treball.

644. **Dotar l'Escola Judicial dels recursos personals, materials i tècnics per tal que els jutges, fiscals i secretaris, que ara es formen a Madrid, es formin a Barcelona, per tal que puguin tenir més fàcil accés al coneixement i aprenentatge dels drets i llengües oficials de les diverses nacionalitats de l'Estat.**

645. **Promoure una Justícia de proximitat. Crear els nous òrgans de Justícia de Proximitat, amb una àmplia extensió territorial, no sols als barris de les grans ciutats, sinó també a les ciutats petites i mitjanes –de més de 5.000 habitants– i a totes les capitals de comarca,** de forma que abasti tot el territori de Catalunya, i amb competències en matèries que ajudin a resoldre amb agilitat, proximitat i pedagogia els conflictes i reclamacions en les mateixes matèries que es preveuen pels instruments de mediació i arbitratge previs; per això cal que els jutges i jutgesses de proximitat tinguin una formació adequada i disposin dels mateixos suports i assessoraments tècnics que es preveuen en general per a tots els òrgans judicials i de mediació i arbitratge.

És per això que cal **impulsar el Projecte de Llei de Justícia de Proximitat per a la seva aprovació a les Corts**; aquest impuls parlamentari es pot fer en base a l'art. 108 de l'EAC, que ens permet portar-hi aquest Projecte de Llei al Parlament espanyol i, alhora, desenvolupar la Justícia de Proximitat, a Catalunya.

646. **Implantar nous jutjats de violència contra les dones.** Són insuficients els jutjats de violència contra les dones contemplats a la llei 1/2004, i per tant estan absolutament col·lapsats esdevenint un instrument poc eficaç en la lluita contra la violència masclista.

647. **Promoure que la distribució de la despesa de l'Estat en Administració de Justícia tingui en compte l'evolució dels assumptes judicials ingressats, la població i el PIB en els diferents territoris.**

648. **Mesures per fomentar la participació de ciutadans i ciutadanes de Catalunya en la carrera judicial, fiscals i de secretaris judicials, amb voluntat de permanència:**

- Formació i orientació; suport econòmic, tant amb beques per formar-se i accedir com amb complements per diferencials de cost de vida, etc.

- Foment de l'accés a la carrera judicial (per accedir a la judicatura i, també, per accedir al càrrec de fiscal): Recuperació del tercer torn i impuls del quart torn: persones amb reconegut prestigi i experiència jurídica, ampliant les convocatòries de un torn específic d'accés per a aquests professionals.

Impulsar serveis de suport a les persones i ampliar els instruments de mediació i arbitratge

Davant la creixent complexitat tècnica i econòmica de molts procediments judicials, –tant en l'ordre civil, administratiu, mercantil i penal-, en especial aquells que afecten **els drets de les persones i els interessos col·lectius en matèries de consum, subministraments, salut pública, medi ambient, ordenació del territori, arrendaments urbans i dret a l'habitatge, edificació, serveis col·lectius –ja siguin de titularitat pública o privats– i serveis bancaris i de contingut econòmic** proposem:

649. **Crear**, per mitjà de convenis amb col·legis professionals i organitzacions de consumidors i usuaris, uns **serveis d'assessorament i orientació, previs a l'accés a la justícia o als mecanismes de mediació i d'arbitratge, pels ciutadans, entitats i col·lectius possibles afectats**, consistents en grups especialitzats d'assessorament, informació i suport en les diverses matèries, formats per persones amb coneixements i recursos tècnics i mitjans econòmics suficients.
650. Reforçar, així mateix els serveis de **suport i assessorament tècnic i econòmic, tant a les fiscalies especialitzades en cada àmbit territorial, com als òrgans judicials –a través de l'oficina judicial-**.
651. **Resolució alternativa de conflictes. Crear nous instruments d'arbitratge i resolució, ja siguin voluntaris o de caràcter extra o prejudicial** en aquestes matèries d'interès general i d'exercici col·lectiu, que siguin àgils i transparents i dotats de mitjans i recursos suficients per fer les seves funcions. Previs a la via del litigi, tant en tots els aspectes de l'àmbit familiar, com en el d'arrendaments; drets de consumidors i usuaris; propietat horitzontal i relacions de veïnatge; obres i vicis constructius i subministraments.
652. S'establiran acords amb administracions, sectors empresarials, institucions i entitats socials **per estendre els mecanismes de resolució de conflictes a nous àmbits.**
653. **Ampliar i simplificar els requisits i els procediments per a l'exercici de reclamacions administratives i accions judicials, en tots els àmbits, quan afectin a col·lectius amplis, o quan es**

pretengui exercir acció pública per part d'entitats i col·lectius representatius en aquestes matèries d'interès general.

654. Desplegar reglamentàriament, dotar de recursos suficients, difondre i aplicar de forma efectiva tots els mitjans i recursos previstos en la recent llei **d'accés a la justícia i a la informació en matèria ambiental i la llei de responsabilitat ambiental**.
655. Millorar els mecanismes d'informació als ciutadans i les ciutadanes sobre el **dret a l'assistència jurídica** gratuïta i els requisits i les condicions de la seva prestació.

Mesures urgents per lluitar contra els maltractaments

656. **Suport a les víctimes.** Crear programes de suport integral a les víctimes, especialment adreçat a les persones més vulnerables i a les afectades per delictes violents, que abastarà des de la denúncia dels fets fins a la finalització de cada cas.
657. **Promoure la creació de xarxes comunitàries de coordinació per millorar l'atenció a les dones víctimes de maltractaments.** Promoure programes adreçats a homes maltractadors.
658. **Promoure programes adreçats a homes maltractadors.**

Mesures urgents per lluitar contra el "mobbing"

El problema del "mobbing" o assetjament psicològic és així mateix d'una gravetat important ja que comporta maltractament psíquic o moral, tant a la llar com a la feina, amb l'agreujant que, en la majoria de casos, no es pot demostrar l'assetjament psicològic i no existeix gairebé cap mecanisme legal per perseguir aquest problema.

659. **Llei integral de prevenció de l'assetjament psicològic a les persones.** S'hauria d'impulsar així mateix la formació de juristes especialitzats en aquests tipus d'assetjament psicològic.

Implantació efectiva del protocol de NNUU per a la prevenció de la tortura i els maltractaments en totes les CCAA com ja s'ha fet a Catalunya

660. **Exigirem la immediata implantació del protocol de les Nacions Unides per a la prevenció de la tortura i els maltractaments.** Cal aplicar el Protocol Facultatiu de la Convenció contra la tortura als centres de detenció pública, ratificat per Espanya i no desplegat en totes les CCAA (sí, en Catalunya). El Protocol de Prevenció de la

Tortura de les NNUU ja és una eina legal en vigor en Catalunya, de conformitat amb la Llei 24/2009, de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, Autoritat que presideix el Síndic de Greuges. Cal fer possible el seu desplegament i concreció a les comunitats autònomes que, com Catalunya, disposen de plenes competències en les matèries d'Interior, Justícia, execució penitenciària i salut mental.

És per aquest motiu que s'ha de permetre, en totes les comunitats autònomes, l'existència d'autoritats de prevenció de la tortura, autoritats que hi puguin actuar com a autoritats nacionals reconegudes davant les NNUU, en el mateix sentit que preveu la citada Llei 24/2009. En aquest sentit, proposem que:

- el govern de l'Estat s'oposi, davant el Tribunal Constitucional, al recurs de la (interina) Defensora del Pueblo, contra la Llei 24/2009, de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.
- que l'Estat espanyol comuniqui l'existència de l'organisme català de prevenció contra la Tortura, com a organisme descentralitzat, al Comitè de Drets Humans de les NNUU.

661. **Compromís per promoure les mesures adients per impedir la detenció en règim d'incomunicació** segons la recomanació del Comitè de Drets Humans de les NNUU de 1996 (Resolució de la Comissió de Drets Humans 1996/28). En conseqüència, cal promoure la derogació dels articles 520 bis i 527 de la Llei d'enjudiciament criminal que amplia el termini de detenció en règim d'incomunicació als sospitosos de terrorisme i pertinença a organitzacions criminals, i hi restringeix l'accés de la defensa jurídica.

662. **Compromís per** establir, en la normativa internacional, el dret de totes les víctimes de violacions de drets humans o de les persones al seu càrrec d'**obtenir reparació i indemnitzacions justes i adequades**.

663. **Proposta de modificar la legislació d'asil de forma no restrictiva**, per tal que s'ajusti a la Convenció de Ginebra 1951, a les conclusions del Comitè Executiu de l'ACNUR i al Conveni Europeu de Drets Humans.

664. **Promoure l'educació i la formació en drets humans**, tant en relació a la comunitat acadèmica i escolar, com en el sistema formatiu del funcionariat i personal de totes les administracions públiques i especialment les relacionades amb l'administració de justícia.

Política penitenciària progressista

Des d'ICV-EUiA proposem les següents accions i mesures per millorar la política penitenciària:

665. Prioritzar **l'execució penal en la comunitat** a través de les seves diferents modalitats: els treballs en medi obert de les persones que compleixen condemna en els centres penitenciaris i les mesures penals alternatives d'aquells que no ingressen a presó, però que, en canvi, compleixen condemnes dictades pels òrgans jurisdiccionals.
666. **Compliment estricte dels acords en matèria de personal.**
667. Demanem polítiques penitenciàries que impulsin la **reinserció dels homes i de les dones en situació de privació de llibertat.**
668. **Continuar implementant els mòduls de respecte**, on els interns i les internes autogestionen les seves activitats, amb una assumpció progressiva de responsabilitats organitzatives del seu àmbit, que els ajuda al seu desenvolupament integral com a persones.
669. **Elaborar, a totes les CCAA que no en tinguin, un nou "Pla d'instal·lacions penitenciàries"**, que permeti la construcció a curt i mig termini, de nous centres penitenciaris de dimensió mitjana i petita.

Promoure l'aplicació de les mesures alternatives a la presó

Les mesures alternatives a la presó, com a instrument de reinserció social, es fonamenten en què permeten una major individualització de la sanció en atenció a les circumstàncies personals i les necessitats del delinqüent, tenen un menor cost econòmic que la pena de presó i tenen, també, un menor cost personal perquè no produeixen els efectes nocius de les penes curtes de presó.

670. **Proposem la reintroducció de la pena d'arrest de cap de setmana**, inclosa en el Codi penal de 1995 i derogada per la reforma de la Llei orgànica 15/2003, per ser útil com a instrument de reinserció social.
671. Els jutges i magistrats haurien d'emetre **més sentències amb penes alternatives** a la presó, sempre que les circumstàncies del cas així ho permetessin.
672. A més, entenem que és essencial que, prèviament a dictar sentència, **els jutges i tribunals comptin amb un informe psicosocial** de cada acusat en aquells supòsits en què, per la naturalesa del delicte i de la pena que pugui imposar-se, es pugui aplicar una mesura alternativa a la presó. Això pot ajudar el jutge o tribunal a decidir, atès el pronòstic de perillositat de l'acusat. En tot cas, aquest informe psicosocial no serà vinculant pel jutge o tribunal.

La revisió de les sentències també és un dret fonamental

673. Volem fer efectiu el Dret a la segona instància perquè puguin ser revisades les sentències dictades pels tribunals que van ser competents a la primera instància.

El sistema processal penal espanyol, pel que fa als delictes més greus, fa molt de temps que pateix d'una greu mancança: la inexistència d'una segona instància perquè puguin ser revisades les sentències dictades pels tribunals que van ser competents a la primera instància.

En la situació actual, les sentències amb condemnes inferiors a cinc anys de privació de llibertat gaudeixen d'una segona instància. I, en canvi, les sentències dictades en els casos més greus (delictes de pena superior a cinc anys de privació de llibertat), no posseeixen aquest dret a la segona instància, tret dels pocs casos en què la sentència ha estat dictada per un tribunal del jurat. Amb la qual cosa resulta que els condemnats per delictes menys greus tenen més garanties de defensa que els declarats culpables de delictes més greus.

En la reforma que ICV-EUiA proposa, es tracta d'aplicar el procediment del recurs d'apel·lació del procediment abreujat en els processos per delictes de menys de cinc anys, estenent-lo als casos en què la pena ultrapassi aquest límit. Així, la reforma proposada només requereix la modificació puntual de dos articles, el 790 i 792 de la Llei d'enjudiciament criminal, per a la introducció de la segona instància al procés penal, i l'atribució definitiva de l'apel·lació als tribunals superiors de justícia.

Eix de Mitjans de comunicació

Mitjans de comunicació plurals, independents i amb uns professionals amb drets i garanties.

Balanç i introducció

Una democràcia forta, plena, desenvolupada, avançada necessita mecanismes que garanteixin un sistema de comunicació transparent, plural, amb una clara vocació de servei públic. Una ciutadania amb accés a una informació de qualitat, contrastada, crítica és fonamental per a crear estats d'opinió que permetin progressar a la societat.

Malauradament, en la legislatura que ara s'ha tancat hem pogut veure amb perplexitat com un govern progressista, de centre-esquerra, ha realitzat en el camp audiovisual la política que la dreta més dura segurament es resistiria a impulsar. El govern del PSOE, rendint-se a les pressions de la patronal de les empreses de ràdio i televisió ha legislat en un doble sentit: per una banda afeblint el sector públic audiovisual, però, per una altra, permetent que el sector privat pugui actuar en un àmbit tant estratègic, tant sensible, com és l'audiovisual, des de criteris mercantils i no pas de benefici social.

En els darrers quatre anys hem pogut veure com, amb l'excusa de la crisi econòmica, es relaxaven de manera important els límits a la concentració empresarial permetent, com ha passat no fa gaire, per exemple, que Berlusconi, a través de la seva empresa Mediaset, es fes amb la propietat no només de Tele 5, que ja la tenia, sinó que també de Cuatro, aconseguint una quota de pantalla molt important. Si bé és cert que la crisi hi és, i que està afectant de manera especialment intensa al sector de la comunicació, també és cert que fins no fa gaire, les empreses de televisió espanyoles eren les més rendibles, les que tenien els marges de beneficis nets més grans de la Unió Europea.

També a corre-cuita, amb precipitació, matusserament, fugint de qualsevol debat amb els interlocutors polítics i socials, es va portar a aprovar al Congrés dels Diputats la Llei que estableix el nou sistema de finançament de RTVE. Una llei que debilita el sistema públic audiovisual estatal, no només perquè limita el seu finançament i la seva capacitat de desenvolupament, sinó perquè també limita el seu accés a continguts de gran audiència, com poden ser alguns drets esportius o les pel·lícules. Sota l'excusa de retirar la publicitat s'ha capgirat la llei que va configurar la Corporació RTVE, una llei que apostava per uns mitjans públics independents, amb una clara vocació de servei públic i lideratge. ICV-EUiA considerem que si els mitjans de comunicació de titularitat pública no poden accedir a grans audiències serà difícil que puguin exercir plenament la tasca de servei públic que els hi pertoca.

Una altra llei aprovada en aquesta legislatura ha estat la Llei General Audiovisual. Aquesta era una norma llargament anhelada per ICV-EUiA. Era una llei que ens havia d'homologar als països del nostre entorn on, des de fa dècades, disposen de mecanismes d'aquestes característiques per vetllar pel bon funcionament i bon ús d'uns mitjans de comunicació amb una gran influència social i capaços de generar i orientar estats d'opinió. Malauradament, el projecte que es va aprovar, en lloc de vetllar per uns mitjans de comunicació, tant públics com privats, amb una clara vocació social i de servei públic el que ha acabat fent és una aposta per la mercantilització de tot el sistema audiovisual. En aquest text s'ha fixat la doctrina de la llei de finançament de RTVE però, a més, als mitjans privats se'ls ha rellevat de les seves obligacions de servei públic i, pràcticament, no se li han posat obligacions respecte a la societat.

Objectius

ICV-EUiA pensem que **és un greu error la visió mercantilista que ha presidit l'actuació del govern del PSOE en el camp de la comunicació audiovisual**. Ha semblat més que Zapatero legislava al dictat dels poderosos grups de pressió que es mouen en aquest sector, com la UTECA, que no pas per una necessitat social tal i com s'hauria de procedir per la matèria de que es tracta. **ICV-EUiA defensarà i proposarà una modificació tant de la llei de finançament de RTVE com de la Llei General Audiovisual.**

La reforma de les lleis audiovisuals ha d'anar en el sentit de garantir el servei públic a la ciutadania dels mitjans audiovisuals. Pel que fa a la proposta de reforma de les lleis audiovisuals de Catalunya, ens oposem al text presentat pel govern de CiU, amb el suport del PP, que suposaria un retorn al control del govern sobre TV3 i la CCMA i una limitació de la capacitat de control democràtic i sanció del CAC i del Consell Assessor de Continguts i Programació, sota l'excusa d'aprimar l'Administració i estalviar. Els mitjans de comunicació audiovisuals de Catalunya han d'incrementar la seva qualitat democràtica i la participació dels ciutadans, així com garantir la representativitat en els organismes de control de les entitats i associacions cíviques, socials, sindicals i dels treballadors dels mitjans. La llei de la CCMA ha de blindar un sistema de finançament suficient que permeti el funcionament estable i el manteniment de la capacitat productiva dels mitjans audiovisuals de Catalunya amb recursos propis.

Pel que fa a l'anomenat **Tercer Sector de la comunicació**, aquell format principalment per associacions i entitats sense afany de lucre i que suposa una veritable eina de participació ciutadana, tot i que la seva existència està prevista a la Llei General de l'Audiovisual, **no s'ha desenvolupat el Pla Tècnic que hauria d'atorgar freqüències a aquestes emissores de ràdio o de televisió**. La no existència d'aquesta planificació de l'espai radioelèctric ha obligat a aquest sector de la comunicació a continuar dins de la legalitat, com ho ha hagut de fer abans del seu reconeixement en cap text legislatiu.

La Llei General Audiovisual donava un termini per revisar el Pla Tècnic de la TDT local o de proximitat. Aquesta feina no ha estat feta i correspondrà al nou executiu que sorgeixi de les eleccions el que haurà d'efectuar aquesta tasca. Caldrà, però, **garantir que en aquesta revisió s'emfatitza el model de proximitat d'aquests mitjans de comunicació i que no es perverteix la seva raó de ser permetent que es conformin cadenes o xarxes de caràcter comercial que res tenen a veure amb el territori al que s'haurien d'adreçar**. Caldrà que aquesta revisió, per tal que sigui útil, es faci d'acord amb els governs autonòmics corresponents.

En el terreny del foment de la pluriculturalitat i el plurilingüisme existent a l'Estat a través d'una eina tan potent com pot ser el sistema audiovisual el balanç tampoc no pot ser positiu. Només al final es va prendre en consideració **la iniciativa legislativa popular coneguda com a Televisió sense fronteres**, text que hauria de permetre, entre d'altres qüestions, que

al País Valencià es pogués veure TV3 o que a Catalunya es rebi Canal 9. La dissolució de les Corts va provocar però que el text no s'arribés a debatre en Ple.

En un context com l'actual, en el que s'està produint una progressiva concentració dels mitjans de comunicació, tant escrits com audiovisuals, que podria arribar a restringir o limitar el pluralisme informatiu, **ICV-EUiA considera no només necessària, sinó imprescindible l'aprovació d'una Llei de Garanties del Dret a la Informació de la Ciutadania.**

ICV-EUiA considerem fonamental que els professionals de la informació tinguin protegits els seus drets. Cal que hi hagi una norma que garanteixi i vetlli per la independència dels periodistes, assegurant que no podrà existir censura per part de cap autoritat pública o impedit a les empreses de comunicació obligar als seus professionals a realitzar accions que impliquin faltar a la veritat o que vagin en contra dels principis ètics de la professió; la reglamentació de l'accés a les fonts informatives, als actes públics; la preservació i determinació dels drets d'autor, o el dret a determinar l'ús de la pròpia signatura en les notícies treballades. Aquesta llei hauria de crear el Consell Corregulador del Periodisme, organisme d'elecció parlamentària en el que hi estiguessin representats els col·legis professionals, els sindicats, les associacions empresarials de la comunicació, les organitzacions d'usuaris de la comunicació, ONG de drets humans, les universitats o el poder judicial.

Propostes

ICV-EUiA és comproment a utilitzar tota la seva capacitat de influència i a portar el debat de totes aquestes qüestions a les Corts sorgides de les eleccions del 20 de novembre. Concretament, ICV-EUiA es comproment a impulsar durant la propera legislatura aquest seguit de mesures:

674. Modificació de la Llei de la Corporació RTVE

- Garantir la seva vocació de lideratge, permetre l'accés a continguts de grans audiències.
- Fixar un finançament suficient i permetre l'accés al mercat publicitari. Retorn al model de finançament mixt: públic-privat.
- Garantir uns òrgans rectors formats per professionals de reconegut prestigi que responguin al pluralisme realment existent a la societat.
- Comprometre a la corporació pública a reflectir al conjunt de l'Estat la diversa realitat cultural i lingüística que hi ha.

675. Impuls al centre de RTVE a Catalunya

- Incrementar i estabilitzar les hores que s'emeten en català de forma desconnectada.

- Incrementar les hores de programació que es produeixen des de Sant Cugat per al conjunt de l'Estat.
- Mantenir Radio 4, fent una aposta clara i decidida per retornar el prestigi i notorietat que se li deu a aquest mitjà. Redefinir el seu model amb l'objectiu d'incrementar i complementar l'oferta radiofònica en català.

676. Modificació de la Llei General Audiovisual

- Preservar i garantir la funció social que han de tenir els mitjans de comunicació.
- Sent l'activitat audiovisual limitada per la capacitat de l'espectre radioelèctric, garantir que els operadors, públics o privats, s'atenguin a uns mínims criteris de qualitat, de veracitat, transparència en la gestió, condicions laborals dels seus treballadors/es que incloguin l'existència d'un Conveni Col·lectiu, de respecte i reconeixement de les diverses realitats i identitats que conformen l'Estat espanyol.
- Atorgar al Consejo Estatal de Medios Audiovisuales (CEMA) més competències, entre les quals hauria de figurar la potestat de convocar i resoldre els processos d'adjudicació de llicències. Els operadors públics o privats s'hauran de comprometre a emetre en la freqüència adjudicada i no podran revendre unilateralment la seva llicència. Cas de no utilitzar-la, la llicència retornarà al CEMA per a una nova adjudicació.
- Garantir un CEMA format per professionals de reconegut prestigi que responguin al pluralisme realment existent a la societat.
- Els operadors públics han de tenir un finançament suficient que permeti el seu funcionament estable i que es corresponguin a la funció social de servei públic dels mitjans audiovisuals. Hauran de complir uns percentatges de producció pròpia amb mitjans propis: 100% dels serveis informatius i programes d'actualitat, un 85% de la programació de contingut divulgatiu i, com a mínim, un 65% per a la resta de programes.
- Obligar a tots els operadors d'àmbit estatal, aprofitant les possibilitats que la tecnologia digital ofereix d'emetre uns mateixos continguts en diferents idiomes, a que una part important de la seva programació, a més d'emetre's en castellà, també es faci en alguna altra de les llengües oficials.

677. Redacció d'un nou Pla Tècnic que assigni freqüències al Tercer Sector de la Comunicació

- Donar cobertura i permetent la seva plena legalitat a les emissores de ràdio i de televisió sense afany de lucre.

678. Revisió del Pla Tècnic de la TDT Local

- Emfatitzar la proximitat d'aquestes emissores i evitant que es perverteixi el seu model.
- Actuar de forma coordinada amb les comunitats autònomes.

679. Assignació d'un múltiplex per a l'àmbit lingüístic del català

- Permetre la reciprocitat entre els canals públics de les Illes Balears, País Valencià, Aragó i Catalunya.

680. Ampliar la proposta de reciprocitat de canals públics a totes les altres llengües de l'estat que es parlen a més d'una comunitat autònoma (català, gallec, basc)

681. Elaboració de la Llei de Garanties del Dret a la Informació de la Ciutadania

- Garantir que l'exercici del periodisme no condicioni ni mediatitzi la informació veraç o imparcial i les opinions honestes amb la pretensió de crear o formar l'opinió pública.
- Assegurar que a les empreses informatives existeix transparència en matèria de propietat i gestió dels mitjans de comunicació; possibilitant a la ciutadania el coneixement clar i puntual sobre la identitat dels propietaris, el nivell de la seva participació econòmica, els canvis en l'accionariat així com els comptes de resultats i les subvencions rebudes.
- Dotar de drets i deures als professionals de la comunicació.
- Vetllar per la independència d'aquest col·lectiu, assegurant que no podrà existir censura prèvia per part de cap autoritat pública o impedint a les empreses ordenar als seus empleats accions que comportin falta a la veritat o que vagin en contra dels principis ètics de la professió.
- Regular la clàusula de consciència, el secret professional, la preservació de les fonts confidencials, la reglamentació de l'accés a les fonts informatives o als actes públics, així com la participació dels professionals en l'orientació editorial.

- Impulsar la creació de Comitès Professionals de Redacció en tots els mitjans amb més de 8 periodistes.
- Crear el Consell Corregulador del Periodisme, ens que ha de tenir per objectiu fer respectar a periodistes i mitjans de comunicació social els principis deontològics que garanteixin la llibertat d'expressió i el dret fonamental de la ciutadania a rebre notícies veraces i opinions honestes. Seria d'elecció parlamentària a proposta de les organitzacions professionals, dels sindicats, de les associacions empresarials de la comunicació, de les universitats, de les organitzacions d'usuaris de la comunicació o d'ONG de drets humans.

Bloc 4. Federalisme i autodeterminació: per una Catalunya més lliure en una Europa unida.

Eix d'autogovern i model d'Estat

Per un catalanisme popular.

I un nou horitzó nacional: dret a l'autodeterminació i federalisme plurinacional.

ICV-EUiA: una esquerra verda nacional forta a les Corts

ICV-EUiA aspirem a ser una esquerra nacional forta a les Corts, en els dos termes del concepte: esquerra, perquè serem una veu catalana alternativa a les polítiques de la dreta; i nacional, perquè serem una veu catalana sense cap tipus de supeditació a cap força estatal, però amb capacitat de diàleg amb les altres forces de les esquerres de l'Estat.

A les Corts cal una esquerra nacional que plantegi horitzons ambiciosos i a la vegada sigui útil per defensar l'autogovern en la política concreta, utilitzant tots els mecanismes jurídics i polítics que permet l'actual marc constitucional i estatutari.

Balanç de la legislatura: la ruptura del pacte constitucional

Aquesta legislatura (2008-2011) s'ha caracteritzat, pel que fa a l'autogovern i al model d'Estat, per la doble ruptura del pacte constitucional de 1978.

La primera ruptura es va produir entre Catalunya i l'Estat amb la sentència del Tribunal Constitucional. Un Estatut aprovat pel Parlament de Catalunya, acordat per les Corts i referendat per la ciutadania de Catalunya va ser declarat inconstitucional en aspectes importants i reinterpretat substancialment en altres. La voluntat democràtica expressada per la societat catalana de major autogovern, segons el Tribunal, no troba encaix en la Constitució.

Alguna de les conseqüències directes de la sentència ja es poden veure, com la creixent conflictivitat sobre la llengua. La sentència no qüestiona directament el model d'immersió però obre la porta a la conflictivitat.

La segona ruptura es va produir pel que fa al pluralisme polític, tres forces polítiques presents en el consens constitucional de 1978, ICV, IU, i CiU han estat excloses del procés que va portar a l'acord sobre la reforma de l'article 135 de la Constitució. Els representants de més de tres milions de ciutadans i ciutadanes han quedat fora del consens constitucional. Per altra banda, aquesta reforma té un caràcter clarament recentralitzador, en tant que estableix que el límit de dèficit i d'endeutament es decidirà unilateralment, sense participació dels governs o dels parlaments autonòmics, i de forma rígida i homogenia per a totes les CCAA, a través d'una llei orgànica.

La reforma de la Constitució, i la posterior llei orgànica que la desenvoluparà, tindrà l'efecte de centrifugar el dèficit cap a les CCAA, legitimant les retallades. Aquesta reforma contribueix al trencament de la cohesió social i territorial i penalitzarà, encara més, les classes treballadora i mitges.

L'Estat té un problema constituent, de deteriorament de l'Estat autonòmic que es veu agreujat per una tendència creixent cap a la recentralització política i fins i tot administrativa.

Altres elements a tenir en compte són:

- **La pèrdua de sobirania dels Estats cap a la Unió Europea**, que controlarà les polítiques fiscals dels Estats membres i l'elaboració dels pressupostos. D'aquesta manera és genera un dèficit democràtic, els estats perden sobirania, però no s'avança cap a un govern econòmic de la UE sotmès a control del Parlament Europeu. L'Estat espanyol, al mateix temps, pren decisions en l'àmbit europeu que afecten les finances i els interessos de Catalunya sense que la Generalitat hi pugui participar de cap manera. Ben al contrari, l'Estat tendeix a la recentralització, com posa en evidència la reforma de la Constitució. Reclamem sobirania per la ciutadania davant els mercats i sobirania per Catalunya davant l'amenaça de la recentralització.

- **La campanya de deslegitimació de les autonomies.** De fa temps hi ha una veritable campanya contra les autonomies, impulsada per mitjans de comunicació de la dreta i emparada pel PP. Primer es va acusar l'Estat de les autonomies d'afavorir la desigualtat entre ciutadans de diferents comunitats, després de fracturar el mercat interior espanyol i, darrerament, amb la crisi com excusa, de malbaratar recursos amb duplicitats i descoordinació, i de ser causants de l'endeutament de l'Estat. Cap d'aquestes afirmacions respon a la realitat i contrasta amb el balanç històricament positiu de l'Estat de les autonomies.
- **El bipartidisme com a problema.** El PSOE fa temps que va renunciar a impulsar un model d'Estat federal, el seu sostre en el desenvolupament de l'Estat autonòmic és la nova generació d'Estatuts rellegits a través de la sentència i la legislació estatal. Durant la legislatura tampoc ha desenvolupat els nous estatuts. I el PP impulsar la campanya per la recentralització política i administrativa, algunes CCAA governades per la dreta ja han amenaçat, fins i tot, amb retornar competències a l'Estat. L'objectiu del PP és convertir els governs autonòmics en una mena de diputacions provincials.

La crisi econòmica, especialment greu a Espanya i a Catalunya, ha situat en primer terme i com a principal prioritat el debat sobre la crisi i les seves sortides. Però no es pot oblidar que el conflicte territorial roman obert i que la crisi també té una dimensió nacional i constitucional.

Per un catalanisme popular

L'objectiu d'ICV-EUiA és contribuir a articular conjuntament amb entitats i organitzacions socials una majoria social de progrés per impulsar tant de la transformació social com l'avenç nacional. Emancipació social i nacional per ICV-EUiA són indestriables.

Les classes populars han tingut al llarg de la història un paper protagonista en la construcció de la identitat nacional de Catalunya i del catalanisme polític. Personalitats com Almirall, Pi i Margall, Macià, Companys o Comorera i les diverses tradicions del moviment obrer són els referents històrics d'aquest catalanisme popular.

El PSUC va plantejar un catalanisme basat en la idea que les classes populars havien de liderar la reconstrucció nacional de Catalunya i la recuperació de l'autogovern. Per això era fonamental garantir la cohesió social amb la idea de què som un sol poble, amb independència de la llengua i la cultura d'origen; i promoure la identificació de treballadors i treballadores provinents d'altres parts de l'Estat amb Catalunya i la seva identitat nacional.

En aquest sentit la reconstrucció nacional anava més enllà de la recuperació de la llengua i la cultura. Per reconstrucció nacional també s'entenia construir un

autogovern que garantís els drets socials i millorés les condicions de vida de les classes populars. El catalanisme, a més a més, sempre s'ha caracteritzat per la seva pluralitat i la seva modernitat.

Ara, quan Catalunya torna a estar governada per una dreta catalanista que pacta amb la dreta espanyolista, i que ha passat del conservadurisme social-cristià a un conservadurisme neoliberal, i en un moment de profunda crisi econòmica, social i nacional cal, més que mai, un nou catalanisme popular.

Per ICV-EUiA un projecte nacional té una dimensió global, econòmica, social i ecològica, a més d'una proposta de model d'Estat. El nostre és un catalanisme políticament fort, que aspira al ple reconeixement dels drets nacionals de Catalunya, i que incorpora un model de societat alternatiu al del catalanisme conservador que representa CiU. És un catalanisme diferent tant del catalanisme subordinat al PSOE del PSC com del catalanisme de centre d'ERC. Alguns dels seus elements són:

- **Som una nació.** Catalunya és una nació per voluntat majoritària de la seva ciutadania. Una nació arrelada en la història, la llengua i la cultura i que es projecta en el present i en el futur amb noves aportacions culturals i amb una clara vocació d'obertura al món.
- **Cohesió social i territorial, i avenç nacional.** Avui el principal risc que té Catalunya és la fractura social. La crisi econòmica, la persistència de l'atur i de la precarietat i les polítiques del Govern de la Generalitat poden hipotecar el futur d'una generació sencera. Això és encara més important per un país que ha rebut una important onada migratòria, unes vuit-centes mil persones en menys de deu anys. Un país fracturat tampoc avançarà nacionalment.

Construcció social i construcció nacional van de la mà. Per això ara el primer objectiu és que la societat que en surti de la crisi no sigui una societat socialment fracturada per les desigualtats.

Cal combatre tot intent de divisió de la societat per l'origen, la llengua o les creences, com intenten fer forces polítiques de l'extrema dreta com Plataforma, però també el PP.

Per avançar nacionalment també cal un país territorialment cohesionat, evitant la fractura territorial entre barris, rics i pobres, i entre territoris, entre l'Àrea Metropolitana i les comarques de l'interior.

Proposem un catalanisme pel qual el medi ambient i el paisatge també siguin trets fonamentals de la identitat nacional.

- **Una aliança social ampla i més enllà de Catalunya.** El catalanisme popular ha d'articular una àmplia aliança de treballadors i treballadores, dependents i autònoms; de professionals; d'emprenedors; de petits empresaris; de la pagesia i de l'economia social i cooperativa. Sectors d'orígens diversos i amb sentiments de pertinença complexos. I ha de tenir l'objectiu d'establir aliances amb les classes populars del conjunt d'Espanya i d'Europa, per una sortida solidària de la crisi.
- **Un catalanisme profundament europeista.** El futur de Catalunya és Europa. És fonamental que Catalunya participi a les institucions europees i sigui present en la presa de decisions a Europa. Cal més autogovern, més Catalunya; més Europa i menys Estat. En l'Europa d'avui hem de superar la lògica de les sobiraniaes nacionals i avançar cap a les sobiraniaes compartides.
- **La necessitat de construir Estat.** ICV-EUiA aspira a que Catalunya esdevingui Estat en el marc d'un Estat federal i d'una Europa unida. Estat en el sentit federal del terme, es a dir no volem un autogovern reduït a una descentralització administrativa, sinó que Catalunya necessita un poder polític fort, amb capacitat de decidir i executar les polítiques públiques, amb un finançament just i amb capacitat de participar en les decisions de l'Estat. Tenir poder polític és necessari per aconseguir un país socialment cohesionat amb un Estat de benestar fort.
- **El catalanisme popular com a punt de trobada.** ICV-EUiA volem sumar totes aquelles persones que aspiren a la transformació social i ecològica, que pel que fa al debat sobre el model d'Estat poden optar per diferents opcions: l'Estat federal, la confederació o la independència. I que també tenen sentiments de pertinença diversos i complexos, com els que s'expressen a la societat catalana.
- **Federalisme i autodeterminació.** El punt de trobada de l'esquerra nacional en aquests moments és establir un full de ruta basat en els valors i els principis del federalisme plurinacional i un objectiu: el reconeixement i l'exercici del dret a l'autodeterminació en el marc d'un Estat federal i plurinacional.

Una estratègia per superar el trencament del pacte constitucional

L'actual Govern de CiU, com ja va fer en el passat, es mou en l'ambigüitat sense establir un full de ruta clar i concret i, encara menys, unitari.

Estem novament en el "peix al cove", en l'intercanvi de suports puntuals a canvi de petits avenços, entre CiU i la majoria parlamentària corresponent, enlloc de relacions institucionals clares i transparents amb regles conegudes.

En aquest marc és on cal situar la proposta de pacte fiscal. ICV-EUiA estem disposats a cercar el màxim acord per una proposta unitària de pacte fiscal a partir de la nostra pròpia proposta de concert econòmic solidari, per garantir la suficiència de recursos, l'autonomia financera i els mecanismes de solidaritat.

Però en cap cas, més enllà de l'enunciat de la transició nacional cap al dret a decidir, CiU no ha definit quina és la seva estratègia per defensar l'autogovern i encara menys per superar el trencament del pacte constitucional. On queda la definició de Catalunya com a nació?, o la participació de la Generalitat en organismes de l'Estat?, o la descentralització de la justícia; i, especialment, on queda el blindatge de les competències?

Per això, cal plantejar un nou horitzó nacional a mig i llarg termini per resoldre el problema "constituent" que afecta l'Estat després de la sentència del TC i de la reforma de la Constitució.

El dilema que té l'Estat és o refer el pacte constitucional trencat, amb la reforma de la Constitució, per acomodar la realitat plurinacional, o la societat catalana anirà avançant cap a l'exercici del dret a decidir de forma unilateral.

Proposem una estratègia que té com a objectius defensar l'autogovern i assolir un Estat propi en el marc d'un Estat federal que reconegui el dret a l'autodeterminació, amb els següents punts:

- **El dret a l'autodeterminació com a objectiu i el dret a decidir com a estratègia.**
- **Per un model d'Estat federal i plurinacional, que reconegui la singularitat de Catalunya.**
- **Pacte català per l'autogovern.** Defensa de l'autogovern davant qualsevol intent de recentralització i millora de l'autogovern utilitzant tots els mecanismes polítics i jurídics que permet l'actual marc estatutari i constitucional, inclòs els mecanismes de reforma.

El dret a l'autodeterminació i el federalisme

Una vegada s'ha trencat el pacte constitucional el fil conductor per refer el pacte amb l'Estat sobre noves bases i per sumar el màxim nombre de sectors, tant els que s'identifiquen amb un federalisme fort com amb un independentisme gradualista i no essencialista, és el reconeixement del dret a l'autodeterminació en el marc d'un Estat federal plurinacional.

El federalisme ha d'entrar amb força en el debat sobre el dret a decidir a partir dels seus propis principis.

Què entenem per dret a l'autodeterminació des d'una perspectiva federal?

Per ICV-EUiA l'exercici del dret a l'autodeterminació ha de ser reconegut i regulat legalment doncs és una exigència democràtica legítima i un mecanisme raonable per resoldre els conflictes nacionals, sempre que es compleixin determinades condicions:

- **Decidir entre diferents opcions.** L'autodeterminació, tal com l'entendem, no ha de ser un plebiscit per la independència. Ha de ser possible decidir entre diferents opcions, que són les que estan presents en la societat catalana: el manteniment de la situació actual, un Estat dins una Espanya federal i la independència.
- **Cohesió social i majoria clara.** El dret a l'autodeterminació s'ha utilitzat també per dividir un país en funció dels sentiments de pertinença. En el cas català és fonamental evitar la divisió de la societat i garantir una majoria clara. Qualsevol avenç nacional ha d'estar supeditat a continuar sent "un sol poble", amb ple respecte per la diversitat cultural i lingüística i els sentiments de pertinença diversos presents en la societat catalana.
- **Pacte.** En lògica democràtica i federal, i més en el marc de la UE, és necessari el pacte. La secessió unilateral no és possible, cal pactar amb l'Estat i la UE les condicions en què es produirà i garantir els drets de les minories. Com tampoc no és possible el manteniment de la unitat de l'Estat quan una majoria democràtica d'una de les parts de l'Estat s'ha pronunciat a favor de la secessió. Ni la ruptura ni la unitat es poden imposar, cal negociar de igual a igual la nova relació a establir o la separació definitiva.

El dret a l'autodeterminació o a la lliure federació, ha de ser reconegut a la Constitució i s'ha de desenvolupar i regular a través d'una llei específica.

El dret a decidir per obrir nous horitzons

En tant que no es reguli l'autodeterminació, tant en la Constitució com en una llei específica, és possible utilitzar fórmules de participació ciutadana diverses.

A Catalunya hi ha una ampla majoria social i política que no accepta la legitimitat de la sentència del Tribunal Constitucional. Si quedés esgotada tota possibilitat de diàleg i de negociació amb l'Estat per superar les conseqüències de la sentència i refer el pacte constitucional sobre noves bases, les institucions catalanes hauran d'utilitzar tots els mecanismes polítics i jurídics perquè la societat catalana pugui decidir democràticament el camí que ha d'emprendre. Sempre amb la condició que hi hagi una majoria social clara i la proposta a plantejar sigui un factor d'unitat i no de divisió.

En aquest sentit, ICV-EUiA també anirà adequant, en cada moment, les seves propostes a l'evolució de la resposta de l'Estat a l'objectiu de refer el pacte constitucional i a la mateixa evolució de la societat catalana.

És necessari i possible que les passes que el Parlament de Catalunya vagi establint per millorar l'autogovern siguin sotmeses a alguna fórmula de consulta popular que podria permetre una llei catalana que desenvolupés els mecanismes de consulta popular previstos per l'article 122 de l'Estatut i pels que no seria necessari demanar l'autorització del Govern de l'Estat, com passa amb les consultes populars via referèndum.

El president de la Generalitat ha plantejat una possible consulta d'aquestes característiques sobre el model de finançament. ICV-EUiA, a més, també reclamem que es sotmeti a consulta un sistema fiscal intern de Catalunya, és a dir que es consulti a la ciutadania sobre la política fiscal necessària per mantenir els serveis públics.

També és podria sotmetre a consulta popular, quan es donin les condicions polítiques adients, l'obertura de negociacions amb l'Estat per tal de reformar la Constitució, a partir d'una proposta debatuda i aprovada pel Parlament de Catalunya.

682. **Per un model d'Estat federal i plurinacional**

Per refer el pacte constitucional només hi ha una via, el pacte federal amb l'Estat que afronti decididament el reconeixement de la plurinacionalitat de l'Estat.

Els nostres referents són el federalisme quebequès i canadenc; el federalisme multicultural suís; el debat impulsat pel govern escocès sobre el futur d'Escòcia; i les tècniques federals utilitzades per països com Alemanya o els Estats Units. El pacte federal pot tenir dues vies:

- **Una reforma global de la Constitució en un sentit federal i plurinacional.** Una reforma general de la Constitució que homologui l'Estat espanyol als sistemes federals, amb el component plurinacional propi de la realitat espanyola. Aquesta reforma afectaria el conjunt de comunitats autònomes, bé que caldria establir constitucionalment regulacions asimètriques en la distribució competencial, en el dret civil, el finançament, la llengua, la cultura o l'ensenyament.
- **Una reforma parcial de la Constitució per establir la singularitat de determinades comunitats.**

Un reforma global de la Constitució.

Per ICV-EUiA la reforma constitucional hauria de tenir les següents bases:

- **Ple reconeixement del caràcter plurinacional, pluricultural i plurilingüístic de l'Estat federal.** Caràcter oficial i plena igualtat de les llengües de l'Estat (català, castellà, basc i gallec), que podran ser utilitzats en qualsevol institució i organisme de l'Estat. Supressió de l'art. 8 que estableix el paper de les forces armades com a garants de la unitat de l'Estat.
- **Establiment d'un nou marc competencial que garanteixi l'ampliació dels poders a favor de les parts federades.** La Constitució relacionarà les competències de la Federació i establirà una clàusula residual a favor dels estats. Cada estat i/o comunitat federal haurà d'aprovar les seves respectives constitucions amb l'únic límit de la Constitució federal. El sistema de competències ha de permetre un mínim comú simètric i l'establiment de competències asimètriques, en funció tant de la identitat nacional de l'estat federat (llengua, cultura, mitjans de comunicació, dret civil, educació, etc.), com de la voluntat d'assumir majors responsabilitats d'autogovern en el marc de la Constitució.
- **Establiment d'un model finançament basat en l'autonomia financera, la corresponsabilitat fiscal i la solidaritat.** Es garantirà la suficiència de recursos per a l'execució de les polítiques pròpies dels estats. Seran els estats els responsables de la gestió, recaptació, liquidació i inspecció de tots els impostos.
- **Adequació del poder judicial i l'Administració de Justícia de l'Estat al sistema federal.** El Consell General del Poder Judicial comptarà amb membres escollits pels estats federats.
- **Reforma del Senat. Garantia de participació de les parts federades en la política general de l'Estat a través d'un Senat que serà elegit , exclusivament pels parlaments dels estats, en funció de la població, reduint-se substancialment el nombre d'escons. El Senat serà la cambra de representació dels Estats federats.** També es promouran les relacions intergovernamentals bilaterals i les multilaterals amb una "conferència" d'estats federats.
- **L'Estat s'organitzarà exclusivament en estats i es suprimiran les províncies. La circumscripció electoral per a l'elecció al Congrés serà la dels estats.** Es garantirà el dret de les parts federades a establir la seva pròpia organització territorial.

- **Possibilitat d'establiment d'acords polítics, culturals i socials entre les parts federades.** I supressió de la prohibició de federar-se entre els estats que componguin l'Estat federal.
- **Distribució de les institucions de l'Estat entre les principals capitals.**
- **Garantia de la presència efectiva de les parts federades en les institucions i els òrgans bàsics de la Unió Europea,** així com en les institucions internacionals segons les competències que aquestes tinguin atribuïdes en el nou pacte constitucional.
- **Assumpció de nous drets de ciutadania:** drets i principis socials, d'igualtat de gènere, mediambientals, de polítiques públiques sobre la memòria històrica, la cultura de la pau, el dret a una mort digna, el dret de vot per les persones migrades, drets relatius a les noves tecnologies, així com canviar la regulació del referèndum per fer-los vinculants i facilitar-ne la convocatòria. Caldrà materialitzar una redacció no sexista i no discriminatòria en el nou text constitucional i incorporar els drets emergents, en la línia de la Carta dels Drets Humans emergents.
- **Adequació de l'existència i la composició d'un Tribunal Constitucional Federal a la plurinacionalitat de l'estat,** assegurant-ne la representació de les nacions de la Federació i la participació dels estats membres de la Federació en el procés de reforma constitucional quan aquesta afecti el model territorial de l'Estat.
- **Dret a la lliure federació.** La Constitució ha de reconèixer el dret dels estats federats a plantejar la modificació de les relacions amb l'Estat federal o optar per la independència, si una voluntat majoritària de la seva població així ho manifesta. Aprovació d'una llei que reguli el procés de decisió, negociació i pacte per fer efectiu aquest dret.

Una reforma parcial de la Constitució per afirmar la singularitat de determinades CCAA.

Cal estar obert a diferents fórmules de pacte constitucional. La recent reforma de la Constitució trenca el tabú sobre les reformes constitucionals i demostra que quan hi ha voluntat política és possible abordar la reforma constitucional. En aquest cas, en tractar-se una reforma parcial no seria necessària ni la dissolució de les Corts ni la seva ratificació en referèndum.

Cal tenir en compte que la voluntat d'autogovern i de consciència nacional és diversa en les diferents comunitats autònomes. La majoria de les comunitats autònomes ja han arribat al màxim sostre competencial al que aspiraven amb la

segona generació d'Estatuts i tampoc la sentència del Tribunal Constitucional els ha suposat especials problemes.

Si l'objectiu de federalitzar l'Estat de forma general no és compartida per la resta de comunitats cal trobar les solucions adients que respecti la voluntat de totes les parts. I per altra banda, la idea de què és necessari generalitzar el sistema que proposa Catalunya, per no crear comunitats de primera o de segona, com ja va passar amb l'accés a l'autonomia, no pot ser el fre per rebutjar les legítimes aspiracions que planteja Catalunya ni per aigualir una voluntat d'autogovern que es superior a la de la major part de Comunitats Autònomes.

Un primer pas cap al pacte federal seria acordar una reforma constitucional limitada que establís una fórmula específica asimètrica per a un determinat tipus de comunitats, com seria el cas de Catalunya. D'aquesta manera s'establiria un marc comú, especialment pel que fa als drets bàsics de ciutadania, i es reconeixeria la singularitat de determinades comunitats, especialment en determinats àmbits.

Aquesta fórmula es podria articular a través d'una disposició addicional a la Constitució, que habilités els Estatuts com a lleis constitucionals, que despleguen i concreten la Constitució, pactats en aquest cas bilateralment entre Catalunya i l'Estat.

D'aquesta manera es podrien superar les limitacions a l'autogovern imposades per la sentència. L'Estatut tornaria a formar part del bloc de constitucionalitat i per tant, en emanar directament de la Constitució estaria per sobre de la legislació de l'Estat, en emanar directament de la Constitució. Es recuperaria el blindatge de les competències, del finançament i el seus mandats (com la participació en organismes de l'Estat) tindrien força jurídica i no serien simples recomanacions tal com va establir la sentència del TC.

Un pacte per l'autogovern

Més enllà de l'horitzó nacional que pugui plantejar cada força política cal defensar en el dia a dia l'autogovern de Catalunya. En aquest sentit ICV-EUiA fem una proposta al conjunt de forces que es reclamen del catalanisme per defensar i millorar l'autogovern.

L'experiència històrica demostra que sense unitat de les forces polítiques que es reclamen del catalanisme és impossible fer avançar l'autogovern. Proposem un pacte de les forces polítiques catalanes per al ple desplegament de l'Estatut en el marc actual, per plantejar conjuntament al nou Govern que surti de els eleccions del 20 de novembre.

Aquest pacte té els següents punts:

683. El pacte fiscal.

El Parlament de Catalunya ha d'aprovar amb la màxima unitat possible de les forces que es reclamen del catalanisme una proposta de pacte fiscal.

Cal partir però del balanç positiu de l'actual model de finançament acordat el 2009.

Aquesta proposta s'explica amb detall en l'apartat següent del programa.

684. Reformes legislatives per a la millora de l'autogovern que es poden aprovar per separat o amb una llei parcialment orgànica.

- Reforma de la Llei Orgànica del Poder Judicial, amb l'objectiu de regular el Consell de Justícia com a òrgan desconcentrat del Poder Judicial, així com per determinar les competències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.
- Reforma de la Llei Orgànica del *Defensor del Pueblo* per preveure fórmules de col·laboració per tal que el Síndic de Greuges pugui realitzar tasques de supervisió de les administracions públiques de Catalunya en relació amb els drets fonamentals.
- Reforma de la Llei Orgànica que regula les diferents modalitats de referèndums per tal que les comunitats autònomes puguin regular-los a través d'una llei pròpia.
- Reforma de la Llei de Bases de Règim Local per reconèixer un règim singular a Catalunya per la creació i regulació dels Consells de Vegueria.
- Aprovació d'una Llei Orgànica, prevista a l'article 150.2 de la Constitució, pel traspàs de competències atribuït a la Generalitat la facultat de dictar normes reglamentàries de la legislació estatal.
- Regulació de la participació de la Generalitat en institucions, organismes i empreses de l'Estat, modificant la normativa específica que correspongui: Banc d'Espanya, Comissió Nacional del Mercat de Valors, Comissió del Mercat de Telecomunicacions, Tribunal de Comptes, Consell Econòmic i Social, Agència Tributària, Comissió Nacional de l'Energia, Agència Espanyola de Protecció de Dades o Consell de Ràdio Televisió, entre d'altres.

685. Reformes legislatives per a la igualtat efectiva de les llengües i les cultures de l'Estat.

- Per garantir que la ciutadania es pugui relacionar oralment i per escrit en català, basc i gallec amb els òrgans constitucionals i jurisdiccionals,

instar a la modificació de la reglamentació interna del Tribunal Constitucional, la Llei Orgànica del Poder Judicial i els reglaments del Congrés i del Senat.

- Regular els requisits de capacitació lingüística exigibles a funcionariat estatal, jutges, magistrats i magistrades, fiscals, notaris i notàries, registradors i registradores i persones encarregades del registre civil per garantir el dret dels ciutadans i les ciutadanes a utilitzar la llengua oficial que elegeixin a Catalunya i a rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada.
- Incorporar aquestes previsions en la Llei Orgànica del Poder Judicial, la Llei de l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal i el reglament d'ingrés de personal i de provisió de llocs de treball de l'Administració General de l'Estat.

L'Estat ha d'eliminar la nombrosa normativa que impedeix la igualtat de les quatre llengües de l'Estat i que imposa el castellà com a única llengua en nombrosos àmbits.

686. Participar en la presa de decisions de la UE i projecció internacional.

- Participació plena de la Generalitat en les delegacions de la UE, en la formació de posicions de l'Estat i en les debats sobre els criteris de distribució dels fons Europeus.
- Integració de Catalunya en els òrgans de decisió de l'Estat en matèria de política exterior i relacions amb Europa. Participació de Catalunya en la UNESCO.

687. Iniciar una nova etapa de descentralització.

- Completar els traspassos pendents que es desprenen directament de l'Estatut.
- Impulsar una nova etapa de descentralització especialment en infraestructures, amb el traspàs a la Generalitat dels aeroports de Reus, Girona i Sabadell. La participació majoritària de les administracions catalanes a l'aeroport del Prat, que ha de continuar gestionat per l'administració pública.
- Garantir que la Generalitat pugui assumir la gestió d'obres d'interès general a través de convenis o de canvis normatius.

688. Avançar cap a l'administració única.

- La simplificació de l'administració pública s'ha de fer reduint l'administració de l'Estat amb un model d'administració única. La Generalitat han de ser l'administració ordinària de l'estat a Catalunya, tal com preveu la disposició addicional sisena de l'Estatut.
- Supressió del Ministeris de Cultura, que serà substituïda per una secretaria d'Estat amb funcions de gestionar els equipaments de titularitat estatal. I reducció d'agricultura, indústria i educació. Les competències d'aquestes unitats estan pràcticament traspassades a les CCAA.

689. Impulsar les relacions horitzontals amb el conjunt de les comunitats autònomes.

Una de les mancances de l'Estat espanyol ha estat la manca de relacions horitzontals entre CCAA. Les relacions sempre han estat mediatitzades per l'Estat. El 2008 es va iniciar una experiència de relacions entre CCAA que ha de ser l'embrió d'una conferència de Governos i de CCAA, sense la participació de l'Estat.

- Impulsar una Conferència de Governos autonòmics, amb conferències sectorials per àmbits temàtics, amb la participació dels consellers i conselleres de cada CA.
- Impulsar la creació d'una conferència de presidents autonòmics sense la participació del president del Govern.

690. La reforma de la LOTC.

- Reformar la Llei Orgànica del Tribunal Constitucional per garantir que no es repetirà un procés com el de l'Estatut d'Autonomia. Establint el cessament immediat dels magistrats que han exhaurit el seu mandat i que els estatuts ratificats en referèndum no puguin ser recorreguts davant el Tribunal.

Eix per un nou Pacte Fiscal: El concert Econòmic Solidari

El sistema de finançament és l'element clau del desenvolupament autonòmic en tant que ha de proporcionar els recursos necessaris per finançar adequadament els serveis que són de competència autonòmica.

A més, quan són les autonomies les que ostenten les competències en educació, salut i serveis socials és a dir, quan rau a nivell autonòmic la sustentació de l'Estat de Benestar, el finançament no sols constitueix un element fonamental per garantir el nivell d'autogovern, sinó que esdevé la condició central del desenvolupament present i futur de la societat. Són les

despeses i les actuacions en educació, salut i serveis socials les que garanteixen la cohesió social, les competències socials futures i en definitiva el nivell de benestar i desenvolupament equitatiu de la ciutadania de Catalunya.

L'actual model de finançament té el seu origen en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 el qual es va concretar en el nou model de finançament de les comunitats autònomes de règim comú establert per la Llei 22/2009, de 18 de desembre i vigent des de l'any 2009 i per un període de cinc anys fins la seva revisió. El nou model ha implicat un avenç per les finances de Catalunya respecte el model anterior, tant en termes quantitativs com qualitativs.

No obstant això, i malgrat l'avenç del model de finançament, **l'actual crisi econòmica amb la seva virulència ha qüestionat de forma radical el sistema de finançament autonòmic i evidencia de forma inapel·lable la necessitat d'un nou pacte fiscal. Quatre són els motius que obliguen a revisar el sistema de finançament** en l'actual estat de la situació econòmica:

- En tant que les **competències** fonamentals de l'Estat de Benestar es troben situades a nivell de governs autonòmics i per tant el volum de despesa, de forma coherent el nivell dels recursos autonòmics ha de ser coherent amb la rellevància de les seves funcions. Per tant, la distribució de despeses i recursos entre els diferents nivells de govern: Estat, Autonomies i Ajuntaments ha de reequilibrar-se a favor dels ens que presten de forma efectiva els serveis.

No es pot seguir mantenint la ficció que el Govern de l'Estat disposi de no menys del 50% dels recursos i les despeses totals quan presta un nivell de serveis inferior a aquesta proporció. L'equitat vertical s'ha correspondre a la realitat de la prestació de serveis. En l'actual situació, per la gravetat dels efectes socials de la crisi econòmica i la feblesa de les finances públiques no ens podem permetre nivells de govern "sobrefinançats" –el que significa un malbaratament dels recursos– mentre els que estan proveint els serveis de l'Estat del Benestar estiguin "infrafinançats". Cal un Pacte Fiscal que doti a cada nivell de govern dels recursos suficients i adients a la distribució de competències efectiva.

- L'impacte sobre les finances públiques de la greu crisi econòmica d'origen financer agreujada per l'esclat de la bombolla immobiliària ha posat de manifest la insostenibilitat del sistema tributari espanyol. Els ingressos tributaris en el conjunt de l'Estat espanyol es trobaven l'any 2009 en un escàs 31% del PIB, deu punts percentuals per sota de la mitjana dels 16 països de l'Eurozona.

Amb una fiscalitat d'aquestes magnituds, que a més recau de forma pràcticament exclusiva sobre les rendes salarials i els consumidors no hi ha possibilitats de sortir de la crisi ni de mantenir un Estat de benestar homologable a la mitjana dels països europeus. **Cal un Pacte Fiscal**

que impliqui refiscalitzar l'economia espanyola, restituint els impostos per les rendes més elevades, redistribuint les contribucions de cadascú d'acord amb el principi de que qui més te més contribueix i eliminant el frau fiscal.

- **El sistema de finançament autonòmic ha estat sotmès, des de els seus inicis, a greus problemes de fiabilitat en la previsió dels recursos degut a la manca sovint del compliment de la necessària lleialtat institucional.** Catalunya, ha estat, en aquest aspecte, notablement perjudicada. S'ha millorat però segueixen persistint els incompliments dels acords; el trasllat dels costos a les finances de la Generalitat de decisions preses per part del Govern central sense assumir les corresponents compensacions; decisions unilaterals per part del Govern central que afecten al marc competencial autonòmic o interpretacions de la llei que repercuteixen en elevats costos; retards injustificats en la transferència de recursos financers vitals per al finançament de Catalunya. Són factors que generen dificultats financeres de forma sobrevinguda amb caràcter pràcticament permanent en el temps.

L'actual episodi dels 1.450 milions d'euros corresponents al Fons de competitivitat n'és un bon exemple. No és acceptable que els recursos corresponents a un exercici, i d'aquesta magnitud, no es percebin fins dos anys més tard, la qual cosa a més no es correspon amb el que estableix la llei on distingeix entre bestreta i liquidació definitiva.

Cal un pacte fiscal que doti a la Generalitat amb la capacitat de recaptar tots els impostos, amb la qual cosa restitueixi al nivell de govern responsable de la despesa fonamental de l'Estat de Benestar la fiabilitat en la previsió dels recursos.

El model de finançament autonòmic no sols ha de garantir la suficiència dels recursos, així com una prestació equitativa dels serveis públics en el territori, la qual cosa exigeix un nivell de redistribució de recursos de les Comunitats més riques a aquelles amb menys recursos, sinó que a més ha de garantir que el grau de redistribució interterritorial o solidaritat sigui transparent, raonable i universal.

Per garantir la transparència cal efectuar els càlculs de les Balances fiscals i publicar-ne el resultat.

Des d'un primer moment **hem apostat per un model de finançament fonamentat en el concert econòmic solidari que garanteixi la suficiència financera de l'autogovern.** I això es tradueix en fer efectiu els principis que recull l'estatut. Com a formació d'esquerres, creiem que el concepte tradicional de solidaritat ha de fer un pas més enllà, i s'ha de concretar en el concepte de

redistribució. Les diferents CCAA han de poder garantir els serveis que desprenen de l'Estat del benestar sempre que facin un esforç fiscal similar.

El més rellevant serà que el nou model de finançament, en totes les seves dimensions, sigui una eina de progrés per a Catalunya i compleixi amb els requeriments solidaris i redistributius que demanem. No volem, per tant, que un model massa enfocat a la reducció del dèficit fiscal amb l'Estat, doni lloc a una estructura fiscal més regressiva, incentivi models de creixement insostenibles o una menor despesa pública social, o generi una competència fiscal que fomenti les deslocalitzacions de persones o activitats i redueixi la suficiència financera de les administracions públiques. Entenem que fins i tot un model de concert solidari que acabés aportant els mateixos recursos per a Catalunya que l'actual seria millor que l'actual gràcies a la seva concepció de funcionament que evita els incentius perversos esmentats abans.

Per altra banda cal que el nou model de finançament sigui estable i no pugui ser alterat per decisions unilaterals des de l'administració central; això també val per l'import de la inversió pública d'interès general estatal que afecti a Catalunya.

Finalment, el nou sistema ha de servir alhora per donar solució als endèmics problemes de finançament del món local.

Elements principals del model de finançament per a la Generalitat de Catalunya:

- a) **El finançament de la Generalitat es derivarà de la recaptació de tots els tributs imposats a Catalunya, dels que es deduiran les aportacions a la Hisenda estatal en concepte de les despeses atribuïbles a les competències no cedides,** les despeses comunes de l'Estat, incloses les d'inversió en infraestructures i equipaments d'interès general, dins i fora del territori de Catalunya, i les financeres.
- b) **La participació en el finançament de la Unió Europea segons els mecanismes establerts** d'aportacions proporcionals a la renda i cessions totals o parcials d'impostos recaptats a Catalunya.
- c) **La contribució a un fons d'anivellament on hi participin totes les comunitats autònomes** i que serveixi per garantir a tot l'Estat una prestació equitativa de serveis bàsics a igualtat d'esforç fiscal.
- d) **La contribució a un fons de desenvolupament solidari** de les comunitats amb menys recursos.
- e) Les aportacions a la Hisenda estatal pels conceptes dels anteriors apartats a) i b) **hauran de reduir-se progressivament** en base a:

- una **major assumpció de competències estatals** per part de la Generalitat o els ens locals.
 - un **major grau de descentralització territorial dels serveis comuns** estatals en base a criteris de proporcionalitat de població entre les diferents comunitats.
- f) Les contribucions solidàries dels anteriors apartats c) i d) hauran de servir per **reduir les diferències de renda disponible per càpita entre comunitats autònomes però sense invertir-les**. A tal fi es faran avaluacions periòdiques del compliment d'aquesta limitació i s'ajustaran els imports de les contribucions solidàries.
- g) Es valorarà l'impacte **a Catalunya de les inversions d'interès general pressupostades per l'Estat, import que haurà d'igualar, en percentatge, el que representi el PIB català** respecte del conjunt de l'Estat espanyol, independentment del sistema de finançament que s'utilitzi, i calculat en mitjana de quatre anys. Periòdicament es verificaran les diferències obtingudes amb l'execució real de les inversions. Les diferències s'hauran de compensar amb els corresponents increments o reduccions de les aportacions de Catalunya al finançament de la Hisenda estatal.
- h) **La Generalitat de Catalunya participarà mitjançant convenis en la definició i execució de totes les inversions que l'Administració de l'Estat dugui a terme en territori de Catalunya**, en funció de les seves competències pròpies i amb càrrec als seus pressupostos.
- i) El dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat i la **Unió Europea** no haurà de superar el que regions de la Unió Europea amb renda per càpita similar a la catalana tenen amb el seu estat i la Unió Europea, aplicant el criteri de flux monetari.
- j) La Generalitat, mitjançant la seva Administració Tributària serà la única responsable de la gestió, recaptació, liquidació i inspecció de tots els impostos a Catalunya. **L'Administració Tributària catalana** es coordinarà amb la de l'Estat i les altres administracions tributàries de la resta de l'Estat en les tasques d'inspecció.
- k) La **Generalitat tindrà potestats administratives i normatives sobre els impostos a Catalunya**, limitades exclusivament per les necessitats d'establir elements comuns amb la resta de l'Estat i la Unió Europea. La Generalitat podrà establir tributs propis.

- l) **El finançament dels ens locals de Catalunya forma part del finançament de la Generalitat**, entès en els termes del punt 1 del present document. No es deduirà cap aportació a la Hisenda estatal per aquest concepte, ni en matèria de transferències corrents, ni de capital. En aquest sentit:
- ✓ **El Parlament de Catalunya establirà un sistema de finançament dels ens locals adaptat a la redistribució competencial que determini el model d'organització territorial propi**, que tindrà com a principis l'autonomia local, la corresponsabilitat fiscal, la solidaritat i el reequilibri territorial.
 - ✓ **La Generalitat gestionarà tots els fons europeus territorialitzables** cap a Catalunya i es personarà en la distribució d'aquells fons no territorialitzats d'interès general.
- m) **L'Estat garantirà l'estabilitat del sistema fiscal** de manera que aquelles modificacions que impliquin una reducció de la capacitat recaptatòria de la Generalitat hauran de ser acordades amb l'Estat.
- n) **Els elements del model de concert econòmic solidari s'establiran en el marc d'una relació bilateral entre la Generalitat i l'Estat.**

Eix de drets i deures lingüístics

Situació actual

La Constitució espanyola discrimina les llengües oficials diferents del castellà. És l'única oficial en tot el territori constitucional i en cada un dels territoris amb llengua pròpia diferent, i l'única per a la qual s'imposa el deure de conèixer-la (cosa que ha servit de base per a la imposició del castellà en tots els àmbits, mitjançant tota mena de normes legals). És una Constitució impregnada per una visió centralista de l'Estat, que equipara diferència i diversitat a perill de disgregació. Que parla de llengües cooficials però no diu quantes ni quines són.

L'Estat espanyol té l'obligació i la responsabilitat pública de promoure totes les llengües oficials i d'estendre'n el coneixement. Una concepció federal de l'Estat en matèria de llengua neix del principi d'igualtat entre les llengües oficials i del fet mateix que la política lingüística és alhora una política social adreçada al benestar de les persones i una política de protecció d'un bé comú. En aquest sentit, el reconeixement de l'oficialitat estatal per al català, el gallec i el basc, així com el deure de conèixer-les en les comunitats autònomes respectives seria un pas important que, tot i no ser una solució prou federal, tindria conseqüències, per exemple, en la mateixa Unió Europea, en el reconeixement i l'oficialitat de les llengües nacionals sense estat propi.

Ni el PSOE ni el PP han fet passos en el reconeixement de l'Estat plurilingüe. En aquests quatre anys s'ha avançat tímidament al Senat amb l'ampliació de la possibilitat d'expressar-se en català, gallec i basc. En tot cas, és un règim en què no hi ha interpretació des de totes les llengües oficials i no hi ha interpretació cap a totes les llengües oficials (només n'hi ha al castellà) i que, a més, manté la segregació "català-valencià". Ha estat impossible, però, cap mena de canvi al Congrés, continua considerant-se el valencià com un idioma diferent del català i s'ha aconseguit un reconeixement mínim a Europa passant pel confús "català-valencià".

La Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut i els recursos pendents, presentats pel PP, sobre aspectes lingüístics de diverses lleis que el desplegaven, com ara la d'Educació, la d'Acollida, la del Cinema, la del Codi de Consum o pel mateix govern espanyol com la de l'occità de l'Aran, fan preveure noves agressions en matèria de llengua i nul·la voluntat de respecte a la pluralitat.

El Govern espanyol no ha pres les mesures necessàries per concretar i fer efectiva la realitat plurilingüe de l'Estat en les seves actuacions, ni ha revisat la legislació vigent, tant de Dret Privat, com de Dret Públic, per formular propostes de modificacions legislatives d'acord amb el pluralisme lingüístic reconegut en l'article 3 de la Constitució; tampoc ha proposat mesures polítiques i legals per fomentar un coneixement general de la realitat pluricultural i plurilingüe de l'Estat espanyol, promoure un coneixement bàsic de totes les llengües espanyoles diferents del castellà en tot el territori de l'Estat, i garantir el respecte efectiu a la realitat plurilingüe de l'Estat espanyol.

Precisament, la necessitat de fer pedagogia de la diversitat lingüística entre la ciutadania de l'Estat és una de les preocupacions que expressa el Comitè d'Experts que vetlla per l'aplicació de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries en els països que l'han ratificada. En aquest sentit, considera que a Espanya encara és necessari crear consciència sobre les llengües regionals o minoritàries i en particular diu que "els mitjans de comunicació espanyols a penes tenen en compte la diversitat lingüística del país, i la majoria de la població castellanoparlant, sobretot en les comunitats autònomes no afectades directament, sembla que encara no és conscient que Espanya és un país plurilingüe. Per consegüent, cal redoblar els esforços per educar la població majoritàriament castellanoparlant i els mitjans de comunicació estatals amb l'objectiu de fomentar una major acceptació i respecte de les especificitats de les identitats regionals com a part integrant del patrimoni espanyol. També cal millorar la comprensió mútua per promoure les virtuts del plurilingüisme i de la diversitat lingüística, i, tant en els grups majoritaris com en els minoritaris, la idea fonamental d'una coexistència pacífica i harmoniosa".

A partir de l'aposta per un Estat federal plurinacional, ICV-EUiA proposa un model que conjuga territorialitat i drets personals, amb preeminència de la

primera. Un model que ha d'assegurar la normalitat, l'estabilitat i la viabilitat de l'ús de la llengua en el seu territori (per a la qual cosa serà imprescindible la col·laboració amb la resta de Països Catalans). En una perspectiva general, doncs, les comunitats autònomes de l'Estat espanyol s'hauran de regir pel principi de territorialitat, mentre que el principi de personalitat s'haurà d'aplicar en les relacions amb l'Administració central, és a dir, les diverses llengües de l'Estat hauran de ser oficials dins el propi territori i cooficials als òrgans comuns (executius, legislatius, judicials, etc.). Assolir aquest objectiu demanarà, en una perspectiva federal o confederal, esmenar la Constitució espanyola, però ha de concretar-se en aquesta legislatura en l'elaboració i aprovació d'una llei de llengües que en posi les bases.

Amb l'objectiu que es pugui viure plenament en català al nostre país -cosa que passa per l'aprofundiment i desenvolupament normatiu de l'Estatut i de la Llei de política lingüística, però també per la bilingüització efectiva i generalitzada de la població no-catalanoparlant, i per augmentar la sensibilització dels ciutadans perquè no adoptin actituds passives davant l'ús social de la llengua catalana- ICV-EUiA proposa, en primer lloc, aconseguir que la llengua catalana sigui efectivament la d'acollida per a les persones novingudes a Catalunya.

En segon lloc, que el català sigui reconegut de manera efectiva com a llengua oficial de l'Estat, conjuntament amb el castellà, el basc i el gallec. En tercer lloc, promoure acords de col·laboració entre governs i entitats culturals de tot l'àmbit lingüístic del català a fi de poder intercanviar iniciatives i coordinar projectes. I, finalment, el reconeixement ple del català a Europa i a nivell internacional.

El millor combat contra la discriminació lingüística és fer tot el possible perquè aquells que acaben d'arribar vegin que els tractem com els que ja hi eren amb la llengua dels que ja hi són. No es tracta que les persones novingudes "respectin" la "nostra" llengua, sinó que tinguin el dret a aprendre-la i a fer-la seva.

Objectius

Per això ICV-EUiA aposta per potenciar la llengua catalana –i l'occità a l'Aran- com a instrument d'igualtat d'oportunitats, de cohesió social i ciutadania. En aquest sentit, proposa l'assoliment dels objectius generals següents:

- **Recuperar la plena normalitat de l'ús del català com a llengua pròpia de Catalunya en tots els àmbits de la societat.**
- **Aconseguir el ple respecte de la realitat plurinacional, pluricultural i plurilingüe de l'Estat.**
- **Aconseguir el reconeixement i la promoció exterior de la llengua catalana, a tots els nivells.**

Propostes

En base a aquests objectius generals, ICV-EUiA proposa:

691. **Oficialitat dins el propi territori i cooficialitat als òrgans i institucions comuns** de les quatre llengües de l'Estat: oficialitat oral i escrita al Congrés, al Senat, a la resta d'institucions, òrgans i empreses comuns; oficialitat oral i escrita en l'Administració de Justícia (els radicats en la CA, CGPJ, TS, TC).
692. **Reconeixement efectiu de la igualtat de drets per als parlants de les quatre llengües oficials a l'Estat espanyol: adequació de la legislació sectorial al principi de personalitat en l'àmbit espanyol.**
693. **Compliment per part de l'Estat de l'art. 3 CE i de l'EAC.**
694. **Adequació de les normatives que imposen l'ús de la llengua castellana en el món socioeconòmic a la realitat plurilingüe de l'Estat i als drets lingüístics dels seus parlants.**
695. **Presència de les llengües espanyoles diferents de la castellana a les ràdios i televisions pública i privada en horaris *no marginals*. Garantia de desconnexions. Cobertura estatal per a les emissores que depenen dels governs autonòmics i que emeten en llengües diferents de la castellana.**
696. **Reconeixement efectiu per part de l'Estat de la unitat de la llengua.**
697. **Cooperació entre els organismes competents en matèria de política lingüística dels territoris de llengua catalana: establiment d'un acord entre els governs dels diferents territoris per tal de promoure el desenvolupament del patrimoni lingüístic i cultural comú.**
698. **Reconeixement ple de la llengua catalana a les institucions europees, i més enllà.**
699. **Compliment de la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries: transició del model jurídic monolingüista castellà a una regulació jurídica del pluralisme lingüístic interpretant el mandat constitucional de l'article 3.2 i 3.3 en els termes de la Carta europea.**
700. **Elaboració del full de ruta cap a l'Estat plurilingüe. Assoliment d'un acord sobre plurilingüisme en els aspectes simbòlics i regulació de l'ús de les llengües al Congrés i al Senat.**

Eix d'Europa. Per un gir social i federal a la construcció europea

Aquesta ha estat la legislatura en la que han quedat obsoletes les estratègies orientades a despolititzar i tecnocratitzar la construcció europea, sostingudes tant pel govern i el PSOE com per la dreta del PP i CiU, així com pels respectius entorns mediàtics i socials. La legislatura en la que ha entrat en crisi l'hegemonia de la versió del projecte europeista que sosté que tot el que fa la UE és bo, políticament neutre o, en tot cas, culpa d'algú altre i inevitable; la versió del projecte europeista que magnifica qualsevol avanç i menysté qualsevol mancança, incloses les mancances que s'han acabat revelant més perilloses per l'estabilitat de la zona euro, la continuïtat de la Unió i l'estat del benestar. Ha entrat en crisi, doncs, una idea de la UE que l'ha volgut despolititzar, tecnocratitzar i elititzar i que l'ha allunyat de la ciutadania de la Unió, n'ha laminat la qualitat democràtica i li ha restat vigor i capacitat per a l'acollida de discursos i idees diverses, regalant sovint l'expressió del malestar als euroescèptics.

El PSOE va arribar al poder el 2004 parlant del "retorn a Europa". Després de dues legislatures de govern del PP, marcades per l'atlantisme, l'intergovernamentalisme i l'estat-nacionalisme, semblava que es podia obrir una època de major compromís d'Espanya amb la integració europea, en clau progressista i federal. I és cert que en matèria de política exterior europea, del desenvolupament de la ciutadania europea o de les polítiques europees de gènere, per exemple, aquest govern ha demostrat tenir un compromís europeista superior a l'anterior.

No obstant, sovint hem tingut la impressió que el retorn a Europa tenia a veure sobretot, i per dir-ho gràficament, amb la recerca de fotos amb França i Alemanya, destinades a buscar la contraposició amb l'imfame foto de les Azores. A l'hora de la veritat, quan ha arribat el moment en que la política europea s'ha convertit en una part fonamental de la política interna i de la gestió de la crisi, el govern del PSOE ha abdicat del seu paper d'actor polític a la UE. En nom de falsos consensos ubicats cada cop més a la dreta, el govern ha evitat abanderar un projecte progressista per a la Unió Europea. I el que resulta més sagnant: ha renunciat a fer-ho en el moment en que més necessària era una proposta federal per a la UE, que permetés superar la crisi per l'esquerra en comptes d'aprofundir en ella per la dreta.

En matèria econòmica i d'arquitectura institucional de la Unió Econòmica i Monetària, el govern del PSOE ha acceptat el rol de mer objecte i ha abdicat del paper de subjecte polític amb una desinvoltura sorprenent. El límit de la submissió l'han marcat, probablement, les declaracions públiques contràries a la creació d'euro-bons, un autèntic tret al peu per als interessos de les finances públiques espanyoles. El govern del PSOE no proposa, accepta. No participa del debat sobre la UE, n'acull sol·lícit les conclusions. I una part del govern

sembla que les acull amb l'actitud de qui es veu obligat a fer el que ja volia fer, però podent-ne culpar a algú altre.

Certament, per al futur del projecte europeista, el futur de l'Estat del benestar i la recuperació econòmica necessitem una UE que compti amb un autèntic govern econòmic. Ara bé, no entenem per govern econòmic ni l'anomenat Pacte de l'Euro ni la resta de propostes tendents a reduir el marge de maniobra dels estats membres de la UE per a governar l'economia. Al contrari: el que està proposant el Consell i en molt gran mesura la Comissió és simplement un corsé neoliberal per als estats membres.

Lluny d'això, el que es necessita és una nova arquitectura institucional de la Unió Econòmica i Monetària que instauri la recaptació d'impostos comunitaris, l'emissió federal i solidària de deute i la creació d'un pressupost comú. No hi ha govern econòmic (ni de la UE ni de ningú) que pugui prescindir d'aquests instruments, que són a més fonamentals si es volen impulsar des de la UE polítiques anti-cícliques d'impuls econòmic i canvi de model productiu. Cal també que el govern espanyol proposi un canvi profund en el model de governança del Banc Central Europeu i en el seu estatut, de manera que el seu mandat inclogui no només l'estabilitat de preus sinó també l'impuls del creixement i l'ocupació.

Espanya forma part de la UE. I per tant forma part del Consell, que en bona lògica federal hauria de funcionar com a cambra de representació territorial, no com una caixa negra de la que en surten acords sense discutir i indiscutibles. En un moment en que l'arquitectura institucional de la Unió Econòmic i Monetària es compta entre els principals enemics del model social europeu, un govern progressista i europeista hauria hagut de fer sentir la seva veu.

Propostes

Així doncs, en les eleccions generals no només ens hi juguem el futur de l'estat, sinó també el futur de la Unió Europea, com a mínim en la mateixa mesura que en les eleccions al Parlament Europeu. I això, que és cert sempre donat el molt important paper dels estats en la construcció i la política europea, ho és molt particularment en aquest moment d'agudíssima crisi econòmica.

Lluita contra la crisi

ICV-EUiA lluitarem, al Congrés, al Senat i al carrer, per a que el govern defensi un projecte d'UE que, reforçant-la des d'un punt de vista federal, permeti una sortida solidària, justa i democràtica de la crisi. En aquest sentit, proposem:

701. **La creació d'una capacitat solidària europea per a l'endeutament – els anomenats eurobons.** A més de reduir la pressió sobre les necessitats de finançament dels estats membres, els eurobons han de suposar també un instrument per a portar a terme polítiques

econòmiques expansives, de relançament de l'economia, des de la UE. Així doncs, ICV-EUiA no concep els eurobons com una concessió als països de la perifèria de la zona euro que hagi d'anar acompanyada d'una garantia d'una encara major austeritat. Els eurobons permeten a aquests estats compensar la falta de sincronia amb els cicles econòmics de les economies centrals, que marquen les decisions del Banc Central Europeu, i la desaparició de la seva capacitat per a devaluar unes monedes pròpies ja sortosament inexistents.

702. Aquests eurobons han d'estar recolzats per un pressupost comú que mereixi aquest nom. Aquest pressupost ha de servir també per a impulsar projectes estratègics que incentivin la creació d'ocupació i el canvi de model productiu en aquells estats membres que més ho necessitin. Tendencialment, i en bona lògica federal, aquest pressupost hauria de ser el canal per a les transferències fiscals solidàries i l'instrument per a fer possible un *new green deal*, un nou acord social verd.

ICV-EUiA defensem que aquest pressupost comú ha de comptar amb recursos propis. És a dir, que no pot estar basat en les contribucions dels estats membres. Cal una arquitectura federal, no intergovernamental, de la capacitat comú per a governar l'economia. Defensem, doncs, l'establiment d'un impost que gravi les transaccions financeres especulatives i que sigui fixat i recaptat per la UE. ICV-EUiA concebem aquest impost com una manera de desincentivar comportaments econòmics irresponsables, que estan a l'arrel mateixa de la crisi econòmica actual, de reforçar la capacitat de la política democràtica per a governar l'economia i de dotar a la UE d'instruments per a fer polítiques anti-cícliques. Les noves figures de fiscalitat verda (sobre les emissions de CO₂, per exemple) haurien també de ser fixades i recaptades per la UE.

703. Aquestes noves capacitats federals per al govern de l'economia han de respondre, com dèiem, a una lògica federal, no intergovernamental, i democràtica, no elitista ni tecnocràtica. Cal doncs, ubicar aquests instruments sota el control d'un ministre d'economia europeu que rendeixi comptes davant del Parlament Europeu i que pugui ser censurat per aquest.

704. Cal també transformar profundament el Banc Central Europeu. En primer lloc per a democratitzar-ne la governança. Cal establir canals que permetin acabar amb (1) la idea i la pràctica segons la qual una institució de la importància del Banc Central Europeu ha d'actuar al marge de la política i el debat democràtics; i (2) l'existència (evident i gens sorprenent) de pressions polítiques sobre les que no hi ha rendiment de comptes ni es debat de forma oberta. Cal, en segon lloc, canviar el mandat del BCE, per tal que s'hagi d'ocupar no només, com

ara, de l'estabilitat de preus, sinó també de l'ocupació i el desenvolupament de l'activitat econòmica.

705. Espanya ha de proposar també que la UE abordi dos problemes fonamentals per a la sostenibilitat de les finances públiques. En primer lloc, cal endurir l'actitud respecte dels paradisos fiscals, sigui quin sigui el seu estatus en relació a la UE. No hi pot haver cap dubte sobre la voluntat de la UE de tractar aquests països amb tota la duresa necessària per tal de convertir-los en països fiscalment responsables. En segon lloc, cal caminar cap a la convergència, a l'alça (altrament no compliria amb l'objectiu de facilitar la sostenibilitat de les finances públiques, sinó que el dificultaria) en els tipus impositius en els impostos sobre el capital i les societats. L'actual fragmentació de les polítiques fiscals porta, en el marc d'una Unió Econòmica i Monetària, a una cursa competitiva entre estats (o regions amb capacitat legislativa en matèria fiscal) per a reduir els impostos.

706. Cal que Espanya defensi davant la UE el caràcter públic dels serveis bàsics com l'aigua, la sanitat, l'educació, el transport, l'energia i la cultura. El pitjor li podem fer a la construcció europea és deixar que la UE sigui assimilada a una màquina que força la privatització dels bens públics. La UE no pot convertir-se, als ulls de la gent, en el principal enemic del model social europeu. Això equivaldria a trencar el nexa que l'uneix amb els sectors socials i polítics que van donar vida al somni europeista.

Aspectes institucionals

707. El Tractat de Lisboa proporciona als parlaments estatals un major pes en l'elaboració de nova legislació europea. Tenen, així, la capacitat per a paralyzar i obligar la Comissió a considerar processos legislatius. Fins i tot poden arribar a descartar una proposta en cas que es consideri que aquesta incompleix el principi de subsidiarietat. Cal entendre aquestes disposicions com una oportunitat per a millor qualitativa i quantitativament el debat parlamentari i polític sobre la UE, així com per augmentar la consciència entre els legisladors, mitjans i públic atent del paper clau de la UE en la configuració del nostre marc polític i legislatiu. Ara bé: ICV-EUiA som contraris a una suplantació del paper de control democràtic del Parlament Europeu per part de 27 parlaments nacionals, que operen amb lògica evidentment nacional. Aquest seria un pas enrere de dimensions inabastables: la desaparició de qualsevol embrió de demos europea i la seva substitució, fins i tot en la tasca de la representació democràtica, per una pila de demos estatal-nacionals incomunicades entre sí.

708. Cal normalitzar i “domesticar” la política europea. És a dir, cal en primer lloc entendre que la política europea és una política més entre

altres polítiques absolutament fonamentals. Ni està reservada als experts, ni requereix de falsos consensos, ni li convenen els gestos falsament responsables que consisteixen en ocultar les mancances de l'actual configuració del projecte europeu. I en segon lloc cal entendre que la política europea és política domèstica, política interior, no l'àmbit més important de la política exterior. Cal doncs que el Congrés abordi la política europea sense por a reconèixer el seu caràcter polític i sense pràctiques i costums excepcionals. En aquest sentit, i com a primer pas, ICV-EUiA proposem la creació d'una Comissió del Congrés i una altra al Senat sobre la UE i la desaparició de la Comissió Mixta Congrés-Senat per a la UE.

- 709. Cal enfortir el paper de les regions amb capacitat legislativa en el sí de la Unió Europea.** ICV-EUiA defensarà al Congrés i al Senat que la UE es converteixi en un veritable sistema política cameral, amb una cambra baixa elegida amb circumscripcions tendencialment transnacionals i una cambra alta, el Consell, de veritable representació territorial. En aquest sentit, ICV-EUiA defensem que Catalunya participi directament en els centres de decisió de la UE a partir d'una constitució federal que doni al Consell aquest caràcter. Les regions amb poder legislatiu han de formar part d'aquesta cambra territorial, d'acord amb les seves respectives competències. Mentre el Consell conservi poder executiu, el govern de Catalunya ha de participar en les reunions en què es discuteixin qüestions que l'afecten i participar de la formació de la posició del conjunt d'Espanya, anant força més enllà de les formalitats permeses pel govern del PSOE des de 2004. Cal que la participació de les comunitats autònomes en els Consells de ministres europeus sigui no només més àmplia, sinó una contribució a l'articulació del debat públic i inter-territorial sobre la UE i el paper d'Espanya en la mateixa. El Congrés ha d'implicar al Parlament de Catalunya (i d'altres comunitats implicades) quan, en la seva tasca de control de la política de la UE i de la política europea d'Espanya, tracti assumptes de competència autonòmica.
- 710. Cal que Espanya assumeixi com a pròpia la tasca de promoure i difondre l'ús del català en les institucions europees,** inclòs el Parlament europeu, així com d'altres expressions de la cultura catalana, com un element constitutiu de la diversitat espanyola i de la cultura europea. Les llengües que són oficials en algun estat membre de la UE, ja sigui en el total o en una part del seu territori, han de ser idiomes oficials de la UE –i aquesta ha de ser una reivindicació espanyola a la UE.
- 711. ICV-EUiA és favorable a que les eleccions al PE, mentre es duguin a terme en circumscripcions que no puguin travessar les fronteres estatals, es basin en circumscripcions de caràcter regional o autonòmic,** respectant la proporcionalitat i la paritat entre sexes a les candidatures. Dit d'una altra manera, ICV-EUiA està per una

circumscripció electoral catalana o, preferiblement, del conjunt de les comunitats de parla catalana.

Política exterior europea

712. **ICV-EUiA creu que la principal prioritat espanyola, en relació a la política exterior europea ha de ser la construcció d'una regió euro-mediterrània unida, democràtica, solidària** i en la que cap poble es vegi constret a acceptar relacions de submissió i humiliació de la mà de cap estat. Les primaveres àrabs haurien d'haver arxivat tota temptació establimentista. No hi ha veí més inestable que aquell el règim del qual pot caure d'un dia per l'altre; no hi ha veí més fiable que aquell que permet l'alternança política, l'expressió dels anhels dels seus ciutadans i la implicació d'aquests en els assumptes públics. Cal doncs que la UE refaci de dalt a baix la seva aproximació a la regió i es dediqui a consolidar els importants però fràgils passos endavant en la construcció d'una ribera sud i est del Mediterrani democràtica. Les primaveres àrabs han permès que potser per primer cop en molt de temps, les poblacions de la riba nord del Mediterrani s'hagin reconegut i identificat amb aquelles de la riba sud. Cal convertir aquesta identificació en política exterior europea.
713. **El govern espanyol ha de voler, com vol la societat, viure en una regió euromediterrània que compti amb un Sàhara lliure i una Palestina independent i en pau amb Israel.** I ha de procurar orientar la política exterior de la UE de forma que aquesta voluntat quedi reflectida –si més no, que quedi reflectida en el debat públic europeu al respecte.
714. En la seva contribució a la política de la UE cap al Mediterrani, Espanya ha d'entendre que el que està en joc són les relacions euro-mediterrànies, més que el prestigi de la política exterior espanyola. En altres paraules, ha de posar més èmfasi en el contingut que en el continent; més èmfasi en el què i el com que en el qui.
715. **ICV-EUiA defensa la creació d'un exèrcit comú de la UE, que no s'afegeixi als 27 exèrcits estatals** sinó que actuï en substitució d'aquests, el que permetria reduir de manera substancial el nombre d'efectius i recursos econòmics que s'hi destinen, a més de millor la seva eficiència. Així mateix, paral·lelament, s'hauria de dur a terme un replantejament del sentit, objectius i funcionament de l'OTAN. Cal replantejar la presència dels actuals exèrcits dels països europeus.
716. Cal vetllar perquè els acords de cooperació al desenvolupament entre la UE i els països empobrits com els inclosos en el marc ACP (Àfrica, Carib i Pacífic), es produeixin en termes d'igualtat i respecte i estiguin efectivament dedicats a aquest objectiu. Cal així mateix vetllar perquè

el respecte als drets humans sigui quelcom més que una formalitat, en tot marc de col·laboració entre Espanya i la UE amb tercers països.

Eix de política internacional

Reforçar els mecanismes de governança global.

Balanç

Durant aquestes dues legislatures, el govern socialista ha volgut, com en cap altre període de la història recent d'Espanya, aparèixer diferenciat de la política exterior del govern anterior. Aquesta ha estat l'època de la politització de la política exterior. I no ho diem en sentit negatiu: la política exterior també expressa valors, polítiques i formes de veure la societat diverses i per tant també ha d'estar sotmesa al debat democràtic.

L'alineament del govern Aznar amb els Estats Units en una multitud d'assumptes, de l'anomenada guerra contra el terror a les relacions amb Amèrica Llatina, i l'allunyament d'Espanya respecte de les aliances tradicionals a la Unió Europea formaven part del cantó més impopular del govern del PP, l'expressió més sagnant del qual va ser evidentment la guerra d'Iraq de l'any 2003. De manera que el PSOE ha buscat durant aquestes dues legislatures, particularment durant els primers anys, separar-se d'aquest imaginari, multiplicant els gestos polítics per marcar la diferència amb el govern anterior.

El cas més paradigmàtic és el retorn de les tropes d'Iraq, una decisió que ICV-EUiA ja va aplaudir en el seu moment. L'aprovació de l'Estratègia Espanyola de Seguretat (2011), aliniada amb l'Europea (2003) i que té com a un dels seus objectius augmentar la capacitat d'Espanya per participar amb capacitats civils a missions de gestió de conflictes, pot considerar-se també un pas en aquesta direcció, a pesar del fet que és probable que el document quedi guardat en un calaix després de les eleccions generals.

Tot i això, el pas del temps ha ubicat el govern del PSOE al seu lloc. En moltes ocasions, els gestos han revestit molt poca rellevància pràctica. De vegades s'ha tractat tan sols d'aparèixer a la foto al costat de França i Alemanya com el més europeista entre europeïstes, o de presentar iniciatives diplomàtiques amb embolcall progressista i més aviat poc contingut, com l'anomenada, prou desafortunadament, "aliança de civilitzacions". En alguns casos, la dèria per diferenciar-se del govern anterior ha portat a desenvolupaments francament negatius, com ara l'acostament a Rabat en el tema del Sàhara occidental. En altres ocasions, al llarg d'aquestes dues legislatures de govern del PSOE, s'han volgut oferir també decisions destinades a compensar els Estats Units per la retirada de l'Iraq.

El suport a la guerra de l'Afganistan, que ICV-EUiA hem criticat repetidament, és l'exemple més clar d'aquesta política compensatòria. Es tracta d'una guerra hegemònica iniciada al marge dels organismes multilaterals i que Nacions Unides hagués fet millor en no legitimar enviant la Força Internacional d'Assistència a la Seguretat (ISAF).

En aquest mateix sentit, la legislatura passada va viure també el cas dels vols de la CIA a Espanya, amb un inacceptable secretisme per part dels ministeris implicats. I aquesta segona legislatura acaba amb una altra clara demostració dels límits de la diferenciació el PSOE respecte del PP en matèria de política exterior; del caràcter en ocasions poc més que estètic d'aquesta diferenciació. L'estacionament a la base de Rota de fins a 1100 militars i 100 civils vinculats a l'escut anti-míssils dels EUA demostra fins a quin punt el govern del PSOE ha estat disposat a tot a canvi de suport polític i econòmic en el darrer i més complicat tram de la segona legislatura.

Aquesta segona legislatura ha suposat la pràctica desaparició de la política exterior d'entre les principals prioritats del govern. L'única excepció ha estat la part de la política exterior dedicada a buscar suports aquí i allà per a navegar en la crisi del deute, i això a canvi d'influència política. La suma de la crisi econòmica i la desaparició de la necessitat de diferenciar-se del PP s'han endut per davant l'intent de construir una política exterior alternativa.

Per començar, el govern de José Luis Rodríguez Zapatero ha mantingut la tradicional línia espanyola de deixar l'exigència del respecte pels drets humans i pels principis democràtics en un discretíssim segon pla en les seves relacions amb Rússia i certs països àrabs i asiàtics. La línia de relació amb Rússia és paradigmàtica de la incapacitat per establir un diàleg mínimament crític amb un estat que amenaça els seus veïns (inclosos de tant en tant alguns socis de la UE), contribueix al manteniment i agudització de conflictes regionals congelats i avança cap un autoritarisme creixent. Així mateix, el Govern del PSOE ha seguit aparcant tota preocupació pels drets humans i la democràcia en les seves relacions amb la Xina, que s'han desenvolupat notablement durant aquest període i han adquirit major importància encara en el context de la crisi econòmica i del deute. En canvi, el govern del PSOE ha deixat en un segon pla altres grans estats democràtics de l'Àsia, com ara l'Índia, a pesar del seu demostrat potencial econòmic.

La política exterior espanyola ha retornat, sortosament, als seus àmbits de prioritat tradicional, començant per la pertinença a la UE i les relacions amb el Mediterrani i Amèrica Llatina. Respecte de les primeres ens preocupen particularment tres elements. En primer lloc, el govern del PSOE ha fracassat en el seu intent d'establir una política global i equilibrada cap al Magrib. Per tal d'assegurar-se les bones relacions amb el Marroc, ara marcades molt fortament per la cooperació en matèria d'immigració i per tant per les posicions defensades pel Ministeri de l'Interior (també durant el mandat d'Alfredo Pérez Rubalcaba), el govern del PSOE ha fet gestos i declaracions alarmants respecte del Sàhara occidental, en una línia que no té en compte ni la història

del conflicte, ni els esforços de Nacions Unides per gestionar-lo, ni la sensibilitat dels espanyols, ni les responsabilitats històriques d'Espanya. Se n'han ressentit les relacions amb el Polisario i amb Algèria.

Així mateix, volem cridar l'atenció sobre el debilitament del Procés de Barcelona, Unió pel Mediterrani, i el paper d'Espanya en el conjunt de les relacions euromediterrànies. Més preocupada pel continent que pel contingut, el govern ha semblat gastar tot el seu capital diplomàtic en assegurar que la política euromediterrània s'associava a Espanya i es podia apuntar un èxit per a la seva política exterior, més que no pas a omplir de contingut el Procés de Barcelona.

El govern del PSOE ha desaprofitat també l'ocasió per a contribuir a la redefinició de les relacions euromediterrànies en el post-primaveres àrabs. En el programa electoral de 2008 dèiem: "el govern del PSOE no ha estat capaç de fer la més mínima crítica a les derives autoritàries d'estats com Tunísia i Egipte i ha participat a la rehabilitació internacional de Gaddafi malgrat les seves mancances en matèria de democràcia i drets humans". Pràcticament quatre anys més tard, aquella política exterior basada en la preocupació per l'estabilitat en comptes de la preocupació per la llibertat i la justícia s'ha demostrat no només equivocada des del punt de vista dels principis, sinó contraproduent des del punt de vista dels resultats.

Les declaracions de la ministra Jiménez sobre el dictador siri al-Assad, en plena primavera àrab i mentre aquest estava reprimint violentament la població de Síria, indiquen que el govern ha estat incapaç d'extreure cap lliçó. Així mateix, cal denunciar el fet que la diplomàcia espanyola hagi pressionat els seus socis de la UE per imposar condicions clarament negatives pels interessos àrabs en les negociacions agrícoles i pesqueres (Marroc i Mauritània).

El balanç de les relacions amb Amèrica Llatina és en general més positiu, en aquestes dues legislatures de govern del PSOE. La creació de la Secretaria General el 2004 i la reorientació de l'agenda cap a assumptes d'interès general per a la comunitat iberoamericana (una agenda menys unilateral que la perseguida per Espanya durant l'època Aznar) han permès fer guanyar efectivitat a les Cimeres Iberoamericanes i efectuar-hi un gir social. Naturalment, aquesta evolució té a veure també amb una correlació de forces a Iberoamèrica més favorable a les opcions progressistes.

Així mateix, el creixement econòmic d'alguns d'aquests països ha fet créixer l'interès d'altres estats de la UE per la regió, el que ha permès avançar en el vell projecte de la política exterior espanyola d'europèitzar, si més no parcialment, aquesta prioritat de l'agenda. Cal saludar també el desbloqueig de les relacions amb països com Cuba, una bona notícia per a les relacions presents amb l'illa i per al paper que Espanya hi pugui jugar en el futur, i Veneçuela. Tanmateix, sobre el teló de fons d'aquests desenvolupaments positius, ICV-EUiA hem criticat la subordinació en alguns països

llatinoamericans de la política exterior espanyola als interessos particulars d'algunes grans empreses.

Propostes

Espanya ha mostrat massa preocupació pel seu estatus internacional i massa poca per com l'utilitzava. El govern s'ha de percebre a sí mateix com un actor més del debat internacional sobre els assumptes clau. Ras i curt: És important, poder acudir a les reunions del G20, però seria més important encara saber què s'hi vol defensar i quines polítiques s'hi volen proposar. Cal entrar en una etapa més propositiva, al G20 i a tot arreu.

Aquestes són les nostres orientacions, en aquest sentit.

717. El reforçament dels organismes de govern de la globalització és una necessitat urgent per tal de frenar les inestabilitats financeres, la pressió dels especuladors sobre els governs i el procés de desballestament dels estats del benestar (allà on aquest han existit, en major o menor mesura).

- Aquests instruments de govern polític de la globalització econòmica necessiten, naturalment, acabar amb el caràcter injust i obsolet del funcionament actual del Banc Mundial, el Fons Monetari Internacional i l'Organització Mundial del Comerç.
- En aquest mateix sentit, cal impulsar, ja sigui des de l'Unió Europea, ja sigui des del G20, la creació d'una taxa sobre les transaccions financeres especulatives.

718. Reforçar els mecanismes de governança global, de tots els àmbits. I naturalment això comença pel reforçament i reforma de les Nacions Unides.

El marc multilateral clau per a la seguretat d'Espanya no és l'OTAN, sinó l'ONU; i el govern espanyol ha d'actuar en conseqüència. L'establiment d'un nou sistema de seguretat internacional clar i eficaç sota el paraigües de Nacions Unides, que posi la seguretat de les persones per davant d'altres consideracions, ha de ser avui una prioritat per a tots aquells països que creguin en el Dret Internacional i unes relacions internacionals justes. Així mateix, Espanya ha de treballar en favor de la reforma de la Carta de Nacions Unides amb l'objectiu d'augmentar la representativitat i l'eficàcia dels seus òrgans de presa de decisions (i molt particularment del Consell de Seguretat).

719. Urgeix avui també el reforçament d'altres organitzacions internacionals actualment relegades a un segon pla del qual podrien sortir per desenvolupar papers més importants. L'OSCE i el Consell d'Europa haurien de (tornar a) jugar un paper clau en la defensa dels drets humans i la democràcia a Europa, entesa en sentit

ampli. Espanya ha de vetllar pel prestigi d'aquestes organitzacions. En el cas del Consell d'Europa, això significa oposar-se a que vulneradors sistemàtics dels drets humans com ara la Federació Russa en puguin continuar sent membres de ple dret.

720. **Espanya ha de tenir un exèrcit purament defensiu dedicat a reforçar les missions internacionals de pau.** Com a membre de la UE, no té cap sentit que Espanya centri la seva política de defensa en reforçar l'exèrcit des d'una òptima estrictament nacional. En aquesta mateixa línia de definir una política de defensa centrada en la pau i el dret internacional, **Espanya ha de ratificar totes les Convencions humanitàries existents i impulsar el procés per la creació d'un Tractat internacional sobre transferències d'armament (ATT) i la Convenció sobre la prohibició de la utilització d'armament nuclear.** Així mateix, Espanya podria jugar un paper important d'impuls a la codificació de dret humanitari impulsant noves convencions, com ara un Tractat sobre el comerç d'armes lleugeres.
721. La Llei orgànica sobre defensa nacional de 2005 va significar un pas endavant pel què fa al control parlamentari de la política exterior i de seguretat. Ara cal reformar-la per tal que les Corts tinguin també la capacitat per convalidar o no la participació d'Espanya en missions emmarcades en la Política Comú de Seguretat i Defensa, si més no mentre no es concedeixi una capacitat equivalent de control democràtic al Parlament Europeu.
722. Pel què fa al seu ordenament jurídic intern referit a les relacions internacionals, **Espanya ha d'avançar en la implicació prèvia del poder legislatiu en la negociació de tractats internacionals.** Cal que les Corts estiguin informades sobre l'establiment i avanç de negociacions internacionals a aquests efectes i que puguin participar en la formació de la posició negociadora d'Espanya. Cal també permetre la participació de les Comunitats Autònoma, prevista als seus estatuts. Cal avançar en la incorporació de les comunitats autònomes com a actors de ple dret en la política exterior d'Espanya: accés als serveis diplomàtics, la participació en la negociació de tractats internacionals en temes de les seva competència, la coordinació i cooperació (que no subordinació jeràrquica) amb l'acció internacional de l'estat i la participació efectiva en les cimeres bilaterals (inclosa en la seva concepció i preparació).
723. **Pel què fa a la Mediterrània, ICV-EUiA defensa reequilibrar la política cap al Magrib i no renunciar al recolzament al procés d'autodeterminació del Sàhara** (exigint el compliment de les normes de dret internacional i reconeixent la República Àrab Saharauí), així com exigint el respecte als drets humans al territoris ocupats. Espanya ha de recolzar la creació d'un estat palestí en pau amb Israel i per tant ha d'exigir, com a condició prèvia a tota negociació, l'aturada de la

construcció d'assentaments fora de les fronteres de 1967 per part d'Israel.

724. Espanya ha de continuar donant suport a la ampliació de la UE cap a països del Mediterrani, això és, tant als Balcans com amb Turquia.

725. Donar tot el suport necessari als països que han experimentat revolucions democràtiques, per tal de consolidar i aprofundir en els canvis, i als moviments ciutadans que lluiten per la llibertat i la justícia sota règims autoritaris al Mediterrani. Les primaveres àrabs representen una finestra d'oportunitat per a comptar amb veïns democràtics en el món àrab. Una oportunitat que podria trigar a repetir-se. Això vol dir, naturalment, allunyar-se de tota tolerància respecte del règim siria i tota condescendència respecte dels canvis defensius introduïts pel rei del Marroc.

726. Les relacions d'Espanya amb Amèrica Llatina han d'aprofundir en reforçar les Cimeres Iberoamericanes i en convertir-les en un instrument de suport efectiu al desenvolupament econòmic i social, en avançar en l'associació estratègica entre Amèrica Llatina i Europa en tant que dos grans regions democràtiques amb capacitat d'agrupar a països del Nord i del Sud, en establir relacions bilaterals en peu d'igualtat i en donar suport a l'augment del pes dels estats llatinoamericans i les seves sensibilitats a les grans institucions del sistema internacional (Consell de Seguretat de les Nacions Unides, Fons Monetari Internacional, Organització Mundial del Comerç, etc.). Cal acabar, en canvi, amb l'ànima de les relacions amb Amèrica Llatina que té a veure amb la defensa numantina dels interessos empresarials espanyols a la regió. ICV-EUiA defensem que cal acabar amb la pràctica de posar interessos particulars i limitats per davant dels interessos generals de la política exterior. El govern ha d'exigir a les empreses inversores una clara responsabilitat social i ambiental, si volen el seu suport diplomàtic a l'estranger.

Eix de Cooperació al Desenvolupament

Balanç

La darrera legislatura en matèria de Cooperació al Desenvolupament sens dubte ha estat marcada per el canvi d'orientació política i econòmica que el govern del PSOE va efectuar el maig de l'any 2010, posant en marxa un pla d'ajust que va tindre entre els seus principals damnificats, a més de les retallades socials, a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD).

El Govern va retallar el 2010 més de 800 milions d'euros en la AOD, trencant el pacte d'Estat contra la Pobresa, incomplint l'escenari d'arribar al 0'51% del PIB en el mateix any, i també el compromís d'arribar l'any 2012 al tant reclamat 0'7% del PIB destinat a Cooperació al Desenvolupament, retardant aquest compromís fins l'any 2015.

La tendència no es va revertir en els pressupostos de l'any 2011 que van patir una retallada de gairebé 1000 milions d'euros en AOD respecte al pressupost finalment executat l'any 2010, fent encara més difícil arribar al 0'7% del PIB l'any 2015 i situant l'AOD espanyola en el 0'4% del PIB.

Alhora per l'any 2011 la partida de recursos econòmics que augmentava va ser la del Fons d'Internacionalització d'Empreses que per primera vegada estava separada de l'AOD. Així en el pla anual de Cooperació Internacional 2011 sectors socials, com educació, sanitat i salut sexual i reproductiva (fins al 50%), disminuïen de manera significativa mentre que els serveis financers i bancaris creixien del 4,23% al 7,6%.

Per altra banda aquesta legislatura també ha estat marcada per la reforma dels crèdits de fons d'ajuda al desenvolupament (Crèdits FAD) instrument que malgrat ser computat com a AOD, ha estat històricament rebutjat per les ONGs al Desenvolupament, l'Observatori del Deute en la Globalització i la Campanya Qui deu a Qui?, per generar encara més deute en països empobrits.

La llei de gestió del deute extern aprovada l'any 2006 que ja no va contar amb el suport d'ICV-EUiA per ser massa tímida, obligava a afrontar la seva reforma. Els FAD es van dividir en els Fons d'Internacionalització de la Empresa Espanyola (FIEM) i els Fons per la Promoció del Desenvolupament (FONPRODE)

Els FIEM, gestionats per el Ministeri d'Indústria i que van ser rebutjats per ICV-EUiA per ser un instrument de crèdit que generarà més deute extern en els països empobrits i que té com a objectiu donar suport a les empreses fora de les fronteres de l'estat espanyol i no la cooperació al desenvolupament. Els FIEM no disposen de cap mecanisme de transparència i control públic a la informació, control dels fons, participació de la societat civil i les comunitat afectades, per tal que aquests recursos públics no siguin posat en disposició d'empreses que vulneren els drets humans i generin greus impactes ambientals i econòmics.

Finalment ICV-EUiA va donar un suport crític a la creació del FRONPRODE, gestionats per el Ministeri d'Exteriors i Cooperació. Aquest nou instrument presenta aspectes positius com que és el Ministeri d'Exteriors qui controla els fons de desenvolupament d'organismes multilaterals com el Banc Mundial i el FMI, o el Fons Europeu al Desenvolupament. També estableix una limitació del 5% de la AOD que pot ser destinada a crèdits a països en vies de

desenvolupament. Cal lamentar però que aquesta limitació ha estat incompleta pel Govern del PSOE en els pressupostos del 2011.

Malgrat aquests aspectes positius, cal destacar que encara es permet atorgar crèdits als anomenats països menys desenvolupats

Així doncs el balanç de la legislatura en matèria de cooperació al desenvolupament és clarament decebedor, lluny del full de ruta que el Govern del PSOE havia marcat al inici de la legislatura.

A pesar de la crisi econòmica i l'espiral de retallades pressupostàries cal blindar la cooperació al desenvolupament i la necessitar de mantenir polítiques de cooperació arreu del món i recordar que més de 1000 milions de persones viuen amb menys de dos dòlars al dia.

Propostes

Lluita contra la pobresa

- 727. Compromís de no reduir la AOD a l'executada el 2009 (0,46%) del PIB**
- 728. Mantenir l'horitzó del 2015 per arribar al 0'7% del PIB.**
- 729. Desenvolupar i donar compliment al Pacte d'Estat de Lluita contra Pobresa.**
- 730. Elaboració d'un pla nacional de lluita contra la pobresa infantil d'acord amb la recomanació del Comitè dels Drets de l'Infant 2010.**

Liderar les polítiques de condonació del deute extern

- 731. Proposem l'anul·lació del deute públic dels països empobrits, severament i moderadament endeutats, i reduir progressivament el deute pels països mitjanament endeutats amb Espanya.**
- 732. Eliminar la cooperació financera com a instrument de Cooperació al Desenvolupament en el proper pla director.**
- 733. Supressió dels Fons d'Internacionalització d'empreses com a instrument de d'ajuda al desenvolupament.**

Per una política real desenvolupament

734. **El model de cooperació al desenvolupament Espanyola ha d'estar centrat en la lluita contra la pobresa, els drets humans, la equitat de gener, l'accés a la salut i la sostenibilitat mediambiental.** Aquest enfocament és la que ha de guiar la postura de l'Estat Espanyol en la preparació dels Objectius post Objectius del Mil.leni.
735. **La cooperació de l'Estat Espanyol ha de tenir present l'apropiació democràtica per part del país receptor dels recursos.** Millorar la coordinació entre l'ajuda bilateral i multilateral. La coherència de la política exterior amb cooperació al desenvolupament ha de ser un element prioritari.
736. **Prioritzar les aportacions a organismes internacionals no financers,** especialment als organismes que treballen en serveis socials bàsics, per davant de les contribucions als organismes internacionals financers com l'FMI i el BM.
737. **Establir mecanismes de transparència, rendició de comptes i avaluació de la cooperació al desenvolupament de l'Estat Espanyol,** garantint el control ciutadà de la mateixa.
738. **Enfortir el paper de les ONG al desenvolupament,** establint mecanismes de finançament flexible, diversos i predictibles que es puguin adaptar als diferents rols de les ONG.
739. **La educació per el desenvolupament ha de ser un àmbit estratègic** de la cooperació de l'estat espanyol que ha de comptar cada vegada amb més percentatge de recursos econòmics de la AOD si volem realment impulsar canvis en el model econòmic i social.

Canvi del paper de l'Estat en les organitzacions internacionals (UE, ONU OMC, BM, FMI)

740. **Defensa en el marc de l'OMC de la sobirania alimentària i en si de la UE de la revisió profunda de la PAC** (política agrària comuna), per permetre en els països empobrits el desenvolupament del sector agrícola i ramader local i autòcton, acabar amb el monocultiu i el latifundisme, i acabar amb les subvencions agrícoles dins la UE que impedeixen el desenvolupament de les economies del Sud.

741. **Cal redefinir el sistema de Patents**, especialment vinculats a fàrmacs i les relacions comercials Nord-Sud. Cal oposar-se a totes les patents sobre la vida.
742. **Actitud bel·ligerant davant l'Acord general sobre el comerç dels serveis**, que pot suposar la privatització de tots els serveis públics.
743. **Treballar per modificar el sistema de presa de decisions dins de l'OMC** esbiaixat en favor dels països rics.
744. **Reformar i democratitzar l'FMI i el BM**. Actualment hi ha una sobrerepresentació dels països més rics i un sistema de presa de decisions que afavoreix clarament aquests mateixos països rics. La principal prioritat d'aquestes institucions hauria de ser proporcionar el suport financer per realitzar inversions productives i en favor del desenvolupament social, i en condicions justes.

Polítiques per fer possible un altre món

745. **Establir impostos globals del tipus taxa Tobin** sobre els fluxos del capital especulatiu, la recaptació de la qual serveixi per combatre les conseqüències més perverses de la crisi financera, així com per incrementar l'ajuda als països empobrits i resguardar els béns públics mundials.
746. **Treballar en la UE i en marc internacionals per l'abolició dels "paradisos fiscals"**, començant pel no-reconeixement jurídic a Espanya de les sucursals financeres i empreses pantalla creades en els centres financers extraterritorials considerats paradisos fiscals.
747. **Elaboració d'una llei de responsabilitat social i ambiental l'exterior**, que faci que les empreses i organitzacions socials Espanyoles hagin d'actuar a l'exterior en base a la legislació de l'Estat.
748. Donem suport a la iniciativa ciutadana per un fons social i solidari en l'àmbit de la UE (a nodrir des de diversos capitals especulatius a taxar, BCE i Pressupostos comunitaris) i que serà objecte d'una campanya pública de recollida de signatures paneuropea a partir del maig de 2012.

Lluita contra la SIDA/VIH

749. **Ampliar l'AOD en salut fins el 15% recomanat per l'OMS. Donar suport a la I+D amb el mínim del 5% dels recursos d'AOD de Salut**
750. **Impulsar i desenvolupar una estratègia en salut en la política de cooperació espanyola.**
751. **Ampliar significativament la contribució espanyola en organismes internacionals de lluita contra el VIH/SIDA, tuberculosi i malària.**
752. **Adoptar i implementar una visió integral de la prevenció del VIH i apostar pel desenvolupament de vacunes de la SIDA i microbicides.**
753. **Donar suport a organitzacions internacionals de nova generació com els partenariats públic-privats no lucratius pel desenvolupament de productes de salut.**

Pau i Drets Humans

En aquest camp l'acció del Govern també ha estat marcada per més ombres que llums. Si la primera legislatura del govern Zapatero serà recordada per la retirada de les tropes d'Iraq, en aquest darrers quatre anys el Govern del PSOE ha augmentat la seva participació militar a Afganistan, ha escorat la seva posició favorablement cap al Marroc en el conflicte amb el Sàhara Occidental i ha fet més intensa la seva relació amb dictadors com Obiang i fins hi tot com Gadafi, abans de l'inici de la Guerra de Líbia.

L'Estat espanyol ha tingut una col·laboració directe amb Estats Units en negres episodis de vulneració dels drets humans com per exemple en els vols de la CIA per traslladar de manera il·legal presoners a Guantánamo i a presons secretes, en l'intent d'arxivar el cas del assassinat del càmera espanyol José Couso i en l'intent d'apaivagar l'escàndol de les filtracions de Wikileaks que implica a ministres i diplomàtics de l'estat espanyol.

Finalment les dues darreres decisions que ha pres el govern en aquest camp han evidenciat de nou noves renúncies en aquests camps. Em primer lloc la moderació de la postura de reconeixement de l'Estat Palestí com a membre de ple dret a Nacions Unides inicialment aprovada en el Congrés, que ha estat rebaixada fruit d'un acord amb el PP, i en segon lloc el recent acord amb Estat Units perquè la base naval de Rota sigui seu de l'escut antimíssils americà és una nova mostra del gir del govern.

Un dels altres aspectes negatius d'aquests darrers quatre anys ha estat l'acord del PSOE, PP, PNB i CiU per limitar la jurisdicció universal en la legislació espanyola a casos que només afecten a ciutadans de l'estat espanyol o que l'autor de delictes estigui en territori espanyol.

Un dels aspectes positius d'aquesta legislatura ha estat l'aprovació de la Llei de Comerç d'Armes aprovada pel Congrés el 2007 ha estat un bon pas cap a un major control i transparència del comerç d'armes. Els punts més positius de la llei és el compromís de no vendre armes que facilitin la vulneració de drets humans o alterar la seguretat global. Malgrat tot, any rere any les principals organitzacions no governamentals de pau i drets humans han denunciat incompliments de la Llei. En els darrers anys, el govern ha donat llum verda a vendes d'armes a Líbia, Egipte, Israel, Colòmbia, etc.

Pau

- 754. **Reduir progressivament i de forma significativa la despesa militar**, especialment aquella derivada de la compra d'armes ofensives o de la participació en guerres, i destinar aquests recursos a les polítiques públiques en l'àmbit de la sanitat, l'ensenyament i les prestacions socials. La despesa militar anual és de 17.000 milions d'euros (pressupost 2011).
- 755. Retirada de l'escut antimíssils de la base nord-americana de Rota (Cadis).
- 756. No participar ni donar suport en intervencions o missions que suposin una participació o legitimació en guerres o intervencions militars fora de la més estricta legalitat internacional de Nacions Unides i els tribunals internacionals.
- 757. **Retirada de les tropes de l'Estat Espanyol d'Afganistan**
- 758. **Modificar la Constitució per tal d'incloure un articulat contrari a la guerra semblant a l'article 9 de la Constitució japonesa.**
- 759. **Prohibició de l'armament nuclear i de les municions de fragmentació**, ja sigui mitjançant la modificació de la Llei de les mines antipersones i de les armes d'efectes semblants o l'aprovació de legislació diferenciada.
- 760. **Legislar perquè cap empresa i entitat financera de l'Estat participi o faci inversions en empreses que fabriquen armes prohibides** per la legislació estatal, com és el cas de les mines antipersones o les bombes de dispersió
- 761. **Participació activa d'Espanya als fòrums internacionals de desarmament.**

762. **Tant el Govern com el Parlament espanyols han de complir i enfortir els acords sobre control d'armes ja existents.** Compliment estricte del article 8 de la Llei de Comerç d'armes, reforçant el control sobre transferències a destins on existeixi risc de vulneració dels drets humans o del dret internacional humanitari.
763. **Donar ple suport al procés diplomàtic que hauria de dur, el 2012, a l'aprovació d'un Tractat mundial complet que permeti regular de forma seriosa el comerç d'armes, especialment les armes curtes i lleugeres.**
764. **Clausurar les bases estatunidenques** al territori espanyol. Rebutgem que la base naval de Rota sigui seu de l'escut antimíssils d'EUA. Prohibir l'ancoratge de vaixells nuclears i militars als ports espanyols.
765. **Destinar un 0,3% dels pressuposts a desenvolupar projectes de foment de la cultura de pau i recerca per a la pau.**
766. **Dotar d'una major transparència la despesa militar**, és a dir, comptabilitzant la resta de partides amb finalitats militars que es registren en altres ministeris.
767. **Reformar l'exèrcit per tal que sigui una força estrictament defensiva** i de participació en missions de pau o forces d'interposició sempre sota mandat de Nacions Unides o de la UE i comptant amb l'aprovació del Congrés dels Diputats.
768. **Garantir que l'Estat espanyol és un territori lliure d'armament nuclear.** A nivell internacional treballar per la no proliferació nuclear i el desarmament nuclear.
769. **Impulsar la reconversió de la indústria militar en indústria civil.** Espanya no ha de participar en projectes industrials militars europeus i haurà de destinar aquests recursos a finalitats socials i de lluita contra la pobresa.
770. **Progressiva reducció de la militarització de la recerca científica i transferència dels recursos alliberats cap a la recerca científica civil (sanitària, educativa, etc.).** Proposem una reducció progressiva del 5% anual que vagi, directament, a recerca civil.
771. **Reprendre el desenvolupament de la Llei de Foment de la Pau. Creació d'un Consell Assessor de Foment de la Pau**, amb representació de la societat civil, per tal d'impulsar i avaluar la política pública de foment de la pau

772. **Posar fi a la campanya propagandística de l'exèrcit que el Ministeri de Defensa desenvolupa a les escoles.** S'han de fomentar els valors de la pau a l'opinió pública i a les escoles mitjançant campanyes de sensibilització i amb mesures que garanteixin el desenvolupament.
773. **Fer una aposta seriosa i no electoralista pensant en la consolidació d'un procés de pau al País Basc** que suposi definitivament la fi de la violència, que permeti la verificació internacional del procés, que garanteixi l'atenció a les víctimes, que permeti el retorn dels presos i que posi fi a la estratègia de la il·legalització.

Drets humans

774. **Aprovar un pla de Drets Humans, amb objectius definits i indicadors mesurables i comptabilitzats.**
775. **Establir auditories sobre el compliment dels drets humans a les empreses que vulguin ser contractades per les administracions públiques.** Les auditories examinaran les actuacions de les empreses tant a l'Estat espanyol com a qualsevol altre país.
776. **Les relacions internacionals, especialment en l'àrea mediterrània, fruit de la influència espanyola han de tenir present els drets humans i no només criteris comercials i de control de fronteres.**
777. **Donar suport als processos de canvis democràtics que suposen les primaveres dels països àrab.**
778. **Establir formació obligatòria en drets humans i diversitat cultural a tots els agents tant privats (cossos privats de seguretat) com a públics de seguretat (exercit, policies autonòmiques i policies locals).**
779. **Dret a la participació política, incloent-hi el sufragi actiu i passiu, de tots els estrangers no comunitaris residents a Espanya.**
780. **Posada en marxa d'un mecanisme espanyol de lluita contra la tortura en compliment del protocol facultatiu de la Convenció contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants.** (Assemblea General Nacions Unides 2002). Aquest mecanisme ha de ser completament independent dels poders públics, amb participació de les entitats de la societat civil amb reconeguda trajectòria en la defensa dels drets humans i, en particular, de les persones privades de llibertat; i ha de respectar la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, de manera que

sigui compatible i es pugui coordinar amb un mecanisme català de prevenció de la tortura.

781. **Exigir al govern espanyol continuar defensant el tancament de Guantánamo.**
782. **Donar compliment a les recomanacions del Parlament Europeu sobre la complicitat dels estats europeus amb els vols secrets de la CIA, impulsant investigacions i promovent la rendició de comptes.**
783. **Recuperar el compromís amb la jurisdicció universal.**
784. **Derogació dels articles 520 bis i 527 de la Llei d'enjudiciament criminal** que amplien el termini de detenció en règim d'incomunicació dels sospitosos de terrorisme i que restringeix l'accés a un advocat. Incloure la gravació de vídeo i àudio durant els règims d'incomunicació.
785. **Modificació de la legislació d'asil i de les pràctiques administratives en aquest àmbit per tal d'ajustar-les a la Convenció de Ginebra de 1951, a les conclusions del Comitè Executiu de l'ACNUR i al Conveni europeu de drets humans;** i de manera que totes les víctimes de greus violacions dels drets humans puguin ser considerades susceptibles d'assolir la condició d'asil o de refugiat polític.
786. **Cal modificar la llei d'asil per incorporar noves formes de persecució com l'orientació sexual i la identitat de gènere o les persones refugiades per motius ambientals.** Per altra banda, també cal introduir noves formes de protecció equiparables a l'asil per a persones que han estat víctimes de la vulneració dels drets socials, econòmics i culturals. Finalment cal que s'estableixin mecanismes de protecció temporal davant de situacions de crisi humanitària.
787. **El govern espanyol ha de facilitar l'acollida i doni l'estatut de refugiat als desertors de guerra,** com una eina efectiva de suport als qui opten per la pau en una situació de violència oberta.
788. **Creació d'un Consell de Foment dels Drets Humans.** (Administracions, sindicats, universitats, acadèmics, entitats...). Per tal de fer un seguiment i assessorament sobre la política de foment dels drets humans en el si del Govern.
789. **Participació activa d'Espanya a les institucions internacionals de foment dels drets humans** (Comissió de Consolidació de la Pau i Consell dels Drets Humans de Nacions Unides...) La darrera ocasió en

què Espanya ha estat membre de l'organisme de Nacions Unides de promoció dels drets humans va ser l'any 2002.

790. **Enfortir el paper de l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Afers Exteriors** per tal d'assegurar que la promoció dels drets humans constitueixen una part essencial de les relacions exteriors d'Espanya.
791. **Reforçar i descentralitzar la formació per tal de participar en missions d'observació electoral.**
792. **Lluitar per promoure una efectiva prohibició de la pena de mort al món.** Treballar en accions bilaterals i multilaterals per assolir una moratòria de la pena de mort el 2015.
793. **Donar suport públicament a les persones que estan condemnades a mort arreu del món.** Especialment en el cas de Pablo Ibar ciutadà de l'Estat Espanyol condemnat a mor a Estats Units.
794. **Realització d'un pla de lluita contra l'esclavatge sexual i laboral, establint beneficis per a les persones que facin denúncies.**
795. **Establiment d'una Comissió Interterritorial de Promoció dels Drets Humans** per tal de:
 - Analitzar a nivell autonòmic les repercussions sobre les competències de les respectives CA dels tractats subscrits per Espanya en el foment dels drets humans (Comitè contra la tortura, etc.).
 - Promoure iniciatives de col·laboració en el foment dels drets humans.
 - Informar la participació espanyola als organismes de defensa dels drets humans, així com rebre assessorament.

Introducció

El programa d'ICV-EUiA es compon de totes les aportacions que han realitzat els i les militants, persones expertes, associacions i entitats, els diversos àmbits d'ICV i EUiA, i les 4 organitzacions Dones amb Iniciativa (DI), Dones d'EUiA, Joves d'Esquerra Verda (JEV) i Alternativa Jove (Joves d'EUiA).

Els programes d'aquestes 4 organitzacions, reben la denominació de programes transversals, ja que les propostes que se'n desprenen afecten a tots els àmbits recollits en el programa, encara que es recullin específicament.

ICV i EUiA són partits feministes que incorporen la defensa dels drets de les dones com un dels eixos que fonamenten el seu discurs, la seva organització i les seves propostes de canvis socials. El compromís d'ICV i EUiA amb el feminisme es justifica per raons de justícia social i per assolir una ciutadania plena. Una societat no pot ser plenament democràtica i justa mentre segueixi basada en la desigualtat entre dones i homes.

Pel que fa al jovent, és un col·lectiu molt nombrós contra el qual s'acarnissen especialment la crisi i els responsables financers i polítics d'aquesta. És per això que Joves d'Esquerra Verda i Alternativa Jove-Joves d'EUiA constitueix el referent juvenil d'ICV-EUiA. JEV, AJ i ICV-EUiA defensen l'emancipació com a objectiu fonamental per aconseguir un projecte de vida propi, autònom i independent per a tot el jovent basat en un habitatge digne, una feina estable amb un salari digne i un model d'oci alternatiu.

Bloc 5. Polítiques transversals

Eix de desigualtat generacional i emancipació juvenil

Balanç

Durant aquesta segona legislatura de govern del PSOE s'han incrementat de manera alarmant els elements de desigualtat generacional. L'actual generació de persones joves és la primera que viurà pitjor que la dels seus pares, tot i ser la més qualificada i formada.

La degradació de les condicions en les que viuen els i les joves no és fruit d'una situació conjuntural per l'edat o una crisi econòmica passatgera que pugui resoldre's en uns quants anys: les transformacions han estat estructurals i **s'està rebaixant dràsticament les expectatives vitals de tota una generació que corre el risc de ser una veritable generació perduda.**

Des dels sectors socials i polítics liberals, s'està utilitzant com a argument per justificar les retallades i aquest desmantellament de l'estat del benestar emmascarat d'austeritat, el fet que no seria responsable deixar un alt nivell de dèficit a les generacions futures.

La realitat, però, és que **les generacions futures sortiran greument perjudicades per les polítiques irresponsables dels darrers anys i ho seran més si l'única estratègia de sortida de la crisi es basa en les reduccions dels pressupostos.** Perquè les generacions futures poden trobar-se en l'obligació de fer-se càrrec de totes les polítiques contra el canvi climàtic que no hagi fet la generació prèvia o trobar-se amb profunda crisi energètica si no es posen les bases per a un model de consum alternatiu i menys dependent del petroli.

Les grans reformes estructurals impulsades pel govern, especialment la Reforma Laboral i la Reforma de les Pensions, empitjoren les condicions

de la classe treballadora en el seu conjunt, però són especialment lesives per a les persones joves. La reforma laboral i en menor mesura les noves modalitats de contractació aprovades al setembre de 2011, reflecteixen que la única estratègia adoptada pel govern de l'estat per crear ocupació és la rebaixa dels costos laborals.

La reforma laboral, amb una gran contestació social, ha estat una altra reforma precaritzadora pel jovent, acumulada a la ja degradada regulació del mercat de treball per les polítiques dels governs populars i socialistes anteriors. **La inestabilitat i temporalitat instal·lada des de fa anys per a aquelles persones que accedeixen al mercat de treball, amb la reforma s'accentuen.** Com a dada representativa del que ha suposat la reforma laboral, dels contractes temporals signats des de la seva entrada en vigor, 9 de cada 10 són per a persones joves.

Per si això no fos prou, amb un govern agònic, encara va haver-hi temps per la introducció de noves reformes en el terreny laboral, el Real Decreto-ley 10/2011. Aquesta norma, va modificar l'edat màxima pels contractes de formació que passa dels 21 anys als 25 o 30 anys d'edat i **ha eliminat durant dos anys la limitació de temps durant el qual es poden encadenar contractes temporals.** És a dir, durant els dos propers anys, les persones joves es veuran abocades a accedir al mercat laboral única i exclusivament mitjançant contractes precaris.

Amb l'allargament de l'edat de jubilació als 67, tenim un cas molt clar d'aquesta iniquitat generacional que denunciem. Totes les persones treballadores menors de 50 anys veuen greument empitjorades les seves condicions d'accés a una pensió pública de jubilació. Els propis signants de l'acord van reconèixer que més del 50% de la població haurà de treballar més enllà dels 65 anys.

Però serà la generació d'edat més jove la que viurà una combinació d'elements que fan que aquesta reforma de la seguretat social sigui encara més perjudicial: Amb una taxa d'elevat atur, amb alts índexs de temporalitat -al voltant del 50% i creixent- i amb un creixement dels treballs a l'economia submergida, **serà gairebé impossible aconseguir carreres de cotització llargues i sense llacunes. Si no es pot treballar, no es pot cotitzar.**

El principal problema econòmic i social de l'Estat Espanyol és l'atur. Cap de les reformes estructurals dutes a terme pel govern van dirigides a solucionar aquest problema ni amb la Llei d'Economia Sostenible, ni amb la reforma laboral ni amb la reforma de les pensions, que afronten qüestions que en cap cas són un problema a curt termini (el Fons de Reserva és de 65.000 milions d'euros).

De fet, les propostes destinades a combatre l'atur proposades pel govern són molt limitades i no són noves, ja s'han dut a terme i s'ha demostrat que no

donen resultats: l'única eina que el govern ha sabut trobar per tal d'incentivar la creació d'ocupació i la contractació juvenil (i de tants altres col·lectius) ha estat les reduccions i cotitzacions empresarials a la Seguretat Social. Però el combat real contra l'atur passa per canvis estructurals de l'economia, per una reforma en profunditat del model productiu (més llocs de feina, més estables, més moderns i més sostenibles).

A tots els elements anteriors s'ha de sumar l'element de les dificultats per l'emancipació: el 67% dels i les joves continua vivint a casa dels seus pares.

L'elevat preu de l'habitatge, les deficientes polítiques públiques d'habitatge, la dificultat d'accés al crèdit hipotecari i les fosques perspectives econòmiques, fan que els i les joves no es puguin emancipar.

La passada legislatura des del govern es va obrir un debat per reformar el sistema de beques i fer un Pacte d'Estat per l'Educació. El ministre Gabilondo va intentar liderar un procés en el que s'establissin les bases per les contínues reformes educatives i universitàries, que solen tenir lloc amb l'arribada de nous governs. Ni el pacte d'estat, ni les reformes van prosperar, perdent l'oportunitat els aspectes més neoliberals de la implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

Aquesta generació és possiblement la més preocupada i reivindicativa per elements de naturalesa clarament post materialista. L'exemple més clar és el moviment de defensa dels drets a internet i neutralitat a la xarxa, en que milers de persones majoritàriament joves han mostrat el seu rebuig a polítiques del govern com la LeySinde.

Objectius

Lluita contra la precarietat

Hi ha una alternativa davant la constant degradació del mercat laboral espanyol. La via de les retallades socials imposades pels mercats s'ha mostrat econòmicament equivocada, ja que ni generen ocupació ni milloren el model productiu degradat. Per això creiem que cal defensar els nostres drets, a la vegada que som capaços de reformar l'estructura de l'economia cap a un model de qualitat, on els i les joves amb formació puguem tenir feines i remuneracions dignes.

Emancipació

Volem una societat on la gent jove pugui desenvolupar un projecte de vida propi i autònom. On els i les joves puguin accedir a una feina en condicions i a un habitatge digne, i on disposin d'uns serveis públics de qualitat que responguin a les seves necessitats socials, culturals, d'oci, etc. Alguns

elements clau per l'emancipació del jovent van més enllà dels salaris i preu d'habitatge. Qüestions com la mobilitat o la conciliació, són elements centrals per a l'emancipació del jovent. En aquest sentit, proposem un canvi en les infraestructures per a una mobilitat sostenible i quotidiana, ja que la configuració actual del sistema de transport és poc igualitària i generadora d'exclusió. L'hegemonia del vehicle privat retalla les oportunitats de les persones que hi tenen menys accés, i el transport públic prima la mobilitat.

Educació i formació

En els últims dos anys ha finalitzat el procés d'implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) a les Universitats catalanes. Aquest canvi en el model educatiu universitari s'ha dut a terme en un període molt curt de temps i en un moment de forta crisi econòmica, que ha generat una gran manca de transparència i espais de participació.

Podem distingir dues branques en que s'emmarquen els riscos que l'actual aplicació de l'EEES pot implicar a les Universitats Públiques Catalanes, que inclouen diferents qüestions en els marcs de finançament i de governança de les universitats.

D'una banda, les mancances en el finançament públic s'han vist agreujades per les retallades imposades pel nou govern de Convergència i Unió, i més concretament pel Conseller d'Economia i Coneixement Andreu Mas-Colell, doncs ha disminuït un 10% del pressupost per a les Universitats Públiques, el que es tradueix en 144 milions d'euros menys. Això suposa que les Universitats apostin per a rebre inversió privada a canvi d'intervenir en els plans d'estudi o en la direcció de les investigacions.

D'altra banda, l'EEES opta per un model de governança gerencial per tal de fer la universitat més competitiva i menys democràtica, fent desaparèixer així el poder de decisió del claustre com a òrgan col·legial.

Cal allunyar-se del model "neo-liberal" d'educació superior i impulsar un model social d'universitats que estigui al servei i a l'abast de tota la societat.

Llibertats personals, oci, cultura

L'ús d'internet és un element gairebé identitari per a les persones joves, que hi ha trobat un nou espai relacional on compartir coneixement i cultura. No només és un nou canal d'informació sinó que està canviant la forma de comunicar-se. Per això ens oposem a qualsevol atac a la neutralitat de la xarxa i a l'ús lliure d'internet.

A més, per garantir tots els camins cap a l'emancipació de la gent jove, ICV-EUiA defensem que el Govern i el Congrés dels Diputats han de desenvolupar

d'altres accions orientades a garantir l'exercici de les llibertats personals dels i les joves.

Participació i associacionisme

El nostre concepte de participació és el model associatiu, on la ciutadania organitzada engega processos col·lectius per a la presa de decisions i els executa. Entenem que aquest model de participació és el que permet educar en el compromís, la responsabilitat, l'organització i la dimensió col·lectiva. És a dir, el model que ens ensenya a viure plenament la democràcia i exercir els drets i deures de la ciutadania.

Per això creiem que cal incentivar la participació i l'associacionisme. A nivell estatal, en concret, creiem que cal promoure la federalització de les relacions entre entitats. Actualment, la majoria de polítiques de joventut estan transferides i no te sentit conservar estructures com l'Injuve de dubtosa utilitat per la gent jove. Creiem que seria més productiu destinar aquests recursos a les organitzacions i entitats que desitgen establir treballs en xarxa amb altres entitats del conjunt del territori estatal.

Propostes

Lluita contra la precarietat

796. **Garantir que desapareixen totes les llacunes de cotització, sense restricció màxima d'anys, per als becaris i becàries, esportistes d'alt nivell a centres d'alt rendiment esportiu, artistes en etapa de formació i tots aquells col·lectius que per la seva activitat professional o formativa hagin estat privats de les cotitzacions a la Seguretat Social** durant períodes llarg de temps a l'inici de la seva carrera laboral.
797. **Garantir que cap jove passarà més de sis mesos a l'atur sense una oferta de feina o de formació remunerada.** S'aplicaria un pla formatiu universal per a tots aquells joves que no trobin feina en el mercat privat, similar al programa pilot Suma't de Catalunya, tot garantint la qualitat de la formació, controlant que no suposi la pèrdua de llocs de feina i assegurant una formació professionalitzadora suficient.
798. **Crear un contracte dual d'ocupació i qualificació professional per a joves** (en funció de la conjuntura econòmica podria oscil·lar entre els 21 i els 25 anys màxims d'edat) d'entre dos i tres anys de durada. La proposta consisteix en un contracte de treball que relaciona l'ocupació

amb la formació, garantint la interrelació entre teoria i pràctica, per al desenvolupament de les qualificacions mitjançant la formació i l'ocupació. La proposta dona resposta a dues problemàtiques: per una banda, les característiques i necessitats de les empreses i les persones joves; però al mateix temps, possibilitar la qualificació de la població jove en noves competències relacionades amb la modernització dels sectors existents i amb activitats emergents, afavorint així el canvi de model productiu al nostre país.

La formació teòrica s'haurà d'impartir a centres educatius, centres de FP o centres de formació integrada (Xarxa FP.Cat), homologats i acreditats per a impartir Certificats de Professionalitat o que imparteixin Cicles Formatius de Grau Mig o Superior i ha de correspondre a 1/3 de la formació total. La formació pràctica, de 2/3 del procés formatiu, serà impartida per les empreses amb tutors/es qualificats/des que relacionin la formació pràctica a l'empresa amb la formació teòrica.

Perquè aquesta mesura suposi creació i consolidació de llocs de treball per a persones joves, cal establir compromisos de contractació a les mateixes empreses, de forma similar als de programes existents de formació i treball com el Forma't i Contracta.

Es proposa establir uns mínims de caràcter vinculant per a les empreses, incloent les Administracions Públiques: contractació, com a mínim, d'un 2% sobre del total de la plantilla sota aquesta modalitat sense que, en cap cas, suposi substitució ni reducció de llocs de treball. En cas d'empreses de nova creació, el 2% s'haurà de garantir des del moment de la consolidació de l'activitat.

Els i les joves sota aquest model de contracte es donaran d'alta a la Seguretat Social des de l'inici del procés de formació. Suposarà més esforç contributiu però, sobretot, una major protecció i la millora per a l'accés en el futur a prestacions de jubilació. Gaudiran també de protecció social en matèria d'atur i FOGASA.

El cost del programa dual recaurà en les empreses en quan a la retribució salarial a l'alumnat. Les Administracions Públiques assumiran els costos corresponents a Seguretat Social i de funcionament del sistema.

799. **Establir quotes de contractació juvenil en la contractació pública**, així com en les clàusules i plecs de condicions de les subcontractacions. Introduir mesures d'acció afirmativa en els àmbits del mercat laboral on les persones joves no estan prou representades. L'objectiu és tenir una força de treball diversa i es basa en l'èxit de les polítiques d'acció afirmativa per qüestions de gènere.

800. Acabar amb la precarietat dels becaris: Cal assimilar als “becaris” a qualsevol treballador per compte aliè, tant pel que fa als drets, com en la seva inclusió al règim general de la seguretat social.

- Que els becaris cotitzin amb les normes establertes pels contractes de formació i pràctiques.
- Delimitar allò que és un contracte de treball, i que per tant no pot esdevenir una beca. L'ús encobert de la figura de becari com a contracte de treball ha de ser perseguit i reconvertir aquestes beques fraudulentament en contractes.
- Tota plaça de becari ha d'estar vinculada a l'adquisició de l'aprenentatge pràctic per les persones que estan cursant una determinada titulació mitjançant convenis entre el centre d'estudis i l'empresa on realitzarà les pràctiques. Cal garantir que no s'utilitzarà aquesta figura per ocupar llocs de treball.

Els convenis bilaterals empresa-centres de formació passin a ser supervisats per la representació dels treballadors.

801. Limitar els contractes per empreses i administracions públiques en la modalitat de contracte en pràctiques, obligant a aquestes a realitzar seguidament un contracte indefinit a la finalització de les mateixes, tret que l'estudiant en pràctiques no hagi finalitzat els estudis.

802. Garantir la formació i atenció per a joves en situació d'atur que no van acabar els estudis i desitgen retornar al sistema educatiu.

803. Impulsarem actuacions que regulin més les Empreses de Treball Temporal i les Empreses de Servei Integral per ser responsables de la precarització del jovent. Desplegar l'acció inspectora per detectar i sancionar les situacions clarament il·legals de prestamisme laboral que es vehiculen a través de les anomenades “empreses de serveis integrals”, i garantir que aquestes no fugin de l'aplicació dels convenis col·lectius. Limitar la subcontractació i impedir-la en cadena, i no admetre, en cap cas, que es produeixi desorientació i indefensió per part de la gent jove treballadora dels subcontractes.

804. Prohibir la contractació via ETT per part de l'Administració de l'Estat i la resta d'administracions públiques estatals, i controlar les condicions laborals de les subcontractacions.

805. Garantir el dret de tota persona a ser fixa de plantilla un cop passat el període de prova. La contractació temporal solament s'ha d'utilitzar per feines que realment corresponen a aquestes característiques. Correspon als comitès d'empresa i als sindicats,

conjuntament amb l'Administració pública, realitzar un seguiment d'aquesta modalitat laboral per evitar el frau.

806. **Impulsar noves activitats ocupacionals en camps com el del medi ambient o els serveis socials**, tenint en compte que les empreses mediambientals i tota l'economia reconvertida cap a un nou model verd, com a empreses de futur, no poden reproduir la desigualtat de gènere present en la vella economia productiva. Cal que el nou model econòmic sigui un model millor, també pel que fa a l'equitat. Per fer-ho, cal establir els ajuts públics per tal que siguin realment efectius. Per millorar els recursos es poden destinar fons socials de les caixes d'estalvi a la promoció de noves activitats ocupacionals.
807. **Dotar les universitats dels recursos necessaris per tal que puguin cobrir les seves necessitats de personal docent i investigador** amb figures contractuals dignes, i perseguir l'ús fraudulent de contractes a temps parcial i de professorat associat. Oferir condicions laborals equiparables a les d'un contracte a becaris i becàries d'investigació (cotització a la Seguretat Social, dret a baixa, atur, etc.).
808. **Intervenció exhaustiva i sancionadora en empreses amb alts índexs de sinistralitat**. Sensibilització del jovent treballador en matèria de riscos laborals.

Emancipació

809. **Avançar cap a una veritable Renda Bàsica d'Emancipació**. Com a alguns països nòrdics, proposem que l'estat garanteixi uns ingressos mínims als i les joves per ajudar-los a emancipar-se i començar a plantejar el seu propi projecte vital; precisament quan això és necessari (durant la joventut) els ingressos dels i les joves són més baixos i més inestables.
810. **Crear un parc d'habitatge públic estatal i contribuir a la consolidació dels de la Generalitat i dels ajuntaments**, fent que la nova oferta d'habitatges de protecció oficial vagi destinada al lloguer o a models de cessió de l'ús de l'habitatge que mantinguin la propietat pública.
811. **Fomentar i donar suport a les iniciatives de cooperatives d'habitatge**, especialment a les destinades al lloguer i d'altres models de cessió de l'ús.
812. **Crear residències i allotjaments protegits per a l'alumnat a preus assequibles**.

813. **Crear residències –allotjaments protegits- per a treballadors i treballadores joves** i per a col·lectius joves amb especials necessitats de tutela.
814. **Adaptació del preus públics de l'habitatge per tal que el cost mai no estigui per sobre del 30% dels ingressos de les persones ocupants i del 20% en casos d'ingressos per sota de 2,5 vegades IPREM.**
815. **Crear un programa per fomentar el nombre d'habitatges per rehabilitar fins a situar-lo en més de 50.000 per any.**
816. **Regular la masoveria urbana** com a element de renovació de zones degradades.
817. **Facilitar l'ús del transport públic entre els i les joves**; cal que tothom pugui accedir a títols específics de sistemes tarifaris integrats a tot el territori fins als 27 anys, tant si s'estudia com si no.
818. **Millorar la xarxa de transport públic** en aquelles comarques on és escàs, incrementant-ne la freqüència i evitant concessions monopolístiques a les empreses. Garantir l'augment de despesa pública en matèria de mobilitat i reclamar la revisió dels convenis de les empreses de transport contractades pels municipis pel que respecta als règims de permanència de les mateixes; tenint en compte la cobertura de necessitats d'aquest servei per a la ciutadania al marge dels beneficis que se'n puguin extreure.
819. **Promoure l'acostament dels centres d'estudi, de treball i d'oci cap a les zones on resideixen les persones usuàries i treballadores**, en el camp de la planificació territorial, així com evitar la concentració.
820. **Augmentar i millorar les beques de mobilitat per a estudiants.**

Educació i formació

821. **Evitar que les condicions socioeconòmiques no siguin un obstacle per accedir als estudis superiors.** Congelació i replantejament de les taxes, adequant-les a la realitat econòmica dels i les estudiants.
822. **Aprovar un Pla per a equiparar la despesa en educació superior de l'Estat espanyol i de Catalunya a la mitjana europea.**

823. **Augmentar del nombre de beques que actualment ofereix l'Estat** ja que no és suficient per a garantir el caràcter universal que la Universitat ha de tenir.
824. **Traspassar la gestió de les beques a la Generalitat de Catalunya.**
825. **Introduir un model de beques salari**, vinculant a criteris acadèmics així com a la capacitat econòmica dels i les estudiants.
826. **Actualitzar i millorar el Pla d'Inversions en infraestructures universitàries**, i que tingui en compte l'aplicació de l'EEES.
827. **Fomentar i impulsar la cooperació interuniversitària** en un sistema en xarxa on les diferents universitats públiques es complementin per tal de crear un sistema universitari cohesionat i territorialment equilibrat, i que fomenti l'especialització del centres universitaris.
828. **Augmentar el nombre de beques destinades a la recerca** que responguin a la realitat de l'activitat investigadora i garanteixin la retenció de talent.
829. **Promoure des de les diferents administracions una avaluació permanent, racional i conjunta del personal universitari.** Un model simplificat dels diferents sistemes d'avaluació que redueixi la burocràcia i les duplicitats i faciliti la rendició de comptes. Millorar la coordinació dels organismes d'acreditació per tal que l'Agència per la Qualitat del Sistema Universitari (AQU) i l'Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y la Acreditación (ANECA) tinguin uns criteris clars, transparents i es corregeixin les discriminacions i disfuncions que suposa passar per un doble procés.
830. **Donar caràcter d'entitats sotmeses al dret públic a les agències que avaluen institucions universitàries o el seu personal**
831. **Aprofundir i millorar el model basat en contractes programa** entre l'Administració i les universitats per tal de definir objectius comuns del sistema universitari i específics de cada universitat.
832. **Impulsar l'establiment d'una veritable carrera professional** dels diferents sectors de la comunitat universitària.
833. **Crear un marc normatiu que garanteixi un model més transparent i participatiu en les universitats** que, no sent estrictament públiques, tenen participació important d'entitats públiques i/o de l'Administració.
834. **El retorn del sistema de quotes. Que els estudiants de batxillerat i de CFGS no competeixin per les mateixes places a la universitat.**

No és just que estudiants que tenen any rere any una nota mitjana d'accés tant diferent competeixin entre ells.

835. **Que qualsevol canvi en l'accés preferent a la Universitat s'ha de fer analitzant carrera per carrera.** La normativa actual està plena d'incongruències com que es pugui accedir al Grau d'Educació Infantil des dels CFGS d'Arts Gràfiques, Imatge personal o Art floral.
836. **Els canvis en l'accés han de ser debatuts per tota comunitat educativa i un cop aprovats s'han de publicar tres anys abans de la seva aplicació.** Així tots els estudiants podran triar el seu futur acadèmic amb tota la informació necessària.
837. **Reconèixer políticament, socialment i econòmicament les entitats, organitzacions i institucions de l'educació no formal que realitzen la seva tasca des de la gratuïtat i el voluntariat** (associacions d'escoltisme i esplai, sindicats i associacions d'estudiants, mares i pares d'alumnes, etc.). Cal garantir l'oferta d'educació no formal de qualitat mitjançant el suport econòmic, formatiu i laboral a les entitats i organitzacions que hi treballen.
838. **Crear un pla de lluita contra el fracàs escolar** en la que intervinguin orientadors professionals que atenguin de manera personalitzada a cada jove i que els hi ofereixin l'opció professionalitzadora més adiant per a cada situació, atenent a les seves necessitats personals i entorn social. L'objectiu final, però, ha de ser la reincorporació de la persona jove al sistema educatiu.
839. **Impulsar la formació professional, com una opció de formació de primer nivell i promoure l'increment de graduats.** Replantejar els programes d'estudis postobligatoris no universitaris per tal de garantir que aquests siguin un instrument d'accés al mercat laboral, sense estigmatitzar aquelles persones que els cursen. Iniciar un procés de transformació de la Formació Professional en què es reconeixin els Cicles Formatius de Grau Superior com el mitjà per assolir una formació tècnica i altament especialitzada, i vehicular els CFGM com l'eina per generar igualtat d'oportunitats entre la gent jove. L'FP no pot ser simplement considerada un camí ràpid per arribar al món laboral, sinó un camí digne, especialitzat i tecnificat. L'enfortiment de l'FP ha de ser un veritable instrument per generar igualtat d'oportunitats entre la gent jove.
840. **Els centres públics on s'imparteixen CFGS, pel contingut tècnic dels seus estudis, han de tenir garantits els recursos adients per impartir una formació actualitzada i de qualitat.**
841. **Iniciar un procés de transformació dels períodes de pràctiques obligatòries dels Cicles Formatius** augmentant-ne els continguts

formatius i reconeixent els drets fonamentals per a l'alumnat (com el dret a absència per malaltia o l'abonament del transport).

842. **Augmentar l'oferta de centres públics d'FP, diversificant-los arreu del territori.** Mantenir l'oferta de batxillerat nocturn i també del diürn, que s'ha vist reduïda als darrers anys. Diversos estudis han constatat que l'alternativa a aquest és la inscripció a una acadèmia privada o un curs a distància, ambdues opcions més cares que l'alternativa pública, i la segona, a més a més, ha demostrat poca eficàcia.
843. **Incrementar l'accés a la mobilitat europea dels estudiants joves de formació professional.**

Libertats personals, oci, cultura

844. **Evitar polítiques de seguiment del corrent del mercat que faciliten pràctiques consumistes i poc sostenibles.** Apostar per un nou paradigma d'oci juvenil que no caigui en la idea que l'únic espai de la gent jove és la nit o el fet d'anar de compres.
845. **Regulació no penal de totes les drogues,** per tal de poder controlar-ne la qualitat i l'accés, i en coherència poder fer tasca preventiva de salut, així com també per eradicar les màfies. Adoptar un punt de vista no criminalitzador d'aquest tema i dotar des de les institucions d'informació completa i objectiva sobre els efectes del consum de drogues.
846. **Apostar per un model d'oci alternatiu que es construeixi sobre la base de la creació i l'ús de la cultura.** Abandonar la idea que l'Administració ha de copiar malament i sense els recursos necessaris allò que ja fa el mercat. Fomentar l'oci alternatiu, incloent l'oci nocturn com a projecte que:

- Fomenti la participació juvenil
- Promogui un consum responsable i saludable
- Creï i recuperi els espais joves als barris
- Que fomenti formació en el lleure associatiu i creació de treball per a joves que es volen dedicar al món del lleure
- Garantir l'arribada de la Banda Ampla al conjunt del territori.

Participació i associacionisme

847. **Implantar el dret de vot als 16 anys.** Permetre també la plena participació política dels i les joves a partir dels 16 anys, entre d'altres, el dret a participar als processos d'ILP.

848. **Foment de la democràcia 2.0.** Implantar els mecanismes de participació electoral per mitjans digitals que s'hagin mostrant exitosos en les proves pilot realitzades als darrers anys, especialment aquells que permeten el vot no presencial.
849. **Foment de l'associacionisme a nivell d'estat:** destinar els recursos de l'Injuve i les polítiques juvenils estatals al foment de les relacions estatals de les federacions i confederacions d'entitats.
850. **Garantir la interlocució de l'administració envers les noves formes d'associacionisme i participació social col·lectiva.** Les noves formes difuses d'organització són un fenomen que ha arribat per quedar-se, que no respon únicament a la contestació per un malestar puntual. Les noves mobilitzacions socials, estan emergint sense adoptar les formes de les associacions i entitats, diferenciant-se a nivell organitzatiu fins i tot dels moviments socials més recents. Entenem que des de l'administració s'ha de respectar les reivindicacions d'aquests col·lectius, amb el mateix respecte, diàleg i atenció a les seves propostes que amb les entitats tradicionals.

Eix de polítiques de gènere. Per una societat 50/50

Balanç

A ICV-EUiA considerem que el nostre objectiu és arribar a una societat sense desigualtats, basada en l'equitat de dones i homes, on tothom tingui les mateixes oportunitats per accedir i exercir el control efectiu de drets, poder i recursos. Pensem que cal una reconstrucció social de les relacions de gènere, per mitjà de la consecució de l'autonomia i la ciutadania plena de les dones (de reconeixement, econòmica, política i socialment). Per poder assolir aquests objectius ens calen polítiques actives d'equitat de gènere que provoquin un canvi de valors i que la consecució de la igualtat real sigui un eix estratègic dels poders públics.

La situació de crisi en què ens trobem, no tan sols a nivell econòmic, sinó també social, **està afectant de manera més cruenta als col·lectius més vulnerables.** Les dones històricament patim situacions de desigualtat i discriminació respecte dels homes i, en un escenari com l'actual, aquestes augmenten. És per això que els poders públics han d'estar especialment alerta

per detectar aquestes situacions i per seguir en la lluita per l'equitat a la nostra societat.

Les polítiques i accions per assolir la igualtat real no són un accessori, ni un luxe del qual es pot prescindir quan es considera que s'ha de reduir despesa. Hem vist com el govern de PSOE feia bandera de la lluita per la igualtat, explicant la importància que aquestes tenen per aconseguir una societat justa i avançada socialment, per després veure com la convertia en una política d'aparador, eliminant el Ministeri d'Igualtat i claudicant davant la dreta, qui consideren que les polítiques d'equitat de gènere no són necessàries, donant un clar missatge de ser la primera cosa prescindible i, a la vegada, errar en la integració d'aquest al *Ministeri d'Assumptes Socials*, contràriament a la gran lluita feminista de desvincular els temes d'igualtat dels serveis socials.

Sobre l'aprovació de la **Llei d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs**, lamentem que aquesta no fos més valenta i exigim que s'eliminin els procediments que tracten a les dones com a incapaces, com és el període de reflexió de tres dies. També demanem que la prestació sigui realment accessible a totes les Comunitats de l'Estat, amb uns serveis públics de qualitat i exigim no fer ni un pas enrere en aquest dret.

A aquesta ideologia s'hi està sumant **la pèrdua de drets de les classes treballadores i les retallades de l'Estat de benestar que repercuteixen especialment en les dones**, ja que són les que suporten el pes dels treballs de cura i domèstics, amb un pobríssim recolzament públic, el que comporta seguir amb una sobrecàrrega de feina i una participació en el mercat de treball precària i amb desigualtats flagrants, amb menys drets socials i econòmics per a les dones.

Les mesures que s'han recollit en la reforma laboral perjudiquen greument a les dones, perpetuant la nostra situació de precarietat, i en molt casos explotació, en el mercat laboral. Tenim majors taxes d'atur estructural i de llarga durada, acumulem la immensa majoria dels contractes a temps parcial (el 80% de tots els contractes d'aquest tipus els signen dones) i major nombre de contractes temporals. Les feines on hi ha una àmplia presència de dones (treballs feminitzats) estan pitjor pagades i més devaluades socialment. Així que aquesta reforma laboral, que no crea ocupació, però, en canvi provoca que l'acomiadament sigui més fàcil i barat, no millora la qualitat del nostre mercat laboral, ja que no adopta cap mesura contra la temporalitat, no es persegueix l'encadenament de contractes temporals i no es milloren els contractes a temps parcials, alhora que incentiva la desaparició dels contractes indefinits actuals, donant més poder als empresaris pel que fa als acomiadaments i la no aplicació dels convenis col·lectius, en perjudici dels treballadors, i sobretot, de les treballadores.

La reforma de pensions també tindrà un fort impacte negatiu en la vida de milers de dones, ja que les trajectòries laborals femenines tenen més "llacunes de cotització" pels períodes que les dones dediquen a la cura de familiars ascendents, descendents i/o dependents. Les dones cotitzem menys temps i

amb salaris més baixos, per tant percebem menys pensió que els homes. D'altra banda, un 82% de les persones que tenen pensions no contributives, de quantia baixíssima, són dones. El sistema capitalista imperant empeny les dones al treball domèstic i de cura, als treballs precaris, a l'economia submergida o a l'exclusió social.

Objectius

“La crisi també té rostre de dona”. Per una independència econòmica de les dones i la lluita contra la feminització de la pobresa

De l'oportunitat de canvi de model que semblava podria aparèixer amb la crisi, s'ha passat al retorn de les polítiques més neoliberals, amb retallades de drets laborals i socials, pèrdua de poder adquisitiu, retallades dels serveis públics i de la de despesa social, etc. La crisi està atacant a les persones més vulnerables i que pateixen més la desigualtat, com són les dones.

La mateixa Organització Internacional del Treball deia que la crisi econòmica mundial crearà nous obstacles en el camí cap al creixement sostenible i potencialment equitatiu, alhora que farà encara més difícil el treball per a les dones, atès que l'impacte de gènere de la crisi, en termes de taxa d'atur, serà més perjudicial per a les dones que pels homes a la majoria de regions del món.

Aquesta crisi ha agreujat, encara més, les situacions de vulnerabilitat de les dones i ha generat nous focus d'exclusió social altament feminitzats. En aquest context, cal seguir reivindicant més que mai la necessitat de fer polítiques públiques d'equitat de gènere, per provocar canvis estructurals en la societat, corregir les desigualtats, i avançar en la igualtat real. La crisi no pot servir d'excusa per deixar d'avançar en aquest camí ni per retrocedir en les millores aconseguides.

Economia i treball. Per una ocupació femenina de qualitat

Reivindiquem unes polítiques proactives per la lluita contra la desigualtat i les discriminacions que pateixen les dones en el mercat laboral i la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les mesures que es prenguin per lluitar contra la crisi.

Volem un gir cap a un sistema econòmic ecològic i humanament sostenible, el qual sigui realment equitatiu per a dones i homes.

Les polítiques d'impuls d'un nou model econòmic, han d'incloure la perspectiva de gènere per ser autènticament transformadores i tenir com a estratègia prioritària la integració de dones i homes en la mateixa mesura, als sectors emergents com els sectors mediambientals, enginyeries, empreses de tecnologia (a dia d'avui un sectors ja molt masculinitzats) i en aquells que

generen més valor afegit com les inversions en R+D+I, amb l'objectiu d'invertir la segregació ocupacional de les dones que persisteix en l'actualitat.

Per tot això, cal potenciar la formació de les dones en Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) i garantir l'ocupació femenina als sectors mediambientals i d'energia, com a sectors estratègics i de futur, on la presència de les dones avui és molt minoritària.

Enfortiment de l'Estat del benestar: "L'economia al servei de les persones"

ICV-EUIA defensem que s'ha de provocar un canvi cap al benestar quotidià com a font de riquesa econòmica i, això, significa reorientar la despesa pública invertint en serveis a les persones. A la vegada, el canvi de model econòmic exigeix un canvi en les relacions entre homes i dones, tot incloent propostes per a modificar un sistema econòmic capitalista que perjudica les dones.

Les estratègies de l'economia verda s'han de caracteritzar per: la creació de llocs de treball no precaris (ocupació), la qualitat social (equitat social), la qualitat democràtica (transparència i participació de la ciutadania en la presa de decisions) i per l'accés en condicions d'igualtat real de les dones a tots els drets de ciutadania (equitat de gènere). Aquest nou model d'economia verda es basa en els sectors mediambientals i d'energies renovables, per un desenvolupament de l'estat del benestar que tingui en compte les necessitats de tota la població, posant les persones en el centre de l'economia.

Paral·lelament proposem la creació d'una xarxa pública en els sectors vinculats a la cura, així com garantir condicions laborals i salarials dignes al sector dels serveis de benestar.

A la vegada, apostem per la creació d'un pla integral per la corresponsabilitat i els usos dels temps entre dones i homes, tant en l'esfera pública com privada de les nostres vides, per tal que els homes es facin corresponsables de les feines de cura i el treball domèstic, i que aquest deixi de recaure majoritàriament en les dones. En aquest sentit l'Estat i les empreses han de formar part en aquest pacte, facilitant la conciliació de la vida familiar, laboral i personal.

Drets de les dones: "Els Drets de les Dones: una reivindicació encara necessària"

En un context de crisi com el que ens trobem, són més necessàries que mai les polítiques per lluitar en favor dels drets de les dones. No podem permetre que es faci ni un pas enrere o que s'eliminin apel·lant a motius econòmics. Una democràcia on les dones no hagin aconseguit la igualtat real és una

democràcia inacabada. Volem una organització social que es fonamenti decididament en la igualtat de gènere.

Les dones segueixen infrarepresentades als òrgans i llocs de presa de decisió de la vida econòmica, política i social i és tasca dels poders públics garantir que les dones s'incorporin en peu d'igualtat a totes les esferes de la societat.

Pensem que la coeducació és bàsica per poder canviar les estructures patriarcal i, per això, s'ha de fer una veritable aposta per aquest tipus d'educació als centres, dotant-los dels mitjans necessaris.

Demaneu que es prioritzin la lluita contra l'explotació sexual i el tràfic de persones, el reconeixement dels drets de les persones que es dediquen a la prostitució, l'eradicació definitiva de les violències vers les dones i la lluita clara contra l'ús d'imatges degradants i estereotipades de les dones. És imprescindible una veritable incorporació de perspectiva de gènere en totes les esferes públiques i les actuacions dels poders públics.

Propostes

“La crisi també té rostre de dona”. Per una independència econòmica de les dones i la lluita contra la feminització de la pobresa

851. Elaboració d'un **Pla Integral contra la feminització de la pobresa** que com a mínim contempli els següents eixos:

- Millorar i unificar les pensions més baixes, establint per llei la pensió bàsica universal propera a l'SMI, on els requisits siguin ser major de 65 anys i la unitat de càlcul sigui els drets individuals perquè aquestes prestacions no poden dependre del vincle jurídic del matrimoni per tenir dret a percebre-les.
- Increment de la pensió mínima contributiva fins a situar-la a prop de l'SMI.
- Millorar les pensions de viduïtat fins a constituir el 75% del salari o la pensió, de la parella, 100% en cas d'ingressos insuficients.
- Supressió del límit del 25% autonòmic per complementar les pensions.
- Millorar les condicions d'accessibilitat al Fondo de Garantía de Pensiones Alimentarias.
- Renda bàsica de ciutadania: per garantir unes rendes mínimes per evitar que certs sectors de la població més vulnerables (i en molts casos fortament feminitzats) disposin d'un mínim d'autonomia financera.

852. **Per la igualtat salarial.**

- Aplicar mesures que garanteixin de forma efectiva la igualtat salarial entre dones i homes.

- Endurir la legislació pel que fa a la desigualtat salarial entre homes i dones a les empreses, obligant al desplegament de mecanismes de control i sanció.
- La precarietat laboral afecta de manera especial les dones joves. Cal eliminar les diferències salarials per edat, que els sous s'ajustin al perfil del lloc de treball. Revisió dels salaris segons categoria professional que estableixen el Conveni en pràctiques i el Conveni de formació, ja que són el principal marc legal sota el que la majoria d'empresaris contracten a la gent jove.

Economia i treball. Per una ocupació femenina de qualitat

853. **Per una ocupació femenina de qualitat:** Reivindiquem unes polítiques proactives per la lluita contra la desigualtat que pateixen les dones en el mercat laboral i la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les mesures que es prenguin per lluitar contra la crisi. Volem un gir cap a un sistema econòmic ecològicament i humanament sostenible, el qual sigui realment equitatiu per a dones i homes.
854. **Potenciar l'ocupació femenina als sectors mediambientals i d'energia,** potenciant l'autoocupació i fent èmfasi en els ajuts a les cooperatives.
855. **Plans amb mesures concretes per tal d'equilibrar el nombre de dones en aquelles empreses dels sectors productius tradicionals que estiguin molt masculinitzats,** amb una política de quotes que combati la segregació horitzontal i afavoreixi la creació de programes de treball en xarxa amb les comunitats locals i l'establiment d'acords amb els sindicats i les patronals per potenciar l'ocupació de les dones en aquests sectors. En aquelles empreses que rebin ajuts públics, aquests s'hauran de condicionar a la implantació efectiva d'aquestes mesures. Alhora, també s'han de fer plans específics per incorporar homes als sectors que estan altament feminitzats.
856. **Impulsar programes específics de formació i inserció laboral per a dones migrades,** crear programes de foment de l'autoocupació i agilitzar la convalidació dels títols universitaris.
857. **Pla d'ocupació per a dones del món rural que potencii els nous filons d'ocupació i l'economia verda:** serveis a domicili, cura de nens i nenes, turisme rural, centres de dia i residències de gent gran i persones dependents, agricultura ecològica i de qualitat, ecoturisme, venda de productes agrorurals d'elaboració pròpia, etc.
858. **Augmentar els recursos econòmics per dotar de més protecció per desocupació a les persones aturades que no tinguin altres**

rendes, sobretot dones desocupades amb càrregues familiars no compartides i persones a l'atur majors de 45 anys.

859. Garantir per part de les administracions programes públics que facilitin o afavoreixin la inserció laboral de les dones, és a dir, itineraris integrals: orientació + formació + ocupació.

860. Pressupostos amb perspectiva de gènere. Per una distribució equitativa entre dones i homes del ingrés i la despesa pública

La distribució d'ingressos i despeses de les administracions poden bé reduir, bé mantenir, bé augmentar les desigualtats de gènere. Es per això que tots els pressupostos de les administracions públiques (locals, autonòmiques i generals) han de contemplar la perspectiva de gènere, com a instrument per analitzar i, si cal, modificar la despesa pública si no s'està assignant de forma equitativa. Això implica:

- Recollida dels indicadors pressupostaris desagregats per sexes, tant pel que fa a la despesa pública com als ingressos.
- Visibilització de les persones a les quals va destinada la despesa pública dins l'elaboració del projecte, obra o actuació pública que es pressuposta.
- Incorporació del criteri de diferències de gènere a l'hora d'assignar els recursos públics.
- Comptabilització del treball productiu no remunerat a l'hora de planificar la política econòmica.
- Incorporar el treball reproductiu en les estadístiques econòmiques nacionals i instar la resta d'administracions públiques a prendre la mateixa mesura.
- Participació de diferents col·lectius de dones en algun dels aspectes de l'elaboració dels pressupostos per tal de fomentar la transparència, la rendició de comptes i l'eficàcia en els pressupostos públics.

Enfortiment de l'Estat del benestar: “L'economia al servei de les persones”

861. Garantir que el desplegament de la Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència, prioritzarà els següents aspectes:

- Desplegar una xarxa pública d'atenció a la dependència per sobre del suport econòmic a la cura privada.
- Finançament suficient, estable i sostingut en el temps. Cal incrementar el pressupost destinat de manera que donin cobertura real a les diferents necessitats de dependència.

- Que la llei garanteixi un servei de qualitat a les persones dependents: que les persones cuidadores professionals, que majoritàriament seran dones, tinguin accés a la formació adequada i a unes condicions de treball dignes.
- Adoptar mesures per tal que les cuidadores i els cuidadors no professionals no esdevinguin part de l'economia submergida, tenint en compte que no tindran contracte laboral i que la feina la faran tant familiars com no familiars, amb uns costos inferiors als que tindria el mateix servei si fos realitzat per professionals, a domicili o en institucions.

862. Reformar els **permisos per naixement/adopció**, per tal d'arribar a que el permís de maternitat i el de paternitat siguin iguals, intransferibles i amb la mateixa part obligatòria.

863. Cap a una llei integral de regulació dels temps. **ICV-EUiA aposta per una llei dels temps que impliqui a Administracions, empreses i a la ciutadania.**

ICV-EUiA vol crear un debat ciutadà sobre com es gestiona el temps de treball, de l'afectivitat, de quina manera s'estan cobrint les necessitats de la quotidianitat i quin paper juguen homes i dones a la societat. S'ha d'incloure el temps reproductiu, de cura de les persones com a temps valoritzat i visibilitzat, i contemplar-lo dintre de les necessitats de les persones. Homes i dones s'han de responsabilitzar per igual dels àmbits públic i privat.

- El temps és un dret: és un dret de les persones gestionar la pròpia vida, incloent-hi el temps de treball, el temps de cura, el temps participació social i el temps personal. És necessari buscar alternatives que integrin tots els temps de vida i que tinguin en compte les corresponsabilitats entre dones i homes, entre les empreses, les famílies i l'Estat, per aconseguir un repartiment equitatiu de les tasques i els temps.
- No es pot organitzar la societat en funció del temps productiu: La tasca de tenir cura dels altres, el temps lliure i la participació social, s'han de convertir en un dret de les dones i dels homes que la societat no penalitzi, sinó que, ben al contrari, siguin considerades imprescindibles i enriquidores.
- La quotidianitat: un valor polític. Els espais i temps històricament ocupats per dones, que s'han configurat sota la idea "d'espai privat", han de ser considerats generadors de ciutadania, un assumpte d'interès polític en un nou contracte social.
- La necessitat de la cooperació: Ajustar els temps de treball i els horaris dels serveis públics i privats no és una proposta de liberalització dels horaris. Ans al contrari, parlem d'una

organització des de la diversitat, que implica un pacte entre els diferents sectors implicats i, per tant, un procés participatiu.

- Aquesta llei en l'àmbit estatal, respectant les competències autonòmiques, ha de ser un marc general on les diferents comunitats autònomes i els diferents ens locals puguin desenvolupar la normativa en funció de les seves competències i les diferents realitats.

Drets de les dones: “Els Drets de les Dones: una reivindicació encara necessària”

864. Promoure la creació d'un Grup de Treball per abordar la reforma de la Llei Integral contra la violència de gènere en la línia de:

- **Prevenir.** Cal avançar substantivament en la sensibilització, la prevenció i la detecció. La fase preventiva ha de passar a ser també prioritària en l'abordatge de la violència de gènere
- **Dotar.** Cal garantir una dotació pressupostària suficient per assegurar l'eficàcia de les mesures integrals regulades per llei. És imprescindible incrementar els mitjans materials i humans amb els que treballen els i les professionals dels àmbits sanitari, assistencial, policíac i judicial. Cal fixar el calendari, la dotació pressupostària, els mitjans humans i materials, i els mecanismes de coordinació del: *Plan Nacional de Sensibilización y Prevención de la Violencia de Género; Medidas urgentes en la lucha contra la violencia de género i Protocolo Común para la Actuación Sanitaria ante la Violencia de Género* per a la detecció de la violència de gènere i l'atenció a les víctimes.
- **Formar.** Cal reforçar la formació obligatòria i suficient en gènere i en violència de gènere, adreçada al conjunt de professionals que intervenen en l'itinerari de les víctimes, en particular, als jutges i jutgesses i l'oficina judicial.
- **Ampliar.** Cal ampliar la definició de violència de gènere per tal d'incloure altres tipus de violència i altres àmbits en els que s'exerceix més enllà de les relacions afectives.
- **Analitzar.** Cal sistematitzar la recollida d'informació i unificar-ne de criteris per a aconseguir una bateria d'indicadors i un tractament efectiu de les dades de violència de gènere. Per altra banda, cal avaluar el funcionament dels jutjats especialitzats en relació als jutjats habituals, tenint en compte a més a més de la informació de professionals del propi jutjat, les opinions de la resta de professionals de l'àmbit judicial (fiscalia,

advocats i advocades), de les pròpies víctimes i de les organitzacions de dones.

- **Protegir.** Cal que la víctima es senti protegida en tot moment a partir de la denúncia. Proposem la incorporació el dret de la víctima a no coincidir amb el seu agressor en les dependències policials i judicials. Demanem el ple compliment de les mesures legislatives i la garantia efectiva de la protecció de les víctimes i testimonis en totes les diligències processals, inclòs el seu dret a no declarar davant de l'encausat.
- **Respondre.** Cal reforçar la modalitat processal dels judicis ràpids en casos de violència de gènere per a evitar situacions d'impunitat efectiva. És important fer les modificacions legals que assegurin que totes les víctimes en situació de risc obtenen una ordre de protecció judicial.
- **Reparar.** Cal incorporar disposicions per garantir els drets de les víctimes a obtenir reparació. Per altra banda, cal una treball de reparació pública, començant per establir els mecanismes per tal d'exercir un control efectiu de la publicitat en els mitjans de comunicació públics per evitar continguts sexistes.
- En els casos d'assetjament laboral, proposem establir el dret de les treballadores a extingir unilateralment el contracte de treball, i amb dret a atur, i indemnització en cas de condemna favorable, cobrat amb retroactivitat a partir del moment de la comunicació. Per altra banda, és imprescindible suportar econòmicament les dones víctimes de violència durant el procés de sortida de la llar i ubicació/reubicació laboral.

865. Garantir el dret a la **interrupció voluntària de l'embaràs**:

- Incloure de manera immediata l'educació afectiva i sexual en els currículums de l'ensenyament obligatori.
- Planificar i instaurar amb eficàcia l'accessibilitat als mètodes anticonceptius dins la cartera de serveis de la xarxa pública, tal i com també marca la llei.
- Millorar i garantir l'accés de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs de forma segura, gratuïta i amb la màxima qualitat. Que aquest és doni en totes les Comunitats amb les mateixes facilitats i garanties.
- Derogar aquells aspectes de la llei on l'Estat exerceix una tutela sobre el dret de la dona, lesionant així la seva autonomia, tant pel que fa als 3 dies de reflexió obligatoris abans de la pràctica d'un avortament com per la necessitat d'acompanyament de les dones de 16 i 17 anys.

866. Avançar en l'ampliació i millora de la **Llei Orgànica per a la Igualtat efectiva entre Dones i Homes** en els següents aspectes:

- Obligatorietat dels plans d'igualtat en l'administració i extensió de l'obligatorietat de negociar plans d'igualtat no només a les empreses majors de 250 treballadors sinó també a les petites i mitjanes.
- Reforçament de les mesures per impulsar el trencament del sostre de vidre i la paritat en els consells d'administració de les empreses.
- Creació de la figura professional dels agents d'igualtat.
- Creació d'òrgans de control de les mesures d'igualtat de gènere a les empreses.
- Modificació de la LOE per eliminar concerts amb centres que segreguin per sexe i de cara a establir la paritat en els òrgans de representació escolar així com la creació d'infraestructures i serveis per a l'escolarització de zero a tres anys.

867. Aplicar mesures positives per a que **les dones estiguin representades al llocs de decisió**, a l'àmbit social, polític i econòmic, amb una presència equilibrada de com a mínim el 40%.

868. **Reconèixer els drets de les persones treballadores del sexe en tots els àmbits socials.** Defensem la **necessitat de regularitzar aquesta activitat.** La situació d'ilegalitat existent provoca indefensió de les dones que exerceixen la prostitució, una estigmatització i una falta absoluta de drets. S'ha d'aplicar la llei als diferents aspectes d'aquesta activitat (relacions laborals, situació sanitària, fiscalitat) i atorgant el reconeixement de prestacions socials (dret a l'atur, baixa per malaltia, etc.) així com pensions dignes. Les persones que lliurement decideixen exercir la prostitució han de tenir els mateixos drets i deures que la resta de la ciutadania. També s'han de fer plans específics destinats a aquestes dones en cas que vulguin deixar d'exercir la prostitució (lluita contra la pobresa, accés a la formació, inserció laboral etc.) La regularització implica assignació de drets i deures per a les persones i reconeixement de la legitimitat de tothom per decidir, reclamant dignitat, llibertat i seguretat.

869. **La tracta de persones amb finalitat d'explotació sexual és un greu delictes que ha de ser perseguit amb tota la contundència,** amb coordinació internacional i garantint la protecció a les víctimes.

- Incrementar l'actuació policial i judicial contra les xarxes de tràfic de persones, millores de protocols i dels programes de testimonis protegits, adopció de mesures cautelars, assistència lletrada.
- Intensificar mesures de cooperació internacional en sentit ampli, entre estats, per causa de la complexitat de l'existència de les màfies i, a nivell estatal.

- Compliment del Protocol de Palerm.

870. Cal **seguir aprofundint en el veritable instrument de transformació: la Coeducació**, en aquest sentit proposem:

- La formació permanent del professorat en coeducació es reconeixerà com a crèdits per a la carrera docent.
- Potenciar i prioritzar projectes coeducatius de centre encaminats a transformar la igualtat formal en igualtat real, posant els mitjans necessaris per a una veritable igualtat d'oportunitats a tots els nivells.

871. Respecte els **mitjans de comunicació** treballarem per:

- Impulsar polítiques per promoure canvis en el contingut dels mitjans de comunicació perquè la representació de les dones sigui adequada a la seva importància demogràfica i que els valors que es transmetin puguin transformar les condicions que impedeixen el seu progrés social.
- Garantir la presència de les dones en els mitjans de comunicació, en el llenguatge, en els llibres de text, en la investigació, en les estadístiques, en els estudis, en els materials educatius, en els audiovisuals, en els premis, noms de carrers, edificis, places, sales públiques, beques, etc.